

PEL

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyek, ág- és asztalkész-
letek, paplan szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon áruk,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott áron. — Textilárukban vezető szaküzlet!

SCHÖN TIVADAR ÉS TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár

hegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
kötött és rövidáru JÁTÉK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés

Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyv

Játszva és **Játszva**
latinul és **németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskede'mi rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anya-
gok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképezőmester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószér stb. nagy
választékban **FRIEDRICH**
és olcsó áron
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

A Nemzeti Önellösítési Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női
divatáru különlegességek

REGÖS-nél
Tel. 30-45. **Pécs, Király-utca 1.**

Mindig jól vásárol a
könyvesboltban

Dr. KARL
Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Legnagyobb töltőtöltel-,
papírnemű-, könyv-és
iskolaszer raktár.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A magyar ifjúság boltja a
Szent Imre
könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

A RANY ELÜST

JHS

Herényi

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVF. 1. SZÁM, 1942. SZEPTEMBER 5.

TARTALOM

Zvezércikk: **Uj életre**

Az pijuszi kerónika

Rajnai László

Praxiteles Hermesze

A mai magyar zene

A hős anya

Rajnai László

Egy téli nap Debrecenben

Mi a kongregáció?

Oromhegyi Aladár

A szorgalom életet ment

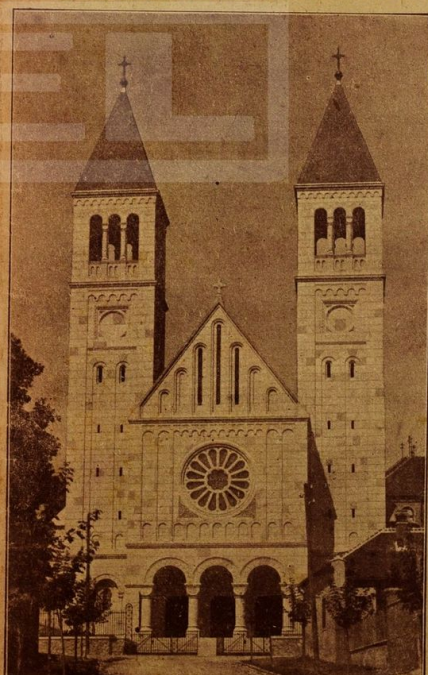
Diákkaptár

HÍREK

APRÓHIRDETÉSEK

VIDÁM ÓRÁK

Melléklet: **SÜNDISZNO**

Ára 20 fillér

Saját készítményű férfi, fiú, gyermek átmeneti, vízmentes, teveszór, zsinóros magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági könyvcskére 6—7¹/₂ havi hitel.

PÁLL ÖDÖN

Csonka-Magyarország legnagyobb mértékszerinti férfiszabó üzeme.

Jó órákban

nagy raktár

Bálint István

Király-utca 11. Színházzal szemben

Telefon 14-60.

Vásároljon a

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 17. szám.

Telefonszám: 11-79.

Hitel otthon!

PANNONIA szálloda

A Dunántúli Bank R. T. házi kezelésében. — Telefon: 26-03, 26-93.

80 modern kényelemmel berendezett vendégszoba, a szobákban hideg, meleg folyóvíz, központi fűtés, lift.

Angster József és Fia

orgona- és harmoniumgyár

Fiókuzem:

Rákospalota. Pécs, József-utca 30. sz.

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai
felszerelések legolcsóbban

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében. • Takarékság!
KIRÁLY-UTCA. Városház épület.

özv. Dragila Antalné

üveges és képerkező

Pécsét, Széchenyi-tér 8.

Nagy választék képerketben és szentképekben. Telefon: 28-51.

RICHTER JÓZSEF

sport, rádió, villamossági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok.

Alapítási év 1890.

Hauer Rezső

cukrász

cukraszda és csokoládégyára

Eudapest, VIII Rákóczi-ut 49.

Telefon: 143-504, 144-371.

UHU Mindent ragaszt
viz-, hő-, és savállóan

papírt, bőrt, gumit, szövetet, üveget, repülőgépmo-
dellit stb.

SIMONYI Drogeria
Pécs, Rákóczi-út 39/c.

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622. sz. Diákkaptár

ALAPÍTOTTÁK AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDEKEK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

V. ÉVFOLYAM

1942. SZEPTEMBER HÓ

1. SZÁM

ÚJ ÉLETRE

ébred a levente mozgalom ebben az évben. Most lesz első alkalom arra, hogy a középiskolai ifjúság is megmutassa, hogy tud közös táborban, egységes munkával dolgozni.

A levente, — ha az eszményt tekintjük, — nem új dolog, mert ő az ideális magyar fiú. Mélyen vallásos, hazáját gyakorlatiasan szerető és érte kötelességeit tudatosan teljesítő fiú mintaképe. A cél tehát nem különös. A keret, amelyben mindez megvalósul, a levente-intézmény, amely felhasználja mindazokat a pedagógiai fogásokat, melyet az újkori ifjúsági szervezetek értékesnek találtak, és amelyek időállóak. Nem katonásdi a levente, hanem a katonás szellem. Nem azt akarjuk, hogy egyenruhában éljük le életünket, hanem, hogy katonás szellemet öltünk magunkra. Ehhez a katonás szellemhez tartozik az Istenfélelem a tevékeny hazaszeretet és a kötelesség-teljesítés. Ebben a háromban találja meg ideálját a levente.

Nem új dolog ez, hanem az örök magyar szellem. Amit eddig hangoztattunk keret nélkül, azt csináljuk meg most a kereten belül. Nekünk nem az az érdekünk, hogy a hazaszeretetet hangoztassuk Isten nélkül, a fajtánkat imádjuk és ezért öltözzünk katonaruhába, hanem hogy a teljes embert, — aki a természetfölötti világréndet nem tagadja, s csak így nem üres fogalom számára a haza fogalma, — alakítsuk ki.

Vitéz Bély altábornagy úr, országos ifjúsági vezető tette a következő kijelentést az egyik iskola leventeparancsnoki tanfolyamon: ... Az Egyház volt az első, amely megértette és felkarolta mozgalmunkat... A szerzetes iskolákból adódtak a legjobb leventecapatok... Ebben az évben Olaszországban összeülnek a nemzetek országos ifjú vezérei. Ott az uraknak azt fogom tanácsolni, hogy éljenek és neveljenek vallásosan. Mi, magyarok így tettünk, eredményt értünk is el. Ha az urak szintén eredményt akarnak elérni, engedjék gyermekeiket vallásosan nevelni!...

Intézetünkben ebben az évben külön alkotunk egy levente-egyesületet. Az Arany-Ezüst is ezt a leventeszellemet akarja adni. Irjátok, dolgozzatok velünk, hogy élő harcosai legyünk mozgalmunknak, a leventeintézménynek. Kitartással és hittel Nagymagyarorszáért.
Szerk.

A pijuszi kerónika

A napokba gyűttem haza a japán háborúból, íppeg az udvaron vótam elfoglalatoskodva, a fíjammal a két-szömyeles tengeralattjáró hajónkat fótóztuk ki, merhogy abban a fránya nagy vízben nekije mentünk egy pár dorpedónak, de nem iótt nagy baja. Hát mondok íppeg az ágyú csövét glancoltam ki fényesre, mikor egyszer csak elíbem toppant egy igen-ígon magas úr. Nyűjtotta a kezít, oszt azt mondta, hogy ú a Zaranyezüst folamatos írat szerkesztíyise. No aztán, hogy leparolázunk, elé-ada a kérését: hogy gyűjtek el Pétsre, és hogy az ú folamatos írá-tába írjak kerónikát, merhogy az is lesz az idén, és mert nagy az én tapaszlatatóm. Ez íppeg kapóra gyűtn nekem, gondútam magamban, mer aszondik, hogy ott Pétsött sok a tudomány, még a jó bor. Mondok: Jó mind a kettő!... A bort mögiszom, ahun pedig sok a tudomány, ott én mindig használható vagyok. Hát még sokat mesélt az a hosszú szerkesztíyis, hogy így, meg úgy kell a kerónikát szerkeszteni, de én tsakhamar félbe-szakajítottam, azt montam nekije:

— Kend csak ne izgassa úgy magát. Ha írni köll, az íppög nekőm-való, (oszt csettintöttem a nyelvem-mel.)

De ú aszondi:

— De kend bíró uram, mán ígon sok furtsaságot cselekődött ösze az könyviben. Van bizony olyan, aki nem illik az úri házba.

Mondok én:

— Tudok én úri módon is írni. Mondok: Máglati kigyvelmed, hogy ojian tisztösséggel fogom odakanya-

réntani az szép históriákat, hogy még magam is megkönyvezem.

Hát így aztán fófogadott egy esz-tendőre, hogy aszondi: Elvájj majd!

Hát kezdöm:

Aug. 2. Hajtehaj, Netene! Ajjunk-sza meg egy szóra. Mitsoda új dolg-történt? Fránya nagy nevetés hallat-szik ki a díszös teremből. Látom ám, hogy nem a marha miatt örülnek, hanem mert a Vakációzó-kör valame-lyes Tarkabarka estélyt rőndözött, merhogy aszondják: a Pátor Drebit-kának van a gyübillumea. Na szép tisztösséggel levőttem én is kalapom, oszt montam Neki, hogy az Urísten agyon még soká bort, buzát, még egészségöt. Hát az a Tarka estély ígon lyól sikerült. A pikulások (itt zenészeknek híjják őket) ugyancsak olyan lyól csinálák a dolgukat, hogy a végén magam is könyveztem. (Mög-sirattam a belépőjegyemnek az árát.)

Aug. 18. Olyan katona féle embő-rocket látok gyűnni-mőnni. Hát ahogy közelebb gyűnnek, látom ám, hogy ezek a mi portánkra valósiak, mer-hogy Ők a Magiszterök, oszt íppeg most szerelnek le. Vót köztük kitsi, nagy meg szömtüveges is. Aszonták az a Páter Ádám leventeoktató úr! Hát rögvest öszzevagtam a bokámat, oszt úgy köszöntem Nekije.

Aug. 20. Egondülkozva ballagtam a khonviktus folyósoján és szíttam a pelpámat, mikor csak elíbem toppan egy jészovita Pátor. Íppeg olyan ma-gos mint én, tsakhogy egy kitsit iz-mosabb. Hely ha én ettől kapnék egy pofont, bizonyára tsulanék két na-pig egyfolytába. Pedig hát én sőm vagyok holmi vékony embőr. Tsodál-

kozva néztem utánna, míg tsak el-nem tűnt egy ajtó mögött. Mék kö-zelebb az ajtóhó, hát Uram segély! az van kitrva: Praefektus. Újjaj, nem lönnék khonviktor sömmi pénzér!

Aug. 22. Puccolják az egész inté-zetét. Új falakat építettek a legfő-lőbb emeletre, a természeti tanterem-hó, merhogy aszondik még a folyoso is szőrszántár lösz. Íppeg a pelpá-mat vertem ki az ámbituson, amikor látom ám, hogy valaki mászkál a fe-jén fölött. Látom ám, hogy egy vil-lanyösszerelő és egy villámhárítóval bajlódik ott főt a ház tetején. Mon-dok neki: Ej mitsoda falu Péts. Hát minek oda az a drága villámhárító, hát boricsak be a tetőt csalánnyal. Hisz mán mindön zsecska tuggya, hogy csalánnya nem út a mennykü!

Aug. 25. A Vakációzó Kör nagy versőnyöket rőndözött. Vót ott repü-lőgép is íppeg olyan, mint amilyenel mi annakidején az olimpiaera repü-tünk, tsakhogy ez kisebb, mög tsak

saját magátul mögy. Mit ki nem ta-nának mán. Mög vót olyan versőny is, hogy golyóbosokat ütöttek-verték egy kalapátsal, mög labdákat ütöttek át egy lyukas vászon fölött. Hát na-gyon eltsudálkoztam magam. Ezek a gyeakok! Mi mindent ki nem tanának!

Aug. 28. Egy ígon szomorú hírt közlök most. A Pátor Ádám Jenő Esjé ma mönt el innejt. Én is lepa-roláztam véle, oszt mindön jót ké-vántam Nekije, oszt mivel tudom, hogy mi a tisztösség, a kapuig leké-sértem, oszt ott elváltunk. Könyvez-tem egy kissé.

Szept. 5. Utolsó hírom ígon meg-ható. Elmúltot mán a vakáció. Íppeg ezért én is letezzem a pennámot, majd a következő folyamatos íratban fo-gok írni, merhogy még a lyóból is mögárt a sok.

Melyhöz hasonló lyókat kíván

GÖRE GABOR
az Aranyezüst ezidei
kerónikása 5. m. a. f.

Praxiteles Hermesze

Egy görög szoborra

Az istenek követlje maldn-szépen, bús-lanyha testtel, áldmodozva áll; szemében éj van, csendes, mély magány, mely ott borong, ki tudja vajj, mi régen.

Egy nyári esten — ó be bús talány ez! — alkotta tán egy szúzi, szent varázs, mely márványfestét, mely most oly csodás, görög csodának küldte más szívekhez.

Fejét lehajítja kissé halk nyakára, s komoly-merengve néz a messzeségbe, minthogyha sügná: én örök vagyok már...

Talán te élsz és én csak, mint a pára, figyellek félőn, fájón, percre-élve, hogy halt legyek majd mindörökre aztán.

Rajnai László

A MAI MAGYAR ZENE

Ha a mai magyar zenéről akarunk beszélni, vissza kell pillan-
tanunk az elmúlt évtizedekre, hogy tisztán lássuk értékeit, eredmé-
nyeit. A múlt század végén szomorú volt nálunk a kép. Művelt
közönségünk legnagyobb része beérte a cigányzenével és a nép-
színmű dalaival. Volt ugyan egy kis zenei kör, amely megpróbált
magasabbrendű zenét teremteni a népszínművek dalaiból. A külföldi
operák sablonos formáit igyekeztek „magyaros” tartalommal meg-
tölteni. Ez a felemás kísérlet erőtlen, terméketlen maradt. A váro-
sok diáksága, amely annyiszor volt fáklavívője a nemzeti öntudat-
nak, eszméletlenséggel dalolta: „Ballag már a vén diák...” Dallama
német népdal, de azt is eltorzítva fűjták. Szövege?... „Filiszter
leszek magam is...” Lesújtó életprogram! A 20. század elején nagy
változás történt. 1905-ben jelentek meg Ady Endre „Új versei”, ebben
az évben indult el népdalgyűjtő útjára Kodály Zoltán, s hangzott
fel első ízben Bartók Béla első zenekari szvitje. Kodály, Bartók,
majd később több más munkatársuk hosszú évek fáradságos munká-
jával összegyűjtötték máig mintegy 14.000 népdalt. Nem a városok,
szalonok, kávéházak dalai ezek, hanem a föld népének évezredek
kincsei. Ezeknek a daloknak melódiáját még őshazánkból hoztuk
magunkkal, s akárhány ősi népdalunk pontos mása megtalálható
a cseremisz népzenei gyűjtésben. Erről a példátlan gazdagságú kin-
cséről sokáig megfeledkezett a nemzet. De a nép, a Dunántúl domb-
jai, a székely hegyek megőrizték számunkra. Ezek a dallamok a leg-
magasabb művészi tökéletesség példái.

A népdalok feltárása után megszűntek a nagy műzenei alkotás-
ok is. Bartók és Kodály művei: Zongoramuzsika, kamarazene,
szimfonikus művek, stb. Hasonló folyamat ment végre az egyházi
zene területén. Hosszú kutatómunka után megjelenik 1932-ben a
„Szent vagy Uram” egyházi énekár, amely közkinccsé tette a
kódexek lapjain található és a régi falvak öregjeinek ajkán élő
gyönyörű templomi énekeket. A gyűjtemény szerkesztője Harmat
Artur. A világháború után felismerte a kor a népdal óriási erejét.
Az új nemzedék közönséget akart teremteni, közkinccsé tenni a zenei
művelődést. De mivel hangszertanuláshoz igen kevesen jutottak,
a vokális zene került előtérbe. Új énekkari irodalom bontakozott ki,
gyermekkarok alakultak, s az előkelő városi középiskola, s a tanyai
iskola énekelte ugyanazt a magyar karénekművet. Egy új, egyre
erősödő, erősítő közönség alakult, az énekes rend, s ennek legszebb
műve az Éneklő Ifjúság. Iskolai zeneünepeket rendeznek, s csak
értékes művet adnak elő. Ezeket a hangversenyeken maguk a gye-
rekek a közönség, egyik énekkar a másikat hallgatja. A legmegra-
gadóbb ezeken a zeneünepeken az, hogy a műsor főbb pontjain
közös ének csendül fel néhány száz diák ajkán.

Láttuk tehát, hogy új virágzásba borult a magyar zene. Új
énekkarok keletkeznek, új folyóiratok tájékoztatnak állandóan a
mozgalom eredményeiről. Az érettebb diákság is beáll a magyar
zene táborába, s nem éneklí már: „Ballag már...” S a nemzeti kö-
zösségnek öntudatosabb tagja lesz.

Még sok a tennivaló, de ha azok megvalósulnak, ki fog alakulni
a nemzeti öntudatában megerősödött, kitartóbb, fegyelmesebb új
közösség, az Éneklő Magyarország!

e — 6

A hős anya...

Itt Pécsen, de másutt is azt tartják, hogy semmi se járja magát
széká. A háború véres borzalmait éppúgy színtelenre festi a meg-
szokottság, mint ahogy a harcok honvéd ruhája is azzá válik.

Négy bicegő honvéd szállt fel a villamosra. A négy sebesült
honvéd körülnéz a kocsiiban, de nem áll fel senki. Nagyt zökken
a villamos a vitézekkel, kik göröcsösen fogják a kapaszkodót. Egy
szomorú, gyászos asszony mégis megmozdul. A szomorú emberek
gyöngédek egymás iránt, mint a tulajdon testvérhez. Odaszól az
egyik honvédnek:

— Üljön le, fiam!

Erre már megmozdul az ülő közönség. Egyenkint adnak helyet
a sebesülteknek. Az öreg, gyászos úriasszony bánatosan nézi a kato-
nákat. A jó magyarok érzik, hogy neki köszönhetik a helyet, s
beszélgetésbe akarnak vele keveredni. Meg is szólal az egyik nagy
illendőséggel:

— Kit teccik gyászolni, naccsága?

— A fiamat.

— Meghalt?

Meg. Lelőtték a repülőgéppel.

Szemében megcsillan a könny. A négy honvéd egyszerre áll fel.
Néma, meghattott tisztelgés volt ez a halott vitéz anyjának.

A villamos rohant tovább. Vitte a gyászos asszonyt bánatával.
És vitte a hősöket, kik négyen voltak és egyszerre érezték meg
annak az egy léleknek fájdalmát.

OPTIKA

Takarékosság tagja.

FOTO

JÁTÉK

HUBER FERENC PÉCS, Széchenyi-tér 2.

RAJNAI LÁSZLÓ:

Egy téli nap Debrecenben

...Hiába biztattok,
Hiába beszéltek —
Tudom azt az egyet,
Hogy nem soká élek.

Iráni Debrecenben (1844)

Petőfi Sándor.

Fölsóhajott, aztán elhajította a pennáját és belemarkolt a hájába.

— Hej-haj, Teremtőm...

Az ajtó nyikordult mögötte, valaki belépett, Maró, vesztettül hideg levegő szaladt a mellénye alá. Sándor felhörkent.

— Hogy az ördög szánkázza a hátadat, te Albert.

A belépő, Pákh Albert, csendesen betámasztotta a rozoga ajtófélfát, aztán köszönés nélkül az alacsony, foszlott szalmaszékhez lépett. Fölvette a papírlapot, melyen még mozgott a tinta.

— Mit akarsz vele...?

Albert nyugodtan végigolvasta. Hogy befejezte, csak ennyit mondott:

— Bolond vagy te, Sándor.

— Az ám! — dobta le az keserűen térdéről az összefércelt kabátszárnyat. — Beszélzs, beszélzs, a halál meg az én mellem ráncigálja. Neked kellett volna a hóvihárban nyolc órát ácsorognod a silbak előtt, a szélzét cudarolva loholnod az országúton, télen a gyomrodba hólevet öntened, arcátlan színésznépességgel kóborolnod a szurtos ekhó alatt, neked kellett volna, neked... — Maradtál volna Pesten...

— Úgy, Pesten, — nyelt Sándor most még nagyobb. — Pesten...

— Hiába forgatod a szemed fejedért — dőlt le a rongyos szalmaszékra Albert. — Most aztán itt vagy.

— Igen, itt vagyok, itt is maradok...

— Ne bolondozz...

— Bizony, hogy nem azt te szem... Olvastad? A szívem legfenekéről tódult a tollam hegyére. Beszélék, irok, deklamálok, aztán egyszer csak itt maradok a nyakatokra... eltemethettek.

— De most már elég! — hajolt föl fektéből Albert.

— Elég, hát elég. Nekem ne mondjátok. Vitéz Mihályt is emésztette a kór, aztán ő is csak szötte álmait vaktában, míg egyszer beléfojtotta szent Mihály a lelket. Itt, ebben a városban... Mért is jöttem csak közéték.

— No, ha már köztünk vagy, itt is maradsz hát.

— Vendégnek? Soha!

— Ne bolondozz. Nézz ide, mit hoztam.

Albert a kabátja szárnya alá nyúlt. Könyvet vett elő.

— A kollegiomból?

— Onnét.

— Mutasd! — Sándor felékapott, felütötte a fedelét. Az arca felragyogott.

— No látod, — mosolygott csöndesen Albert. — Az, akit az előbb oly szépen elsíratnál. Csokonai Mihály.

— Áldott az emléke is...

— De most terölad van szó. Mit akarsz tenni?

Sándor előrelépett.

— Elmegyek, el... igen, ne is ellenkezz. Az előbb határoztam, éppen az előbb...

— Az előbb még meghalni akartál.

Sándor hosszan ránézett, aztán felkapott egy kis füzetet. Kicsi volt, alig néhány lapnyi.

— Látod? Ebben vannak összegyűjtve. Ezt viszem el hozzá. Hozzá Vörösmartyhoz...

— Megörültél! Ebben a télben?

— Nekivágok! Nekivágok, ha addig élek is.

— A szemed már megint zavaros. Mért nem fekszel vissza?

— Feküdni! Majd örökké feküdni fogok. Olyan állapotban vagyok én, a lelkem, a nép, az egész ország...

— Tönkreteszed magad.

— Én nem!

— No, szervusz, — Albert már kívüli is volt.

Sándor értetlenül bámult utána, aztán elhagyta az ereje és a szalmaszékjára esett.

— Hát te is elmentél... És csak így.

Ma már túl sok volt a keserűség, már nagyon régen szorongatta a torkát. Átkarolta a szék

egyik karfáját, a fejét ágydeszkához szorította.

— Mért is nem pusztulok el én már... Se életem, se hazám, se barátom.

Aztán, hogy a könnyei végleg beborították az arcát, csak ott maradt elnyúlva, semmivel sem törődve. Érezte a hideget, de nem gondolt vele, szinte jól esett lesnie a fagyos borzongást, mely a mellén keresztülrázkódott. Térdével magára húzta az előbb le-taszított kabátnak ujját, azt szorította oda a szíve fölé. Nem is vette észre, valahogy meglökte a kalamárist, abból néhány csepp a földre csöppent.

— Nem baj, — állapította meg hosszús jóérzéssel. — Hadd pörölgjön a vénasszony.

Szinte jólesett hálátlannak lennie. Aztán kicsit, könnyedén elszegyeelte magát, s a papírlap felé nyúlt, mely félig a földre lógott.

— Nem szorulok én barátokra.

A könyökére dől. Úgy kezdte olvasni, félig lehúnyt szemmel. Milyen szép is ez, gondolta magában, halkan tán ki is mondva, a saját vigaszára. A szíve újra megmozdult. A lap aljára írta, kúza, elmázolt betűkkel:

Sok szenvedésem síró gyermeke

A fájdalom;

Dalt dalra költök — dalaimmal öt
Elaltatom...

Hosszan elnézte, sokáig simogatva szemével a bánatos sorokat. Sajnálni kezdte most már, miért is van egyedül... Falnak támasztott vállával, fáradt, de tisztia szemmel még sokáig nézte kis ablakán át a szemközti ház falat.

Katolikus cselekvés

Mi a kongregáció?

Kedves piusista, — tudod-e, mi a kongregáció, és te kedves kongregánista, — mit gondolsz, milyen az igazi Mária-Kongregáció?

A kongregáció először is egyesület.

De milyen?

Magyar. Mégpedig a legrégebb magyar ifjúsági egyesület.

A Mária-Kongregáció célja kiváló, tevékeny, vezető katolikusokat nevelni az Egyház és Haza számára. Ezen cél érdekében tagjait alapos világnézeti kiképzésben részesíti, és bevezeti őket a gyakorlati katolikus cselekvésbe, amint ez a rovat is azt igyekszik elérni.

Az igazi kongregánista rendszeres kegyelmi életet él, terjeszti Krisztus országát és tiszteli Szűz Máriát. De nem azért kongregánista, hogy Szűz Máriát tisztelje, hanem azért, hogy Mária-tisztelet által valósítsa meg a kongregáció célját.

A valódi kongregáció tagjaitól felelősségérzetet követel, amely kongregáció ezt nem teszi, nem méltó e névre!

A Mária-Kongregáció ezt tette a multban és ezen dolgozik a jelenben is. A legnagyobb magyarok voltak sorai között: Il. Rákóczi Ferenc, Prohászka Ottokár, Apponyi Albert, stb. Kongregánisták indították el a KALOT, EMSZO és KIOE mozgalmakat.

A „Mária-Kongregáció komoly lelki életre való törekvés nélkül, gyűlések eleven apostoli munka, egyezőval Katolikus Akció nélkül: abszurdum, ami ellenkezik katolikus érzésünkkel és a mai idők követelményével” — mondja Leme, Rio de Janeiro bíborospüspöke.

Tehát a kongregáció nem imatársulat, nem jámbor emberek társasköre, nem magába zárkózott, gyűlést tartó testület, hanem tevékeny, harcos katolikus diákok egyesülete, akik cselekednek, akik Krisztus országát építik a magyar ugaron, a Magyarok Nagyszonszónya birodalmában.

Akinek füle van, hallja meg, — gondolkozzék és figyelje meg, mit mond a lelkiismerete!

Prefektus.

Oromhegyi Aladár

K. J. S. J.

Mélyen tisztelt olvasó közönség!

Az etikett szabályai értelmében első sorban édes kötelességemnek tartom, bemutatkozni. Oromhegyi Aladár vagyok; születtem 1910 április 1-én... További ismertető jeleim, hogy öt éves koromban először oltottak, 10 éves koromban újra végrehajtották ezt a műveletet. Érettségimig, tehát a keresztlevél, két oltási bizonyítványom, 4 elemi és 8 gimnáziumi évvégi bizonyítványom voltak egyedüli, féltve őrzött okmányaim. Gimnáziumi bizonyítványaim alapján pedig kiderült, hogy Piusi Öregdeák vagyok.

Jelenleg miniszteri fogalmazó vagyok, egy bájos feleségnek boldog ura és 2 kis fiúcskának boldog apja. Hogy mekkora kettőnk boldogsága, bizonyítja az, hogy ha a hivatalból hazajövök, azonnal négykézlábra görnyedek és boldogan, büszkén cipelem őket, mint a fehér elefánt-csikó a maharadzsa bájos tündérlányát. Ugy hiszem, hogy most eléggé ismernek öngem. Amint kérem a víz két elemből áll, úgy az én életem pechből és szerencséből áll.

Pechem és szerencsém nálam az április elseji születéssel kezdődött, folytatódott első gimnázista koromban... Jobb szomszédom egy kis sváb fiú volt, s mint ilyen, persze a magyar nyelvel hadilábon állt. Egy téli napon extempore íveket osztott ki a magyar tanár: Kiki önállóan írjon valamit a tyúkról. Nekem könnyűnek látszott a dolgot, hisz tyúkot eleget láttam, a tojást, különösen lágyra főve igen kedveltem és sokkal többet írtam, ha sváb szomszédom nem zavar állandón: „Nem dutok semmit, sukji!” Odavettem neki, hogy a tyúk a leghasznosabb háziállat, hogy tojik, hogy a tojás puhára főzve izletes, stb. stb. Tudom is én, mi mindent írtam neki. Elég az hozzá, az írás ideje lejárt. Felhangzott a tanár szava: Beadni! Ne felejtse el senki a nevét ráírni! Még jökor észrevettem, hogy nevem a sok sűgás miatt még hiányzott, de sváb szomszédomé is. Itt ütötte fel pechem hydrafejét... Feleséreltem a két dolgozatot. Az anyémre az ő nevét írtam, az övére az enyémet. A tévedésről mitsem tudva, kíváncsian vártuk a következő napot, mikor csakugyan kiosztották az extemporelet, csak pont a mi kettőnké hiányzott. Jelentkeztem is mindjárt: „Tisztelendő úr, nem kaptam vissza a dolgozatot.” A hatalmasan rámdörgő: „Hállgass, te pimasz!” megfagyasztotta bennem a vért... Néma csend terpeszkedett az osztályra. Végre felhangzott a tanár szava. Valami győzelemittasság de haragféle is csendült ki belőle... „Egy dolgozatot kénytelen vagyok az egész osztály előtt felolvasni, elrettentő pé-

dának is, mert egy közületek mérészkedett tanárjával szemtelenkedni és viccelődni. Oromhegyi jöjjön ki és térdelve hallgassa halatlatlan földmédvénét...“

Rámszakadt most, mint a jégeső, sváb szomszédomnak a dolgozata. Hangzott pedig az imígyen:

„A djuk nem gulya, hanem madár. Szőr neki nem van, hanem szép doll, ő más képpen gugorékol, mint a gagas. A djuk dojik, a gagas nem. Ha anyám a nyagát géssel vágja, lesz becsenye. Nálunk csak a djuk dojik, de Afrikában az elefánt is dojik, de nála a dojás piliárdkolyó hijják. Nála a dojás vagy gemény, vagy lágy, de az elefánté mindig gemény.“... A végső ítélet; Magyarból négyes, magaviseletből rossz. Bögve, kézemeléssel, a szokásos „Tiszte! kiáltással védekezni akartam, de a tanár erőlyes: „Hallgass szemtelen!“ je végképpen elnémitott. Most jött a sor a pech második áldozatára. „Meierét nem olvasom — mondta a tanár — csak azt, amit aláírtam: „Nem a tied, négyes“. Ez volt az én első gimnázista pechem, mint viuaifelhő volt gyermekkorom derült egén. De a felhő gyorsan szétfoszolt, mert midőn másnap a tanárnak négyesemközti, illetelmese és bánatosan elmondtam a való tényállást, ő szívből nevetett, emlékül adta mindkét extemporalet, az év végén pedig praemifer lettem a magyarból.

Ezek után nyugodtan áttérhetek második gimnázista pechem fejtegetésére.

Volt nekünk az ötödik osztálytól kezdve egy igen kedvelt osztályfőnökünk. Kis, köpcös, mozgékony Péter volt, magunk közt azért gumirádlinak hívtuk. Csupa jókedv, szeretet és megértés volt. Mondom, már begyakoroltuk a „Ballag már a vén diák“ dallamát, utána elszavaltam a megtartandó búcsúbeszédet, melynek elmondásával osztálytársaim engem, mint a szépirodalmi kör örökös elnökét, megbíztak. Beszédem társaimat könnyekig meghatotta. A fülsikítő taps után egyik gróf barátom feláll azzal az indítványval, hogy gumirádlink személyében, — mellékesen emlitem, én tudtam őt legjobban utánozni — mondjam el mindjárt a választ előbb elmondott búcsúbeszédemre. Az egész osztály: Halljuk, halljuk ordításban tört ki. Nem tudtam ellenállni, — hisz magunk közt voltunk — és elrögtönöztem a mi kedves gumirádlink szavaival, kifejezéseivel, hasonlataival, hangjával, mozdulataival a megszólalásig mimikált választát. A hatás óriási volt, a fiúk kacagástól könnyeztek... Megvolt már a szóbeli is... senki se bukott, hátra volt még a bankett, a végsők legvégsőbbike. A bankett igen kedélyesen folyt le, minden kellemetlen incidens nélkül, rám nézve tehát minden pech nélkül. Am most csapott le rám a peches ménykő. Csupa mosoly és jókedv voltunk, és már a fekete kávénál tartottunk, midőn szeretett osztályfőnökünk szólásra emelkedik és néhány szívből jövő szóval búcsúzza útnak indít az élet annyira szétágazó irányába. Hirtelen, mintha akadozna, mintha meghatottságtól beszéd-

jét tovább folytatni képtelen volna... rámnéz, Oromhegyi úrnak élvez és így szól: „A meghatottság a torkomra forrasztja a szót, legyen szíves, kedves barátom, ismétlje azt a búcsúbeszédemet, melyet néhány nappal azelőtt az ajtón kívül állva végighallgattam és mondhatom, végig élveztem.“ Ugy hiszem, soha életemben ilyen pléhpfát nem öltöttem magamra, mint akkor. De a falrengető taps, melyből az oroszlánrészt maga az osztályfő vette ki magának, a szűnni nem akaró Halljuk, halljuk! csakhamar talprállított. Lerántottam a pléhpfát, magamra öltöttem a tanár úr hű ábrázatát és utánozva hangját, minden mozdulatát, miben valóságos mesterségre tettem szert, második kiadásban elmondtam a VIII. osztályban utoljára elmondott beszédemet. Ez volt utolsó gimnázista szereplésem. Kedves osztályfőnökünk jóvoltában így a legkedélyesebben búcsúztunk az Alma Matertől. Mondanom sem kell, hogy ilyen tanár kitűnhetetlen emléket és tanítványai szívébe.

Igy táncoltam kérem végig, majd a szerencsével, majd a peccelnél karöltve a gimnázium nyolc évét.

Ad vocem „tánc“. Azelőtt mondok, hogy boldog házas vagyok, hogy azzá lettem, az se ment pech nélkül. Jogász korom második évében mentem az első bábra. Alarcos bál volt. Ott egy bájos nő Dominó megragadta figyelmemet és szívemet. Borzasztóan csaptam neki a szelet. Oly bájosnak tűnt fel, hogy éltem, haltam érte; szívem kalapácsa már is kovácsolta a jeggyűrűt, Erre az én Dominóm egy palmaárnyékolta kerevethez vezet, lerántja álarcát és... Kit látok?... az én Meieremet, a jogon is legjobb barátomat. Tetszik tudni, mit mondott nekem?... Aladár! mit bolondulsz! Van egy kis húgom, ki borzasztóan érdeklődik utánad. Csapj fel lovagnak úgy, amint azt most velem tetted... Megtettem. Veni, vidi, vici... Megismerkedtem, megszerettem, feleségül vettem...

Ma boldog vagyok annyi pech dacára is.

GONDOLATOK

Hány ember veszi el az idejét azzal, hogy az elveszett idő miatt sópánkodik.

Nincs nyomorultabb teremtés a világon oly emberről, aki egy magasabb lény örökös hatalmát elismerni nem akarja, vagy hinni nem képes. (Eötvös)

„Egy munka sem olyan szép, mint amit másokért végeztünk.“

(Wilde O.)

A szorgalom életet ment

A boldog békevilág vidám derűje ragyogta be Eperjest... Az epiek városát, a sárosi fő és armalista kurtanemesség metropolisát, a csodálatosan szép, halványkék vizű Tarca folyó és a még csodálatosabb erdős hegység ékköves koronáját. Méltóságos fűtécsán sokszor parázslik az élet a vásárosoktól, akik a drága jó Felvidék minden nevezetes és kevésbé nevezetes termékét, árucikkét dobták itt piacra díszes, népi öltözetükben. Avagy a diák úrfiktól, akik iskolába menet, iskolából jövet, sohasem tudták elkerülni a város ékes tengelyét, a Fő-utcat.

Igen, ez volt az eperjesi diákok Eldorádója. Ha valami kurta vakáció akadt, ha nem volt érdemes kirándulni a hegyek közé, itt lógott valamennyi. Hiába voltak a tudós és nagytekintélyű professzor urak intései, a tisztas pápaszem alól jövő szigorú vagy titokban mosolygó megróvási kalandok, falraborsó értékű volt ez valamennyi.

Az 1910-es esztendőben azonban nagy csoda történt az eperjesi diákvilágban! A temérdek diákiú között akadt egy, aki nem volt kíváncsi a hetipiac tarkaságaira, akit nem húzott-vonzott magához a városi lüktető élet temérdek érdekfeszítő újdonsága és bohósága, akü hiába hívtak társai... Nem ment, mert szerelmese volt az iskolának, mert mindent tudni, látni akart, mert nem akarta, hogy nagy áldozatokkal szerzett műveltségén itt-ott némi hiányosságok mutatkozzanak. Római katolikus létére ott volt minden görög katolikus hittanórán, falta a szláv ábécét és tanulta szorgalmasan a szláv imádságokat.

Társai kinevették, csúfolták érte.

— Ugyan mi hasznod ebből! Bizonyosan pap akarsz lenni... vagy valami nagy görögnek, talán éppen a méltóságos püspök úrnak a jóakarátát akarod megnyerni! Stréber vagy? Ki tudja!

Ez a kisdíák azonban nem volt stréber, nem volt semmiféle különös vágyai, nem áhitozott senki kegyei után és még faji vonzalom sem húzta a szláv ritushoz, hiszen magyar volt teste-lelke, szép magyar a neve is, Székelyfalvi Istvánnak hívták... A szorgalom és becsületesség katonája volt, tanárainak kedvence, társainak önzetlen barátja, támogatója, lélekzetfojtó nehéz drukkos órák előtt és aiat, amikor a környéken felelgető vékony tudományú diákpajtásnak csak hátra kellett rugnia, ami diáknyelven annyit jelentett: „Sugj már te nyavajás, mert szekundát kapok!” mire Székelyfalvinak a jó barátinak jóvöltából úgy felelt, mint valami angyal!

És az iskolai esztendők végén még szárnyra kapott néhány nemzedék, mikor a pokol fűriái a rettenetes világgégés szikráit kezdték csiholni.

Sikerrel! A világ lángba borult s mi is elindultunk a végzet útján, hogy megjárjuk a hosszú, keserves hadi esztendők kálváriáját, hogy végre annyi küzdelem és hősi önfeláldozás után gonosz kezek fejünkre tegyék Trianonban a töviskoronát.

Az eperjesi diákok megint találkoztak, hol itt, hol ott, hol északon, hol délen.

Székelyfalvi a vitéz, nemes tizedik honvédezred zászlajára esküdött. Önkéntesi évét elvégezvén, gyorsan haladt a legénység ranglétrán a hadnagyi aranycsillagig. Mert itt is a régi, a szorgalmas, a becsületes, a munkában telhetetlen Székelyfalvi volt. 1915 december 15-én került a harctérre és 1916 július 5-én veszett el a 10. ezred és egyelőre a magyar haza számára az isakovi híres ütközetben, mikor súlyosan sebesülve orosz fogságba esett. Isakov! 1916 július 3—5! Lángbetűkkel van ez a dátum írva a 10. honvédgyalogezred történetének lapjaira. Erőpróba volt, hűségpróba a szent zászló iránt, amit mártírhallal tettek le hős bajtársaink a magyarok Istenének kezébe...

Együtt harcolt itt az ezred az egri hatvanasokkal és július első napjaiban a két vitéz ezred egy cseh ezreddel támadott a kitűnően megerősített orosz vonalak ellen. És míg a tizesek és hatvanasok nagy lendülettel keresztülvitték a támadást, addig a kötelékben levő cseh ezred visszahúzódott és mint a kámfor, nyomtalanul eltűnt a vonal mögött. A csehek elpárolgása után természetesen hatalmas rést támadt a tűzvonalba, amit az oroszok arra használtak fel, hogy a résen beszivárogyva, a mieinket támadják hátra. Erre az ezredparancsnokság az ezredtartalék bevetését rendelte el és ezzel az ezredtartalékkal került a tűzvonalba társaival Székelyfalvi hadnagys is.

Az oroszok a hábatámadás reményeitől megfosztottan irtózatoss harcot kezdenek az elhagyott frontszakasz birtokáért. Hatalmas lendülettel kozákok törnek be és lekaszabolják a vonalbanlevők nagy részét, majd 3 orosz rajvonallal indul egymás mögött a vonalrés megszerzésére. Székelyfalvit egy kozák akarja leszúrni pikájával, mire az balkarját védőn tartja maga elé, mely önkéntelen mozdulatul előgolt arra, hogy a kozák megpillantsa a Székelyfalvi kezén lévő karkélőőrárt. Lehajol a lórlól és letépi Székelyfalvi kezéről a becses portékát, aztán rohan tovább, ám a nyomában haladó másik kozák keresztülszúrja Székelyfalvit, aki nagyon súlyos tüdő sérüléssel elájul a lövészárókban.

Mikor magához tér, már a harmadik orosz tartalékvonallal húzódik át a mi vonalunkon és amint fátyolos szemmel látja a helyzetet, a betolakodott oroszok nemigen kegyelmeznek a még élő és kínkjuban fetregő sebesültjeinknek.

És ekkor valami csodálatos dolog történik... Félig észnél, félig önkívületben mozogni kezd Székelyfalvi véres habos ajka, aztán mormol valamit, érthetetlen furcsa szavakat. Majd erőre kap és föl-

emelt hangon mondani kezdi az orosz Miatyánkot, az Oese nást, majd a többit is, úgy, ahogy azt valamikor, boldog diákkorában, az eperjesi görögkatolikus hittanórán, önszorgalomból megtanulta.

Az özönlő, ridegszívű oroszok megtorpannak a lövészárok szélén a rendkívüli, a különös jelenség előtt! Majd lekajpák rongyos sapkájukat, letérdelnek és vele együtt mormolják, mondják az orosz imádságot... és mély sóhajtásokkal, átszellemült arccal nézik a habos, véresajku imádkozó magyar vítez halovány arcát. Majd egy nagyszakállú harcos vált ki az ajtatосkodó oroszok közül, lehajolt Székelyfalvihoz, vizet öntött a szájába, aztán a hátára vette és kivitte a tűzvonalból az orosz segélyhelyre, ahol első segítségben részesítették. Egy kórházban hónapokig feküdt élet-halál közt... Sokat volt önkívületben, amikor visszatért a mult: az eperjesi diákok, a görög hittanórák, a csúfolódó diákpaftások, az orosz abécé, az oese nás...

És a magyarok Istene kegyes volt hozzá: a szorgalom várat nyert!! Székelyfalvi hadnagy meggyógyult...

— 6 — 1

DIÁKKAPTÁR

Napraforgó aratása

Az érés jelei: a levélzet teljes leszáradása, a tányér aljának kénsárga színözödése. Jobb, ha megvárjuk, míg a tányér alja kissé barnás árnyalatba megy át, mert ekkor a vacok már kevesebb vizet tartalmaz.

Ne esős időben arassunk, hanem lehetőleg szép napsütéses időben. Az aratás akként történik, hogy néhány cm-es szárcsonk meghagyásával a tányérokat a töről levágjuk. Ha eléggé érett volt a termés, a tányérokról a mag azonnal kicsépelhető. Ha azonban azonnal nem csépelhetünk, a tányérokat csak nagyon szellős helyen, teljesen nyitott, huzatos helyen tudjuk valamennyire, de ekkor is csak felagatva, felfűzve, vagy csak egysoros rétegben lefektetve, többé-kevésbé kiszáritani. Nagyobb halmokban, görében vagy padlason rögtön penészedni, sőt nem egyszer rothadni kezd.

A cséplést lehetőleg azonnal kezdjük el! Két-két tányér összedörzsölésével verjük ík a magot ponyva fölélt.

Minden cséplésnél marad a mag között több-kevesebb húsos, nedves tányérrész, amelytől a mag könnyen megpenészesedik. Ezt ismételt rostálással kell eltávolítani. A kirostált mag igen vékony rétegben, szellős és száraz helyen raktározandó és eleinte naponként, később a szükség szerint átlapatolandó. A napraforgómag, mint általában minden olajos mag, könnyen befűlled. A mag teljesen kiszáradtnak akkor tartható, amikor a mag héja kétfélepezzéskor nem ragad már a bélrészhez.

Kórótermését sem dobjuk el, mert (kb. 30–40 q kat. holdankint!) kifűnő tüzelőanyag, hamuja pedig egyik legértékesebb kaliműtrágyánk. A magot a Diákkaptár útján értékesítheted.

H I R E K

APRÓHIRDETÉSEK

(E ROVÁTBAN MINDENAI HIROETHET.)

A Vakációs Kör szept. 5., 6., és 8-án két szindarabot ad elő. Színe kerül a „Holdkórosok” és „Tánc a kép körül” c. tragikomédia. A vakációs zenekar is gondoskodik a közönség szórakoztatásáról. Itt mondunk köszönetet ft. P. Bajának, amiért a zenekarral oly sokat foglalkozik, és P. Pethőnek, hogy fáradságos és ügyes rendezésével fokozza az előadás sikerét.

Várkői tanár úr a szovjet frontról gondol szeretettel a piuszi diákságra. Innen, az Arany-Ezüst lapjairól köszöntjük és hálás emlékezésünket küldjük Neki messze idegenbe.

Horváth tanár úr és Bádonyi tanár úr katonai szolgálatot teljesít. Bádonyi tanár úr szeptember végén szerel le, Horváth tanár úr szeptember 15-én.

A Pécselt lakó kongregánisták szept. 2-án egész napos kirándulást rendeztek ft. P. Prézis vezetésével Büdöskútra.

A kongregációs Otthon berendezése folyamatban van. Szeptemberben már 5 ásztal és 30 szek lesz benne.

Templomunk új oltárral gazdagodik. A Szűz Mária oltár után most a Szent József oltárt is elkészítik márványból.

A vakációs kör aug. 30-án, vasárnap rendezte meg versenyét.

A kongregáció szept. 14-én tartja első közös gyűlést, a magisztrátus pedig 10-én.

A kongregációs könyvtár 20 kottával gyarapodott.

A kongregáció közös áldozása szept. 8-án.

Elvesztettem számtankönyveimet a Pacsirta utca elejétől az összefoglalókig. A becsületes megtalálót, ha májusnál előbb visszahozza, a könyvvel együtt kidobom.

A nyolcadik osztály pályázatot hirdet egy megírtesedett sűgői állásra. A kérvényhez csatolni kell eddigi működéséről szóló bizonyítványait. Sűgás miatt büntetett előéletűtek élnyben.

Fegyverek, mégpedig: puska, bieska és őseinktől örökölt egyéb tiltott dolgok már éveken át óriási sikerrel kipróbálva üzletben állandóan kaphatók. A f. kegyelmes diáknaknak titkos ajtó. Tanároknak a bemenet szigorúan tilos!

Utolsó alkalom! Mamák figyelem! Befőttesűvegek, az immár passzírozott szovjetparadiesom eltovésőre óriási választékban kaphatók. Cím a kiadóban.

Elvesztettem a fejemet a pólvizsgán. Kérem a becsületes megtalálót, hogy minél előbb szolgáltatása vissza, mert egyrészt annak semmi hasznát sem veszi és mert arra nekem még szükségem van az osztályismétlésnél.

A szindarabokon aratott tapsvihart, éljenözönt elraktározzuk, és k. barátaink rendelkezésére bocsátjuk különös alkalmakra. Mégpedig szavlatoknál, önképzőkúri szerepléseknél, stb. Pianó, forte, fortissimo csomagolás.

Kérjük a nagyérdemű diákrakat, hogy a hirdeteiket még záróra előtt adják be. A hirdetés szecskákna teljesen ingyenes, a többiek ennek a felét fizetik.

Irógépek, töltőtollak
szakszerű javítása

Palai Géza

műszerész üzembén

PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.

VIDÁM ÓRÁK

Hogy lapunk igazán diáklap legyen, gyűjtetek a diákéletből óra alatti elszólásokat, hátborzongatóan rossz feleleteket, vagy humoros történeteket. Itt van pl. egy pár „ki-tűnő” felelet:

1. A bealzsamozás kétféleképpen történt: először pácolással, másodszor kitöméssel.

2. A bealzsamozás az, amikor a nagyobb hatalmú uraknak nemesebb részeit kivették és bizonyos szerekekkel átítva befacslizták; az egyszerű népet egy tó vízében átítették.

3. Az egyiptomi írás higienikus (hieratikus).

4. Fordítási remek: Timidas aures = félelmetes fülek.

5. Ne penes est unum vasti custodia mundi = Egyedül én vagyok perészes és nekem van hatalmam vastag custódiákat mondani.

6. A gyémánt egyik változata a brillantín. 7. Romani regem ceperunt = a rómaiak a királyt cepelték.

8. Mi a pallium? Olyan négszögletes, hosszú, rövid ruhadarab.

9. A halászok fogtak egy cethalat, mikor felválták, kijött belőle Jónás, aki a cethalat mindig magával vitte

és mikor prédikált, mutogatta a népek.

10. Az Odera az Adria tengerbe folyik, vagyis inkább a másikba, amely a könyvben van. Sokrates ciankálit ivott, azután agyonlőtte magát.

11. Az indiánok lasszóval struccokra vadásztak.

12. Szent Péter a börtönben két baka között feküdt.

13. A műdal a gondozott virághoz, a népdal pedig a mezei pipaeshoz hasonlít.

14. A tiszavirág farkán két cafrangszerű, spárganemű sallang van.

15. A nyúlnek azért van rövid farka, hogy a kutyá ne harapasson belé.

16. „Tett”-ben miért van két „t”? Mert egy kevés, három pedig sok volna.

17. „Kérem, én ma szeretnék latinból relációzni, mert holnap beteg leszek.”

18. Ki volt Menelaus fia? Kis Menelaus.

19. A legszükségesebb erények: A sarkantyús erények.

20. A közep európai zónaidő szerint mikor van dél? Amikor haragoznak.

HALLÓ! FIGYELEM!

Mélyen leszállított árak.

Ha a piusi zenekarba akar lépni, hangszereit már most szerezzé be

ORFEUS

hangszeresznél.

Diákoknak és katonáknak 50% engedmény. A legújabb slágerek ugyanott beszerezhetők.

Jöjjen

a Bacchus pincébe

Arion dalestélye, zongorán kíséri Artaxeros. Ugyanakkor a szírnék karának vendégfellepése.

Belépődíj nincs!

Csak a fülbé dugható viaszgolyók megváltása kötelező.

Óriási siker! — Jó borok!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszműaru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SZUKITS

könyvszaküzletben
minden könyvet

Pécs, Király-u. 31. sz.
megkap

SOLT DÉNES

kelfestő és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

Férfi ruhaház Irgalmasok-utca 12. sz.

Molter Antal vászon és
kender-, len-, pamut-, és jutagártmányok
raklára

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17-73.

Női és férfi fehérnemű varroda és hímzőszalon

v. BUZASSYNE

Majorosyl-u. 1. sz.

Pannonia Sörfőző R. T. Pécssett.

Sőrei a legkedveltebbek

Műjég gyár, szikvizgyár. Szénsavval telített forrásviz-
Rendelések 20-83 telefonon.

Osgyáni Jenő

optika és fotó
szaküzlet

Pécs. (Városház épület.)

Telefonszám: 25-17.

A mi cipő és sportkereskedőnk

VÁRNAGY

Deák-utca 8. — Telefon: 12-08.

Cserkészbolt. Bizalom tag.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkesztik:

Hesz Péter
Spilka Imre

Anyagi ügyek:

Szabó Antal
Stipics Ferenc

Felölös: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta szeptember 20.

Legközelebbi szám októberben.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2.— P. Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

VIDÁM ÓRÁK

Hogy lapunk igazán diáklap legyen, gyűjtetek a diákleletből óra alatti elszólásokat, háborzongatóan rossz feleleteket, vagy humoros történeteket. Itt van pl. egy pár „ki-tűnő” felelet:

1. A bebalzsamozás kétféleképpen történt: először pácolással, másodszor kitöméssel.

2. A bebalzsamozás az, amikor a nagyobb hatalmú uraknak nemesebb részeit kivették és bizonyos szerekekkel átitatva befacsulizták; az egyszerű népet egy tó vízében átitatták.

3. Az egyiptomi írás higienikus (hieratikus).

4. Fordítási remek: Timidas aures = félelmetes fülek.

5. Ne penes est unum vasti custodia mundi = Egyedül én vagyok perészes és nekem van hatalmam vastag custódiákat mondani.

6. A gyémánt egyik változata a brillantín. 7. Romani regem ceperunt = a rómaiak a királyt cepelték.

8. Mi a pallium? Olyan négszögletes, hosszú, rövid ruhadarab.

9. A halászok fogtak egy cethalat, mikor felválták, kijött belőle Jónás, aki a cethalat mindig magával vitte

és mikor prédikált, mutogatta a népnek.

10. Az Odera az Adria tengerbe folyik, vagyis inkább a másíkba, amely a könyvben van. Sokrates ciankált ivott, azután agyonlőtte magát.

11. Az indiánok lasszóval struccokra vadásztak.

12. Szent Péter a börtönben két baka között feküdt.

13. A műdal a gondozott virághoz, a népdal pedig a mezei pipaeshoz hasonlít.

14. A tiszavirág farkán két cafrangszerű, spárganemű sallang van.

15. A nyúlnek azért van rövid farka, hogy a kutya ne haraphasson belé.

16. „Tett”-ben miért van két „t”? Mert egy kevés, három pedig sok volna.

17. „Kérem, én ma szeretnék latinból relációzni, mert holnap beteg leszek.”

18. Ki volt Menelaus fia? Kis Menelaus.

19. A legszükségesebb erények: A sarkantyús erények.

20. A közép európai zónaidő szerint mikor van dél? Amikor harangoznak.

Jöjjön

a Bacchus pincébe

Arion dalestélye, zongorán kíséri Artaxerxos. Ugyanakkor a szírnék karának vendégfellepése.

Belépődíj nincs!

Csak a fübbe dugható viaszgolyók megváltása kötelező.

Óriási siker! — Jó borok!

HALLÓ!

FIGYELEM!

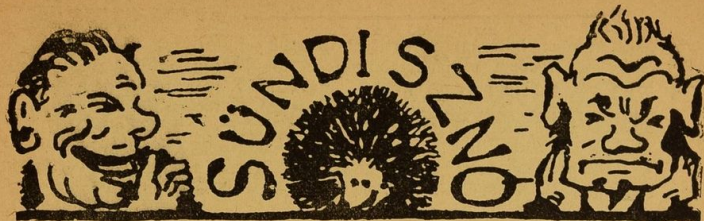
Mélyen leszállított árak.

Ha a piusi zenekarba akar lépni, hangszereit már most szerezzé be

ORFEUS

hangszerésznel.

Diákoknak és katonáknak 50% engedmény. A legújabb slágerek ugyanott beszerezhetők.

A SÜNDISZNO

is megérkezett már életének második határkövéhez, s új évfolyamba mászik át, hogy a jókedvet és vidámságot tovább is megtartsa, ha már a tanulásban, figyelésben elfáradtatok. Kinek a lapja a Sündiszno? Kicsinyek! A tietek, a Pius ifjabb nemzedékéé. Ha az Arany-Ezüstbe esetleg nem mertek írni, hát itt az alkalom, itt a Sündiszno! Ne féljeteK nem szúr meg. Ragadjatok tollat, ceruzát, s törjétek a fejeteKet. Valami csak tudtok írni. Valami jót, ami mindenki szívesen olvas. S ha már felkapaszkodtatok a Sündiszno hátára, higgyéteK el, sokkal könnyebb lesz majd, ha az egész Arany-Ezüst gondja nehezedik rátok. SegítséteK a Sündisznot, hogy még hosszú élete legyen, s színes lapjaival mindig derít teremtsen a Pius falai között.

ESZÉKI SÉTA

Aba.

A nap bőven ontja meleg sugarát az eszéki utcákra. Az emberek az utak árnyos oldalát keresik. Barátommal egy park hűvös szélén telepedünk le és innen figyeljük az előttünk elterülő utca forgalmát.

Előttünk jön megy a nép. Figyelve beszédjüket, kevés kivétellel mindenki horvátul beszél. Néhányan németül, de magyarul nem hallok senkit sem társalogni. Pedig sokan mennek el előttünk. Ide jutott a hajdani magyar Eszék 22 esztendő s rabság alatt.

Jobbra tőlünk egy pirosra festett villamos esenget. Sokkal keskenyebb nyomtávú, mint a pécsi, de sokkal zajtalanabb is. Szinte alkaimazkodik a város óvatos, esendes hangulatához. A háborút Eszék is érzi. Forgalma megcsappant, az utcák sokkal csendesebbek és sokkal elhanyagoltabbak.

Csendes szemlélődés után útnak egyengetjük lábainkat. Utunk a zsinagóga előtt visz el, melyet tavaly felgyújtottak. Hatalmas falai kormosan meredeznek az égre. Úgy áll ott, ahogy leégett.

Barátom elmondja, hogy a pravoszláv templomot is lerombolták. Most azonban hatósági engedéllyel ünnepnapoként gyűjtenek felépítésére. A népet a bizonytalanság érzete üli meg. Szinte érezni lehet azt a kapkodó, nyugtalan érzést, mely az emberek lelkét tölti el. Minden tettük az ideiglenesség jegyében történik. Elégedetlenek. Valami változást várnak.

Egy utcakeresztözödséknél építésében megakadt, bizaneci stílusú jezsuita templom falai merednek az égre. Utunkat folytatva több magyar múltú középület mellett megyünk el. Ezek most mind a horvátok tulajdonát képezik.

A Zupanijszka utcában lévő gyönyörű gótsílv katolikus templomot is fölkeressük. Eszék egyik legszebb építészeti reuke. Belépve áhítatos csend fogad bennünket. A színes ablaküvegeken át megtörve hatol át a napsugár és sejtelmesen szövi át a selymes félhomályt. Bemegyünk a baloldalt levő kápolnába is. Előttünk a Szent Szűz képe. A falakat mindentűt a hálóról tanusokó emléktáblák fedik; horvát és német felirásúak. A táblákat szemlélve hat magyar szövegű felirást is találunk szerényen meghűzőva a többiek közt. Magyar szív háláját hirdetik ebben az idegenné lett városban.

Ellátogattunk a múzeumba is. Itt egy barátságos öreg ember kalauzol bennünket. Csak németül beszél. Feltűnően sok a római korból származó tárgy. A pénzeket szemlélve fájdalommal állapítja meg, hogy az arany pénzt nagyrészt ellopkodták. Szép számú lelet képviseli a kőkorszakot is. Egy másik szobában történelmi nevezetességű fegyverek sorakoznak a falakon és a szekrényekben.

A múzeumból kijövet megszemléljük a régi vár megmaradt részeit. Most kaszárnyáknak használják. A komor, hatalmas falakon régi idők viharainak nyomai látszanak. Egy hatalmas boltozatú átjáró két oldalán egy-egy vastag, török ágyúeső meredezik ki a földből s a fölöttük levő ablakból vidám tamburaszó hallatszík.

A vár megszemlélése után hazafelé igyekszünk, mikor a vár egyik bolthajtása alól érdekes csoport bukkan elénk. Hat egymásbarkartól horvát katonaruhás alak. Egy szikár termetű, fekete képű háberzongató, jajaatászerű éneket űvölt. Utána kórusban felel a többi. A menetet néhány bosnyák katona kíséri piros fezzel a fejükön. Egy kis izelitő a Balkánból.

A nap már mélyre ereszkedett. Rezgő aranyos sugarai remegve törnek meg a vár alatt tovarohanó Dráva hajjain. Arány fátyol takarja már a parti füzeket és a jajaató, éneklő csoportot. A tamburaszó belevész az alkonyatba, s a letűnő nap kisírt, vörös szemekkel búcsúzik a magyar múlt s öregségére idegen kézre került városától.

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket
„Takarékosság” könyvre
vásároljunk 6—7 $\frac{1}{2}$ havi hitelre

A furcsa faalkotmány

Utazási epizód

Igen híres hely Baranyában Gödre, de még híresebb a falun kívül található kis kápolna. Van benne egy Szűz Mária kép meg egy rejtélyes kis, 30 cm-es faoszlop.

Hogy elején kezdjem a dolgot, — legfontosabb az, hogy az oszlop alaposan meg van vasalva. Bizony járatlan utas nem tudja, hogy mit kezdjen vele. Mindjárt gondolhatja, hogy nagy a jelentősége, mert nehéz kitalálni a rendeltetését.

Mi is, minthogy multkorjában arra jártunk balatoni körutazásunk alkalmával, eljutottunk a gödreai gödörnek eme nevezetes pontjára. Mindjárt ez az oszlop öltött a szemünkbe és tűnődöttünk rajta, hogy miféle szerkezet.

Hogy ebből a célnélküli gondolkodásból kikerüljünk, megkérdeztünk egy arramenő gyereket, hogy mi az a különös dolog.

— Az. — felelte, — afféle szent hely, ahová jönnek.

Láttuk, hogy reménytelen a helyzetünk, de mégis megpróbáltuk megegyeszer a szerencsét.

Mondtuk neki, hogy ezűt mi is tudjuk, csak mondja meg már azt, hogy mi az az oszlop.

Erre gondolkodik és végre azt mondja: „Az persely”.

Mint mikor vihar után kiderül az ég és kisűt a nap, mindketönknek fejeröl nagy gond szállt el, mert megoldódott a rejtély, a találos kérdés, az oszlop a persely. Igazán nem gondoltuk volna, hogy még ilyesmi is kitelik attól a kis fától.

Azután megnéztük közelebbről és tényleg láttuk, hogy a tetején van egy kis rés a pénzbeadásra.

Nagy meglepéddel vetűtük tudomásul, hogy láttunk egy oszlopot, mely távolról fa, közelebbről rejtély s még közelebbről pedig persely (persze pénz nélkül).

K. Gy.

KÖNYVISMERTETÉS

SZIVÖS DONÁT:
EMBEREK A MÉRLEGEN

A mai habozó választóton álló kor-szellem nagyszerű lelkiismeretvizsgálata ez a könyv. Mélyreszántó fejte-zeteiben a dolgok valódi rűgőit ku-

tatja és tárja könyörtelen igazmon-dással olvasói elé az írő. A mű túl-lép a tisztán vallásos beállítottságú lelkiönny keretein és a hazafias cél szolgálatában állva igyekszik Krisz-tus és a nemzet ügyének szolgálni. A Korda R. T. kiadásában jelent meg Márton Lajos festőművész ki-tűnő rajzaival.

VIDÁM OLDAL

Bíró: Miből következtet maga arra, hogy a vádlott a jelzett időben ittas állapotban volt.

Tanu: Rettenetesen veszekedett egy taxifőrről.

Bíró: Ez nem bizonyít semmit.

Tanu: Igen ám, de a hörnyéken egyetlen taxifőőr sem volt.

~
Itt nyugszik Balogh Döme
Két agyon nyomott a malom köve
Mire a követ levették róla
Holtan mászott ki alóla.

~
Boldogan halt meg Balázs Vince
Mert ivás közben szakadt rá a boros pince.

~
Forró nyári napon akasztani viszik a a zsidót. Mellette még szótlanul a rabbi.
Egyszer csak felsőhajt az akasztandó.

~
— Micsoda meleg van!
Erre a rabbi, akinek az izzadság csurgott az arcáról, így szólt:
— Mit beszél maga?! Magának már jó. De nekem még vissza is kell mennem ebben a rekkenő hőségben.

~
Gazdag skót haldoklik. Az orvos aki az ágya mellett ül így szól a feleségéhez:
— Gyengül a szívműködés, jó lenne egy pohár pezsgőt adni neki.
A haldokló erre felemelkedik és elvesző hangon mondja:

— Doktor úr, egy pohár szódavíz nem lesz jó?

~
Zöttyögő Tobiás betéved egy korcsmába. Egymásután kéri az étlapon levő hús-ételeket, de a pincér mindegyiknél kijelenti, hogy csak pörköltet szolgálhat.

— De hisz itt 15 húsétel van feltüntetve — mondja Zöttyögő indignálódva.

— Ja kérem — feleli a pincér — az csak étvágygerjesztő.

Tanár: (nyelvtanórán) Én mosakszom, te mosakszol, ő mosakszik. Nos, Pistike, megtudnád-e mondani, hogy milyen időben van ez?

Pistike: szombaton este, tanító úr kérem.

~
Pistike reggeli előtt ijedten leszalad a konyhából és azt mondja a mamájának:
— Mama, gyere ki gyorsan, a tej már nagyobb mint a lábas.

~
Skótnak rémes fogfájása van.
— Miért nem megy el fogorvoshoz? — kérdi tőle egy barátja.
— Majd boldog leszek — feleli a skót — amikor a fiam három év múlva kész fogorvos lesz.

~
Közismert zenésziünk szépen rikatja a hegedűt. Meg is jehzi az egyik szecska:
Hogyan is sirhat ilyen herpeszesen egy hegedű?

Mire közismert zenésziünk ekkép válaszol:
Már hogyné sirna, amikor a nyakát fojtogatják, a hasát meg fűrészelik.

~
Jó halad.
Recege: És mi lesz a fiából. Keszege úr, ha az összes vizsgáit letette?
Keszege: Öreg ember.

~
Nincs tovább.
Doktor: Nyújtss ki a nyelvedet Gyurika!
Na, még jobban... nyújtss ki egészen!
Gyuri: Nem lehet tovább, doktor bácsi oda van növe.

~
Jól visszanezgett.
Ez a pincér sehogysem teszlik nekem. Tegnap is, amikor elmentem, úgy nézett rám mintha nem fizettem volna...
Na és te mit csináltál?
Úgy néztem vissza rá, mintha már fizettem volna.

Vásároljon
„MÁRIA”
harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérműt
Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS
üveg-, porcellán és diszműáru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SZUKITS
könyvszaküzletben
minden könyvet
megkap
Pécs, Király-u. 31. sz.

SOLT DÉNES
kelmefestő és vegyztisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák
„BAROSS”
Cégt. ORNÓDI ISTVÁN
Férfi ruhaház Irgalmasok-utca 12. sz.

Molter Antal vászon és fehérmű kender-, len-, pamut-, és jutagárműanyag raktára
Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17.73.

Női és férfi fehérmű varroda és hímzőszalon
v. BUZASSYNE
Majorossy L.-u. 1. sz.

Pannonia Sűrflöző R. T. Pécssett.
Sőrei a legkedveltebbek
Műjég gyár, szikvizgyár. Szénsavval telített forrásvíz.
Rendelések 20-83 telefonon.

Osgyáni Jenő
optika és fotó szaküzlet
Pécs. (Városház épület.)
Telefonszám: 25-17.

A mi cipő és sportkereskedőnk
VÁRNAGY
Deák-utca 8. — Telefon: 12-08.
Cserkészbolt. Bizalom tag.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.
Szerkesztik: Hesz Péter Spilka Imre
Anyagi ügyek: Szabó Antal Stipics Ferenc
Felolós: Bodolay Gyula S. J.
Lapzártá szeptember 20. Legközelebbi szám októberben.
Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2.— P. Megjelenik egy évben nyolcszor.
Főmunkatárs: Knauer Gyula.

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ágy- és asztalkész-
letek, paplan szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon áruk,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott áron. — Textilárakban vezető szaküzlet!

SCHÖN TIVADAR ÉS TSA kft.
Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár
hegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
költőt és rövidárú JÁTÉK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés
Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és **Játszva németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anya-
gok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképész-mester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószerszám stb. nagy
választékban
és olcsó áron **FRIEDRICH**
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női
divatruha különlegességek

REGŐS-nél
Tel. 30-45. Pécs, Király-utca 1.

Mindig jól vásárol a

Dr. KARL könyvesboltban
Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Legnagyobb öltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.

Vásároljunk ~ **Medve**
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Cukorkát, fűszerárút
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A magyar ifjúság boltja a
Szent Imre

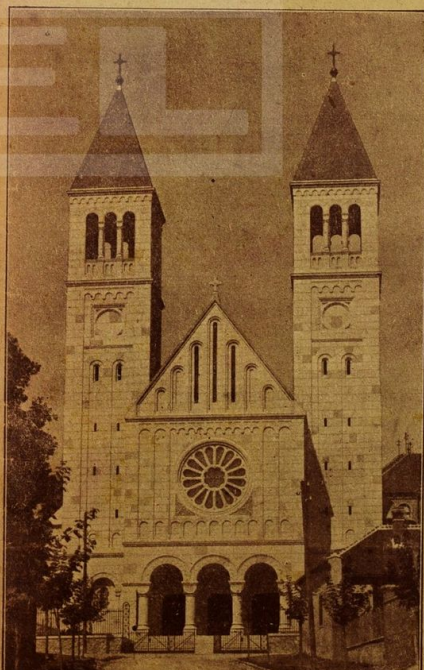
könyvesbolt
Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

JHS
ARANY **ELÜST**
Herényi

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVF. 1. SZÁM, 1942. SZEPTEMBER 5.

TARTALOM

- Vezércikk: **Új életre**
- Az pijuszi kerónika**
- Rajnai László
- Praxiteles Hermesze**
- A mai magyar zene**
- A hős anyja**
- Rajnai László
- Egy téli nap Debrecenben**
- Mi a kongregáció?**
- Oramhegyi Aladár**
- A szorgalom életet ment**
- Diákkaptár**
- HÍREK**
- APRÓHIRDETÉSEK**
- VIDÁM ÓRÁK**
- Melléklet: **SÜNDISZNO**

Ára 20 fillér

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyek, ág- és asztalkészletek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon, áruk, kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy választékban, olcsó, szabott áron. — Textilárakban vezető szaküzlet!

SCHÖN TIVADAR ÉS TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékosság!

Szent Antal Bazár

hegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat, kötött és rövidáru JÁTÉK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés

Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és Játszva németül
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anyagok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Jó lényképeket készít

FODOR ISTVÁN lényképezőmester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy választékban és olcsó áron **FRIEDRICH** könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9. Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

A Nemzeti Önellósítási Alap támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női divatáru különlegességek

REGŐS-nél
Tel. 30-45. Pécs, Király-utca 1.

Mindig jól vásárol a **Dr. KARL** könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Legnagyobb töltőtoll-, papírnemű-, könyv- és iskolaszersz. raktár.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Cukorkát, fűszerárut SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A magyar ifjúság boltja a Szent Imre
könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY ÉLÜST

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 2. SZÁM, 1942. OKTÓBER 6

TARTALOM

- Vezércikk:
Minden esztendőben
Pólos László:
Hadak útján
A gépágyú
Nagy Tibor:
Sebesült honvédek a Piusban
Knauer Gyula:
A hős magyar katona
A jó barát
Mammel Ede:
Mit vár tőled a Katolikus Akció?
Szabó Antal:
Békebeli történet
HÍREK
APRÓHIRDETÉSEK
Melléklet: **SÜNDISZNÓ**

A HŐS MAGYAR KATONA

Ára 20 fillér

Saját készítményű férfi, fiú, gyermek
átmeneti, vízmentes, teveszór, zsinóros
magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági könyvecs-
kére 6—7 1/2 havi hitel.

PÁLL ÖDÖN

Csonka-Magyarország legnagyobb
mértékszerinti férfiszabó üzeme.

Jó órákban
nagy raktár

Bálint István

Király-utca 11. Színházzal szemben
Telefon 14-60.

Vásároljon a

Szent István Társulat
könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 17. szám.
Telefonszám: 11-79.
Hitel otthon!

PANNONIA szálloda

A Dunántúli Bank R. T. házi kezelésében. — Telefon: 26-03, 26-93.

80 modern kényelemmel berendezett vendégszoba,
a szobákban hideg, meleg folyóvíz, központi fűtés, lift.

Angster József és Fia

orgona- és harmoniumgyár

Fiókküzem:
Rákospalota. Pécs, József-utca 30. sz.

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai
felszerelések legolcsóbban

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében. - Takarékság!
KIRÁLY-UTCA. Városház épület.

özv. Dragila Antalné

üveges és képkerepező

Pécsett, Széchenyi-tér 8.

Nagy választék képkerepezésben és szent-
képekben. Telefon: 28-51.

RICHTER JÓZSEF

sport, rádió, villamosági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok.

Alapítási év 1890.

Hauer Rezső

cukrász

cukrászdája és csokoládégyára

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 49.

Telefon: 143-504, 144-371.

UHU Mindent ragaszt
víz-, hő-, és savállóan

papírt, bőrt, gumit, szövetet, üveget, repülőgépnél-
modell stb.

SIMONYI Drogéria

Pécs, Rákóczi-út 39/c.

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622. sz. Diákaptár

ALÁPÍTOTTA AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDEKEK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

V. ÉVFOLYAM

1942. OKTÓBER HÓ

2. SZÁM

Minden esztendőben

végigjárjuk az aradi Golgota állomásait és fölidézzük a tizenhárom magyar vértanu alakját, átéljük utolsó óráik hangulatát; elmondhatjuk egymásnak utolsó szavaikat s elolvassuk a leveleket, amelyekben feleségüktől, gyermekeiktől búcsút vettek. Számbavesszük az örökséget, amelyet ránk hagytak s amellyel gazdagították a magyar nemzet lelki kincsét.

S közben fölvetjük a kérdést: Mi közünk nekünk Aradhoz? Mit tud nekünk mondani Damjanich vagy Schweidel tábornok? Nem volna-e helyesebb a mult történelmi páthosza helyett a jelen égető kérdéseit boncolgatni hideg realizmussal, páthosz és elégia nélkül?

Az aradi Golgotának ma is van értelme, — mélyebb, mint valaha volt. A tizenhárom vértanu erkölcsi hagyatéka nagy érték és gazdag erőforrás napjainkban.

Az aradi Golgota örök magyar igazságokat hirdet, amelyek földrajzi helyzetünk, történelmi hivatásunk, faji és nemzeti tulajdonságaink végzetserű gyümölcsei.

A nemzetek megbízatást, szerepet, — mandátumot kapnak. Bizonyos föladatot kell megoldani nekünk is Kelet és Nyugat határán. Nem véletlen, ami velünk történik: sorsunk Isten kezében van, akinek nagyszabású tervei vannak velünk. Ez a hit adott erőt a legszörnyűbb helyzetekben is. S hitünk fundamentuma a történelem, amely rávilágít hivatásunk természetére, s amely még eddig minden magyar tragédiának megadta a mélyebb értelmét.

A Golgoták a mi hivatásunk iskolái: a tatárjárás Golgotája épp úgy, mint Mohács, Szigetvár, Drégely, — vagy Arad Golgotája!

Nem vagyunk az Úristen elkényeztetett gyermekei. Ostorral edz bennünket: — a csaták, az összeomlások, a nagy megpróbáltatások iskolájába járát. Azt akarja, hogy erősek legyünk, — edzett oszlopai Európa eleven épületének, Keletre néző kapujának. Mit érne velünk, ha elpuhult nép volnánk? Földrajzi helyzetünk rátaul arra, hogy a viharok acélos izmú,

éber lelkű gyermekei legyünk. A magyar nemzet életrevalóságát éppen az bizonyítja, hogy mindig kitermelte magából a hősokeket, a történelmi hivatásunk mellett hitet tevő vértanukat. Gyáva népek, erőtlén szolgalelkű vagy kalmár szellemű népek nincsenek vértanui.

A Golgota rejti a megváltás, a föltámadás titkát.

Az aradi vértanuk között ott látjuk a horvát Knéžich-et, a szerb Damjanichot, a német Pöltenberg-et és Leiningent, az eszék-magyarországi Lahnert is. Az aradi vértanuk egy részét a magyar haza testéből kiszakított területek szülték nemzeti ideállá s a magyar vértanúvá. Arad Golgotájának az értelme ez: a Kárpátok koszorújában élő s egymásra utalt népeket nem lehet büntetlenül elszakítani egymástól. Magyarország egységét vérevel pecsételte meg az aradi tizenhárom vértanú.

Október 6-án az aradi Golgota égbé magasodó keresztje alatt található Magyarországon minden gyermeke. Egymás szemébe néznek, kezét fognak és meghallgatják a vértanuk tanítását:

A vér-áldozat szent. Az élet legnagyobb adója, amelyen meg lehet váltani a szebb jövőt.

Szerk.

Tasnádi (Teppert) László

1916—1942

A virágkoszorúk ünnepélyes gyásszal borulnak a frissen hantolt sírra, s a zöld virágok félnéken simulnak a piszkos, kemény rögökhöz, mintha parányi életük halódásával akarnák elsírítani azt, kinek merev teste már a föld alatt nyugszik. S mi fájdalommal érezzük azt, hogy a Pius nagy családjából ismét elköltözött valaki. Elénk kedélyű, vig természetű voltál, Laci bátyánk, aki már az iskolában megmutattad, hogy mit tud tenni az ember kemény akarral. Négy évig tanultál nálunk, kemény akarattal, készültél hivatásodra, hogy a levegő kék azurját meghódítsad. Repülő lettél, a legkiválóbb. Nehéz volt nagyon, de sikerült. Ez volt a mult. S most döbbenne állunk meg, hogy szerencsétlenség emlékéket felidézünk. Születni és meghalni, ez az emberi sors. De nem állunk meg sajnálkozva. Te utat mutattál nekünk. Mi követünk Téged. Keményen fogunk tanulni, dolgozni, küzdeni. Folytatjuk a munkát, hogy majd ha viszontlátjuk egymást, keményen szoríthassuk meg egymás kezét, s mondhassuk: Ez jó multság, férfimunka volt! A viszontlátásra!

HADAK ÚTJÁN...

A nap izzó korongja már eltűnt a Bodrog folyó vidékéről. Az ég még világos volt egy kicsit nyugat felé. Egy-két fáradt felhő pihent kimerülten a széles, piros látóhatáron. De lassan azok is nyugovóra tértek, csak a sötét hegy emelkedett egyre komorabban az ég csillagjai, a Hadak-útja felé...

Lenn a völgyben a sátrak közt nagy volt a sürgés forgás. Csendes szongás ült az egész táboron. Készülődtek. Csak asszonyok voltak a táborban. A férfiak a szomszéd ellenséges törzsre vetették magukat, a besenyőkre, hogy zsákmányt szerezzenek. A nők rendezgettek, rakosgattak, szépítgették magukat. Minden jel arra mutatott, hogy várnak valakit. És tényleg, férjeiket várták. — Egyszerre csak vad ordítás közepette berontott egy gyerekfalka. Mindegyik kezében volt bot, vagy valamilyen játékgygyver. Amint megpillantották anyjukat, ki-ki odaszaladt a magáéhoz. Megfogta kezét és úgy cibálta, ráncigálta a táborkapu felé. Az egész ordítószóból csak annyit lehetett kivenni, hogy... jönnek... jönnek... már majdnem itt vannak És valóban, a kíváncsi, kutató szemek föl is fedeztek a félhomályban valami porfelhő felét. Nemsokára paták dübörgését is lehetett hallani. Egy pillanat múlva pedig megérkeztek a vitézek. Fürgén leugrottak szilaj paripáikról. Ekkor az anyák és gyermekek elengedték egy pillanatra egymás kezét, de csak azért, hogy a következő pillanatban annál jobban megszorítsák. De ez sem tartott sokáig, mert a fiúk esakhamar kitepték kezüket anyjukéiból és rohantak atyjuk felé, hogy azzal együtt térjenek vissza örvendezve anyjukhoz. Igen, mindenki örvendezve, ugrándozva vezette atyját, mindenki kérdezett, örült, ugrándozott, csak egy egészen kicsi fiúcska nem. De őt nem vette észre senki.

Csakhamar elkezdődött a dinom-dánom, lakoma, amellyel a győztes csapatát ünnepelték. Közben mindenki elmesélte együttes vagy egyéni harci csefogsáit, csapdáit, ügyességeit, sikereit. De nem mulasztottak el hálát adni, áldozatot bemutatni a hadúrnak, amiért őket vezérelte, segítette. Így mulattak a boldogok...

Már felbukkant az ezüstös hold is a sötét égen, mikor nyugovóra tértek. Hamar csendes lett a tábor, csak a lovak horkantásait lehetett hallani. De lassan ez is elmúlt. Mindent elborított a hallgatóság sötétség, még az ég felé törő hatalmas hegyesücsöt is.

Csak a hold küszöte egyre feljebb utat törve magának a sötét égen. És éjfél után, nevetve a győzelmen, kibujt egy sötét felhő mögül. Ezüstös fényével elárasztott mindent, csak a koromfekete árnyakat kerülte ki óvatlan. Hétfonatos ezüstpalástját minden-

hova kiterjesztette, de különösképpen a táborra. És egy csillogó ezüstránca egy sátor nyílásán beesett. Amint húzva maga után palástját, rápillantott a nevető ezüstkirály erre a sátorra, arca egyszerre komollyá változott, szomorú komollyá. De miért? Hiszen ez a sátor is olyan volt, mint a többi, ez is csendes volt. De mégis, ennek a sátornak a csendjét időnkint egy síró gyermek zokogása szakította meg. Ugyanaz volt ez a pityergő gyermek, aki a harcosok érkezésekor, szomorúan, sápadtan, lehorgasztott fővel kullogott az örvendő menet után. Mert mióta a győztes vitézek megérkeztek, azaz nem, mégsem érkeztek meg mindnyájan, mert ő hiába kereste kétségbeesetten; apja nem volt sehol. Azóta sírás fojtogatta torkát, pedig ez még szerinte sem volt méltó egy hős fiához.

És attól kezdve búslakodik itt a sátorban sirdogálva.

De most, amikor a hold végigsimította arcát ezüst palástjával, egyszerre abbahagyta a pityergést. Megtörülte szemét, még egy utolsót zipogott, aztán elcsendesedett. Tágrameresztette szemét és nézett a messze távolba, miközben nehéz felhőszárnyak suhantak át homlokán.

Amint így nézett elmerengve, egyszer csak valami halk neszt ütötte meg a fülét. Mintha lópata ütődött volna kőhöz, sziklához. Erre a kislíú egyszerre magához tért. Mégjobban kimeresztette szemét. Most mintha még közelebből hallotta volna az előbbi neszt. Sőt valami szokatlan kődöt látott közeledni a fák között terjengve. És a kőben egyszer csak messze halványan megjelent egy ló és rajta egy lovas. A kislíú nem tudta elképzelni, ki lehet az. De a lovas egyre közeledett, egyenesen a fiúcska sátra felé. Most kíváncsian föltérdelt és úgy várta a lovast. Egy kis szellő pedig ezeket a szavakat vitte a gyermek ajkáról a tudakozódó hold felé: „... Nem... nem lehet! ... Nem ő az... ő hősiesen harcolt, elesett... ő már halott... ő... ő már... de talán mégis... talán... talán engem is magával visz... igen, ő az...! ... Apám!” Eddigre már ott állt a ló a lovassal a kőfelhőben a sátor előtt. A fiú közben föállt és némán nézett arra felé. Nézte, megcsodálta apját, aki ott ült régi lován lehorgasztott fővel, kebléből pedig buzogott a piros vér, ami most a holdfényben egész feketének látszott. És a kislíú miután mindent végigvizsgált, tágrameresztett szemekkel egy kérdő pillantást vetett atyja felé: „Viszel atyám?” A vérző lovas csak egy fejbőlintással válaszolt. A mezitlbas kislíúcska pedig lassan odalépett atyjához. Az szó nélkül lehajolt érte, feltette maga mellé a nyeregbe. A ló megfordult és elindult vissza a Hadak útján.

A hold pedig az egészből csak annyit látott, hogy a fiú áll magában a sátorban az ő palástja fényében és nagy csodálkozó szomorú szemével néz messze, túl az erdőn a komor, fekete hegy felé.

Pálos László, VIII.

A GÉPÁGYU

A mai világháborúval kapcsolatban sokat hallunk a légvédelem működéséről, majdnem naponként olvassuk az újságokban a légvédelmi tüzérség sikereiről. Legtöbben csak külsőleg vannak tisztában némi képpen ennek a fiatal fegyvernemnek működésével, feladataival, fegyvereivel. Pedig igazán megérdemlik derék légvédelmi tüzéreink, hogy alaposan foglalkozzunk velük.

A világháborúban, a hadirepülés nagyot fejlődött, evvel párhuzamosan a légvédelem is. Vegyük tehát csak a mai légvédelmet, nézzük meg, ami érdekkel bennünket.

A légvédelmi tüzérség feladata az ellenséges repülőgépek elpusztítása vagy legalábbis megzavarása, hogy feladatát ne tudja tökéletesen elvégezni. Ehhez még a földi célok leküzdése járul, amire a légvédelmi fegyverek különösen alkalmasak.

Mivel a repülőgépek feladatukat különböző magasságokból végzik, elhárításukra is különböző fegyverek szükségesek. Ezeket a fegyvereket a különböző magasságokban lévő célok leküzdésére más és más szempontok figyelembevételével szerkesztették. Egyik ilyen fegyver a gépágyú.

A 36. M. légvédelmi gépágyú egyike hadseregünk legtekélyesebb és legsokoldalúbb fegyverének. Ürmérete 40 mm. Tűzgyorsasága percenként 100—120 lövés. Ez a nagy tűzgyorsaság oly hőhatást fejt ki a csőre, hogy 60—80 lövés után, ha azokat egyfolytában adjuk le, a csövet cserélni kell. Éppen ezért a csövet aránylag könnyűre szerkesztették és úgy helyezték a lövege, hogy a csere könnyen végrehajtható legyen. Minden gépágyúhoz tartozik egy tartalékos, melyet szükség esetén azonnal (jól begyakorolt legénységgel 1 1/2—2 perc alatt) ki lehet cserélni. Ez a csőcsere azonban nem olyan gyakori, mivel olyan nem fordul elő, hogy 60—80 lövést egyfolytában leadjanak. Az időjárástól függ a csőcsere nélküli lövések leadása, mivel meleg időben lényegesen kisebb ez a szám, mint hideg időben.

A gépágyú önműködő löveg, mert egyszeri töltés és elsütés után az összes mozzanatokat; elsütés, zárnyitás, hüvelykivetés, rátöltés, zárusukás; teljesen önműködően végzi. Elméletben egy töltés és elsütés után végtelen sorozatot lehet leadni; csak etetni kell a löveget. Gyakorlatban azonban bizonyos meghatározott sorozatok adhatók csak le, amint azt a cél leküzdése kívánja.

A gépágyú oldalban 180°-al elforgatható, csőemelkedése 90—5 fok között váltakozik. Terepjáró; méghozzá sokkal nagyobb mértékben az ágyúnál; egyrészt mert jóval könnyebb, másrészt mert tengelyei lengőtengelyek és így kerekei egymástól teljesen függetlenül alkalmazkodhatnak a terep egyenetlenségéhez.

A gépágyúnak miként az ágyúnak is megvan a bizonyos hatásvonalas magassági határa. Ez a felső határ 3000 m. míg az alsó 1000 m. A hatásholtter itt már lényegesen kisebb, mert a lövegek kezelése für-

gébb volta miatt könnyebb és gyorsabb. Így ez a holttér mindössze 3000—4000 méter. Mint a magassági hatáskörzetéből máris következtetni tudunk; a gépágyút hidak, raktárak, stb. és az ágyú kiegészítésére használják.

Lövedéke pillanatgyújtós; vagyis ütődés következtében robban. Gyújtója oly érzékeny, hogy cigaretta papír érintésére robban. Ezért fordult elő nem egyszer, hogy véletlenül a lövegállás előtt elhúzódozó villanyvezetékét lőtték meg és így saját magukat veszélyeztették. Mivel a lövedék érzékenygyújtós a célt telibe kell találnia. Hogy ezt a telitalálatot elbírhjuk érni a löveg hallatlan pontosságának és tűzgyorsaságának köszönhetjük.

A gépágyú lövedékénél az a veszély forog fenn, hogy ha nem talál a célba a földre érve robban és veszélyeztetni a saját csapatok avagy a polgári lakosság épségét. Ezt a veszélyt küszöbölik ki azzal, hogy bizonyos szerkezet segítségével az elkészült lövedék 4500 méter után felrobban a levegőben s így már csak a fáradt és apró repeszdarabok juthatnak a földre.

A légvédelmi fegyverek fejlődése folyamán rájöttek, hogy azok nem csupán repülőgépek, hanem földi célok ellen is kiválóan alkalmasak. Mivel úgy az ágyúval, mint a gépágyúval majdnem tökéletes pontossággal lehet lőni, szinte gyerekjátéknak tűnt fel a földi célok leküzdése. Elképzelhetjük ezt ha meggondoljuk, hogy a hatalmas sebességgel száguldó repülőgép után az álló vagy aránylag csigalassúsággal mozgó célokat kellett lőni. Valóságban is a légvédelmi fegyvereknek ez oly könnyű feladat, hogy ma már egyenlő fokon állnak az eredetileg is páncélelhárításra szerkesztett fegyverekkel, míg az erődök leküzdésében utólréhetetlen helyet foglalnak el. Az ágyú valamivel nehezkesebb volta miatt kötöttebb és ezért inkább erődök ellen használják, míg a gépágyú fürge mozgékonyasága folytán az előbbi mellett még páncélos elhárításra is elsőrendűen alkalmas. Páncélelhárításra külön páncélgránát alkalmazható mely még a közepes páncélatokba is teljesen befürödik és a harcocsiban robban, nem beszélve hatásáról ha a harcocsi lőrésén betalál. Ez technikai szempontból nem is olyan nehéz, azonban gyakorlatban annál nehezebb. Ugyanis, hogy a kis rést a harcocsin eltalálhassuk azt meglehetősen közelbe kell engedni. Nem szabad elsietni a dolgot, mert az a pontosság rovására megy, be kell várni minél közelebbre az egyre tüzelő harcocsit (gyakran 15—20 méterre.) Képzeljük el micsoda bátorság nyugalom és biztonság kell ahhoz, hogy a tűzokádó szörnnyet olyan közelbe engedjék. Akkor aztán lehet lőni. Nincs az a harcocsi, melyik egypár lövés után még tovább mozogna. Természetesen nem csak így lehet eredményt elérni. Így túlságosan veszélyes lenne a gépágyú használata harcocsielelhárításra.

Azonban nem csak a harcocsi és az erőd ami ellen használják, hanem támadó gyalgóság, lovasság, géppuskafészek, beépített nehéz fegyverek tüzelőállásai stb. Tehát elmondhatjuk, hogy a légvédelmi tűzesség a legtebboldalú fegyvernem, amelynek nagy a jelene, de még nagyobb jövő vár rá.

† Sebesült honvédek a Piusban

Nem régen, az egyik vasárnapi napon a Pius vendégül látta a Pécesét tartózkodó sebesült honvédeinket. Pár óras szindarabban szórakoztattuk el őket, hogy fájdalomukat és nehéz gondoljait enyhítsük. Ez alatt a rövid kis idő alatt is megszerettettük a Pius-t a honvédeinkkel. A szindarab közti szünetben elbeszélgettem velük. Egyikük budapesti, a másik szombathelyi, a többi pedig kitudja, honnan merről való. Ahogy így beszélgetek lassan a cigarettafüst mellett, elbeszélük sebesülésük történetét. Az egyik honvéd kivel beszélgetek, felkötött karú kemény arcú magyar fiú. — 1942 május elsején érkezünk ki a frontra kezdő a honvéd bajtársunk, rövidesen be is vetettek az első vonalba. Négy hónap leforgása alatt semmi bajom se lett. Augusztus 20-án egy éjjeli támadás alkalmával mikor mint a géppuskás raj löszereze vittem előre bajtársainnak a töltnyit. Az ellenség hevesen lőtt én azonban mit sem törődve mentem előre, vittem a töltnyit. Amint az egyik bokornál elhaladtam, egyszerre géppuska zaj ütötte meg a fületem. Főfigyeltem, majd megdöbbenve éreztem, hogy karom erőtlenül lehall. Eltalálta egy golyó. A fájdalom és vérvesztés miatt rövidesen elájultam de még volt annyi időm, hogy a löszert bajtársainnak átadjam. Engem rögtön hátra vittek és pár nap múlva már haza is hoztak Magyarországra. Így végződött az első bajtársunk sebesülése. De amott a fal mellett áll egy vaskeresztes szakaszvezető. Megkérem mondja el, hogy sebesült meg és miért kapta a vaskeresztet? Úgy volt a dolog — kezd elbeszélését — hogy járőrbe küldtek ki öt emberrel, hogy derítsem fel az előttem lévő erdőt. Már éppen visszafelé haladtunk mikor különböző hangokat hallottam. Amint főfigyeltem német hangokat hozott a szél. A hang irányában mentem és egy 15—20 emberből álló orosz csapatot láttam, amint négy németet kísértek. Nem volt mit tanakodnom, kiugrottam a bokorból és géppisztollyal közéjük rohantam. Heves kizitusa keletkezett, melynek során sikerült megmentem bajtársaimmal a négy német katonát, azonban egy orosz szurony felhasította kezem fejét. A harc véget ért. A bajtársakat megmentettük. Azután kitüntetésre terjesztettek elő. Megkaptam a német III. osztályú vaskeresztet! Így végződött a szakaszvezető úr járőr tevékenysége.

Ha még tovább tartana az idő, még sokat lehetne beszélgetni. Sok szép bátor történetet hallunk, ahogy a magyar honvéd messze Oroszországban harcol. Szeretettel és megbecsüléssel gondoljunk rájuk akik értünk és a mi boldogságunkért harcolnak. Az Isten segítse és vezérelje őket.

Nagy Tibor VIII. o. t.

A hős magyar katona

A magyar katona állja a vártát! Védi a hazát, nemzetét, családját, a keresztény hitet!

Ő a

mult

legendás alakja, ki köré a dicsőség elhervadhatatlan koszorúja fűződik. A magyar katona szerezte meg e hazát és tartotta meg a veszedelmek, török dúlás, német hódítás közepette. Küzdött a világháborúban a hazáért és a nevét a világon megbecsültté tette, mert tudta, hogy a hazáért élni s halni kell!

Ő, a magyar honvéd, a

jelen

hőse, ki védi az országot az ellenség, az istentelenség ellen. Küzd! — Miért? — Mert tudja, hogy népe jövője, a haza java, sőt az emberiség élete is rajta áll. Mert a magyar katonában van felelősségérzet, ismeri a kötelességeit, — azért látod — a magyar honvéd első a küzdelemben, harcban, győztes a csatában, mert szereti hazáját!

De ez a hős, akadályt legyőző honvéd a

jövő

eszményképe is.

A levante eszményképe, aki magában az igazi katonás szellemet alakítja ki, és készül a jövő életfeladatára. Mert a katona a magyar jövő megteremtője, aki megőrzi a népet és megoltalmazza az országot minden veszély ellen. Aki kialakítja és megszilárdítja a Kárpátoktól körülvevett szebb Magyarországot.

A magyar katona féli az Istent, becsüli hazáját szereti a népet. Ezért harc olthon lelkiismeretes munkával, a harc tén pedig fegyverrel a kezében a magyar szabadságért!

A hős magyar katona tartja meg e hazát multban, jelenben, és a jövőben.

Knauer Gyula VIII. o. t.

A jó barát

Kedves Gyuri Barátom!

A multkor tanúja voltam életed első nagy szenvedésének, amit az a családás okozott, hogy barátodnak hitted Jóskát. Igaz önzetlen szeretettel vetted körül, szinte egyetlen gondod volt, hogy neki mindig örömet szerezsz, hogy boldog legyen. S most rájöttél, hogy ez mind hiába volt. Nem viszonozza barátságodat, sőt dicsekszik, meny nyire szaladsz utána.

Engedélyvel megígérted, hogy e lap hasábjain — hisz soka-kat érdekel — felelni fogok neked bővebben.

Megértelek! Megértem nagy fájdalmadat. Se dolgozni, se aludni nem tudnál. Nem az a sok áldozat fáj neked mit érte hoztál, hanem valahogy úgy érzed, mintha szíved, lelked felét elvesztetted volna.

Banálisnak hatna, ha most idézném a magyar közmondást: — „Ne szaladj szeker után, mely nem vesz fel.” Ugye könnyű ezt mondani? Inkább azt kérdeim tőled becsülöd-e legalább annyira saját barátságodat mint Jóskáét? Igen — feleled — hisz annyira önzetlenül szerettem, örültem, ha jót tehettem vele, — ha elfogadta; szinte szeméből olvastam ki, mit szeretne, pedig néha bizony nehezebbre esett. De soha ezt nem éreztettem vele. Egyszer összekaptunk, — semmiség volt — de ő olyanokat mondott, ami nagyon fáj, de én akkor se hivatkoztam ezekre. Visszavonultam, ha úgy vettem észre, hogy terhére vagyok, bár néha úgy szerettem volna vele egyet-mást megbeszélni. S ha itt-ott egyszer beszélgettünk is, — olyan furcsa volt, sohse tudtam hányadán vagyok vele; tréfál-e vagy komolyan mondja. Most látom játszott velem, mint a macska az egérrel! — Olyan egyedül érzem most magam!

Elhiszem barátom, de előbb is csak oly egyedül voltál! Csak azt hitted nemes szíveddel, hogy van barátod. Majdnem azt mondanám, hogy Jóska ügyesen becsapott téged. — No jó, nem hiszed, — talán nem tudatosan csinálta. De az mégis igaz, hogy előbb valójában épp oly egyedül voltál, mint most. S hogy ezt most világosan megismerted, tudatos s világos lett előttem — igen ez fáj — de mennyivel lett most rosszabb? Sőt inkább örülnöd kellene. Ha néha keserű is az ébredés, az igazság mindig jobb bármely édes hazugságnál, mert ez előbb-utóbb szörnyű mérges gyümölcsöt terem, olyan károkat tud okozni, melyeket talán egész életeden át nem tudtál volna kiheverni. Tehát inkább nyertél. Megszabadultál egy hamis vagy vélt baráttól. (A magyar is úgy imádkozik: Uram ments meg barátomtól, — ellenséggemmel majd csak elkészülök.) Nyertél tapasztalatot, s ami benned jó volt, nemes volt, az megmaradt most is, sőt teljes pompájában kifejlődött. Ezt meg kell becsülnöd, s nem szabad érdemtelennek odadobni. Aki nem tudja nemes szívedet megbecsülni,

annak ne dobd utána. A vad népeknek a hódítók nem arannyal, nem gyémántal fizettek, hanem tükörrel, csillogó üveggel. Ne is mutasd neki, hogy fáj hütlensége, csak mulatna rajtad. Becsüld magadat annyira, mint Jóska önmagát becüsülte. Valaki azt mondta neked: „Hja, ez emberi dolog.” Ne értsd félre, nem minden ember ilyen, ha sok is van ilyenekből. Lesz barátod, aki megbecsül. Csak te magad vedd észre. S elsősorban ne keresd ott, ahol vagy egyáltalán nincs, vagy ritka holló:

1. Ne gondold, hogy a szép külső, szép lelket is takar. Sima bőr alatt sokszor sima kígyólelek lappang. „Egészséges epidermis alatt — mondta egy híres orvos — veszedelmes kórságok fészkelhetnek.” Vagy még nem láttál piros almát, mely belül férges, vagy rothadt volt? A legnagyobb betegségük az ilyeneknek az önimádat s asszonyi hódítási vágy! (Jóska is mindig „kellette, kéréte magát.”)
2. Ahol sok az udvarló, ott igazi barátot ne keress. Ez még akkor is áll, ha az illető nem maga keresi őket. Amely holdnak nagy az udvara, az esőt hoz! S a nagy keresletnek örövendő portéka drága is s szeretik hamisítani. Az udvaroncok serege elrontja még a legjobbat is.
3. A mindig tréfás, bohó természetű emberek jó unalmat űzők, mulatósok, pajtások, de ritkán kitarító jó barátok. Sokszor tartalom nélküli könnyű jellemeik, kik mindent, a legszentebb érzéseidet is nevetésgésnek tartanak s örülnek, hogy szellemességüket fitogtathatják még másnak a kárára is.
4. Kalmár lélekkel csak cserekereskedelmre lépj, ha bírja szellemi gyomrod. Különbben is rokonságban van Judásékkal. Ez elég ajánlólevél.
5. Órizkedj a fecsegőktől és hírharagoktól! Tudod miért? Titoktartásra képtelenek. Megpukkadnának, ha a rájuk bízott titkokat ki nem fecsegnék!
6. Kerüld a hazug képmutató embereket s ezekkel atyafiságban levő örökösen titkolódzókat! Józan ember hamis pénzt nem fogad el! Hisz sohse tudhatod kívül van dolgod, kire bízod magadat. A titkolódzóknak pedig mindig van valami takargatni valója! De azért nem mondom, hogy háza falát mindenki bontsa le, hogy mindene mindenki előtt tárva nyitva legyen. „Unus sit tibi consiliarius de mille” — Ezer közül egy legyen a tanácsadó.

Igazi jó barát csak szerény jellem lehet, aki elismeri, hogy saját magát kívül más is érdemelhet megbecsülést, mely nélkül tartós szeretet nem létezik.

OPTIKA

FOTO

Takarékosság tajza.

JÁTÉK

HUBER FERENC PÉCS, Széchenyi-tér 2.

Igazi jó barát csak csendes, mély érzésű jellem lehet, olyan mint a mély tengerszem a magas hegyekben. Vízük tiszta, felszínük nyugodt, bár a mélyen nagy a mozgás, hullámozás, mivel belső források táplálják. Ilyenek nem fagnak be a legnagyobb télben sem. Ezek a jellemeik hűségesek, titoktartók.

Sokszor olvastam már kivert, gazdátlan kutyákról, minő szivószó kitarással ragaszkodnak az emberhez, ha csak egy jó szót szóló hozzájuk, csak egy darabka kis kemény kegyeret dob nekik. Elhagyatva mindenkitől, mintha hatványoznák a hűségüket. Nem ritkán saját haláluk árán védtek meg jótévőjüket. Azt hiszem megértesz engem.

Lehetne erről a tárgyról még sokat írni, de már sürget az idő. S a szerkesztők is nagy urak ám! Ha nem jössz kellő időben, szóba sem állnak veled.

KÖNYVISMERTETÉS

Dr. Magyar László piarista tanár tollából értékes nyelvkönyvek jelennek meg.

Játstva latinul je. műve második kiadásában forog közkezen. Ebben a művében latin és magyar nyelven közöl mondatokat. Kitérő segédkönyv, mely nagyon megkönnyíti a nehéz latin nyelv tanulását. Ára 2.50 P.

Játstva németül. Felnőtt és diák egyaránt minden nehézség nélkül használhatja ezt az értékes könyvet. Nem száraz nyelvtanozással akarja elsajátíttatni az élő nyelvet, hanem egy család életéből olyan olvasmányokat hoz, melyek szigorú módszerességgel vannak felépítve és ugyanakkor igyekeznek életszerűt lenni. Nem összefüggéstelen mondatokon akarja szemléltetni a nyelvi jelensé-

geket, hanem kerek egészet képező olvasmányok magyarázó erejére bízva a kérdések megvilágítását. Az értékes nyelvkönyv ára 3.60. A Korda könyvkereskedésben megszerezheti az Összes Magyar Ifjúsági Műveket, Regényeket és Szépirodalmi Könyveket. Levélpapírban, fröszerekben, kegytárban hatalmas választékot nyújt vevőinek. Korda Ipari és Kereskedelmi Rt. Budapest, Mikszáth Kálmán-tér 4. szám.

Zaymus: A piros fátyló. Korda kiadás. — Az akarat és következetes munka nagyszerű dícsérete ez a könyv. Csak állhatatos ember boldogulhat az életben, bármely pályára szólítja is a sors. A mai keresztény magyar ifjúság ébredező hivatástudatát tárja elénk. Izgalmas, élményes; mindenkit érdekelni fog. Ára 3.— P.

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket

„Takarékosság” könyvre

vásároljunk 6—7 $\frac{1}{2}$ havi hitellel

Katolikus cselekvés

Mit vár tőled a Katolikus Akció?

Október-havában „Katolikus cselekvés” című rovatunk alatt legideálisabb témának talán az látszik, mit is vár tőlünk az Akció Katolika.

Kedves piusista, — e hónapban, — nagyon jól tudod fővárosunkban már a XXX. Országos Katolikus Nagygyűlés folyik. Komoly, égető kérdések kerülnek ott megvitatásra. A haza katolicizmusának ma nagy feladatai vannak. Nem gondolod-e, hogy e feladatokból neked is valami részed lehet. Igen neked is vannak kötelességeid. Melyek azok?

Ím lásd:

Első és legfontosabb célad a tiszta, kegyelmi élet legyen. Ha ugyanis nem vagy ennek birtokában, képtelen vagy a tevékeny munkára. Ezért szorgalmazza a Katolikus Akció minden egyes megnyilvánulásában a tiszta katolikus életet.

Kerüld a nem katolikus szellemű könyvek, folyóiratok, heti- és napilapok olvasását, mert azok megmértelik ártatlan lelkedet. Olvasd a katolikus sajtó termékeit!

Családi otthonodat tedd meleggé gyermeki kacagással. E nehéz, háborús időkben szüleid arcán hozd fel a derűt. Ne engedjed, hogy családod válságba jusson és talán széttessen. Sokat tehetsz ennek érdekében. A családtentés egyben nemzetmentés is, mert a család egysége és tisztasága a nemzet boldogulásának és szebb jövőjének az alapja. Vigyázz tehát hazádra!

Légy világi apostol! Légy résen mindenütt és szolgálj Egyházadat. Ha támadás éri hitedet, merj szembeszállni elleneiddel. Képezd magad, hogy meggyőzni is tudjad Krisztus ellenségeit.

Ezek a feladatok ma minden katolikus ifjú kötelességei, a te kötelességeid is, mert Magyarországnak Mária országává kell lennie, ahol Krisztus törvényei uralkodnak.

Piusista! Állj azonnal munkába és küzdj a szent célért!

Mammel Ede VIII. o. t.

BÉKEBELI HISTÓRIA

Ügylátszik, egy tűzértiszt fontos teendői közé tartozik, hogy néha cirkuszban is föllépjön. Mert különben nem fektetnének olyan nagy súlyt arra, hogy egyszerű és igénytelen tűzérőnkéntesek mindenféle cirkuszi mutatványt végezzenek. Ma például az ügétő ló nyergén két kézzel föl kellett támaszkodnunk, két lábunkat pedig a levegőbe emelnünk.

Ezek a mutatványok valamennyiünket foglalkoztatnak. Legélénkebben azonban Abelesz Szigfrid önkéntestársamat. Szigfrid nem szereti a lovakat, Gyanus és kellemetlen állatoknak tartja őket, amelyekben ritkán lakik jó. A lovak ügylátszik Szigfridet lehetőleg távol tartják maguktól. Sőt buzgalmukban néha túlmennek a megengedett határokon is és ilyenkor szegény társunk a lovarda legtávolabbi sarkába gürül.

Ló és ló között is van különbség. Az önkéntesek között évről-évre félelmes legendák szövik a lovak kincstári neveit koszorúba és minden évfolyam tisztelettel nyújtja át a koszorút az utána következőknek.

Abban a koszorúban, amelyet mi vittünk át elődeinktől, egy Orestes nevű ló volt — mondjuk — a legszebb virág. Orestes gonoszágairól egész mondakör maradt reánk. Gyakran beszélünk Orestesről és Abelesz ilyenkor éles kifakadásokban ítélte el

az elmaradt katonai rendszert, mely őt és ezt a lovat egymáshoz közel hozta.

A lovaglőiskola most egyelőre az udvarnak egy korláttal elkerített csücske. Ebben a csücsökben állanak a kedves lovak és várnak bennünket. Az ember kiválaszt egy lovat és reál. Sok ideje azonban nincs a válogatásra, mert a főhadnagy úr nem tartozik a türelmes emberek közé.

Tegnap Abelesz önkéntes társunk nehéz szívvel közeledett a szenvedések csücske felé. Tegnapelőtt háromszor esett le, pedig állítólag jóindulatú lovon ült. Eppen ezért elhatározta, hogy ma különösen óvatos lesz. Már messziről kiszemelt magának egy jámborpo-fájú, barna állatot és a vezényszó után azonnal oda rohant.

— Hogy hívják ezt a lovat? — kérdezte halkan a ragyás tűzértől, aki mint lőtartó és néző szerepelt.

— Nem tudom a nevét még, önkéntes úr, — mondta a tűzér. Új ló, jámbor ló.

Erre a biztatásra Abelesz fölkapaszkodott a nyeregbe, délelen kihúzta termetét és harcias arcot csinált. Amíg lépésben mentünk, nem is történt semmi baj. De azután váratlanul bekövetkezett a katasztrófa.

— Ügétés! — vezényelte a főhadnagy úr.

— Ű-ge-tés, Orestes, — bíz-tatta lovát a tüzér.

Oresztés! Abelesz lelkén irtó-zatos sejtelmek cikázatak végig. Elvesztette rideg katonái önural-mát és a következő pillanatban dallamos hangja végigsüvített a téren.

— Jaj, mindjárt le fogok esni. És úgy lett, amint előre sejt-tette. Abelesz akkorát puffant, mint egy zsák. Mikor azután ha-tódszor esett le, nem mozdult föbbé.

— Abelesz, a lóral! — ordította a főhadnagy úr. Abelesz nem mozdult.

— Aaaaabelesz — üvöltötte a főhadnagy úr — lóra, mert meg-ölm. — De a ravasz Abelesz füle botját sem mozgatta. Elhatá-rozta, hogy ő halott. A halottak pedig nem lovagolnak.

A főhadnagy egy ideig nézte. Azután mély emberi részvét hangján szólalt meg: Abelesz! Ügylátszik komoly baja van. No, keljen föl és szépen menjen az ezredorvoshoz és vizsgáltaassa meg magát.

A halott egyszerre megeleve-nedett és a kijárási felé indult.

— Lóra! Lóra, te svindler! — ordította váratlanul a főhadnagy úr. — Mars, föl a lóra. Majd adok én neked!

Szigfrid arcán mérhetetlen csodálkozás ült. Aztán szomorú-an elindult Orestes felé és eköz-ben eldög hangosan mondta:

— Becsapott.

* * *

A főhadnagy úr, aki ilyen fur-fangosan járt túl szegény Abeleszen eszén, úgy ordít, mint egy légiós őrmester!

Tegnap a következőket ordí-totta:

— Abelesz, ne üljön úgy, mint egy májbeteg viziló.

„Májbeteg viziló”, ez nem hangzik rosszul. Ma ellenben a következőkkel örvendeztetett meg bennünket:

— Varga, maga úgy ül a lo-von mintha a gyomrában csupa ezerkarátos gyémánt volna és atól félne, hogy elveszti őket.

Ez határozottan gyengébben sikerült. No, de az ember nem is találhat ki minden napra szen-zációt.

Ma délután találkoztam a fő-hadnagy úr tisztiszolgájával, aki egy vastag könyvet cipelt a hóna alatt.

— Hát ez micsoda? — kérdez-tem tőle.

— Katonai könyv. — magya-rázta igen komolyan. — A fő-hadnagy úr fordít belőle magyarrá, azután megtanulja kí-vülről.

— Szegény főhadnagy úr. Bi-zonyosan valami új tüzérségi tankönyv, amit még nekünk is meg kell tanulnunk. Mutasd csak. — A tisztiszolga engedelmesen átadta a kötetet és én megismer-kedtem a főhadnagy úr éjszakai tanulmányával. De a kötet nem volt éppen tüzérségi tankönyv — hanem a Fliegende Blätter című élelap egy régi évfolyama, amelyben egy jökevdűi úr kaszár-nyai mondásokat gyűjtött össze. Az egyik behajtott oldalon azon-nal megtaláltam a májbeteg vizi-lovat.

Szegény főhadnagy úr. Keser-ves dolog lehet ezeket az ötleteket éjszaka idején bemagolni.

Szabó Antal VIII. o. t.

H I R E K

A Pius Testgyakorló Kör szeptem-ber 17-én tartotta alakuló gyűlését. A tanári karból jelen voltak: P. Rector, P. Direktor, v. Csokonay Sándor és dr. Thán Nándor, Ezenkívül a fel-sőosztályosok. A megnyitó beszédet P. Rector tartotta. Rámutatott arra, hogy a mai korban mind fontosabb lesz a sport. Ép testben ép lélek! Ezért ki-tartóan kell dolgoznunk, hogy ne csak a tanulásban, hanem a sportban is vezető emberekké legyünk. Majd a Sportkör vezető tanára, v. Csoko-nay Sándor a már megválasztott tisztikar névsorát. Ifjúsági elnök: Nagy Tibor VIII. Helyettese: Fátray Antal VII. o. Titkár: v. Buzássy Sándor VIII. Pénztáros: v. Csokonay Gábor VIII. Szertáros: Nagy Tibor. Ezután Nagy Tibor VIII. o. ifjúsági elnök mondott rövid beszédet, majd a Kör titkára tolmácsolta a szakosz-tályvezetők javaslatait az egyes sportágakban.

A Pázmány Péter Önképzőkör szept. 13-án tartotta alakuló közgyű-lését. Vezető tanár: P. Pethó S. J. Elnök: Széll Tamás VII. o. A jegy-zői tisztséget Bátoriné Béla nyerte. Az önképzőkör okt. 6-án tartja diszgyű-lését.

Pius alsós vál.—Széchenyi alsós vál. 9 : 1. Góllövők: Kordé, Sütő, Szántó és Celhán. Szép mérkőzés. Az utánpótlás kitűnő.

Megalakult a Levente vezetőképző csapat. Szakaszarancsnok M. Varga Zoltán és Vastag Gyula. A csapat lét-száma: 58 fő.

A Felsősök Mária-Kongregációjá-nak 1942/43. évi tisztikara a követ-kező: Prézés: Hemm János S. J.,

prefektus: Knauer Gyula VIII. o. t. I. asszisztens: Hesz Péter VIII. o. t. II. asszisztens: Fátrai Antal VII. o. t., titkár, jegyző: Spilka Imre P. i. VIII. o. t., hitbuzgalmi szakosztály vezetője: Fátrai Antal VII. o. t., vi-lágnézeti szakosztály vezetője: Hesz Péter VIII. o. t., titkár: br. Orcey György P. i. VI. o. t., szociális szak-osztály vezetője: v. Buzássy Sándor VIII. o. t., titkár: Nagy Gábor VIII. o. t., missziós szakosztály vezetője: Hertelendy Zoltán P. i. VIII. o. t. Moticzka Felician VII. o. t., jelölték mestere: Mammel Ede VIII. o. t., titkár: Bátoriné Béla VII. o. t., ház-nagyok: Máté István VIII. o. t., könyvtáros: gr. Zichy Tamás P. i. VIII. o. t., pénztáros, consultorok: Dux Ernő P. i. VII. o. t., Pesti Dé-nez, Rott Ferenc P. i. VI. o. t., Bátori József, Molnár Imre P. i. V. o. t.

Felülfizetések az Arany-Ezüst: Berecz Károly 10.— P. Dr. Járányi László 8.— P. gr. Meran Fülöp 8.— P. Kovács Gyula 3.— P. Góthár Lajos 3.— P. Földvári István 3.— P. Túll Alajos S. J. 3.— P. Dr. Bölöny József 3.— P. Dr. Bugráczy Lóránt 3.— P. Dr. Takács Dezső 3.— P. Puhl Imre 3.— P. Somssich József 3.— P. N. N. 2.40 P. Klobucsár De-zső 3.— P. Dr. Szily Imre 2.— P. Dr. Kresz Rihárd 2.— P. Sebestyén Pál 2.— P. ifj. Téry Aurél 1.— P. Dr. Farkas Kornél 1.— P. Henrich Ferenc 1.— P. Strohmayer István —.80 P. Dr. Vésztergombi József —.50 P.

Rádi László III. B. o. 72 db Arany-Ezüstöt adott el. Jutalmát átveheti a szerkesztőtől.

80 sebesült hős katona is megnézte szept. 8-án a színdarabot. A szünet-ben cigarrattával kínáltuk meg őket.

A piusi öregraj szept. 30-án tar-totta ez évi első gyűlését, melyen megválasztották a tisztikart.

APRÓHIRDETÉSEK

(E ROVATBAN MINDENKI HIRDETHET.)

HÁZITANÍTÓI állást vállalok bárkinél. Biztosítom, hogy a vizsgát sikeresen leteszi, ha jegye eggyel kisebb lesz kettő második hatványánál. (Valakhy)

A szerkesztőségre talált tárgyként beszolgáltattak egy mellénygombot, egy hajszálat és egy fél cipőfüzöt. Rendőrséggel igazolt tulajdonosok telefonon azonnal átvehetik őket.

NYOLCASOK FIGYELEM! Német szavak grammatikai és stílusos elvlasztását minden mennyiségben állandóan vállalom. Garancia a felelőség. Jelige: Cek-a.

A LOGIKA ALAPELEMEI, meghatározások, következtetések mélyen leszállított járon kaphatók. Megrendeléseket a szerkesztőség „Amilyen a mosdó, olyan a törölköző” jellegére továbbít.

Szabadságomról visszatértem és szakszerű jósdámat megnyitottam. Kifünő jóslattal szolgálók jeles feleltre, hibátlan dolgozatra, sikeres ünnepi szónoklatra. Elsősőknek 73.53% kedvezmény. (Telefon: 34795—81062.)

Kérjük a m. t. diákközönséget, hogy fordítsa figyelmét *salátáinkra* (latin, görög, francia, német). Még korlátolt mennyiségben kapható. Dús-Lévlű és Trsa KFT.

EZENNEL TUDATOM azzal az ismeretlen egyénnel, akinek a kalapját multkor az enyémmel elcseréltem, hogy az övé sokkal jobb, azért a nála levő kalapot megtarthatja. (X. y.)

Eltűntem szüleim lakásáról. Eltűnésemkor mélypiros kabátot, pepita nadrágot és stricisapkát viseltem. Aki megtalál, adjon át kellőképpen kipárnázva a mamámnak.

Kimerít a fejből május 21 és a számtan reláció között a köbreemelés képlete. Beesületes megtaláló a saját fejébe dughatja, mivel igen rossz minőség.

Légiriadókat alatt elvesztett lélekjelenléteket nálam lehet pótolni. Olcsó árak! Jó minőség! Óskeresztény cég!

Háborús emlékek, bombaalkatrészek, csetnikektől zsákmanóvált márkás bakanesszögek, máltai szirénázás orosz löporfűst, londoni bombarobbanások óriási választékban! Ne mulassza el! Alkalmi vétel!

„Elvesztettem zsebkendőmet, megvert anyám érte.” Beesületes megtaláló a felét szolgáltatassa vissza, a másik felét őrizze meg és a felévi után hulló könnyeit szárítgassa vele. Ezen célra már többszörösen kipróbálva és alkalmasnak minősítve!

Jövendőbeli feleletek kifürkészése céljából csekély díjazás mellett kölcsönadnám orromat. Amennyiben orrom tévedne, radirgumit is mellékelek, hogy a tanári noteszból a szerkundát ki lehessen radirozni.

Eladó egy sokat használt cigarettaszipka és egy keveset használt fogkefe. Bővebbet a szerkesztőségben.

Keresek megvételre messzehordó, tanári szem elől álcázott kétesövű Ovidius géppuskákat. „Acél” gyártmányok előnyben. Ajánlatokat 9966 számra a kiadóba kérek.

FIGYELEM!

Felkérjük a harctéren küzdő volt diákjainkat, hogy lapunk számára legyenek szívesek harctéri tudósításokat közölni. Lehet ez akár kis elbeszélés formájában, akár riport formájában. Közölhetik saját benyomásait, élményeiket vagy valamely bajtársuk élményét vagy hőstettét. A fő az, hogy érdekes legyen. A tudósítást legkönyebben több összekapcsolt levelezőlapon közölhetik. Nagyon örülünk, ha minél több ilyen tudósítást kapnánk.

Felkérjük továbbá mindazokat, akik a fronton levő volt diákjaink tábori postaszámát tudják, hogy azt közöljék a szerkesztőség. Szeretnénk ugyanis volt diákjaink sorsát lapunk küldésével is enyhíteni.

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszműrau üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

Törv. védett

hímzett magyaros
nyakkendőt

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u. 1.

SOLT DÉNES

kelmefestő és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

Férfi ruhaház Irgalmasok-utca 12. sz.

Molter Antal vászon és
fehérnemű
kender-, len-, pamut-, és jutaggyártmányok
raktára
Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17.73.

Női és férfi fehérnemű varroda és hímzőszalon

v. BUZASSYÉ

Majorossy I.-u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkesztik:

Hesz Péter
Spilka Imre

Anyagi ügyek:

Szabó Antal
Sztipics Ferenc

Felelős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta október 20.

Legközelebbi szám novemberben

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P. Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

APRÓHIRDETÉSEK

(E ROVATBAN MINDENKI HIRDETHET.)

HÁZITANÍTÓI állást vállalom bárkinél. Biztosítom, hogy a vizsgát sikeresen leteszi, ha jegye eggyel kisebb lesz kettő második hatványánál. (Valakhy)

A szerkesztőségre talált tárgyként beszolgáltattak egy mellénygombot, egy hajszálat és egy fél cipőfűzőt. Rendőrséggel igazolt tulajdonosok telefonon azonnal átvehetik őket.

NYOLCASOK FIGYELEM! Német szavak grammatikai és stílusos elválasztását minden mennyiségben állandóan vállalom. Garancia a felelőség. Jelige: Cek-a.

A LOGIKA ALAPELEMELI meghatározások, következtetések mélyen leszállított járon kaphatók. Megrendeléseket a szerkesztőség „Amilyen a mosdó, olyan a törölköző” jellegre továbbít.

Szabadságomról visszatértem és szakszerű jósdámat megnyitottam. Kifutó jóslattal szolgálok jeles feleltre, hibátlan dolgozatra, sikeres ünnepi szónoklatra. Elsősőknek 73.53% kedvezmény. (Telefon: 34795—81062.)

Kérjük a m. t. diákközönséget, hogy fordítsa figyelmét *salatáinkra* (latin, görög, francia, német). Még korlátolt mennyiségben kapható. Dús-Lévlé és Trsa KFT.

EZEMLEN TUDATOM azzal az ismeretlen egyennel, akinek a kalapját multkor az enyémmel elcsereltem, hogy az övé sokkal jobb, azért a nála levő kalapot megtarthatja. (x. y.)

Eltűntem szüleim lakásáról. Eltűnésemkor mélypiros kabátot, pepita nadrágot és stricisapkát viseltem. Aki megtalál, adjon át kellőképpen kipárnázva a mamámnak.

Kimerít a fejből május 21 és a számtan reláció között a köbreemelési képlete. Beesületes megtaláló a saját fejébe dughatja, mivel igen rossz minőség.

Légiriadókat alatti elvesztett lélekjelenléteket nálam lehet pótolni. Olcsó árak! Jó minőség! Óskeresztény cég!

Háborús emlékek, bombaalkatrészek, csetnikektől zsákmanóvált márkás bakancsszögek, máltai szirénázás orosz löporfűst, londoni bombarobbanások óriási választékban! Ne mulassza el! Alkalmi vétel!

„Elvesztettem zsebtendőmet, megvert anyám érte.” Beesületes megtaláló a felét szolgáltatva vissza, a másik felét őrizze meg és a felévi után hulló könnyeit szárítgassa vele. Ezen célra már többszörösen kipróbálva és alkalmasnak minősítve!

Jövendőbeli feleletek kifürkészése céljából csekély díjazás mellett kölcsönadnám orromat. Amennyiben orrom tévedne, radirgumit is mellékelek, hogy a tanári noteszből a szekundát ki lehessen radirozni.

Eladó egy sokat használt cigarettaszipka és egy keveset használt fogkefe. Bővebbet a szerkesztőségben.

Keresek megvételre messzehordó, tanári szem elől álcázott kétesövű Ovidius géppuskákat. „Acéll” gyártmányok előnyben. Ajánlatokat 9966 számra a kiadóba kérek.

Szerkesztik: LAKY GYÖRGY ÉS TÁRSAI.

Nyári emlékek

Legszebb nyaralásaim közé sorolhatom az ideit. Had írjam le a változatos napirendet. Reggel 4 és 5 óra között alvásomnak már vége volt. Mosakodás. Biztos, úgy képzeltek el, hogy bementem a csempézett fürdőszobába és illatos mosdószappannal megmosakodtam. Nem is lett volna rossz. Ehelyett beálltam a csendes folyó Csatorna vizébe és kefével lecsutaltam magam. Törülköző? Ismeretlen luxus! A Nap szárított meg. Ezután reggeli sétalovaglás. Ez se ment olyan simán. A bogárfekete Pajzán — mint a neve is mutatja — nem tűrt meg senkit a hátán, de legkevésbé engem. Nyereg nem volt és így többet ültem mellette a földön, mint rajta. Megtörtént az is, mikor sörénye rángatásával gyorsabb menetre akartam készíteni, hirtelen ugrott egyet és én szépen lecsúsztam a farán át a biztosabb anyaföldre. A gebe pedig tovairamlott és valahol a fáluban fogták meg, amint egy idegen lóval sántára rúgták egymást. Ennyi elég a Pajzánról.

Reggeli egy bögre nyerstej volt (nincs annál jobb az egész világon). Ekkor az egyik mama összehívta a fiataliságot és stentori hangon világbakürtölte az anyyira utált slágrét: „Keresetitek vállalkozószellemű ifjú, aki hajlandó ma d. e. Hergesztántóra biciklizni.” Néha rám is jutott a sor és biztosítalak benneteket, hogy a poscák úton, a nagy melegen, a csomagtartón 5 kiló kenyérral, a kormányon két kosár szilvával valódi kéjtudás volt. De hogy ki ne felejtsem, minden száz méternél pumpálni kellett a hátsó kereket és ráadásul a sűrű rajokban támadó bozontos kutyákkal is nem egyszer kemény harcot kellett vívni. Otthon kezembe vettem a horgászbotot és addig nem nyugodtam, amíg egy félméteres csuka be nem kapta a horgomat. A fiáncoló halacsokát egy vízzel telt lavórba tettem. 6 éves unokahugomnak gyönyörűséget okozott, hogy egy hosszú bottal piszkálja. A csuka azonban ezt nem tűrte és kiugrott a földre. A kis gyerek megjárd és rémülten kiáltotta: „Jézus, a földön van!” Mire az egyik papa böles nyugalommal megjegyezte: „Jézus a mennyben van!”

Ezután a kis kutyát tanítottam a nevére és „szépen kéрни“, dehát szegénykének hiányos fogalmai voltak a modern pedagógia felől és összeharapdált kézzel és lábbal hagytam ott a csatateret.

Volt persze élvezet is bőven. Például mikor légpuskával verebekre vadásztam, melynek során meglőttem egy gyanútlan kendermagos tyúkot. Szegényt azonnali hatállyal ki kellett rántani abédre, aminek különösen az ifjúság örült nagyon. Hasonló sikerrel gyomláta ki társaságunk egyik tagja a paradicsom-palántát közl a zati. Egész nap kapált szegény gyerek, este aztán diadalmas arccal jelentette, hogy kész. Másnap utána néztünk és ekkor kiderült, hogy több paradicsom-palántát vágott ki, mint gazi. Nem is beszélve arról az üveg jódról, amivel összevagdalt bokáját ellátta. A táborház is nagyon jól sikerült, mivel kigyuladt a kendertarló. Éjjelig oltottunk, aztán a vaksötétben mentünk a Csatornába fürdeni.

Sokat mulattunk, sokat bosszankodtunk, de azért, ha lehet, jövőre is ki fogok menni a vadregényes Mohács-szigetre!

Laky György V. o. t.

Vadászat a Mátrában

A nyáron a Mátrában nyaraltam. Minden napunk nagyon be volt osztva. Egyik nap a Kékesre rándultunk fel, másik nap nagy vadászatra készültünk. Nagybácsim közismert szenvedélyes vadász. Bennem is felpeszdiült a kopó vér. Reggel már elkezdődött a nagy fegyvertisztítás, készülődés. Délután 4 óra lehetett, mikor nagynehzen befurakodtunk a nagybácsim kis Opel-Olympiájába. Szegény, csak úgy ringott alattunk. Mentünk vagy hat kilométert, mikor a „káptalani vadaskerthez“ értünk. Emellett van nagybácsim vadászterülete. Esteledett. Elrejtettük autónkat egy völgyben, majd lábujjhegyen lopakodtunk figyelve. Melletünk gyönyörű kis patakokba csörgözött. A hegyoldal csupa szikla és bokor. Nagybácsim előre szegzett puskával lépdelt. Egy-egy kavicsgurulás még a vért is meghitítte bennem. Kissé feljebb kapaszkodtunk, hogy jobban átlátsuk a terepet.

„Ilyenkor szoktak a patakhoz menni az özek“ sutfogta nagybácsim. Minden erővel a patakoskára figyeltünk. Egyszerre halk csörtetés ütötte meg fülünket. Mindnyájan lélekzetvisszafojtva lestünk.

„Ott van valami!“ mutatott a kanyar felé édesapám. Négykézláb kúsztunk bokortól bokorig. Minden neszre vigyáztunk.

„Ott van“ — szóltam izgatottan.

Hogy mit éreztünk ebben a pillanatban, csak az tudja megérteni, akit egyszer már hatalmába kerítette a vadászszennvedély. A következő pillanatban durranás reszkettette meg a levegőt, majd ezt követően szívembarkoló nyöszörgés, vonítás hallatszott.

„Megvan!“ — ordítottam odarohanva. Ott fetrengett még a gyönyörű őrzbak a pataknál, vére pirosra festette annak vizét. Kinos nyögése nagyon megfájdította szívemet. Nemsokára ki is múlt. Közben én is egy óriási barázdabillegetőt lőttem a flóbertommal. Felpakoltunk az autóra, hátul rákötöttük az óriási bakot és az én zsák-mányomat; a billegetőt.

Teltek a napok és el kellett búcsúzni kedves nagybácsiméktól s velük együtt az öreg Mátrától. Most, mikor a latin meg görög szavakon rágódom, hányszor eszembe jut: milyen szívesen küsznék ott a Mátra vén szikláin, s a világ baját elfeledve csupa lélekkel örülné egy-egy véletlen zsákmányunk, de nem ez az élet, hanem munka és munka!

Linka Zoltán V. o. t.

HŐSEINK

Öntevékeny és bátor magatartásával érdemelte ki előjárói, valamint bajtársai elismerését a Szovjet ellen vívott harcok során egy magyar őrmester. Mint páncéltörőgyűrsraj parancsnoka egyik előnyomulásban lévő s tűzharcban álló századdal tört előre. A támadás olyan gyors ütemben haladt előre, hogy az ellenséges arcvonal mögött, annak közelében levő szovjet repülőgépek repülőgépei, úgyszólván, az utolsó percben értesültek a közeledő veszedelemről. A magyar őrmester észrevette, hogy a szovjet vonalak mögött két ellenséges vadászrepülőgép készül a felszállásra s mótörzseiket már meg is indították. A két repülőgép személyzete akkor már géppuskával lőtte a támadó honvédekéletet. A bátor őrmester a helyzet gyors felismerésével azonnal előresietett a legalkalmasabb tereppontra s tűz alá vette páncéltörő lövegével a két repülőgépet. Bár az ellenség a leghesevőbb tüzet zúdította rá, addig lőtte a szovjet gépeket, amíg azok egyiké lángaborított s elégett, a másik pedig felszállott ugyan s elmenekült, de repülésén látni lehetett, hogy olyan súlyos sérülést kapott, amelynek következtében aligha szállhatott messzire.

Helyzethépek

Két úr lekiált a bérház harmadik emeletéről az úton arra menő horrdárhoz. A horrdár felmegy. Nemsokára nagy csomagokkal a horrdár és három úr szaladnak az állomásra. Mert bizony a vonat nem vár! Leérnek, megváltják a jegyet és a horddár beteszi a csomagokat a vonatba. A három úr közül szintén kettőt besegít a kocsi. De elindul a vonat és a harmadik úr lemarad. A horddár mentegeti magát, hogy már nem volt idő, hogy őt is felségtse. Az úr azonban azt mondja: „Az nem olyan nagy baj, mert én ugyan a következő vonattal is elmehetek, de mi lesz azokkal, akik elmentek? Azok csak lekiáltanak engem.“

Két ember megy az utcán, — beszélgetnek. Sok minden szóba kerül. Beszélnek politikai, városi dolgokról, magán és közügyekről. Míg egyszer csak az egyik azt mondja: „Tudod-e, hogy a tudósok megállapították, hogy a beleség az emberi testnek a leggyengébb helyét támadja meg. — Milyen érdekes!“ — A másik: „Igen. Azért panaszokodik a legtöbb ember fejféjásról.“

Vidám percek

Tanár: Miért nem voltál legutóbb francia órán?

Jancsi: Tanár úr kérem, olyan rekedt voltam, hogy még magyarul is nehezen tudtam beszélni.

— Az én rokonom olyan kiváló ember, hogy akivel beszélni kezd, szájátva hallgatta.

— Olyan egyszerű szónok?
— Dehogy. Fogorvos.

— Látod ott azt az embert? Nagy állatbarát. Reggeltől estig állatokkal van körülvéve. Szinte a tenyerén hordja őket.

— Talán tagja az Állatvédő Egyesületnek?

— Dehogy. Hentes.

Kalauz: Uram, az ön jegye személyvonatra szól, nem pedig expresszre.

Utas: Sebaj. Szóljon a mozdonyvezetőnek, hogy hajtson lassabban.

— Miért viszed a válladon a biciklidet?

— Mert zongorázni tanulok és a tanárom megtiltotta, hogy pedált használjak.

Irógépek, töltőtollak
szakszerű javítása

Palai Géza

műszerész-üzemében
PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.

Rejtvények

b Herczeg Ferenc

2 pont

T e e e recept

2 pont

iiiiii S e

3 pont

X
É

3 pont

Z
P

2 pont

n M
á

3 pont

A megfejtések beküldési határideje: 1942. október 15.

KULTURA KÖNYVNYOMDAI MÖINTÉZET, MAYER A. GEZA ES TÁRSAI, PÉCS

FIGYELEM!

Felkérjük a harctéren küzdő volt diákjainkat, hogy lapunk számára legyenek szívesek harctéri tudósításokat közölni. Lehet ez akár kis elbeszélés formájában, akár riport formájában. Közzölhetik saját benyomásait, élményeiket vagy valamely bajtársuk élményét vagy hőstettét. A fő az, hogy érdekes legyen. A tudósítást legkönyebben több összekapcsolt levelezőlapon közölhetik. Nagyon örülünk, ha minél több ilyen tudósítást kapnánk.

Felkérjük továbbá mindazokat, akik a fronton levő volt diákjaink tábori postaszámát tudják, hogy azt közöljék a szerkesztőségel. Szeretnénk ugyanis volt diákjaink sorsát lapunk küldésével is enyhíteni.

FIGYELEM!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékszövetkezet!

Törv. védett

hímzett magyaros

nyakkendőt

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u. 1.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszműrua üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kemelfestő és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

Férfi ruhaház

Irgalmasok-utca 12. sz.

Molter Antal vászon és
kender-, len-, pamut-, és jutagymányok
raktára
Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17-73.

Női és férfi fehérnemű varroda és hímzőszalon

v. BUZASSYÉ

Majorossy I.-u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkesztik:
Hesz Péter
Spilka Imre

Anyagi ügyek:

Szabó Antal
Sztipics Ferenc

Felélős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta október 20.

Legközelebbi szám novemberben

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P. Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ágy- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövét, selyem, vászon árúk.
kész ruhák, nő kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárukban vezetők szaküzlet!

SCHÖN TIVADAR ÉS TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékosság!

Szent Antal Bazár

hagyomány és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Úri és női divat,
kötött és rövidáru JÁTÉK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés

Király-utca 9.

PÉCS

Rákóczi-út 50.

Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és **Játszva németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anya-
gok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Mindig jól vásárol a
Dr. KARL könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Legnagyobb töltőtoll-
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.

Vásároljunk ~ *Medve*

drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó lényképeket készít

FODOR ISTVÁN lényképész-mester
PÉCS, GR. BENYÓVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy
választékban
és olcsó áron **FRIEDRICH**
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női

divatáru különlegességek

REGŐS-nél

Tel. 30-45.

Pécs, Király-utca 1.

Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A magyar ifjúság boltja a
Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY JASZ ELÜST

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 2. SZÁM, 1942. OKTÓBER 6

TARTALOM

- Vezércikk:
- Minden esztendőben**
- Pálos László:
- Hadak útján**
- A gépágyú**
- Nagy Tibor:
- Sebesült honvédek a Piusban**
- Knauer Gyula:
- A hős magyar katona**
- A jó barát**
- Mammel Ede:
- Mit vár tőled a Katolikus Akció?**
- Szabó Antal:
- Békebeli történet**
- HÍREK**
- APRÓHIRDETÉSEK**
- Melléklet: **SÜNDISZNÓ**

A HŐS MAGYAR KATONA

Ára 20 fillér

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ág- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon árúk,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárukban vezető szaküzlet!

SCHÖN TIVADAR ÉS TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár

hagyomány és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
kötött és rövidaru JÁTÉK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés

Király-utca 9.

PÉCS

Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és Játszva németül
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Mindig jól vásárol a

Dr. KARL könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

**Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.**

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anyag-
ok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképész-mester
PÉCS, GR. BENYÓVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy
választékban
és olcsó áron **FRIEDRICH**
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női

divatáru különlegességek

REGÖS-nél

Tel. 30-45.

Pécs, Király-utca 1.

A magyar ifjúság boltja a

Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY ÉLÜST

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 3. SZÁM, 1942. NOVEMBER 1.

TARTALOM

Vezércikk:

Halottak napja

Winheim Jakab VIII. o.

Szent Imre

Bence Ákos V. o.

Életet a hazáért

Renner Adám VIII. o.

Egy történet

Szecsavágatok

Hirmann Ferenc VIII. o.

Kinek van igazsága?

A jó barát

Nemesszeghy Elemér VIII. o.

Távolbombázó

repülőgépek

Knauer Gyula VIII. o.

A csillagjósolás

SPORTROYAT

Vessélyes sziporkák

Szerkesztői üzenetek

HÍREK

Melléklet: **SÜNDISZNO**

szent imre herceg

Ára 20 fillér

Saját készítményű férfi, fiú, gyermek átmeneti, vizmentes, teveszór, zsinóros magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági könyvecs-
kére 6-7 1/3 havi hitel.

PÁLL ÖDÖN

Csonka-Magyarország legnagyobb mértékszerinti férfiszabó üzeme.

Jó órákban
nagy raktár

Bálint István

Király-utca 11. Színházzal szemben
Telefon 14-60.

Vásároljon a

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 17. szám.
Telefonszám: 11-79.
Hitel otthon!

PANNONIA szálloda

A Dunántúli Bank R. T. házi kezelésében. — Telefon: 26-03, 26-93.

80 modern kényelemmel berendezett vendégszoba,
a szobákban hideg, meleg folyóvíz, központi fűtés, lift

Angster József és Fia

orgona- és harmoniumgyár

Fiókjüzem:
Rákospalota. Pécs, József-utca 30. sz.

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai
felszerelések legolcsóbban

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében. - Takarékoság!
KIRÁLY-UTCA. Városház épület.

özv. Dragila Antalné

üveges és képeretező

Pécsét, Széchenyi-tér 8.

Nagy választék képeretben és szent-
képekben. Telefon: 28-51.

RICHTER JÓZSEF

sport, rádió, villamossági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok.

Alapítási év 1890.

Hauer Rezső

cukrász

cukrászdája és csokoládégyára

Budapesti, VIII. Rákóczi-ut 49.

Telefon: 143-504, 144-371.

UHU Mindent ragaszt
viz-, hő-, és savállóan

papírt, bőrt, gumit, szövetet, üveget, repülőgépmo-
dell stb.

SIMONYI Drogéria
Pécs, Rákóczi-út 39/c.

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622. sz. Diákaptár

ALAPÍTOTTAZ AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDEKEK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

V. ÉVFOLYAM
1942. NOVEMBER HÓ

3. SZÁM

Halottak napja köszönt ránk ismét, őszirózsás virág-
koszorúkkal, emlékezés-gyertyák lobogó fényeivel, alkonyodó
esti temetőjárással.

Halottak napja az emlékezés napja. Régen elköltözött
földi sorstestvéreink emléket, földi mosolyait, tetteit, jósa-
gának megleget idézzük föl az idők távolságának kiegyenlítő,
megbékítő és aranyos homályba burkoló ködön keresztül.

Jól eső érzés ez az emlékidézés és szép, mert a lélek
és szellem testet túlélő diadalát jelenti és igazolja. A föld
sötét mélyének ölelésében már régen porrá lett ismét a test,
de a lélekhez csomódzó emlékkendő még lebeg a szemünk
könnyes ragyogásában.

Testvérek! Halottak napján temetőt járó, holt emléke-
ket idézgető testvérek!

Temetőjárások több legyen a multidézsnél és őszirózsás
koszorúnál. Feszítsétek fel lelketek koporsófedelét s
úgy nézzetek feltárlt rejtekébe, olyan mélyrenéző szemek-
kel józanul, s ha kell, borzadva, mint amilyen szemekkel
néznének bele egy hirtelen feltárlt sírgödör sötét titokza-
tosságába.

Mert halandó a gyarló ember.

Gondoljatok vissza kisgyermekkorotok angyallelkére, s
vessétek össze mostani lelketekkel.

Nem csapja meg orrotokat a rothadás szaga?

Nem kandikál elő vigyorogva gödrös üregével a halál-
koponya?

Testvérek, minden halottra gondoltatok, csak a benne-
tek rejtőzöre nem?

Ez a lényeges s az örök, ennek az igazi élete a földi
halál után, csak az Úristen ragyogó trónjánál fog megkez-
dődni akkor, amikor már földi hiúságunk megbámult csodája,
mit „test“-nek neveztünk ideleán, már megszűnt élettelen
csoda lenni, már csak hulla a neve, melyet talán megsiratnak,
de soha többé életre nem keltenek.

Testvérek! Halottak napján temetőt járó, holt emléke-
ket idéző testvérek. Gondoljatok az emlékezés ünnepén a
lelketekre!

Szerk.

SZENT IMRE

Tündöklő fényben, ragyogó dicsőségben jelenik meg évenként a magyar ifjúság lelki szemei előtt a századok hármányából Szent Imre. Évszázadok múltán, még ma is meghat, elbájol és elragad bennünket lelki szépsége és nagysága. Érezzük, tudjuk, hogy tisztelnünk kell őt, hiszen az értékek előtt elismeréssel adózni, a nagyságot megcsodálni, a nagy példákából buzdítást, lelkesedést, kitartást meríteni, mindnyájunk kötelessége.

Kérdezheti azonban valaki, érdemes-e egy 900 év előtti ifjút megcsodálnunk, lehet-e egy középkorból felénk intő ifjút követnünk, nekünk a XX. sz. magyarjainak? Nem idejét multa árnyék-e Szent Imre a történelem poros lapjain? Nem! Mert Szent Imre abban nyújt nekünk példát, ami ugyanaz maradt 900 év múlva is, ami nem változott az idő mindent átalakító hatalma alatt sem. Szent Imre életművész. A szent életnek művésze. Nem a fejét lekonyító, puha gyávaságnak, hanem az egész életet átható, kemény, férfias életszentségnek példaképe. Ő tud imádkozni, amikor mások boldog álmukat alusszák, mert úr a teste felett, de keményen tud harcolni is, mert edzett erős ifjú. Le tud mondani élvezetekről, de kész a kezébe venni és kormányozni egy félig még pogány népet is. Szent Imre kemény ifjú, akit igenis szabad és érdemes megcsodálnunk.

Ha november hónapban a naptárt lapozgatjuk, imádságra csendül fel ajkunk, cselekvésre, segítségre emelkedik karunk, és szent ígéretre nyílik ajkunk: Követünk téged liliomos herceg, vezess, taníts minket. Tudjuk, ha téged követünk, a legjobb úton járunk, s ha a te erényeidet alakítjuk ki szívünkben, biztosan célhoz érünk!

Windheim Jakob VIII. o.

 Életet a hazáért

A kerületi előljáróság falépesői minden lépésnél nagyot nyikordulnak, amint jön lefelé a fiatal pár. Kint autó várja, hogy gyors irammal repítse őket a templomba, esküdni egymásnak holtomiglan-holtodiglan tartó hűsége szeretetét.

Az ünnepi lakoma vidám hangja betölti a kis úri család budai házacskáját. A felköszöntések egymást érik. Hol a menyasszonyt, vőlegényt, hol az öröm-szülőket éltetik. Mindenki kacag jókedvűen és egytől-egyig úgy érzik, ez a hangos jókedv, ez a derűs vidámság most már örökké így fog tartani.

De mi az, mi történt!? Valaki tréfásan felemlíti a háberút. Egyszerre mintha sötét árnyék húzódná el a kacagó társaság fölött. Egy pillanatra megfagy a mosoly, elhalkul a jókedv; csak egyetlen pillanat és máris elfelejt mindenki. Egyedül a menyasszony arcán, mintha tovább tartana a borcngás.

A fiatalok boldogan élnek egyszerű szép életüket a régi kis budai házban. Már fél éve mult az esküvőnek és még mindig mintha abban a hangulatban lennének, karöltve vidáman lépegetnek életük ösvényén.

Egyik szürke őszi hajnalon élesen berreg a kapu csengetője. Behívó. Huszonnégy órán belül jelentkezni a laktanyában.

Néhány nap múlva, siró asszonyka lebegteti kendőjét — utolsó búcsúzót intve férjének — a kirobogó vonat után.

Elment... itt hagyott... Vajjon mikor jön haza!? Lehetséges, hogy percek alatt szétszakad egy végtelennek hitt boldogság!?

Múlnak a hónapok. A könnyű őszi szellőt felváltják a kegyetlen téli viharok. Vad, üvöltő sikongással húznak el a budai kis ház felett s kaján röhögéssel ordítják a remegő, didergő asszony fülébe: „Az orosz viharok még nagyobbak, még kegyetlenebbek!”

A vöröskereszt bajtársi szolgálat címére zöld tábori-lap érkezik. Fiatal feleség kéri őket, üzenjenek urának, dr. Koltay István zászlósnak. Mondják meg, sokat és szeretettel gondol rá, nevét naponként imába foglalja, s mondják meg neki rádión keresztül az örömhírt, kifükk született. Azt se felejtse el, hogy huszadikán lesz a házasságuk évfordulója. Emlékezzék rá, mikor elment az ígérte, erre a napra visszajön biztosan!

A hó lassan szállingózik, a fenyőerdő közepén lévő lövészárok felett. Egyszerre megszólal a rádiós és az ügye-

letes tovább kiálltja: „Szalai szakaszvezető kilenc emberrel azonnal kimegy járőrbe, felkutatni az elhagyott orosz kástélyt.” Koltay zászlós nem engedte Szalait, — ki csak nemrég gyógyult fel —, helyette maga ment ki járőrszolgálatot teljesíteni. Utolsó pillanatban visszakiált barátjának: „Laci, figyeld a bajtársi szolgálat reggeli adását, hátha üzen a feleségem. Ird le minden szavát pontosan!”

Öt óra negyven perc. Alig pirkad még a hajnal, mikor a rádió szpikerje jól ismert mély hangja megszólal: „Figyelem, itt a bajtársi szolgálat üzen”, és folytatja: „Első üzenetünk ma dr. Koltay István zászlósnak szól. Felesége boldogan értesíti kisfia születéséről, szerető csókjait küldi, s kérdezi, a 20-i dátumról nem feledkezett-e meg? Kicsi Pistike mikor fogja édesapját megismerni?”

Laci jegyez, pontosan minden szót. Lesz öröm, Koltay Pista, lesz ma a zászlóalj legboldogabb embere!

De mi az, miért marad a járőr ennyi ideig? Szokatlanul hosszúra nyúlik az elmaradásuk. — Egyszerre magyar vadászok zúgnak el a fejük felett. Nyomukban a megzavart felhők, mint fekete fátylak kúsznak alattomosan.

Még mindig nem jöttek vissza! No végre! Közelgő léptek zaja hallatszik. Itt vannak. Egy, kettő, négy, öt, nyolc, kilenc, de, de, hol a tizedik? Igen. Itt van ő is. Kétten hozták... holtan...

Temetése egyszerű, mint a többi katonatemetés. Bajtársai hangtalanul állják körül. Legjobb barátja melléje térdel, és nem tudja visszafojtani zokogását, mikor szemfödő helyett — immár örökké lezárt szemére — felesége annyira várt üzenetét helyezi.

Pár nap mulva a budai kis házban könnyes szemű asszonyka tekint ki az ablakon. Nézi a lenyugvó nap utolsó sugarait, amelyek mintha búcsúzóul az egész földet be akarják aranyozni! Igen! Ezek búcsúznak! Egész életünk egy végnélküli búcsú. A fény és a boldogság, éppen csak meglátjuk s máris búcsút int felénk. — Fájó szívvel néz a bölcsőben édesen szendergő kisfia felé. „Fiaskám, gyermekem! Édesapádat már soha nem fogod megismerni, de búcsú-csókját elküldte neked is és veled együtt minden magyar gyermeknek. Mint a lenyugvó nap az egész földet bearanyozza, úgy ő is vérével az egész országot, ami szép Magyarországunkat harmatozta be. A nap alkony sugarai mindig egy következő nap biztató ígéretével búcsúznak. Az ő vére méginkább ígéret egy szegény ország számára. Fiam! Kicsi fiam — s most már zokogva borul melléje térdre — nincs édesapád, de van a hazánk hősi fia.”

Bence Ákos V. o. t.

Egy történet

Valahol messze történt...

Egy megnyerő külsejű, bátor fellépésű, fiatal pap vonatra száll. Leül a kupében és körüléz. Észreveszi, hogy itt is, ott is sunyi pillantásokat vetnek rá, aztán gúnyosan felkacagnak és suttogva csipős megjegyzéseket tesznek róla. Mindjárt tisztában volt a helyzettel, egy szocialista társaság közé került. Egy ideig szótlanul ül a helyén, aztán beszédbe ereszkedik szomszédjával. Megkérdezi, hová utazik, hogy van családja, melyik gyárban dolgozik stb., és van-e ezen a vidéken is szocialista.

Látszólag erre a momentumra vártak már többen is. Ezzel a pappal ez egyszer elbánunk — gondolták — márcsak arcatlansága miatt is, hogy úgy ült közénk, mintha a legszorosabb barátság lenne közöttünk.

„Igenis, tisztelendő uram”, válaszol fölényesen a kérdezett, „mi mindannyian szocialisták vagyunk.”

„Ah, milyen szerencse! Akkor szívesen maradok itt, ugyanis én is szocialista vagyok.”

„Ön, tisztelendő Úr, szocialista?” kérdezték egyszerre többen is és nagy érdeklődéssel vették körül.

„Bizony az vagyok, mégpedig a szó szoros értelmében. Radikálisabb mint Önök valamennyien. Tudják Önök egyáltalán, mit jelent szocialistának lenni?”

„Ohó!” gondolta az egyik „ez azt jelenti: elvenni a gazdagoktól és uraktól a sok pénzt.”

„Tehát rabolni és lopni! Mégis ezt nem hihetem el. De... és hamiskásan körülnéz, ... ha... ha mégis úgy lenne, mondják meg igazán, akkor én inkább leszállok...”

Valamennyien felkacagtak. Ő is elmosolyodott, aztán tovább beszélt téves nézetük ellen.

„Tegyük fel, hogy Önök mindent elvettek a gazdagoktól. Mi lenne akkor a gyárakkal?”

„Akkor tanácsköztársaságot szerveznénk a munkásokból.”

„Es ha a sors valamennyiünket, akik most itt ülünk, a tanácsköztársaságba sodorna — ugye akkor már nem kellene 5 órákor felkelnünk és már korán reggel munkába állnunk. És akkor, nemde előkelő életmódot is folytatnánk.”

„Természetesen! Magától értetődik!”

„Nos helyes! Akkor tehát mi lennénk az urak, a gazdagok és jönnének ismét mások, hogy hasonlóképpen bánjanak velünk, mint mi másokkal.”

Elnémultak valamennyien. Nem tudtak rá mit válaszolni. A szociológiának ez a kiállítása sarokba szorította őket.

Hosszú csend következik, majd az egyik megkérdezi:

„Mondja Tisztelendő Úr, nem félünk?”

„Nem“ válaszolja a pap. „Van nekem fegyverem.“

„Van fegyvere? Revolverje?“

„Az én fegyverem nagyobb biztonságot nyújt nekem, mint egy revolver! — rámutat a mellén függő keresztre. — Ez mindentől megoltalmaz és tudom, hogy ezzel több félelmet verhetnek Önökre, mint amennyit akarnának.“

Nem nevettek többé. Zavartan tekintettek egymásra. Az egyik pedig tiszteletteljesen levette kalapját...

Renner Ádám pn. VII. o.

SZECSKAVÁGYAK

A mult héten minden első négy kérdésre válaszolva mondta el szíve bánatát. A legszívfaszaróbb vágyak a következők:

1. Mi szeretnék lenni és miért? (A felelet közül a legjellegzetesebbeket közöljük csak.) — Katonazenekarban karmester, mert nagyon szeretem a zenét. — Én állatorvos szeretnék lenni, mert szeretem az állatokat. — Én gazdag akarok lenni, mert szüleim szegények. — Én cserkész szeretnék lenni, mert ott gyakorlatozni kell. — Gyógyszerész, mert megszoktam a szagát. — Én jegyző leszek, mert szeretek sokat írogatni. — Bányamérnök, mert sok a fizetése, meg nem kell dolgozni. — Igazgató szeretnék lenni, mert ott nem kell semmiféle munkát csinálni. — Tanító, mert az minden vasárnapon orgonál a templomban. — Rajztanár szeretnék lenni, mert annak nincs gondja és sokat megy kirándulni. — Pap szeretnék lenni, mert a legjobb dolga van.

2. Melyik tantárgy a legkönnyebb és miért? — Nekem a latin a legkönnyebb, mert ismétlek. — Testnevelés, mert ahhoz nem kell se könyv, se tudomány. — A természetrajz, mert csak a

tartalmát kell megtanulni. — Honvédelmi ismeretek, mert abból nem kell tanulni. — A rajz, mert nem adnak föl leckét.

3. Melyik tantárgy a legnehezebb és miért? — A latin a legnehezebb, mert nem a latin a nehéz, hanem a helyesírása. — A földrajz, mert azt magolni kell. — A latin, mert ott latin szavak vannak. — A legnehezebb a latin, mert az elemiben nem tanultuk.

4. Melyik tantárgyat szeretem a legjobban és miért? — A latint, mert a Páter nagyon jó, most a legjobb, mikor táborban vagyunk. — A legjobb az ének, mert én tanultam hegedülni. — A természetrajz, mert sokszor étvágyat gerjeszt. — A természetrajz, mert a hasunkra gondolunk.

Ilyen szép vágyai csak egy elsőnek lehetnek. De hozzá kell fűznöm, hogy 114 első közül 41 katona szeretne lenni, pap 16, mérnök 18, jegyző 1, malomszerelő 1, zeneszerző 1, cserkész 1, földműves 1, azonkívül még kereskedő, énekes, póstás, gazdasítót és gyógyszerész egy elsős álmainak netovábbja. De addig még sok víz folyik el a Dunában.

Szerk.

Katolikus cselekvés

Kinek van igaza?

Laci és Zoli keményen vitatkoznak és pedig azon: vajjon mi vagyok először, katolikus-e vagy magyar. Ezt a kérdést persze Laci, a nagy nacionalista teszi fel. Zoli csak szerényen válaszol.

— Engedd meg Lacikám, hogy kérdésemre kérdéssel válaszoljak. Kérdem: mi vagy előbb: ember-e vagy magyar?

— Természetesen magyar!

— Érdekes! Látod én eddig úgy tudtam, hogy a magyarság egy évezreden át olyan egyedekből állott, akik magyarságuk mellett emberek is voltak.

— De mégis csak magyar vagyok először, mert magyar-nak születtem és csak utána keresztelték meg.

— Abban ugyan igazad van, hogy csak születésem után keresztelték meg, vagyis lettél katolikus, de azért nem előbb-revaló a magyarságod mint vallásod, mert a kettő egymástól elválaszthatatlan, vagyis egybetartozó fogalom. Mint ahogy a hidrogénhez hozzájárul az oxigén és víz lesz belőle, úgy a vallás és a hazafiság is egybetartozó. Úgy-e nem vitatkozol azon, hogy vajjon a hidrogén vagy oxigén fontosabb-e a vízben; éppen úgy nem lehet azon sem vitatkozni, hogy a vallás vagy a hazafiság előbbrevaló-e.

— De nézd, ez oly érdekes és manapság oly gyakran hangoztatott kérdés.

— Lacikám, bocsásd meg most ezt a kifejezést, de csak komolytalan és okatlan emberek tehetik fel ezt a kérdést. Mert merne-e más ilyen lényegileg is egybetartozó fogalmak közé éket verni? Úgy-e a katolikus vallás Krisztus vallása és éppen ezért nem kerülhet ellentétbe a magyarság igazi érdekeivel. És, mert katolikusok vagyunk, ezért szeretjük Krisztus parancsából is hazánkat, népünket, és azért akarunk lenni: a legjobb magyarok. — De azt se gondold, hogy a vallás való előbbre.

— Nő, most már végleg nem tudom, mi a fontosabb.

— Pedig egyszerű a dolog. Mind a kettő egyformán szükséges az életben, de azért soha egymástól el nem választható.

Hirmann Ferenc VIII. o.

A jó barát

Kedves Gyuri Barátom!

Nem csodálom, hogy tüzenetem az „Arany-Ezüst”-ben kételyt támasztott lelkedben! A felsorolt hat pontban csak figyelmeztetni akartalak, hogy vigyázz, kívül barátokzol, nem pedig beszélni a barátságról. Hiszen ez ügysem sikerülne, mivel az ember természetén alapszik. De a barátság oly nemes erény, oly szép és magasztos, hogy bizony ritka, nagyon ritka. S igazi barát nélkül egyedül áll az ember az életben, vagy mint egy író mondja: félig él.

Az igazi barátság dicséretét minden ember hirdeti, pogányoktól a szentekig. Már a pogány Cato mondja: „Nec quisquam melior medicus, quam fidus amicus.” Nincs jobb orvos, mint a hűséges barát. S Cicero érdemesnek találta könyvet írni a barátság dicsőítésére.

De legszebben ír a barátságról, — s feltűnően sok helyen — a Szentírás. „Boldog, aki igaz barátot talált.” (Sir. 25. 16.) „A hűséges barát erős menedék, aki ilyenre akad, kincsét talál. Az igaz barátunk nincsen mása, hűsége értékét nem lehet mérni arannyal, ezüsttel! A hűséges barát élet és halhatatlanság — írja — azok találják meg, akik félik az Urat.” (Sir. 6. 14—16.)

De már a Szentírás is figyelmeztet: „Van barát, aki asztaltárs, de nem áll helyt a szükség idején.” (Sir. 6. 8—13.) S milyen fájdalmas sebeket ütnek az ilyenek barátjuk lelkén! Sokszor egy egész életen át nem tud begyógyulni! S — a sebhely meglátszik rajta mindig — a jellemük ilyen sebzett embereknek sokszor egészen megváltozik.

De époly ártalmas a rossz barát, sőt még károsabb:

1. Mert a vele való barátságod tönkreteszi a becsületedet. — „Mond meg nekem kivel mész és én megmondom neked ki vagy” — mondja a magyar közmondás — azon elv alapján, hogy „hasonló hasonlónak örvend.”

2. Lassanként elsajátítod az ő rossz tulajdonságait. „A barátság vagy hasonlót talál, vagy hasonlóvá tesz.” Szt. Chrysostomus mondja: „Amicitiae aut pares quaerunt aut faciunt.”

3. De sokszor a rossz barát igyekszik is arra, hogy téged saját utaira csaljon. Ugye a ragályos betegről félel, mert inficiál téged s te is beteg leszel tőle s nem ő lesz egészséges tőled! „Aki szurokhoz ér, bemocskolja vele magát.” Vigyázz tehát az értéktelen, hamis s rossz barátokra!

S itt volt neked egy nehézség! Miért nem lesz hű barát, akit sokan körülrajzanak? Hisz ez arra vall, hogy sokan alkalmasnak tartják a barátságra!

Barátom a kérdés csak az, hogy kik azok, akik alkalmasnak találják! Az igazság jele nem a tömeg! Ez legfeljebb a divat jele. A szavazatokat nem megszámlálni kell, hanem mérlegelni.

Akinek nagy a választéka barátokban, — az

1. Könnyelmű lesz, és nem igyekszik őket megismerni, s így nem is tudja az igazi hű barátot becsülni. De ha akarná is megismerni őket, — nehéz, nagyon nehéz a sok közül megkülönböztetni az igazi értéket a hamistól.

2. Ezért nincs is nagy gondja rá, hogy az igazit meg is tartsa. Olyan lesz az, mint a többi. Elveszti őt? Nem baj, — „jut is, marad is.” Nem érzi a hiányát. Azért, ha megsérti, nem fogja jóvátenni!

3. De a legjobb esetben az ilyenek túlságosan meg van osztva a szíve — s így egyikkel sem lesz igazi bennő barátságban, egyik sem lesz az igazi „dimidium animi mei.”

Hiába az ember csak véges lény. Figyeld meg azokat a virágokat, melyeket sok pillangó körülürpös. Nem igen megy rá a méh, mert tudja tapasztalatból, hogy hiába keres ott mézet. Legfeljebb a buta hangoskodó dongó megy rá.

Végül még egyet! Ha találsz igazi, hűséges barátot, tiszteld, becsüld, szeresd s ápd ezt a nemes erényvirágot, — de ne állítsd isenként szíved oltárára. „Idegen istenek ne legyenek előtted...” Mert ha szeret téged az Úr, akkor csakhamar el fogja venni tőled ezt a barátságot, s letarolja szívedben bálványod oltárát. Ez az oka, amiért ma annyi „imádottban” csalódnak!

— s — y.

Törvisek

Aki az istálló szagát megszokta, a tömjénfüstöt nem állhatja.

Mindenki arra törekszik, hogy megismerjék — de senki, hogy küsmérjék.

A számrának az a legbiztosabb ismertetőjele, hogy büszke számrá voltára.

A „köztünk mondvá” kelti a mondást szárnyra.

Az okatlan állat a nyelvével tisztálkodik, az isteni ember evvel piszkolódik.

Angol közmondások

Az arany minden ajtót megnyit, kivéve a mennyországot.

A hitelt vesztett kereskedő olyan, mint a törött tülkór: nem lehet rajta segíteni. (De ez másokra is áll, pl. a hazugra.)

A bölcs akkor van legkevésbé egyedül, ha egyedül van.

A hírnév olyan, mint a nyafyító üveg!

Ha az okos utazik, okosabb lesz. A butából azonban világlátott állat lesz.

Távolbombázó repülőgépek

Mostanában sokat hallunk az amerikai repülőgép erődkről és az angol távolbombázókról, lássuk, milyenek ezek és mik az előnyük, amiért az amerikaiak hiábavalóan annyit reményt fűztek e gépekhez.

Mindenekelőtt meg kell különböztetni a távolbombázó harcirepülőgépeket a nehézbombázóktól. A különbségek nagyok, mert minden távolbombázó nehézbombázó, de nem minden nehézbombázó távolbombázó. Először mint a nevük is mutatja, a hatótávolságukban különböznek (hatótávolságuk 2000—11.200 kilométerig terjed.) A távolbombázó jóval magasabban repül célja felé, mint a nehézbombázó. Szolgálati magassága 7000—8000 méterig terjed. Fegyverzete sokkal erősebb, több géppuskából, gépágyúból áll, s egyes helyeken — különösen az üléseknél — vékony páncéllemezek védik a benne ülőket.

A távolbombázó el van látva még egy rövidhullámú bemérő készülékkel is a közeledő vadászok helyzetének megállapítására. Szükséges a nagy magasság miatt a pilóta ruhájának elektromos úton történő fűtésén kívül a fülkék fűtése a motorokból bevezetett meleg levegővel (hisz nagy magasságban sokszor 52 fok hideg is van.) De a nagy magassággal jár még az oxigénhiány is, amely nemcsak a pilótánál mutatkozik, hanem a motorban is. Mivel fenn a levegő ritkább, a robbanáshoz szükséges oxigén hiánya egy ezer lóerős motor teljesítményét háromszázra csökkentheti. A pilóták levegő szükségletét sűrített oxigén palackkal oldják meg. A motoroknál drágaságuk miatt ez nem valósítható meg. A turbinák forgórészéhez hasonló, terelőlapocskákkal ellátott tárcsát, úgynevezett turbókompresszort szereltek a motorokra, mely nagy fordulatszáma és szívóhatása következtében lényegesen nagyobb mennyiségű levegővel látja el a motort, mint amennyit az rendes körülmények közt magába tudna szívni (ez a turbókompresszor átlag 18—20.000 fordulatot tesz.)

A távolbombázó (ezekhez tartozik az annyit emlegetett amerikai repülő erőd) előnye, hogy nagy magasságban repül, ahol vadászok nem igen szoktak járni. Nagy magasságából következik még az az előnye is, hogy a lépvédelmi tűz ellen biztosítva van és a földi megfigyeléstől mentes. Hátrányai, hogy alacsony repülésben nem alkalmazhatók, de még közép-magas repülésben sem, mert a lépvédelmi tűz egy-kettőre

megsemmisíti, azonkívül nagy magassága miatt bomba-találatai bizonytalanok.

De hátrányai és előnyei az ország fekvésétől is függ, mert például az angoloknak sokkal előnyösebb a távolbombázó használata mint a németeknek, mert a németek félóra repülés után elérhetik Angliát, míg az angoloknak 450—500 kilométerrel többet kell repülniök, céljuk eléréséért.

Végül említsünk meg egy pár távolbombázót. Heinkel He. 177, Angol Handley Page Halifax, Boeing B 17-es amerikai repülőerőd. Nemesszeghy Elemér VIII. o.

MINIATÜRÖK

JÓKAI MÓR (1825—1904)

a nyolcvanas évek egyik képviselőházi ülésén a folyosón tartózkodott s föl és alá sétált, mialatt bent az ülés-teremben Bauszern Guidó fogarasi főispán szónokolt. Jókai egy, az ülés-teremből kijövő képviselőtől megkérdezte:

— Ki beszél?
— Bauszern — hangzott a felelet.

Félóra múlva ismét találkozik egy képviselőtársával, ki az ülés-teremből jött ki. Attól is megkérdezte:

— Ki beszél?
— Bauszern.

Igy ismétlődött ez majdnem az ülés végéig, amikor végre ezt a feleletet kapta:

— Most fejezte be Bauszern.

Jókai erre elhatározta, hogy gratulálni fog a bőbeszédű szónoknak.

— Kedves Guidó, fogadd őszinte szerencsekívánatomat — mondta egy hosszú, cingár képviselőnek, akit Bauszernnek nézett —, hallom, hogy szép, hazaifas beszédet tartottál.

A megszólított szerényen elhárította magától a dícséretet, mondván:

— Én báró A. vagyok

Jókai, természetesen, „rossz” szemére tolt a félreértést s átment a túlsó folyosóra, hol egy úr jött vele szembe, akit Bauszernnek hitt.

— Képzeld csak — szolt hozzá nevetve —, az imént annak az ostoba A.-nak gratuláltam helyetted!

A megszólított azonban fagyosan viszonázta:

— Még mindig báró A. vagyok.

PÉTAÏN HENRI PHILIPPE

francia marsall az első világháború előtt, amikor még ezredes és egy ezrednek a parancsnoka volt, a hadügyminisztériumból a következő felszólítást kapta:

„Pétain ezredes úr, tudomásomra jutott, hogy az Ön ezredének néhány tisztje egyenruhában hallgatott misét. Hogy a szabályzatok ilyen megsértését semmi módon sem tűrhetjük el és hogy a jövőben az ilyesminek elejét vegyük, sziveskedjék rendelkezésünkre bocsátani az illető tiszttek neveit.

A miniszter.

A válasz nem sokáig késett:
Nagyméltóságú Hadügy-
miniszter Ur!

Való az, hogy ezredem néhány tisztje egyenruhában hallgatott misét a templomban. Ezek között van Pétain ezredes is; de miután ő minál az első sorban volt, nem tudja azok nevét, akik a háta mögött voltak.

Pétain ezredes.

A CSILLAGJÓSLÁS

Régi idők tudománya, akarom mondani babonája vagy hiszékenységese a csillagjósolás, görögül: astrologia. Nemcsak régen voltak, hanem most is vannak csillagjósok, akik tisztos megnyiságú pénzért megmondják a hozzájuk forduló személy sorsát, amint „megíratott a csillagokban.”

Az astrologia abból ered, hogy régente a csillagokat isteneknek tartották, akiknek egyes jó és rossz dolgokat tulajdonítottak. A csillagjósok a csillagok és bolygók helyzetéből következtetnek valamely vállalkozásnak vagy személynek szerencséjére vagy szerencsétlenségére.

Altalában az állatkört, a bolygókat és a születési horoszkóp által szerkesztett pontokat használják fel jóslásra.

Amilyen állatköri jegy alatt született egy ember, olyan tulajdonságot jövendöltek neki. Pl.: A görögöknél, aki a Nyilas csillagkép alatt született, arról azt tartották, hogy természettudós lesz és kítőnő nevelő.

Horoszkópnak nevezték a nap évi pályájának azt a pontját, amely akkor kelt fel, mikor az illető személy, akinek sorsát jóslták, született. A születés idejét is pontosan megállapították. Az égen az égi egyenlítő és az ekliptika segítségével a horoszkóptól kiindulva tízenkét pontot szerkesztettek. Jelentésük a következő: első az életről, második a vagyonról, harmadik, negyedik, ötödik a családi körülményekről, hatodik az egészségről, hetedik a házasságról, nyol-

cadik a halálról, kilencedik az utazásokról, tizedik a lakóhelyről és kitüntetésekéről, tizenegyedik a barátokról és a tizenkettedik az ellenségekről adott felvilágosítást.

A bolygóknak is megvolt a szerepük a csillagjósolásban. Pl.: A Saturnus rosszat, a Mars vörös fénye miatt háborút és tüzvészt jelentett, ellenben a Hold, a Nap jót, a Jupiter pedig szerencsét.

Jóslásnál mindig azok a csillagok jöttek tekintetbe, melyek jelenléte alatt az illető egyén vagy vállalkozás született vagy megindult.

Egészen jelentéktelen dolgokat is a csillagok segítségével állapították meg. Pl.: Minden testrésznek megvolt a maga csillagjegye. Ezért valamely személynek azon a testrészén végeztek érvágást, amelynek a csillagképében volt akkor a nap.

De tegyük fel a kérdést: Igaz-e az astrologia?

A tudomány szerint teljesen alaptalan okoskodás, mert nem lehet semmi összefüggést bebizonyítani az emberek sorsa és a csillagok állása között, mivel nincs is összefüggés.

De akkor miért űzik még most is?

Mert az emberek inkább hajlandók a babonára, és mindenféle mesét befogadni, mint az igazságot, amely számukra, önzésükre kellemetlen következményekkel jár, t. i. hogy életük irányát meg kell változtatni és Isten törvénye szerinti keretbe kell beilleszteni.

SPORTROVAT

vezeli: v. Buzássy

„Losonczy serleg” mérkőzések

OKTÓBER 3-ÁN:

PIUS—TANITÓKÉPZŐ 4:1 (3:1)

Góllövő: Fábán (2), Marosics, Windheim.

Pius: Marothy — Hajdú, Hertelendy — Hohenlohe, Nagy Iván, Rozinszky — Marosics, Fábán, Windheim, Mike, Zichy.

A mérkőzés tapogatózó játékkal indul. Az első gól a 12. percben születik meg a Pius támadásából. Gyors lefutás után Marosics közelről belövi a labdát. A gól fellekkesíti a csapatot és egymásután vezet a szép támadásokat, de a Képző Georcsics révén kiegyenlített (1:1). A gól felrázza a Pius-t. Megindul a támadás. A 20. p-ben Fábán, a 21-ben Windheim lö gólt és ezzel beállítja a féldő eredményét (3:1).

A második féldőben a Képző diktálta az iramot, de támadásai sora összeomlottak a Pius védelmén. A 21. percben Fábán gólt lő, a végeredmény 4:1. Jók: Windheim (a mezőny legjobbjá), Nagy Iván, Hertelendy, Fábán, ill. Várhelyi, Vasváry.

OKTÓBER 10-ÉN:

CISZTER—PIUS 1:0 (0:0)

Góllövő: Rajczy.

Hohenlohe betegsége folytán Beleki volt a jobbfezetés.

A Ciszter lelkesebb játékkal győzött. A Pius csatársora igen rossz napot fogott ki. Csatáraink a kapu előtt minden labdát elvesztettek. A második féldőben alakult ki a nagyobb iram, de a Ciszter

támadásai sem vezettek egy ideig eredményre. A győztes gólt Angyal beadásából az utolsó percben fejezte Rajczi.

Jók a Ciszterből: Rajczi, Dobray, Prigly, ill. Hertelendy, Nagy I.

Felsőipari—Széchenyi 12:0 (8:0).

Kereskedelmi—Széchenyi 4:1 (1:1).

Felsőipari—Ciszter 10:0 (4:0).

OKTÓBER 17-ÉN:

PIUS—KERESKEDELMI 1:0 (0:0)

Góllövő: Mike (11-es).

Hohenlohe meggyógyult. Ismét jobbfedet.

Az első félidőben a támadások mindkét részről elég veszélyesek voltak. De a befejezés egyiknek sem sikerült. A második félidőben teljes Pius főlény. Állandó támadásokat vezet a Ker. ellen. Windheim a 15. percben gólt lő, de a bíró les címén nem adja meg. Pár perccel később a kapuratóró Mikét lökik a 16-oson belül. A megtírt tizenegyest Mike értékesíti. A 18. percben egy szabadrugást Fábán a balsarok mellé lő, még két szabadrugás jut hasonló sorsra.

Jók: Nagy Iván, Mike, Hertelendy, Hohenlohe, ill. Füllöp.

Ciszter—Tanítóképző 4:0 (1:0).

Felsőipari—Tanítóképző 7:0 (3:0).

OPTIKA

Takarékosság tagja.

FOTO

JÁTÉK

HUBER FERENC PÉCS, Széchenyi-tér 2.

VESZÜNK

könyveket, főként felső osztályos auctorokat, amelyekben a sorok között is lehet olvasni. Görög auctorokért háromszoros ár. Ajánlatokat a VIII. osztálynak címezve a szerkesztőségben kell leadni.

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket
„Takarékosság” könyvre
 vásároljunk 6—7¹/₂ havi hitelre

Veszélyes sziporkák

Haladunk a korrall. A mustárt eddig az asztalon szopogattuk, ma a legveszélyesebb méreg. — Ma már annyira lusták az emberek, hogy az újságot a rádióban hallgatják. — A hugenották 80 élő katolikus hullájával betömtek egy kutat. — Napoleon hadserege a téli fagy következtében felére olvadt. — ... Ekkor az ember már megszelídíti a lovat, ökröt, szamarat, s ezzel megkezdődik a családi élet. — A gonosz Napoleon megtámadta I. Ferenc J. királyunkat, ki erre a magyarokhoz fordult segítségért. A magyarok kirántották kardjukat, s felkiállottak; Életünket és vérünket királyunkért. El is mentek a csatába, megverték és elfogták Napoleont. I. Ferenc J. király, hálából és

a magyar nemzetnek a „Pragmatica Sanctiót.” — Magyarórán: A Zrinyiász jellemzése. Bevezetés: A 17. században vagyunk. Sötét, baljós század. Örvénylő, viharos szelek száguldoznak a szép magyar rónákon, és kő kövön nem marad a hazai rögön. Az égen bíborvörös felhők robognak száguldvá, csattognak a villámok. Nyugaton egyszerre kettéhasad a mennybolt, kilép rajta a Zrinyiász, melynek mindig szemünk előtt lebegő, kidomborodó tartalma a következő. — Mariusz és fia gyermekeknél haltak meg. — A pelkán lábai össze vannak kötözve uszohártyával. — Martinovics eszteergomi érsek volt. (Sz. F.) — Kérem én ma szertnék latinból relációzni, mert holnap beteg leszek.

Szerkesztői üzenetek

Mottó: Cave Poetas!

„Az emberiség haláltánca.” VII. o. t. Láttad volna az én vergődésemet, míg végigolvastam a cikkedet. A haláltánc semmi ehhez képest.

„Egy cikkel jönni fogok.” VIII. o. t. Ha ilyen iramban jön, akkor még sokára fogja utolérni magát. Siessen.

„Hideg hulla.” Tanulmányához csak azt akarom még hozzáfűzni, hogy igen nagy fejszébe vágta a fejét.

„Több dídkhumort.” Igen szépen köszönöm bájos figyelmeztetését. Ezentúl majd jobban megerősítem földi porhüvelyemet.

MINDENKINEK. Jöndulatuan elmondom a főbb követelményeket: 1. Tanuljatok meg, tintával írni. 2. Tanuljátok meg, hogy csak az egyik oldalára írunk a papírnak. 3. A margóról sem feledkezzetek meg. 4. A cikkeket lehetőleg még a lapzártá előtt pár nappal kapjam kézhez.

H I R E K

A *bölelő kör* okt. 10-én tartotta alakuló ülését. Az elnöki tisztséget szavazattöbbséggel Tóth Ferenc VIII. o. nyerte. Jegyző: Hajdú László VIII. o.

A *cserkészcsapat* okt. 4-én üdvözölte a cserkészszakosztályát, gr. *Sennyey* Ferencenét, s egy fényképalbumot nyújtott át, amely a nyári táborozás fényképeit tartalmazza.

Harcos Ottó, lapunk volt szerkesztője katonai szolgálatra bevonult az ejtőernyősökhöz.

A *gyorslevente* kerékpáros versenyben intézetünk is részt vett. A 45 km-es versenyben 6. és az induló középiskolások közül első lett Weszelovsky Péter VII. o. t.

A *konviktus* első szakaszában rendezett irodalmi versenyben első lett Borbély Gyula. A címlap tervezési versenyt Cseuz Antal nyerte.

M. *Horváth Mihály*, a II. szakasz volt magisztere, súlyos betegségéből felgyógyulva három hetet töltött a Piusban.

November 28–29-én a II. k. o. ifjú vezetőképző leventéi csapatnapot tartanak a Piusban. Közel 300 levente tesz tanbizonyosságot felkészültsége és tudása mellett.

A december 8-i szindarabot a kongregáció rendezi. A próbák már szépen folynak.

A *szindarab*mal kapcsolatban könyvadásért is rendez a kongregáció. Karácsonyi könyvszükségletét mindenki beszerezheti.

A kongregáció missziós, szakosztályos missziós vasárnapon 220 P-t gyűjtött a missziók javára.

A *gyergyócsomafalvai* kölesönt visszafizetik. Aki a tavalyi gyűjtés alkalmával a falu megsegítéséhez hozzájárult anyagilag, az átveheti az adott összeget P. Bodolaytól. A Diákaptár hálás köszönetet mond mindenkinek.

A *rikkanverseny állása*. 1. Rádi László IV. A. 126 példány, 2. Németh Miklós II. B. 79. 3. Árki Jenő IV. A. 50. 4. Szarvas Ferenc III. B. 45. 5. Angyán Jenő I. B. 40. 6. Vida János III. A. 20 példány. A legtöbbet eladót minden hónapban jutalmazzuk. Azonkívül év végén is megkapja megérdemelt jutalmát.

Felülfizetések lapunkra: Lengyel Jenő 10 P, Dr. N. N. 10 P, v. Hertelendy György 3 P, Miklósy István 3 P, Kárász Istvánné 3 P, Vargha János 1 pengő.

KÖNYVISMERTETÉS

MESZLÉNYI ANTAL:

MAGYAR SORSUNK ÖREI MOHÁCSÓTLÓ TRIANONIG

Történelmi arcképek. Mindegyikük egy-egy korszakot jellemez s azt mutatja, hogy történelmünk legvalóságosabb napjában is mindig voltak nagyaink, kik életüket és vérüket az örökidek legfőbb értékeink: magyarságunk és kereszténységünk felett. Ára fűzve 4.80 P. Kiadja a Szent István társulat.

*Írógépek, töltőtollak
szakszerű javítása*

Palai Géza

műszerész üzemében
PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.

FIGYELEM!

Az ARANY-EZÜST szerkesztő-sége a beérkezett cikkek íróit tiszteltídjában részesíti. Beküldhető: novella, vers, elbeszélés, humoros cikkek, főleg a diáklehetből.

FIGYELEM!

A cikkeket pontosan adjátok be lapzárta előtt. Rejtvényeket is lehet beküldeni, kivéve keresztrejtvényt. Jó fényképeket a címlapra kli-sének köszönettel fogadunk.

FEL TEHÁT A MUNKÁRA!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékszági hitel!

Törv. védett

hímzett magyaros

nyakkendőt

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u. 1.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszmitáru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelmetestű és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

F é r f i r u h a h á z

Irgalmasok-utca 12. sz.

Molter Antal *vászon és
fehérnemű
kender-, len-, pamut-, és jutagártmányok
r a k t á r a*

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17-73.

Női és férfi fehér-
nemű varroda
és himzőszalon

v. BUZASSYNE

Majorossy L. u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkeszti:

Hesz Péter

Anyagi ügyek:

Szabó Antal

Felelős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta november 15.

Legközelebbi szám decemberben
Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P. Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ág- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon árúk,
kész ruhák, nő kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott áron. — Textilárakban vezető szaküzlet!

SCHÖN TIVADAR ÉS TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár

hegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
kötött és rövidáru JÁTÉK

Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagykereskedés

Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és Játszva németül
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Mindig jól vásárol a

Dr. KARL könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

**Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.**

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anya-
gok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó lényképeket készít

FODOR ISTVÁN lényképész-mester
PÉCS, GR. BENYÓVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószér stb. nagy
választékban
és olcsó áron **FRIEDRICH**
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

**Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél**
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női

divatáru különlegességek

REGŐS-nél

Tel. 30-45. **Pécs, Király-utca 1.**

A magyar ifjúság boltja a

Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY ÉLÜST

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 3. SZÁM, 1942. NOVEMBER 1.

TARTALOM

Vezércikk:

Halottak napja

Windheim Jakob VIII. o.

Szent Imre

Bence Ákos V. o.

Élet a hazáért

Renner Ádám VIII. o.

Egy történet

Szecsavágak

Hirmann Ferenc VIII. o.

Kinek van igaza?

A jó barát

Nemesszeghy Elemér VIII. o.

**Távolbombázó
repülőgépek**

Knauer Gyula VIII. o.

A csillagjásás

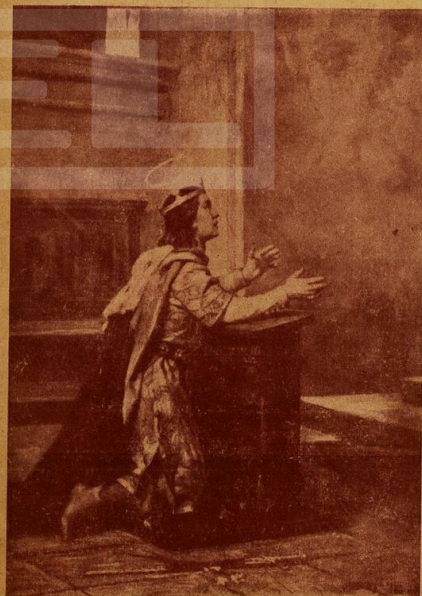
SPORTROYAT

Szerélyes sziporkák

Szerkesztői üzenetek

HÍREK

Melléklet: **SÜNDISZNO**

SZENT IMRE HERCEG

Ára 20 fillér

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyek, ág- és asztalkész-
letek, paplan szőnyeg függöny, szövet, selyem, vászon árak,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárukban vezető szaküzlet!

SCHÖN TIVADAR ÉS TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár

kegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
kötött és rövidáru JÁTÉK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés

Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és Játszva németül
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Lévai zseblámpa, villany-
egők, szerelési anyag-
ok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Mindig jól vásárol a
Dr. KARL könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

**Legnagyobb öltőtoll-
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.**

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképész-mester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy
választékban
és olcsó áron **FRIEDRICH**
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női

divatáru különlegességek

REGŐS-nél

Tel. 30-45. Pécs, Király-utca 1.

Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A magyar ifjúság boltja a
Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY ÉLÜST

Herényi

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM, 1942. DECEMBER 13.

TARTALOM

Vezércikk:

Máté István

Karácsony csillaga.

Barka István †

Máté István

Karácsony a havas éjsza-
kában.

Katolikus cselekvés.

Pártos László

P. Ö. R.

Üzenet a frontról.

Palos László

Felszedtem az elszórt
gallyakat.

Szabó Antal

A hős rendőr.

Zsebtengeralttjárók.

NERO

Kerékpáros kalandom.

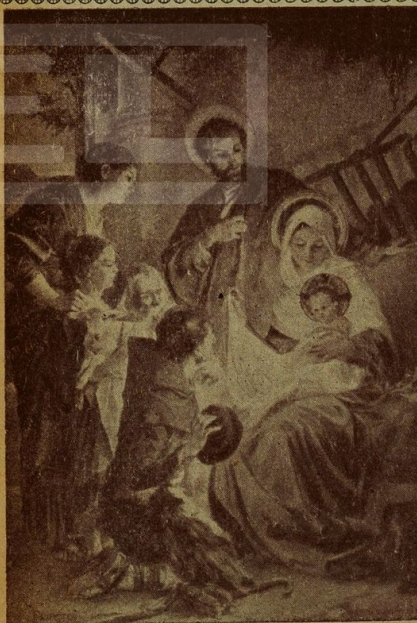
Knauer Gyula

Pistuka otthon.

SPORTROVAT

HÍREK

Melléklet: SÜNDISZÓ

KÖZELEG A KARÁCSONY.

Ára 20 fillér

Saját készítményű férfi, fiú, gyermek
átmeneti, vízmentes, teveszór, zsinóros
magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági könyvecs-
kére 6—7^{1/2} havi hitel.

PÁLL ÖDÖN

Csonka-Magyarország legnagyobb
mértékszerű férfi ruházati üzeme.

Jó órákban
nagy raktár

Bálint István

Király-utca 11. Színházzal szemben
Telefon 14-60.

KULTÚRA

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET

PÉCS, Perczel-utca 17. szám.
TELEFONSZÁM: 18—36.

Angster József és Fia

orgona- és harmoniumgyár

Fióküzem:
Rákospalota Pécs, József-utca 30. sz.

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai
felszerelések legolcsóbban

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében. - Takarékoság!
KIRÁLY-UTCA. Városház épület.

özv. Dragila Antalné

üveges és képkerepező

Pécsett, Széchenyi-tér 8.

Nagy választék képkerepekben és szent-
képekben. Telefon: 28-51.

Vásároljon a
Szent István Társulat
könyvkereskedésében
Pécs, Széchenyi-tér 17. szám.
Telefonszám: 11-79.
Hitel otthon!

Törv. védett

himzett magyaros

nyakkendő

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u. 1.

RICHTER JÓZSEF

sport, rádió, villamosági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok.

Alapítási év 1890.

Hauer Rezső

c u k r á s z

cukrászdája és csokoládégyára

Budapest, VIII. Rákóczi-út 49.

Telefon: 143-504, 144-371.

UHU Mindent ragaszt
víz-, hő-, és savállóan
papírt, bőrt, gumit, szövetet, üveget, repülőgép-
modellt stb.
SIMONYI Drogeria
Pécs, Rákóczi-út 39/c.

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622. sz. Diákaptár

ALAPÍTOTTA AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDEKEK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

V. ÉVFOLYAM
1942. DECEMBER HÓ

4. SZÁM

Karácsony esillaga.

Megindult az erdő, a rengeteg elküldte köveit az embe-
rek falvaiba és városaiba, hogy szétvigyék a békesség és
szeretet híradását. Édes gyantaillattal telnek meg az otthonok
és minden családi hajlékban ott magasodik egy-egy szelíd, ko-
moly fenyő, ormán Betlehem csillagával. Valami kezdődik,
valami megszületett, valami életet öltött és elindult a betelje-
sedés felé. Ezt hirdeti a csillag, amelynek nem csak fénye van,
hanem titokzatos melege is. Lágy hullámokban árad szét a ka-
rácsenyi melegség a decemberi éjtzakában és eltölti a szive-
ket, egyesít mindenkit egy világot átfogó nagy és szent érzés
hevéletében.

Ott áll a fenyő, a békesség és szeretet hírnöke. Ágai
mint ölelésre tárt, vagy áldásra emelt karok terülnek szét
Karácsony estéjén, a hívás és adakozás mozdulatával. Jertek
mindnyájan, kik küzdelemben kifáradtatok itt megpihenhettek!
Jertek árvák és rokotalanak — az otthon meghittségére
leltek. Jertek ti üldözöttek és kitaszítottak, — a nyugalom és
megbocsátás réve vár. Jertek háborgó lelkiük — itt részesei
lesztek a végtelen harmóniának. Jertek szegények és kifosz-
tottak — az emberi együttérzés szelleme elvégzi a nagy ki-
egyenlítést. Jertek sebzett szívűek, — az isteni jóságtól nyertek
balzsamot. Jertek csüggedtek és boldogtalanok — a hit bal-
zsama föloldja lelketekben a kétségbeesés halálos görcsét.

Itt áll a fenyő, ormán Betlehem ezüst csillagával. Ezer
meg ezer társával együtt ugyanily szelíd komolysággal zöldel
künn az erdőn az év minden szakában. A természet egész évben
karácsonyt ünnepel. De mi emberek csak évente egyszer esz-

mélünk rá, hogy emberek vagyunk, kiket a maga képére alkotott a Magasságbeli, hogy lelket adott belénk s ezzel kiemelt a nyers anyagias világból, hogy belénk oltotta a megértés az együttérzés képességét.

Miért van ez így? Miért csak ünnepi kalácsunk és nem mindennapi kenyérünk a jóság, a részvét, az igazságosság. Miért keserítjük életünk borát a gyűlölködés, a kegyetlenség, a rosszaság keserű mérgével? Miért nem ragyog lelkünkben mindenkor a szeretet betlehemi csillaga?

Az kellene, hogy az év minden napján legalább egyszer, egy-egy múló perere, egy-egy röpké pillanatra meg tudnánk szabadítani lelkünket az élet salakjától. Hogy ki tudjuk vetni belőle a küzdelmek, csalódások, gondok, emlékeit, le tudjuk hántani róla a rideg önzés kérgét, szabadon, elfogulatlanul tudjunk örülni annak, ami a világon szép, jó, igaz és nemes. Nézd a gyermek szemeit, amikor feleslisan benne a tiszta öröm, amikor a karácsonyi gyertyák lángját tükrözi vissza varázslatosan! Próbáld meg néha ilyen szemmel nézni a világot súlyos órákban, megleled majd a béke, a szeretet és a jóság vigaszát.

Mert írva van: Ő mondta, kinek jászol-bölcsője fölött a betlehemi csillag világított:

„Legyetek olyanok, mint a kisdetek és tiétek leszen a mennyek országa!“

MÁTÉ ISTVÁN VIII. o. t.

BARKA ISTVÁN

1925—1942.

Okt. 30-án megszűnt dobogni egy szív, közülünk egy ifjú lélek eltávozott. Elvesztettük a jó diákot, barátot, a szülőket a gyermeket. Mindamellet feleml azonban bennünket az a tudat, hogy ő nem halt meg teljesen, habár elrejté előlünk a sír.

Emlékszünk rád, midőn még mint elsős vidáman jöttél az iskolába, és e vidámság mindig sajátod maradt. Kötelességedet híven teljesítetted, még betegséged idején is.

Szerettünk míg velünk voltál, és most, hogy eltávoztál, emléked örökké élni fog közöttünk.

Karácsony az orosz éjtszakában

Zúgva verdesi az ablakot a szél, szünni nem akaró rohamokkal. Bent a barátságos meleg szobában lágyan durúszol a tűz, s a mély csendben áhftatosan figyeljük Édesapám szavait, aki csillogó szemekkel meséli el, hogy milyen volt a Szenteste orosz fogságban.

*

1916-ot írtunk. Hogy mi volt velünk, nem tudom! Éreztük azonban, hogy valami lidércnyomás van a levegőben.

Már hetek óta lázasan dolgoztunk, hogy a legszebb ünnepet minél bensőségebben ünnepelhessük meg, hogy a drága otthon, a családot valamiképpen felledni tudjuk.

Az egyik csoport fűrt-faragott, a másik színpalot festett, odébb meg az egyik társunk által írt remek színdarabot tanulták, próbálták szorgalmasan. Mi pedig zenetanár társunk által írt gyönyörű melódiákat tanultuk a saját készítményű hegedűinken (mert a fogoly még arra is képes volt, hogy maga gyártson hegedűt, sakkot, stb.), hogy mindennel gyönyörködtessük a társainkat, a meghívott vendégeket és az orosz parancsnokot is. Szép volt ez az összhang, ez a bajtársi szeretet. — Mindenki akart valamit széppé, otthonossá tenni, amint lehet is pár órára némiképp felejtetni a drága magyar földet, az édes otthont, a családot.

Künn nyikorgott a hó, irtózatossá hideg volt. A csendes holdas éjszakában néha-néha egy puska-golyó süvített bele. Ki tudja, valahol melyik fogoly életét oltotta ki, vagy melyiket ember küldte társát a másvilágra, csupán kedvtelésből. Felelősségrevonás az életért — az nincs! Ki tudja mit hoz a holnap... vagy tün a bolsevikiek kerekednek felül?

Karácsony előestéje volt. Már mindent szépen felkészítettünk. Készen állt a kis terem a vendégek fogadására. Még egy kis karácsonyfa is előkészült. Mintha csak otthon lennénk. A meghívott vendégek pontosan érkeztek a csilingelő sztyákonok, csak a fogolytábor parancsnoka hiányzott még, de nemskóra ő is megérkezett kíséretével.

A hangverseny megkezdődött. Az egyik szám a másik után pergett le, a kis, de lelkes hallgatóság legnagyobb meglepetésére és csodálkozására.

Már éjfél felé járhatott az idő, midőn egyszerre valami furcsa zaj ütötte meg a fülünket... Orosz örök nagy lármával egy csoport rongyokba burkolt embert tuszkoltak be a kapun. — Nem is tuszkolták őket, mint inkább ők kértek bebecsátást. Kövé meredtünk, mikor felismertük, hogy magyar hadifoglyok. Valahonnan megszökhettek és a hideg és kietlen pusztaság megadásra kényszerítette őket. Bebotlottak, mert a kivilágított ablakon át látták, hogy itt magyar hadifoglyok vannak. Az orosz parancsnok letartóztatásukra gondolt és már hívatta is az őrséget. Mi lesz most velük? A biztos halál vár rájuk. Tizenkettőt számláltunk össze. Szánal-

masan néztek ki. Kinek az egyik nadrágszára hiányzott, kinek az egyik cipője helyett rongyokba volt csavarva a lába, de arcuk égett a vágytól, a tüztől, mert tudták, hogy karácsony van. Érezték, hogy a Magyarok Nagyasszonya nem hagyja cserben a hozzá folyamodókat. És ime a következő pillanatban a csoportból kivált egy ősz, öregebb ember és örömtől tántorogva borult egy ifjabb társunk nyakába: Apám... Fiam... hallottuk megrendülve a két egymásratalált katona örömteljes szavait.

Az orosz parancsnok némán közeledett, mintha csak megér-

tette volna szavukat. Kezet nyújt az ősz embernek — és az öröknek kiadta a parancsot: Ruhát és élelmet hozzatok, ma karácsony este van... *

A tűz már kialudt, a szél sem zúg oly erővel. Bennünket a közélgő karácsony ünnepe meleg érzéssel tölt el. Vajjon ilyen lesz-e most is az orosz karácsony? Kérjük a Magyarok Nagyasszonyát, hogy legalább a szeretet ünnepén legyen boldog minden magyar, ott kinn is a sötét orosz éjszakában...

MÁTÉ ISTVÁN, VIII. o. t.

KATOLIKUS CSELEKVÉS

Kedves Zoltán!

Leveledet szívbeli örömmel olvastam. Nagyon örülök, hogy te is szeretnél belépni a kongregációba és ott szociális téren dolgozni. Magam is végtelenül boldog vagyok, hogy végre te is megtaláld az igazi helyes utat és Mária lovagjai közé akarsz lépni.

Azt kérted tőlem, hogy világosítsalak fel, hogy miként kell dolgozni a kongregáció szociális szakosztályában? Kérdésekre igazán szívesen felelek. Ha szociális téren akarsz dolgozni, mindenképp előtt a katolikus vallás komoly megismerésére és öntudatos, következetes vallásos életre kell törekedned. Azonkívül meg kell ismerned a főbb szociális megmozdulásokról, a liberális-szabadkőműves törekvésekről, amelyek nem tartják fontosnak a katolicizmus szerepét.

De a legfontosabb dolog az, hogy kedveddel dolgozzál, mert amikor már unalmassá válik, nem ér semmit a munkád. Meg kell ismerned a magyar munkás helyzetét, ismerned kell a KALOT, EMSZO és a Hivatásszervezet működését. És ha eredményesen akarsz dolgozni, akkor minél több embert kell neked is megnyerned a szociális célnak. Vagyis igen fontos a célnak a propagálása. És, mint lelkileg már művelt, szociális érzékű fiúnak tisztelned kell az alacsonyabb társadalmi osztályú emberekben is az emberi méltóságot. Csak a lelkileg üres diák nézi le a szegényebb társát.

A szociális dolgokról egyenlőre csak általánosságban közlök veled epnyit. Most pedig szívemből kívánom, hogy a nagy munka, amelyet megkezdted, megteremje a gyümölcsét.

Vincint!

Szertettel üdvözöl Barátod:
SÁNDOR.

P. Ö. R.

Néhány szó a „PIUSI ÖREGRAJRÓL.”

A Piusi Öregraj mult évben megkezdett munkájának léncát ezidén is felvette ott, ahol azt nyár elején rövid időre letette. A — „Pius előre“ — jelszó ismét egybegyűjtötte az élet forgatagában küzködő öreg diákokat, s gyülekeznek az Alma Máter zászlója alatt, ahonnét kéz a kézben az ő krisztusibb világnézettükkel akarnak szembeszállni a beteg szellemű világgal, mert egységben az erő! S hogy ez a cél valóra váljon, Dr. Tóth István, az újonnan választott elnök, a következő három feltételt állította elénk: Pontosság, Őszinteség, Rendíthetlenség. Ha ezt megvalósítjuk, akkor PÖRbe szállunk a kicsinykedőkkel, gyávákkal, képmutatókkal s a pokol őszes hadaival. Allunk és küzdünk, ahová a sors állít. Nem részletes programmal indulunk ez új munkaévnék, hanem csak dolgozni akarással. Ott fogunk dolgozni, ahol szükség lesz ránk, azért fogunk küzdeni, amit Isten és haza kíván tőlünk!

Egyébként már meg is indult a munka. A fronton küzdő öregdiákjainkkal felvettük a kapcsolatot, hogy egy kis szertetesomág küldésével mutassuk ki irántuk az Alma Mater anyai és a mi testvéri szeretetünket.

A Horthy-felep meztlábás kis katonái most is ott szoronganak a mi cserkészzászlónk alatt, és csatlakozott hozzájuk a Bártfa-utcai elemi iskola cserkészcsapata is.

Sőt valami újdonság, egy irodalmi délután is bontogatja színes szárnyait.

Mi pedig visszük tovább a fölemelt zászlót törhetetlen lelkesedéssel. Ti fiúk, kik még az iskola padjai közt ültök, úgy készüljete az életre, hogy a nyolcadik év után ifjú szívetek egész lelkesedését, ifjúságotok egész erejét és tettvágyát hozzatok a mi zászlónk alá. S a Pius az anya büszke örömevel nézessen majd végig sorainkon, amint kibuggyan belőle a szó: Fiaim!

PÁRTOS LÁSZLÓ jh.

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket
„**Takarékosság**” könyvre
vásároljunk 6—7 $\frac{1}{2}$ havi hitelre

† ÜZENET A FRONTRÓL †

A távoli harcéről sok szeretettel gondolnak öregdiákjaink az Alma Materra.

Bálinti Ottó (220/83) írja: Lapotokat megkaptam. Igazán kedvesek vagytok, hogy volt piuszista társatokra is gondoltok, még ha ilyen messze is vagyok az Alma Matertől. Jólesik, hogy fenntartjátok a kapcsolatot idegenben küzdő társaitokkal. Mi, akik itt vagyunk piuszisták, sokszor találkozunk egymással, s ahogy előjön a beszélgetések során a Pius, sokszor eszünkbe jut, mily boldog az ember addig, míg diák. Mily szívesen lennénk még mi is kis piuszista diákok. De ne higgyétek, hogy nem szívesen vagyunk itt, hisz tudjuk, hogy ez a kötelességünk és bátran merjük állítani, hogy mi piuszisták megálljuk a helyünket. Üdvözlő benneteket: Titi.

Baranyai Ernő tbl. főhadnagy (220/31): Már két ízben is megkaptam az Arany-Ezüst kis füzetcskét. Nagyon szívesen olvastam, így élvezhettem a kedves Alma Mater meleg szeretetét. Dolgozotok, tanuljatok és sokat imádkozzatok. Ha látnátok, mi van itt a bolsi földön, elszomo-

rodnék idealizmussal telt szívetek. Meleg szeretettel köszöntlek benneteket, imáitokat kéve.

Dr. Schramm Béla zls. (254/76) Köszönettel vettem a lapot, mely itt, távol, kedves emlékeket idéz fel lelkemben. Mindig öröm nekem, volt piuszistának, — és kalocsai tanárnak, ha a két kedves intézetről és diákjairól hallok, hisz életem legszebb éveit e két intézet falai között töltöttem el dolgozva Egyházamért és Hazámért az ifjúságon át. Kívánom szívvel, hisz nem egész melegével, hogy ifjaink őrtsék meg a mai történelmi időket, mert ifjúságunkkal áll, vagy bukik nemzetünk. Szeretettel üdvözlöm az igen tisztelt tanári kart, és fiainkat.

Köszönjük a zöld tábori lapokat, amelyek biztosítékok arra, hogy azok, akik a Pius nagy családjához tartoznak, messze tőlünk, ellenséges földön, nehéz harcok között is gondolnak az Alma Materra, a régi diákévekre, és mireánk. Mi is szeretettel gondolunk rájuk és imádkozunk a jó Istenhez, hogy segítse hazát.

„Két szárnyon emelkedik fel az ember a földről: az egyenesszívűségen és a tisztaságon.“ (Krisztus követése. II. k. 47.)

„A bátorság minden valódi férfiúnak olyan kelléke mint a bőre.“

„Az áldozat a lélek ékessége. Mert az áldozat szeretetből fakad.“

(P r o h á s z k a: Elmélekedések.)

319

FELSZEDEM AZ ELSZÓRT GALLYAKAT

Negyvenéves férfi. Mindene megvan; pénze, lakása, jóvője. És mégis, mégis... Elérkezett a karácsony. Az ő 40-ik karácsonya. Ott ül jól fűtött szobájában, kényelmes karosszékben. Ül, és néz, bámul a semmibe... Aztán feláll és ráncolt homlokkal, hosszú léptekkel ütemesen járkal a meleg szobában, a négy fal között... Kinéz az utcára. Emberek gomolyognak lenn. Itt-ott élesen világít egy lámpás. Aztán ahogy feljebb emeli fejét, átsiklik pillantása a szembenlevő ablakra és ott megnyugszik. Egy karácsonyfát lát gyertyákkal, körülötte ajándékokkal. Előtte két kisgyermek térdel összetett kezekkel, mögöttük áll az anyjuk meg az apjuk.

Most először ébredt rá, hogy miye hiányzik. Hiányzik a boldogsága, csak a boldogsága. Nem birt ott maradni tovább a meleg szobában, a kényelmes karosszékben a sok jó között. Nagyraavagyó lett, valami mást keresett. Kereste a boldogságát.

Egy hirtelen ötletre kisetett az előszobába, magára kapta kabátját, fejébe csapta kalapját, és gyorsan leszaladt a lépcsőn. Kint az utcán hideg szél csapott az arcába. Kalapját meg kellett fognia, hogy el ne repüljön. Kabátja gallérját felhajtotta, aztán elindult. Ment, nem tudta merre.

Mehetett már vagy negyed órája, amikor elérkezett egy térre. Eddig annyira gondolataiba mélyedt, hogy csak most nézett először egy kicsit körül. Nem látott sokat. Csak éppen két-három fenyőfát, amit már nem tudtak eladni. Már nem kellett senkinek. Ott álltak egyedül. Ő pedig egészen hasonlóan érezte magát hozzájuk. Hiszen ő is egyedül áll. Befordult a sarkon a fák felé. Amint közelebb ért hozzájuk, meglátott egy kisgyermeket is, aki a letört, elszórt gallyakat szedte. Akaratlanul is megszólalt:

— Hát te, kisfiam, mit csinálsz itt?

Égészen meglepődött, amikor az aranyhajú kisgyermek szeretettől átitatott szavait meghallotta:

— Felszedem az elszórt, elhagyott gallyakat, hogy elvigyem és nagy, erős fákat neveljek belőlük.

Az érett férfi elmosolyodott ezen a „naívságon“. De megteztett neki ez az egyszerű kisgyermek csillogó szemekkel, hullámos aranyhajával. Persze, ennek a kislánknak nincsen semmi gondja. Nem kell hivatalba járnia, nem kell pénzt összekaparnia, számolni, izzadnia...

Érezte, hogy neki is ilyennek kell lennie, mint ez a kisgyermek itt előtte. Szinte irigyelte. Dehát mit tehet most már ez ellen? Semmit...

Még egy utolsó szomorú, kicsit irigykedő pillantást vetett az aranyhajú kisgyermekre és már tovább akart menni. Tovább, hogy megtalálja boldogságát. Akart, de nem tudott. Nem tudott, mert földhözragasztotta az, amit látott. Már nem az előbbi kislány állt előtte. Azaz... az arca, haja, szeme maradt a régi, szeretetet sugárzó kifejezésében, csillogásában. De most már fehér volt az egész kép. Hajadonfővel állt ott előtte egy szál ingben egy kisgyermek. Nem fázott, nem diergett. Sőt még őt is felmelegítette: szíve körül valami kellemes meleget érzett.

Ott álltak egy darabig némán egymásra nézve. Mindjobbán felelevenedett benne egy már egészen halvány régi kép, amely ehhez az aranyhajú, csillogószemű, szeretettel, békességet, boldogságot sugárzó gyermekhez hasonlított, aki itt állt előtte, kezében az összeszedett karácsonyfa gallyakkal, feje felett gloriolával. A két kép megegyezett: a Kis Jézus képe volt.

A Gyermekek Jézus most kinyújtotta kezét, egy hajfürtjét levette fejről, átkötötte vele a gallyakat és átnyújtotta neki. Aztán eltűnt. Ő még egy darabig ott állt, kövé meredve. Aztán elindult hazafelé. Lelkében valami csodálatos muzsika szólalt meg, ami mosolyt varázsolt arcára. Mindjobbán sietett, mindig jobban és jobban magáhozszorította kincsét: az aranyhajjal átkötött karácsonyfa gallyakat. Az emberek megfordultak utána, de ő ezt nem is látta. Felment szobájába, előkeresett egy régi, csattos imakönyvet és imádkozott.

Mikor már kiöntötte lelkét, odament az ablakhoz és megint kinézett az utcára, Nagy pelyhekben hullott a hó, fehérbe öltöztette az utcát és talán az ő lelkét is.

PÁLOS LÁSZLÓ VIII. o. t.

A hős rendőr

No az éjjel megint komisz hideg lesz, mormogta magában Tóth István rendőrmester, miközben bundájába bújt, hogy éjjeli körúttára induljon. Közben pedig a szél fútyulva zúgott el az őrszoba ablakai előtt és kegyetlenül rázta azokat, mintha azért dühöngött volna, mert nem mehetett be a szobába, hol kellemes meleg uralkodott.

Tóth elszántan lépett ki az orkámba, s egy pilanatra hideg borzongás futott végig rajta. Egy lelket sem lehetett látni. Mindenki dideregve húzódtott be lakásába. Neki a rend szigorú őrének azonban még ilyen időben is járnia kellett az utcákat, és ő szívesen tette ezt. Csizmái mélyen süppedtek a magas hóba, miközben úttára indult. Levegőhöz is alig jutott, a szél szinte elfújta az orra elől. Megállás azonban nem volt, hisz kitudja, kinek lehet rá szüksége, különösen ilyen időben.

Már jó ideje járta az utcákat, midőn egy keskeny sötét utcába ért. Csak itt-ott pislogott egy-egy elsötétített lámpa, de azokat is szinte eltakarták a sűrű hópelyhek.

Tóth hirtelen fölfigyelt: megállt, hallgatózott. Mintha valami különös neszt hallott volna. Pár percig mozdulatlanul állt, majd tovább indult. Biztosan a szél muzsikáját hallottam, nyugtatta meg magát. Azonban újra, már közelebről hallatszott a különös nesz. Tóth most már azt is meg tudta állapítani, mely irányból jött. Az egyik lámpa felé indult. A lámpa alatt körülnézett. Nem látott semmit. Pedig erre felé hallottam dűnyögte magában. Meg kell tudnom, mi volt az. Ekkor hirtelen szinte maga mellett, megint hallotta a különös nyöszörgést. Körülnézett, azonban megint nem látott semmit. Lehajolt és ime egy kis kéz és egy fej látszott ki a magas hóból, azonban már ez is majdnem el volt fődve.

A hős rendőr elkezdte kezeivel kotorni a havat és lassan egy 3–4 éves gyermek rongyokba bürkolt, dermedt tagjai kezdtek a hóból előtűnni. Az apró testet azonnal dörzsölni kezdte a friss hóval, majd levetette bundáját és belegöngyölgette a csöpséget, kibe lassan visszatért az élet. A rendőrnek, bár kabát nélkül volt, kellemes meleg futott végig tagjain midőn a gyermeket karjaiba véve megindult az őrszoba felé. Tudta, hogy egy magyarral ismét több lett.

Az őrszobán minden jóval ellátták a gyermeket, majd Tóth hazavitte, hogy felesége viselje gondját, míg szülei jelentkeznek. Azonban múltak a hónapok, az évek és Tóth őrmester örömeire senki sem jelentkezett, hogy elvigye a gyermeket.

Szabó Antal VIII. o. t.

Japán zsebtengeralattjárók

A japán hadüzenet után nem-sokára a japán tengeri erők megtámadták a Hawaii-szigeten lévő Pearl Harbour amerikai flottatámaszpontot. Egymásután futottak be a szinte hihetetlennek tetsző jelentések. Először a Virginia és Oklahoma csatahajók, majd az Arizona és Lexington repülőgépanyahajó is elmerült hullámsírjában.

A világsajtó találgatni kezdte, hogy milyen új fegyver által pusztultak el ezek a modern acélkolosszusok. Hosszú hónapok után Tokióban hivatalos jelentést adtak ki, amely szerint az új fegyverem „az öngyilkoshajóraj”, kétszemélyes zsebtengeralattjárókból áll.

Ugyancsak ebben a jelentésben ismertetik a kis bűvár naszádok tevékenységét is. A különleges hajóraj nagy óvatossággal, víz alatt haladva bejutott a pearl-harbouri öbölbe és ott rejtőzve várta az alkalmas pillanatot a támadásra. Néhány perccel 11 óra után robbant az első torpedó, amely az Arizona csatahajót küldte az öböl fenekére. Az első torpedót követte a többi. Az utolsó hír a „győzelmi” jelentés volt, s a győztes hajóraj megsemmisítette önmagát. A támadásban résztvevő 10 tiszt életével fizette meg a nagy győzelmet.

A kétszemélyes tengeralattjáró a japán tengeri flotta legkisebb egysége. Kb. 14 m. hosszú, tornyának magassága 2 m. 7 egymástól elkülönített kamrából áll, ezekben foglalnak helyet a különféle tartályok (viz, olaj, süritett levegő, oxigén, stb.) — Fegyverzete 2 párhuzamosan beépített torpedóvetőcső. Míg egy normális tengeralattjárónak 2 motorja van, addig itt csupán egyetlen villamosmotor szolgáltatója a hajtóerőt, amelyet akkumulátorról táplálnak. Merülése csekély, hatótávolsága 360 km, ezért szükséges az, hogy nagyobb egység szállítsa a cél közelébe. Halálós útjáról csak igen ritkán tud visszatérni, tehát kezelőszemélyzete tisztában van azzal, hogy útja a halálba vezet. A legénységét önként jelentkezőkből válogatják ki. Jelmező a japánok hősi önfeláldozására, hogy mindig jóval több a jelentkezők száma, mint amennyire szükség van.

Halás nemzetük háborús hadistenekké nyilvánította őket. Az öngyilkos hajórajra most új és nagy feladatok várnak. A hős hajószemélyzet áldozatos halála és a japán katona biztosan kivívja a távolkelet boldogabb jövőjét.

Nemesszeghy E.

„Adott a sors az élet legnagyobb fájdalomra is irt: az időt. Lassanként felejtünk, nem mindent, de sokat, lassanként enyhülünk, nem egészen, de nagyban és ha a fájdalom szeliden szeretszálló felleg gyanánt oszlik el, úgy szívét és lelket nemesít.”
(Vörösmarty Mihály.)

Kerékpáros kalandom

Szerkesztő Úr!

Bizonyára feltűnt a szerkesztő úrnak, hogy napok óta nem lát engem — ezt a páratlan szívősságot, ezt a kedves örökmosolygást, stb. — egy szóval engem.

Igen egyszerű magyarázata van ennek: vettem egy biciklit. Kétszáznegyven pengős „Steyer” gép. Művészet volt összekaplanom az első részletet, hogy többivel mi lesz, még nem tudom. Megvettem a pompás jószágot. Csak úgy ragyogott a téli napfényben. Először az udvarban ültem fel csak, majd egyik délután az utcára is kimerészkedtem. Alig mentem jó száz métert, mikor észrevettem, hogy libák ballagnak előttem a havas úton, Nagy nehezen rájuk esengettem — hiába, nem fogadtak szót. Kerülni nem tudtam, megállni még kevésbé — és gá-gá, ott vergődtem a libák között a hóban. Két libát halottra gázoltam s szomorúan néztem a vérüket, melyet möhön nyelt magába a frissen esett hó. Egyszer csak ott termett mellettem egy pityérgő kislány, ártatlan, két szemét rámemelte, és hmvas arcán végigpergett kővér könnyecskék.

Neki adtam a címetem. Elsején jön a libák árért és elviszi a második bicikli részletet.

Ez még hagyján.

Azt gondoltam, kiállottam a tűzpróbát, igaz, hogy vér folyt, de erősnek éreztem magam.

Másnap aztán a város felé fordítottam a kormányt. A Gyárvárosi országúton mesésen gurultam befelé, de mintha mindenki engem nézett volna, és mennyien voltak. Sohase ment ennyi nép a hetivásárra. Előttem nem messze két asszony ballagott. Az egyik tejes kannát vitt, a másiknak fején kosár. Beszélgettek, pletykáltak, hiába esengettem, hiába nyomam a féket, zsupsz közibük. Az út egyszerre csatátérré változott. A kocsí felborult és ott patakzott a drága nedű a kövezeten. Az asszony fejéről előre bukkott a kosár, és Úram segíts, a tejszeles edény is a földre repült s a turo összekeveredett a földön. Szerkesztő Úr kimondhatatlan érzés lett rajtam úrrá. A mai világban akkora kár. Veszve láttam a jövő hónap bicikli részletet. A két kofa nekem esett, mintha túlvilági sárkányok szabadultak volna el láncukról. Szidtak, ordítottak és meg akartak verni. Rendőr, rendőr — ordították. Már mégsem maradhattam szégyenben, fellepte ma nyeregbe és kipirulva menekültem előre, hatalmas nyolccsással az első kerékben. Menekültem. Igen ám, azonban a sarki rendőrszem figyelmes lett az utánam hadonászó, ordító kofákra és felemelte a kezét: Allj! könnyű azt mondani: állj! De én úgy meglődültem, hogy lehetetlen volt stoppolnom. Kerülj — kiabált rám egy belső hang. Jobbra rántottam a kormányt — és ó jaj — bele a vezinkútba. Most aztán igazán megálltam. Első pillanatra azt hittem, meghaltam, de nem. Ködfátyolos sze-

mem előtt felcsillant egy kard, azután két hegyesre fent bajusz és egy veszedelmesen szúró fekete szempár — a rendőrfőrszem. Felkászálódtam, s bambán néztem rá. A büszke gép ott hevert a járdá szélén. Közben a kofák is oda értek és csak a rendőrnek köszünhettem, hogy nem vertek agyon. A rendnek biztos óre előhúza szolgálati naplóját, és ott ország világ előtt kivallatott: Neve? — születési év, hely, foglalkozás, vallás? Talán arra is kíváncsi volt, hogy mikor oltottak be utójára. Fellélegzettem, amikor vége volt a vallatásnak és kétségbeesett arccal megindultam tovább. — Ah, de mi az? Ott jön az én kis tündérekem. Kihúztam magam a nyeregben és nagyot köszöntem jobbra, de finita la comedia — elvesztettem az egyensúlyt és Ideálom szemeláttára elvágódtam a földön....

Drága Szerkesztő Ur! Végem van. Nem tudom, hogy kerültem hazá: De még kevésbé tudom, hogy kerülök ezek után az „Ő” szemé elé?

Bizonyára gyalog, mert a részleteket elnyelték a büntetések, a kerékpárt pedig elvették tőlem.

— NERO. —

RICHELIEU ARMAND

francia biboros és államférfiú nagyon jó emberismerő volt. Midőn egy alkalommal valakiről rosszul beszéltek előtte, így szólt a korholóhoz:

— Ismertessen meg engem az illetővel, biztos, hogy van valami érdeme, miután az emberek annyira acsarkodnak ellene.

*

II. FRIGYES

perosz király egy pomerániai katonát, ki sátra előtt állt őrt, megszólitott:

- Hány éve szolgálsz?
- Tizenhárom év óta, felség.
- Hány éves vagy?
- Tizenkilenc.

— Hohó! Akkor te fülleniesz. — Nem, felség. Négy évig voltam libapásztor, hét évig te-hénpásztor, s most két év óta katonáskodom. Hát nem tizenhárom év ez?

— Csakugyan — szólt a király s nevetve távozott.

— Hogy hasonlót ez a két fiú egymásra?

— Ugy-e? De különösen a Péter.

*

— Papa, igaz, hogy a latin holt nyelv?

— Hát miért várnak, és nem temetik el?

*

— Miért olyan rövid a macskátok farka?

— Levágtuk, hogy mikor beengedjük a szobába, kevesebb meleg menjen ki az ajtón.

*

Tanár: Ki győzte le az angolokat a százéves háborúban?

Súgó: Zsandárk. (Jeanne d'Arc.)

Felelő: A zsandárk.

A DIAKKAPTÁR pályázatot hirdet. Az előadói rendszeréről kell egy rövid cikket írni, amely a felügyelő tanár tehermentesítését célozza. Adatokat az „1 év — 1 millió” c. könyvből lehet venni. A legjobb cikk tiszteletdíja 5.— P. Az „1 év 1 millió” c. könyvet a szerkesztőtől lehet megkapni. Beküldési határidő jan. 10. Fel a mhunkára.

PISTUKA OTTHON

Elérkezett a karácsonyi szünet. Pistának, a kis konviktornak szíve nagyot dobbant örömben. Négyhónapi távollét után ismét hazamehet.

Mikor a vonatról leszállt, a kisbíró majdnem lenyelte pipáját a meglepetéstől, olyan peckesen indult hazafelé. A verebek riadtóftújtak. A kakasok kotkodácsoltak. A kutyák vonítottak, mint ha már előre érezték volna, hogy Pista a farkukat cibálja. A macskák nagyokat prüszkölve menekültek. A hatás nagy, gondolta Pista, de mi lesz otthon. A kapun belépve a kis bovicval találta magát szemben. De megnőtt mondá Pista, de nagy lett, gondolta a boci és még csak nem is köszön, pedig tavaly még együtt játszottunk. Ja, hiába sok lehet a fejében.

Belépett a konyhába. Előbb jól összeropogtatták, majd a kérdések özönét zúdították rá. Öcsikéje mindjárt elhozta legutóbbi levelét is, hogy magyarázza el, mert nem értenek abból semmit. Ime a levél:

Kedves Szüleim és Öcsikém!

Most hagytam el éppen a betegtermet, ahol a Jóbácsi vigyázott rám. Azt hiszem a stadionfőzelékel rontottam el gyomrocskémat. Közben a számtan gyakorlat is elmúlt. A napokban P. Prefektus levágatta a hajamat kopaszra, mert studium alatt a sarklahosok közé mentem rádiót hallgatni. Külömben minden jól megy, csak a sudiumot nem szeretem. Két óráig tanulni, oh borzalom! Alig várom már a karácsonyi vakációt, hogy benne-
teket ölhesselek ismét, s hogy

megszabaduljak ebből a studiumszagú világból.

Mindenkit szeretettel puszil:

Pistuka.

— Na hát mit nem lehet ezen érteni — kérdi Pista.

— Hogy mit? Hát például ki az a Jóbácsi?

— Ó egy olyan bácsi, aki igazán nagyon jó! Ő a betegék ápolója, a szomorú konviktorok vigasza, s dolgozatok esetén ő minden reményünk. Egyébként ő gyógyított meg engem is.

— Hát ezt már értem, De te! itt írtál valami stadionfőzelékről, hát ez mi?

— Ez a piusi konyha speciálitása. Majd ha te is konviktor leszel, meg fogod érteni.

— Aztán te Pista, az a számtangyakorlat, melyet te megszűntél, mivel megy, karddal vagy puskával?

— Az se karddal, se puskával, azaz mégis... hát puskával, de akkor már egyszerű a dolog.

— Hát most már mindent értek, s már én is szeretnék ebbe a csodavilágba kerülni.

Pista fennsőbbiségének tudatával nézett öccsére, s már rohan is az udvarra, hogy a tél öröme-re sárgarépaorrú hőmbert gyűrjön a frissen esett hóból.

Knauer Gyula VIII. o. t.

A falusi tanító a sertésről magyaráz.

— A magyar fajta disznó zsírsertés, míg az angol fajta hússertés. Hányféle disznó van? — kérdi a tanító.

— Piros, zöld, tők, makk! — vágja rá hirtelen a kérdezt.

SPORTROVAT

vezeti: **v. Buzássy**

„Losonczy serleg“ mérkőzések

PIUS—SZÉCHENYI REAL 5:3 (3:1)

Pius csapata: Maróthy — Hajdu, Hertelendy — Beleki, Nagy Iván, Hohenlohe — Marosits, Fábian, Windheim, Mike, Zichy.

Közepes nivójú mérkőzés. Az első gólt a Széchenyi éri el Bartl révén. Pár perccel később Fábian egyenlít (1:1). A Pius egyre jobban játékbá jön és Windheim két góljával 3:1-re állítja be a féldő eredményét.

A második féldőben a Széchenyi több támadást vezet, de

csak egy gólt tud elérni Halász révén (3:2). A Pius-t a gól felrázza és egymásután vezet a szebbnél szebb támadásokat. Fábian és Marosits lö egy-egy gólt és ezzel 5:2-re vezet a Pius csapata. Az utolsóelőtti percben Maróthy a 16-oson belül lökött. A megítélt 11-est Bartl értékesíti. (5:3).

Jók: Fábian, Beleki, Zichy és Hertelendy illetve Bartl és Halász.

KERESKEDELMI—CISZTER 3:2 (0:2)

TANITÓKÉPZŐ—SZÉCHENYI 2:1 (0:0)

FELSŐIPARI—PIUS GIMNÁZIUM 8:0 (3:0)

Felsőipari: Lauly — Kelenffy, Deli — Köhegyi, Balassa, Lovrics — Izmányi, Müller, Hajnal, Csamári, Katics.

Pius: Maróthy — Hajdu, Hertelendy — Beleki, Windheim, Hohenlohe — Marosits, Nagy Iván, Fábian, Mike, Zichy.

A két legjobb pécsi középiskola mérkőzött egymással. A Felsőipari az első tíz percben három gólt lő. A Pius nehezen rázódik fel a kábultságból, de azután pompásan tartja az ered-

ményt a féldő végéig.

A második féldőben a Pius csapata többször veszélyeztette az Ipari kapuját, de eredményt nem ért el. Az Ipari ebben a féldőben kevesebbet támad, de viszont öt gólt lő.

Góllövő: Müller (4), Hajnal (3), Katics.

Jók: Balassa, Hajnal ill. Hertelendy, Hajdu, Hohenlohe, Windheim, Zichy.

A Pius-gimnázium a pécsi középiskolák között a második lett.

TANITÓKÉPZŐ—KERESKEDELMI 2:2 (1:1)

A Ker. megérdemelte volna a győzelmet, nagyon szépen küzdött.

Góllövő: Candi (2), ill. Geosits és Várhelyi.

A LOSONCZY-SERLEG VÉGEREDMÉNYE:

1. Felsőipari	5	5	—	—	41	: 0	10	(—)
2. Pius-gimn.	5	3	—	2	10	: 13	6	(4)
3. Ciszter-gimn.	5	3	—	2	10	: 14	6	(4)
4. Kereskedelmi	5	2	1	2	9	: 10	5	(5)
5. Tanítóképző	5	1	1	3	5	: 18	3	(7)
6. Széchenyi-gimn.	5	—	—	5	6	: 26	—	(10)

KEGYELETI STFÉTA.

Nov. 8-án rendezte a Pécsi Levente Egyesület a Kegyeleti stafétát. A versenyzők két korosztályban futottak a Köztemetőtől a Széchenyi-térig. Összesen 31 csapat indult 11—11 fővel.

Az első osztályban az eredmény a következő:

1. A Zrínyi „A“ csapata.
2. PEAC „A“.
3. Zrínyi „B“.
4. A légv. tüzérosztály.
5. A tábori tüzérek.
6. A Pius gimn.

A második osztály:
1. Zrínyi.
2. A Pius gimn.
3. Tanítóképző.

Az induló középiskolások közül mindkét csapatunk első lett.

A P. T. K. HÁZI ASZTALI-TENNISZ VERSENYENEK EREDMÉNYE:

Egyéni

1. Willmann Frigyes VII.
2. Serényi Miklós VI.
3. Széchenyi Ferenc gr. VII.
4. Svastics Dániel VI.
5. Herner Ferenc VI.

Páros:

1. Serényi—Széchenyi.
2. Willmann—Zsamár.
3. Bátori—Mike.
4. Varga—Hohenlohe.
5. v. Buzássy—Sztípics.
6. v. Csokonay—Nagy I.

Az érmeket P. Rector lelkesítő beszéd keretében osztotta ki.

OPTIKA

Takarékosság tagja.

FOTO

JÁTÉK

HUBER FERENC PÉCS, Széchenyi-tér 2.

H I R E K

November 16—17-én volt a világhírű Angster-gyár 75 éves jubileuma. Hétfőn az énekesek részt vettek a ciszterci gimnáziumban rendezett népdalszemináriumon, kedden este pedig templomunkban organahangverseny volt, az ország legjobb orgonaművészeinek szereplésével. A fővárosi újságírókat Horváth tanár úr fogadta és tájékoztatta a jubileumi ünnepekről.

November 20-án a kultuszminiszter úr meglátogatta intézetünket. Az ifjúság lelkesedéssel fogadta, annál is inkább, mivel a következő napra szünetet adott.

Mélt. Milakovszky főigazgató úr dec. 1—8. végzett hivatalos látogatást intézetünkben.

Dr. Fodor Ferenc főigazgató úr nov. 16-tól 19-ig főigazgatói látogatást végzett intézetünkben.

Horváth tanár úr katonai szolgálatra bevonult. Előreláthatólag december közepén szerel le.

A vezető képző csapat csapatnapot rendezett nov. 28—29-én. A 100 ifjúvezető a Piusban töltötte el az éjjeli gyakorlattal és teljesítménypróbával egybekötött napot.

Felülfizetések lapunkra: R. P. Rektor 10 P, Diákkaptár 10 P, Budimácz Imre 8 P, Dr. Kovács Andor 3 P, Dr. Than Nándor 2 pengő.

1943. január 20—23. között lesz Budapesten a városligeti Műcsarnok összes termeiben az Első Magyar Országos Szaksajtókiállítás, melyen az Arany-Ezüst is részt vesz.

Schüttel György 1936-ban végzett öregdiákunk a keleti harctéren megsebesült s jelenleg itt hon tartózkodik.

December 6, 7 és 8-án adtuk elő Boldogasszony című színdarabunkat nagy sikerrel. A darabot P. Pethő rendezte és a kongregáció adta elő.

Ugyancsak ezen három napon tartotta a kongregáció karácsonyi könyvvásárját. A siker igen nagy volt.

Felkérjük azokat az előfizetőinket, akik az első és a második számot nem kapták meg, közölgék ezt velünk. Ugyanis visszajött nyolc lap mint címezetlen. Ezek valószínűleg kicsúsztak a címszallagból. Mivel nagy sulyt helyezünk a lap pontos küldésére, kérjük kedves előfizetőinket, ha e téren bármilyen észrevételük van, közölgék a kiadóhivatallal.

A rikkansverseny állása: 1. meth Miklós II. B. 95, Angyán 2. Árki Jenő IV. A. 100, 3. Németh Miklós II B. 95, 4. Angyán Jenő I B. 65, 5. Szarvas Ferenc III. B. 45, 6. Németh Mihály II. B. 23 példány az év elejétől számítva.

Írógépek, töltőtollak
szakszerű javítása

Palai Géza

műszerész üzemében
PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.

Boldog és kegyelemteljes

Karácsonyt és Újlesztendőt

kíván az ARANY-EZÜST mindenekelőtt azoknak a volt növendékeinek, akik most a harctéren küzdenek az orosz rém ellen és vériket ontják a hazáért.

Jókívánásaink szállnak továbbá kedves tanárainkhoz, előfizetőinkhez, olvasóinkhoz, hirdetőinkhez és mindazokhoz, akiknek lapunkkal bármilyen kapcsolata van.

Adjon Isten boldog karácsonyt és szebb, boldogabb újesztendőt.

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

SZUKITS

könyvszaküzletben
minden könyvet
m e g k a p

Pécs, Király-utca 31. sz.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszmiáru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelmefestő és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

F é r f i r u h a h á z Irgalmasok-utca 12. sz.

Molter Antal

vászon és fehérnemű
kender-, len-, pamut-, és jutagárminták
r a k t á r a

Női és férfi fehérnemű varroda és hímzőszalon

v. BUZASSYNE

Majorossy L. u. 1. sz.

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17.73.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkeszti:

Hesz Péter

Anyagi ügyek:

Szabó Antal

Felélős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta január 15.

Legközelebbi szám februárban.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P. Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

HIREK

November 16—17-én volt a világi híri Angster-gyár 75 éves jubileuma. Hétfőn az énekesek részt vettek a ciszterci gimnáziumban rendezett népdalszemináriumon, kedden este pedig templomunkban organahangverseny volt, az ország legjobb orgonaművészeinek szereplésével. A fővárosi újságírókat Horváth tanár úr fogadta és tájékoztatta a jubileumi ünnepekről.

November 20-án a kultuszminiszter úr meglátogatta intézetünket. Az ifjúság lelkesedéssel fogadta, annál is inkább, mivel a következő napra szünetet adott.

Mélt. Milakovszky főigazgató úr dec. 1—8. végzett hivatalos látogatást intézetünkben.

Dr. Fodor Ferenc főigazgató úr nov. 16-tól 19-ig főigazgatói látogatást végzett intézetünkben.

Horváth tanár úr katonai szolgálatra bevonult. Előreláthatólag december közepén szerel le.

A vezető képző csapatnapot rendezett nov. 28—29-én. A 100 ifjúvezető a Piusban töltötte el az éjjeli gyakorlattal és teljesítménypróbával egybekötött napot.

Felülfizetések lapunkra: R. P. Rektor 10 P, Diákkaptár 10 P, Budimatz Imre 8 P, Dr. Kovács Andor 3 P, Dr. Than Nándor 2 pengő.

1943. január 20—23. között lesz Budapesten a városligeti Műcsarnok összes termeiben az Első Magyar Országos Szaksajtókiállítás, melyen az Arany-Ezüst is részt vesz.

Schätel György 1936-ban végzett öregdiákunk a keleti harctéren megsebesült s jelenleg itt-hon tartózkodik.

December 6, 7 és 8-án adtuk elő Boldogasszony című színdarabunkat nagy sikerrel. A darabot P. Pethő rendezte és a kongregáció adta elő.

Ugyancsak ezen három napon tartotta a kongregáció karácsonyi könyvvásárját. A siker igen nagy volt.

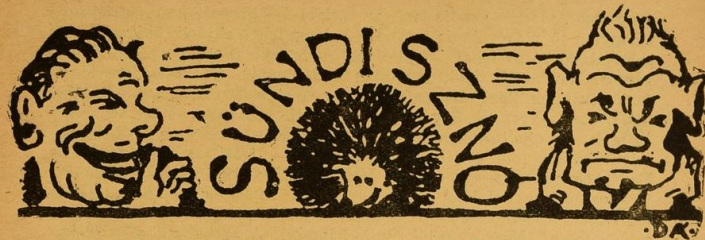
Felkérjük azokat az előfizetőinket, akik az első és a második számot nem kapták meg, közöljék ezt velünk. Ugyanis visszajött nyolc lap mint címezetlen. Ezek valószínűleg kicsúsztak a címszallagból. Mivel nagy súlyt helyezünk a lap pontos küldésére, kérjük kedves előfizetőinket, ha e téren bármilyen észrevételük van, közöljék a kiadóhivatallal.

A rikkancsverseny állása: 1. meth Miklós II. B. 95, Angyán 2. Arki Jenő IV. A. 100, 3. Németh Miklós II B. 95, 4. Angyán József I B. 65, 5. Szarvas Ferenc III. B. 45, 6. Németh Mihály II. B. 23 példány az év elejétől számítva.

*Irógépek, töltőtollak
szakszerű javítása*

Palai Géza

*műszerész üzemében
PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.*

Szerkesztik: LAKY GYÖRGY ÉS TÁRSAI.

Gárdonyi házában

Linka Zoltán V.

Négyen bandukolunk Egerben a régi kockaköves Gárdonyi-utcaiban. Öreg, megrogyott, kis ablakú házikók tekintetnek felénk. Tiszteletteljes félelemmel keresünk egy házat. Egy házat, ahol egyik legnagyobb költőnk, Gárdonyi Géza dolgozott és élte le szerényen életét.

Megilletődve állunk meg egy egyszerű kerítéses ház előtt. Itt lakott Ő, mint egyszerű tanító, de mint egyik legnagyobb büszkeségünk. Mint egy film, rohan képzeletben a sok gondolat: Dobót, Bornemissza Gergelyt látom a vár falán, Göre Gabort és a sógort az új kalandjaitban, a gyönyörű meséket stb., stb. A csöngetésre egy öreges bácsi jön felénk. „Gárdonyi” mutatkozik be, s igen előkeznyen fogad bennünket. „Ő a fia!” — súgja a kísérrönk. Elkézd mesélni, szinte megigézve, apjáról. De vezet is közben egy fáktól eldugott házikó felé! „Itt szokott sétálni és fáradalmait lepihenni” — mondja. „Ezen a földön, amelyen én is most megyek!” Egy kis verandán át a költő szobáiba érünk. Jé! Talán eltévesztettük, hiszen itt festőművész lakott, nem költő! Festőállványok, befejezetlen és kész festmények állják utunkat. „Igen, Ő festeni is szokott, különösen szabadidejében” — világosít fel bennünket a bácsi. „Több komoly és híres képe is van, például itt ez a Madonna a Kis Jézussal.” Tényleg, csak most látjuk ezt a gyönyörű óriási festményt. Megyünk beljebb. Nagy könyvszekrény, hatalmas íróasztal fogad bennünket. „Tessék leülni!” — ki-nál helyel az íróasztalnál a kedves öreg. „Ezen az íróasztalon, ezen a széken ülve, amelyen most ön ül, írta drága apám a legnagyobb művét: az „Egri Csillagok”-at. Sohasesz fogom elfeledni azt az örömet és szinte rejtett félelmet, ami most elfogott. „Ezek a koszorúk felirata!” — mutat a sarokban lévő szallagokra.

ÉS hogy írta munkáit? — kérdeztem. „Ah kérem, azt mi a család tagjai írtuk és sokszorosítottuk, Ő csak diktálta, meg uta-

sításokat adott." Ön is írt az „Egri Csillagok” eredetijében? „Hogyne, jó részét én írtam!” De boldog lehet akinek ekkora műben valami része lehet. — „Boldog és büszke is vagyok”, — feleli kipirult arccal. Beírjuk nevünket a látogatók könyvébe, majd a festőállványok közt átvergődünk s megnézzük Gárdonyi hálószobáját. Egy egyszerű ágy, mellette éjjeli szekrény. Mik azok az üvegek az éjjeli szekrényen? — kérdezem. „Orvosságos üvegek, mivel halála felé sokat betegeskedett” — feleli. Megnézem őket. Egyikben most is van valami folyadék. De nini, milyen különös világosság van itt! Még ilyent se láttam. „Igen ezt is apám találta ki, mivel a mennyezetre is üveg fedelet csináltatott, hogy világosabb legyen.” Nem győzünk mit bámulni. A sarokban egy szekrény áll, s azon is egy tájkép van festve. Nem is tudtam, hogy ennyire hódolt a festészetnek. „Ott annál az asztalnál írta egy ismerős parasztról a Göre Gábert” — mutat az ablaknál álló asztalkára az öreg bácsi.

Atgondolom, amit eddig csak szárazon tanultam. Itt áll előttem. látom családi fészket, dolgait, beszélék a fiával, egy élő kis történelmet élek át. Nagyon hálás vagyok a jó Istennek, hogy betekintést nyerhettem és maradandó emléket állíthattam lelkemben egy dicső magyar ember életéről.

Vadkacsa vadászat

Nemesszeghy Ervin IV. a.

A nyáron Keszthelyen nyaraltam. Sok szép kiránduláson és vadkacsa vadászaton voltam. Mindig vártam az ilyen vadászatot, Csonaknak mentünk a nagybácsimmal a Balaton nádasáiba. A bátyám vezetett, a nagybácsim pedig a csónak orrában ült és a felriasztott vadakat lötte. Én is csak azért szerettem elmenni, mert én is löhettem.

Egyszer délután öt óra tájban mentünk a Balaton mentén. Gyönyörű idő volt, a Balaton tükörsíma. Odafelé nem tudunk löni semmit, mert a nádas tele volt horgászok emberekkel. Már esteledett, mikor behúzódtunk a nádasba és vártuk a vadat. Nemsokára nagy szárcacsapat közeledett a nádas felé. Bátyám felemelte a puskát és lőtt. A csapat felkerekedett de egy magasra emelt szárnyakkal vergődött a nádasba. Nagybácsim megmagyarázta, hogy rögtön utána kellett volna löni, mert a golyó csak a szárnyát sebesítette meg és ha már bekerült a nádasba, már nem lehet nyomára találni. Tovább mentünk, mert erről a vidékről már minden szárnyast elriasztottunk. Nemsokára egy nagányos vadkacsa úszott a nádasban. Most én vettem kezembe a puskát és löttem. A nagy dupla-

csövű puska nagyot lökött rajtam, a kacsa felkerekedett és én már nézhettem utána.

Visszafordultunk és már azt hittük, hogy nem eszünk holnap kacsa húst, mikor egy szárcsa bukkant fel a nádas között. Nagybácsim célzott és a következő pillanatban a puska nagyot dörrent, a szárcsa pedig mozdulatlanul terült el a vízen. Bementünk a nádba és kihoztuk. Csőrét pirosra festette a vér. Betettük a csónak aljába és folytattuk utunkat.

Már teljesen besötétedett. Előttünk nem messze halászhajó hegyonyoz s a halászok szomorú énekét hozza felénk a víz. A lapátok mintegy tintába merülnek s csak néha festi meg ezüst csillogással a hold fénye és a halászhajó piros lámpása. A távolból előcsillannak a keszthelyi park lámpásai.

Teltek a napok és nekem ott kellett hagynom a vén Balatont. Mest, mikor tanulok, megjelenik szemeim előtt a vén Balaton, nádasaival, vadkacsáival.

Ifjúvezető képző tanfolyam

Mielőtt ismertetném, meg kell említenem, hogy kemény dolog. Mert vezetőnek lenni nagy és felelősségteljes dolog.

A kiképzés menete általában a következő szokott lenni: Ima foglalkozás előtt, azután rövid torna, de nem úgy, mint ahogyan a napi tornát szokták végezni a többiek. A torna után öklölvívás következik, amit igen szívesen csinálunk. Nótaszóra menetelés után kezdődik a kiképzés a legeredményesebb módszerrel, forgószínpadszerűen. Vezetői ismeretek, alaki kiképzés, népdaltanítás, lökötatás, honvédelmi ismeretek a forgószínpadok tárgyai. Ezeket nekünk tudnunk is kell. s ezért a végzett anyagot többször visszakerdezzük. A szellemi kiképzés után játék, szakasz alaki következik, s vidám nótázás után már ismét együtt áll a szakasz, s 64 levente ad hátát az Egek Urának, s kéri Őt, hogy segítse tovább a megkezdett munkában, mert csak így valósítható meg jelmondatunk: „A vezető élete Isten parancsolatából a magyar népért van.”

SÜTŐ ISTVÁN, IV. B.

Bíró: Honnan gondolja, hogy a vádlott részeg volt?

Tanu: Odament a szentjánosbogárhoz és tüzet kért tőle.

Tisztelendő úr: Bizony gyerekek, porból lettünk, porrá leszünk.

Lüke Tóni: Tisztelendő úr kérem, a négerből szénpor lesz?

Buta Béla egyik gyufát a másik után gyújtja meg és közben a földön keresgé.

— Mit keresel Béla — kérdi mamája.

— Takarékoskodom — mondja Béla — leejtettem egy szál gyufát, azt szeretném megtalálni.

Kis konviktor keztyűt akar venni. „Hányas számú kell?” kérdi a boltos. 96-os, vágja ki büszkén a szecska.

— Min töpreng annyira Úfi úr?
— Sok gondot okoz nekem ez a tájkép. Már félig kész, csak a szalmát nem tudom úgy lefesteni, ahogy a fejemben van.

Egy kis szecska folyton szipákol a villamoson. A melléte ülő bácsi megkérdi: Nincs szembekendő, fiam?

— Van — feleli — de idegeneknek nem adom kölcsön.

JAVITÓVIZSGÁN.

- Mondjon egy görög istent!
- Hercules.
- Ez csak félisten!
- Promaetheus.
- Ez is csak félisten!
- De kérem, a kettő együtt az már egy egész!

ösvény N ösvény

2 pont.

hétfő kedd

3 pont.

áll —t
V

3 pont.

R s D
E

2 pont.

meleg

2 pont.

perzsa fejedelem +Z

a

3 pont.

A rejtvényverseny állása.

15 pont: Windheim Jakab VIII.
Hirmann Ferenc VIII, Laky György V, br. Orezy György VI.

12 pont: v. Buzássy Sándor VIII.
10 pont: Friedmann Gyula IV. B.

A megfejtések beküldési határideje november 15.

Jutalmak: könyv, cukor.

Az életmentő

Dr. Faragó János főorvos az előkészítőben készülődött a műtétre. Adjunktusa némán készítette elő a félelmetes műszereket. Már a lysoformos öblítéssel is elkészült, és egy üvegládából elővette a gumikesztyűket.

- Adja ide a helyi érzéstelenítőt — szólta a segédkező orvoshoz.
- Tessék.
- Ez digiclarin!
- Ez helyi érzéstelenítő!
- Ugyan ne beszéljen. Olvasni csak tudok!
- De kérem...
- Semmi! Ide az érzéstelenítővel!
- Főorvos úr kérem...

Hát adja vagy nem adja? — kiáltott magánkívül a főorvos és dühében földhöz vágta az üveget. A sárga folyadék üvegszilánkokkal vegyesen folyt szét a gumipadlón.

— De... lépett előre — a digiclarin vízszinű, ez meg sárga! Mi van ebben az üvegben?

— Az érzéstelenítő, Ahogy küldték a vegyszeti gyárból, ide öntöttem, nem volt más üveg.

Ebben a pillanatban lépett be egy ápoló izgatottan.

- Siessenek kérem, a beteg nagyon rosszul van!
- Nincs több érzéstelenítő?
- Nincs.

— Ürsten! Mi lesz most. — Hanyatlott le egy székre a főorvos. — A harmadik kórteremben van egy üveg, — szólta az ápoló, és már rohant is. Hamarosan jött kezében az üveggel.

— Igen, ez az. Gyorsan az injekciós tűt.

Reszkető kézzel töltötte meg és már rohanni is akart, de az adjunktus visszatartotta.

— Várjon, főorvos úr! Vigyázzon! A tűt csak 2/5-ig kell tölteni.

- Ugyan ne beszéljen, engedjen!
- Nem, nem! Jöjjön vissza!

A tanár visszafordult és gumikesztyűs kezével erculcsapta a tanársegédet, de az nem engedett. Erővel hurcolta be a professzorát

az előkészítőbe. A tanár leült, az asztalára tette a tüt és vész-
jóslo nyugalommal fordult az adjunktushoz:

— Velem akar vitatkozni? Ahhoz még egyszer kell születnie.

— De nézze...

— Nem nézek semmit! — vágott vissza a főorvos, majd felug-
rott és idegesen le-fel járkált a kis fülkében.

Hamuszürke arccal, kopogás nélkül rohant be az ápoló.

— Az Isten szerelmére — a beteg haldokolva fekszik a műtő-
asztalon.

A professzor felkapta a tüt, és bevágta maga után az ajtót. A
csattanás csak sokára halt el a kórház éterszagú folyosójn. Fél óra
mulva véresen jött vissza. Az adjunktus lesegítette a köpenyét és
bevezette a mosdóba. Rövid idő mulva azóiban kirohant a tanár:

— Istenem, Istenem, teljes adagot adtam a betegnek — fél
órán belül meghal. Víztől esőpöngve rohant a folyosóra. Egy óra
mulva visszajött sápadtan.

— Csoda történt, nem halt meg. Sőt jobban van. Csoda történt!

— Nem csoda volt — szölt a tanársegéd — én öntöttem ki a
felesleges adagot, mikor itt szaladgált fel-le a tanár úr. Nem is
vette észre.

A tanár még mindig sápadtan, de már nyugodtan megállt a
tanársegéd előtt. Az arca lassan felderült. Megfogta adjunktusa kezét
és hálásan meszorította:

— Köszönöm barátom... nagyon köszönöm!

LAKY GYÖRGY V. o. t.

Nálunk volt Rezsőke!

Vidám novella.

A minap nálunk volt kedves Rezső unokaöcsém. Mellékesen megjegyzem, hogy már egy éve készülődött, de a közbe jött akadályok (intő konferencia, számtan pótvizsga) miatt csak jöhetett el hozzánk. Már egy kilométerrel innét hallottam magasan trillázó hangját. Bizonyosan úti élményeit mesélte el egy szegény nyakcsípétt parasztembernek.

Kivonultunk elébe háznépestől, ahogy az illem megkívánja. Szépen felsorakozva a kapuban vártuk Rezsőket, Óriási koffert cipelt, csak úgy düleddt a szeme tőle. Eléje küldtük a leányt, hogy segítsen neki.

— Most már nem adom, ha már nem tudtak egészen elém jönni — főrmed a eselédre.

Kölcsönös üdvözlések között végre betuszkoltuk a szobába. Kérdések zápora hull szegényre: Hogy van a keresztanya? Mi van a nagybácsival? Hogy megy a tanulás? stb. stb.... Folytatódna ez

még, ki tudja meddig, ha ki nem húz magával a biztonságosabb gyümölcsösbé.

— Te Zoli! — kérdi — mit gondúsz mennyi lesz a Fradi meg a Zújpest?

— Nem tudom — feleltem rideg nyugalommal.

— Tudod, én most nagy tervekkel jöttem hozzátok?

— Mégpedig? — kérдем kételkedő tekintettel.

— Csak gyere mindig utánam!

Kíváncsi voltam mi jár kedves unokaöcsém fejében. Megyek mindig utána. Először is uszonnázni hívnak. Itt szívesen követem. De az uszonna nem megy ám olyan simán, ahogy ti elképzéltétek. Míg a tejet isszuk, Rezsőke beszámol a vele történt dolgokról. Csak beszél, beszél szüntelen.

— Van egy rossz pénztárcád? — fordult hozzám váratlanul Rezső.

— Van. Több is — feleltem csodálkozva.

— Add ide, meg madzagot is adjál.

Adok neki. Kiballagunk az ótemetőkapuhoz, miközben Rezsőke a pénztárcát ráköti a madzagra.

— Figyelj ide! — sutogja — Most ki fogjuk lógatni ezt a tárcát, aztán várjuk az áldozatokat, s ha valaki fel akarja venni, gyorsan elhúzzuk. Hogy meg lesz az ijedve! Jó?

— Jó.

Kezdek örülni a csínynek, mikor egy természetes asszonyiség közeledik gyanútlanul az úton. — Dóbd ki! — bök oldalba Rezső. Kidobom, Eppen jól áll.

Nini, ez a túlsó szomszédunk: a Rozi néni! Na erre kíváncsi vagyok! Szegény nagy szaput — ahogy otthon mondják — cipel a fején. Léleketét visszafojtva figyelünk.

De mi az? Nem vette észre? Rozi néni éppen ránézett, de fojtatta útját, Elkéseredtünk. De nini! Rozi néni visszajön lábujj-hegyen, letéve fejéről a szaput. Körülnézett, majd félve lehajol a portól dűzzadó pénztárcáért.

— Rántsd meg, — pillant rám félszemmél Rezső. — A tárcá, mintha lába nőtt volna, ugrott el Rozi néni utána nyúló keze alól. Hanem olyan sikoltást nem hallott ám senki! Szegény Rozi néni jaj-veszékelve futott a faluba azzal, hogy a temetőben szellemek vannak. Este már gyanakvóan fogadtak otthon bennünket. Hallották már ők is a rémületes hírt. Édesapám, mivel jól ismerte drága magzatjait, mindjárt átlátott a szítán. Persze kitudódott, hogy mi voltunk azok a „szellemek“. Hogy mi jött aztán, más lapra tartozik.

Megvacsoráztunk. Lefeküdtünk, álmra hajtottuk fejünket. Aludni akartunk, de Rezsőke öklendezéseivel és hasfájásával szóra-koztatott bennünket. Később kitudódott, hogy a kertünkben levő ricinusmagot kóstolta meg. Óh azok az unokatestvérek.

Mellékesen megjegyzem, hogy reggel a vonatot, délben az autóbuzsi Rezsőke szerencsésén lekésté, bár mi vittünk utána minden. Szerencsére másnap estére elviharzott. De még az induló vonatról is beszélt, beszélt. Talán még most sem hagyta abba.

LINKA ZOLTÁN V. o. t.

Salamon úr lakást keres. Az egyik kiadó lakásban megkérdezi a házmester:

- Gyerekek vannak?
- Nőtlen vagyok.
- Rádió, zongora, gramofon?
- Nincs.
- Kutya, macska, papagály?
- Nincs. De amikor írok, a tolltollam kicsit karcolja a papírt.

Történelmórán a Bourbonok uralmának visszaállítását magyarázza a tanár.

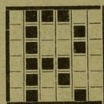
— Hát tudja-e valaki, hogy mi az a restauráció?

Egy diák: Vasúti vendéglő.

— És mikor vette észre, hogy elvezettél az esernyődet?

— Amikor elől az eső, és össze akartam osukni.

??

ejtvények

!!

A vasút egyes országokban gázok szállítására hatalmas, henger alakú tartályokkal bíró vasúti kocsikat használ. Egy ilyen vagon súlya, mondjuk kereken 10 tonna, tartartalma 50 köbméter. Megöltetik hidrogéngázzal, melynek súlya köbméterenként 100 gram. Mi lesz a teli vagon súlya? (Tíz pont.)

h Aszu t

o
á L

ség — ság — ség

faörlő
mat

m=h

u u u u u u u

3 pont

r r r r r r N

2 pont

Beküldési határidő: December 30.

Jutalom: könyvek, cukor.

KULTURA KÖNYVNYOMDAI MÖNTEZET, MAYER A. GEZA ÉS TÁRSAI, PÉCS

Boldog és kegyelemteljes

Karácsonyt és Újesztendőt

kíván az ARANY-EZÜST mindenekelőtt azoknak a volt növendékeinek, akik most a haretéren küzdenek az orosz rém ellen és vérüket ontják a hazáért.

Jókívánságaink szállnak továbbá kedves tanárainkhoz, előfizetőinkhez, olvasóinkhoz, hirdetőinkhez és mindazokhoz, akiknek lapunkkal bármilyen kapcsolata van.

Adjon Isten boldog karácsonyt és szebb, boldogabb újesztendőt.

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

SZUKITS

könyvszaküzletben

minden könyvet

m e g k a p

Pécs, Király-utca 31. sz.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszmuár üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelmefestő és vegytisztító

Pécs, Mária-utca 39. sz.

A szent Flóriánhoz

Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

Férfi ruhaház

Irgalmasok-utca 12. sz.

Molter Antal vászon és

kender-, len-, pamut-, és jutagyműanyag
r a k t á r a

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17-73.

Női és férfi fehér-
nemű varroda
és hímzőszalon

v. BUZASSYNE

Majoryssy-l.u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkeszti:

Hesz Péter

Anyagi ügyek:

Szabó Antal

Felélős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta január 15.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P.

Legközelebbi szám februárban.

Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ágy- és asztalkész-
letek, paplan szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon, áruk,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárakban vezető szaküzlet!

SCHÖN TIVADAR ÉS TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékosság!

Szent Antal Bazár

hegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
kötött és rövidáru JÁTÉK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés

Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva és **Játszva**
latinul és **németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anyag-
ok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Mindig jól vásárol a
könyvesboltban

Dr. KARL
Pécs, Király és Malom-u. sarok.

**Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.**

Vásároljunk ~ Medve
drogériában, Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó tényleképeket készít

FODOR ISTVÁN tényleképezőmester
PÉCS, GR. BENYOVSKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószert stb. nagy
választékban **FRIEDRICH**
és olcsó áron
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női
divatáru különlegességek

REGŐS-nél
Tel. 30-45. Pécs, Király-utca 1.

Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A magyar ifjúság boltja a

Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY ÉLÜST

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM, 1942. DECEMBER 13.

TARTALOM

Vezércikk:

Máté István

Karácsony csillaga.

Barka István †

Máté István

Karácsony a havas éjsza-
kában.

Katolikus cselekedés.

Pártos László

P. Ö. R.

Üzenet a frontról.

Palos László

Felszedtem az elszórt
gallyakat.

Szabó Antal

A hős rendőr.

Zsebtengeralattjárók.

NERO

Kerékpáros kalandom.

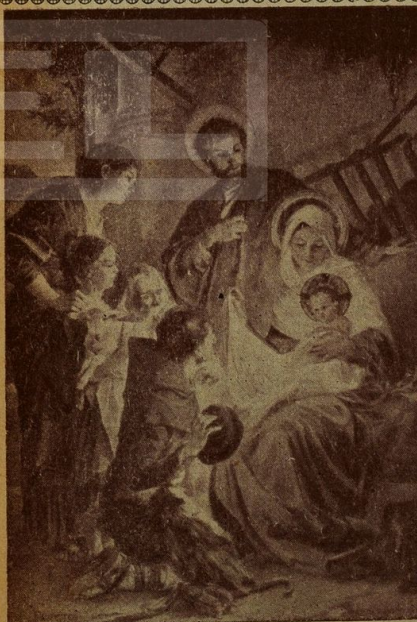
Knauer Gyula

Pistuka otthon.

SPORTROVAT

HÍREK

Melléklet: SÜNDISZNO

KÖZELEG A KARÁCSONY.

Ára 20 fillér

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyek, ág- és asztalkészletek, paplan, szőnyeg, függöny, szövetség, selyem, vászon árúk, kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárukban vezető szaküzlet!

SÍK (Schön) TIVADAR és TSA kft.
Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár
hagyzer és könyvkereskedés
Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly
Király-utca 37. Telefon 17-84
JÁTÉK Uri és női divat, kötött és rövidárú **JÁTÉK**

HAMERLI JÓSEF kft. vasnagyszerkedés
Autók, kerékpárok, rádiók, túrista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Mindig jól vásárol a

Játszva latinul és Játszva németül
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Dr. KARL könyvesboltban
Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mik. zsth. Kálmán-tér 4.

Legnagyobb töltőtoll-, papírnemű-, könyv- és iskolaszer raktár.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anyagok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó fényképeket készit

FODOR ISTVÁN fényképészmester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy választékban és olcsó áron **FRIEDRICH** könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9. Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

Cukorkát, fűszerárut SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A Nemzeti Önállósítási Alap támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női divatáru különlegességek
REGŐS-nél
Tel. 30-45. Pécs, Király-utca 1.

A magyar ifjúság boltja a Szent Imre
könyvesbolt
Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY JÁS FELÜST

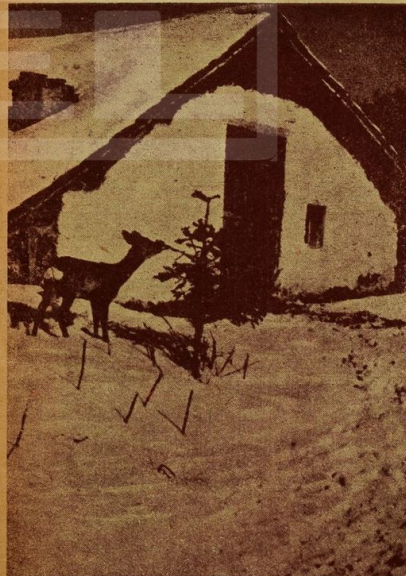
A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkaptár

V. ÉVFOLYAM. 5. SZÁM, 1943. FEBRUÁR 7.

TARTALOM

- Vezércikk: **Faisang**
- Üzenet a harcterről
- † **Bíró Lacika**
- Ajánljuk fel városunkat **Jézus Szívének**
- néhai **Beksits tábork**
- A kongregáció karácsonyi szeretet-akciója
- A **leventék Honvéd-karácsonya**
- Szabó Antal VIII. : **Bűvészet**
- Véres parbj a temető mögött**
- Faludi Zoltán VIII. : **Néhány szó a finn testvérekről**
- Knauer Gyula VIII. : **Kongregánista öntudat**
- Diákkaptár**
- HÍREK**
- SPORTROYAT**
- Melléklet: **SÜNDISZNO**

Saját készítményű férfi, fiú, gyermek
átmeneti, vízmentes, teveszór, zsinóros
magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági könyvecs-
kére 6-7 1/2 havi hitel.

PÁLL ÖDÖN

Csonka-Magyarország legnagyobb
mértékszerinti férfiszabó üzeme.

Jó órákban
nagy raktár

Bálint István

Király-utca 11. Színházzal szemben
Telefon 14-60.

Szövetet, selymet, kelengyét, paplant,
függönyt

**BENEDEK
KÁROLY** cégnél

Pécs, Ferenciek-u. 8. Tel. 38-20.

Angster József és Fia

orgona- és harmoniumgyár
Fiókküzem:
Rákospalota. Pécs, József-utca 30. sz.

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai
felszerelések legolcsóbban

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében. - Takarékoság!
KIRÁLY-UTCA. Városház épület.

özv. Dragila Antalné

üveges és képkeretező

Pécsett, Széchenyi-tér 8.

Nagy választék képkeretben és szent-
képekben. Telefon: 28-51.

Vásároljon a

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 17. szám.

Telefonszám: 11-79.

Hitel otthon!

Törv. védett

himzett magyaros

nyakkendő!

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u. 1.

RICHTER JÓZSEF

sport, rádió, villamosági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok.

Alapítási év 1890.

Hauer Rezső

cukrász

cukrászdája és csokoládégyára

Budapest, VIII. Rákóczi-út 49.

Telefon: 143-504, 144-371.

UHU Mindent ragaszt
víz-, hő-, és savállóan

papírt, bőrt, gumit, szövetet, üveget, repülőgép-
modellét stb.

SIMONYI Drogeria
Pécs, Rákóczi-út 39/c.

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622. sz. Diákkaptár

ALAPÍTOTTA AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDEKÉK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

V. ÉVFOLYAM
1943. FEBRUÁR HÓ

5. SZÁM

Farsangi

órák gondtalansága köszöntött ránk ismét. A hétköznapi gondoktól gyötört emberek elmerülnek az ideig-óráig tartó örömeikben.

Örök emberi megnyilatkozás a farsang vidám ünneplése. Szilveszterkor rádöbbennek arra, hogy ismét elmúlt egy év minden bajával, örömeivel. Visszagondolnak arra, hogy mennyi jót, gondtalanságot vártak az évtől, visszagondolnak a be nem teljesedett vágyakra és álmokra. Rádöbbennek arra, hogy egy évvel ismét közelebb jutottak a Halálhoz. De félre a kellemetlen érzésekkel. S az éjféli mámoros pillanatában újra vidámság szállja meg a lelkeket. Újra elhatározzák a jót, ismét álmognak szépeket. S mintha tényleg egy egészen más életet várnának az új évtől, egy-két hónapig bállal, vidám gondtalansággal ünneplik az új esztendőit. A földi élet nehéz igáját levetik, s legálább pár órára felejtjen próbálják bajukat, bánatukat. A mámor köde száll agyukra. Folyik a bor... táncolnak a párok.

Vannak, akik megvetik a farsangi mulatságokat. De észre kell vennünk, hogy a rossz tulajdonság mellett jót is van. Legalább is ezt tapasztalhatták öregdiákjaink a második Pius feán. Mert a jó szórakozás mellett szívesen elbeszélgettek egymással, felelevenítvén a diákelet számos szép és kacagtató történetét. Azok, akik az érettségi után szétszéledtek, most ismét találkoztak, kézfogás volt, biztató jel arra, hogy a Pius nagy családjá nem hull szét, hanem összetart. Összetartja őket a szellem, a szeretet.

Szól a zene... mulatnak az emberek. De túl a zenén, túl a pezsgőspoharak csengésén hallanunk kell az agyuk tompa moráját, a gránátvetők vijjogását. Háború dühöng konok elszántsággal. Hős katonáink elszántan harcolnak vérben-fagyban a vörös rém ellen. Fájdalmas kép. De az igazságért harcolunk, s az igazság győzelemre juttatja fegyvereinket.

Ma küzdünk, harcolunk, hogy holnap még boldogabban élvezhessük a farsangi órák vidám gondtalanságát. **Hesz VIII.**

ÜZENET A HARCTÉRRŐL

Jung József zászlós (216/39) írja:

KEDVES BAJTÁRSAK!

Edesanyám szokta kiküldeni ide a Don partjára az „Arany-Ezüst” számaint. Mondhatom, nemcsak én, hanem bajtársaim is nagyon várjuk minden számát, annyira változatos és érdekes. Látszik belőle, hogy komolyan dolgoztok.

Itt, a folyton leselkedő halál ezer veszélyében szükség van arra a lelkiőre, amit a Piusban gyűjtöttünk magunkba az Életre és amit Ti, kedves újságtokkal, cikkeitekkel folyton ébresztgettek bennünk. Higgyétek el kitüntetés piusi diáknak lenni.

Külön öröm számunkra, hogy rólunk honvédekről sem feledtek meg, és ápoljátok magatokban a magyar katonaeszményt. Ez lesz majd záloga egy újabb magyar ezredvének.

Mindenyátoknak boldog újesztendőt kívánok és kérek benneteket, hogy mindig maradjatok meg azon az úton, amit a jó Páterek számotokra kijelölnek.

Egy 1937-es öregdiák:

Jung József zls.

Köszönjük Jóska bátyánk a lapodat. Igérjük, hogy a Főtiszteleendő Páterek által kijelölt úton fogunk haladni, hogy valóra váljon az álmunk, egy újabb magyar ezerév.

Biró Lacika

1931 szept. 29 — 1942 dec. 29

Még a fülünkbe csengett a Circumdederunt szomorú hangja, s ismét összegyűltünk kis barátunk ravatalánál. Szomorúan éreztük, hogy ismét itthagytott bennünket valaki, ismét kevesebb lett eggyel a mi nagy családunk. Itthagytad ezt a földgolyót, ahol emberek milliói harcolnak egymással. Itt hagytaál minket, s most onnan fentről mosolyogsz le reánk vidám szemekkel, s imádkozol értünk, hogy mi is odajussunk, ahol az örök boldogság vár reánk.

„Mi itt csak egy társat veszünk
De lesz égben egy új szentünk,
Aki értünk könyörög.”

R. I. P.

Ajánljuk fel városunkat Jézus Szívének

A Pécsi Urak Máriakongregációja azon fáradozik, hogy az első péntekkel kezdődő 1943. évben Pécsset az év teljesen Jézus szentséges Szívének szenteljük s a hitélet fellendítése érdekében ezen év első felét arra fordítja, hogy minél ünnepélyesebb és eredményesebb legyen Pécs város hatóságának és közönségének Jézus szentséges Szívének oltalmába ajánlása. A városfelajánlás megvalósulásának tényleges akadályai nincsenek.

Nem nevezhető ugyanis akadálnak sem a hitetlenek mosolygása, sem a közömbösök azon lekiösznylése, hogy a pénzbe nem kerülő városfelajánlást idegenforgalomra kellene kihasználni, sem az aggályoskodók töprengése, vajjon fellendítheti-e a hitéletet Pécsset a városfelajánlás. Eddig is már sokan örülnek a városfelajánlás tervének. Kiváló egyéniségek éltek Pécsset, kik Jézus Szívét őszintén és állhatatosan szerették, s akiket aranyos kedélyük és rendíthetetlen bizalmuk miatt sokan irigyeltek. A következő számunkban is közölni fogunk cikkeket ilyen férfiakról. Reméljük, hogy ezek a kedves történetek még az önző, érzéketlen szíveket is megpuhítják, s alkalmassá teszik arra, hogy megindult lélekkel csendben előkészítsék a városfelajánlást. Jézus Szívét őszintén szerető lelkek részére pedig éppen az előkészület nyújtja a legtöbb kegyelmet, amit mind értékesíthetnek polgártársaik javára.

Első péntekkel kezdődött az 1943. év; szerencsét hoz reánk, mert Jézus Szívének szentelhetjük az egész évet. Első felét szánjuk előkészületre, május és június hava ünnepségekkel teljen el, melyek záruljanak a Jézus Szíve nagy körmenettel. Az év hátramaradó részét szenteljük meg hálaadással.

Jézus Szentséges Szíve,
Jöjjön el a Te országod!

JÉZUS SZÍVE TISZTELŐI:

NÉHAI BEKSITS TÁBORNOK ÚR

Ha városunk hitvalló katolikus férfiairol akarunk rövid jellemzést adni most meginduló cikksorozatunk keretében, úgy meg kell emlékeznünk egy kiváló férfiról, kinek nemes egyénisége még mindannyiunk emlékezetében él, s aki közvetlen kapcsolatban állott a Püssal; ez Beksits Olivér tábornok.

A kiváló katona előbb végigküzdötte a világháborút, majd tehetőségét, kitűnő katonai ismereteit az ifjabb nemzedék nevelésének

szolgálatába állította, mint a Zrinyi katonai akadémia parancsnoka. Igazi emberi értékét azonban nem a kiűntetések, nem a Magyar Erdemrend keresztjei juttatták előtűnk kifejezésre, hanem azok az apró, mozaikszerű élményképek, melyek beszédes bizonyítékai annak, hogy ez a kiváló ember tökéletesen összeegyeztette magában a két fogalmat, mely a jellem nagyság alapját képezi: a hazaszeretet és a vallásosság fogalmát. Mint katona hazájának élt, mint derék családapa nemzetének szolgált s mint híthű katolikus Egyháznak vált díszére. S ha mi szerény kis jellemrajzunk kereteiben épp ez utóbbit szeretnők kidomborítani, úgy ezt könnyen megtehetjük Beksits tábornok jellemzésében.

Markáns egyéniség volt, látszott rajta a katonás szigor, mely nála még szinte aszketikus önfegyelmeltséggel párosult. Mindenki ismerte szálas alakját s ez a kemény katona mégis szoros értelemben megvalósította Krisztus evangéliumi felszólítását „Legyetek olyanok, mint a kisdedek...” Eppen ez a tisztia, a gyermeklélek közvetlen finomságaiba vesző vallásos érzés volt az ősz katona jellemzője. Ezt talán kevesen vették észre nála az öntudatos, fegyelmzett katona-külső alatt. E sorok írója azonban gyakra látta az ősz tábornokot, amint nyugodtan haladt fel a Pius-templom lépcsőin meleg nyári délutánon, belépett a hős templom árkádjai alá kezében tartva katonafővegét, melyben néhány száz harmatos rózsza volt. Kardját odatámasztotta a legutolsó padhoz s aztán sorra odajárult minden egyes oltár elé, imádkozott, majd pedig az oltár fehér terítőjére helyezett egy szál virágot. Így járta végig az egyes oltárokat, majd letérdelt a főoltár elé s ott imádkozott hosszasan, bizony nem egyszer úgy tűnt fel nekem, hogy a délutáni nap aranylós sugarai díszkoszorút fontak az ősz homlok fölé. Vajjon lehet-e szebb megnyilatkozása a vallásos lélek leheletszerű finomságának, mint a fentebb vázolt jelenet. Igazi gyermeki közvetlenség, végtelen lelki finomság megnyilatkozása ez. S van-e tökéletesebb vallásosság mint a gyermekien finom lélek vallásossága?

Jézus Szíve tisztelete tette őt ilyené. Csak így tudta megérteni Szent Pál intelmét: „Erősödjétek meg az Úrban és az ő erejének hatalmasságában. Öltsetek fel az Isten fegyverzetét, hogy megállhassatok az ördög cselvetései ellen. Mert nem a test és vér ellen kell tusakodnunk, hanem a fejedelemségek és hatalmasságok ellen, ennek a sötétségnek a világkormányzói ellen, a gonoszságnak égi magasságokban levő szellemei ellen. Ennélfogva vegyétek fel az Isten

OPTIKA

FOTO

Takarékosság tagja.

JÁTÉK

HUBER FERENC PÉCS, Széchenyi-lér 2.

fegyverzetét, hogy ellenállhassatok a gonosz napon és megállhassatok, mert mindent megtettetek.” (Ef. 6, 11—15.)

De Beksits tábornok nemcsak magának élő katolikus volt, aki pusztán csak az egyéni vallásos elmélyedésben látta a hitvalló katolikus életét. Nyiltan kiállott vallása mellett s dolgozott érte. Munkás tagja volt az Urak Mária Kongregációjának, résztvevője a katolikus megmozdulásoknak. A piusizisták különös szeretettel gondolhatnak rá, hisz sokszor megjelent az intézetben és gazdag életpasztalataiból útmutatást, irányítást adott. Majd az életre készülő nyolcadikosok előtt beszélt a katonatiszti pálya mibenlétéről, s mutatott rá, hogy milyennek kell lennie az igazi katonának, majd a Felsősök Mária Kongregációjában tartott előadást az igazi férfítípusról, a férfi önfegyelmzéséről vagy más jellemalkító témáról. S a jelenlevők mindig örömmel és tisztelettel hallgatták szavát, mely lelki kultúrát tükröz föjtegetéseit.

Aztán egy csendes délután elszólította az Úr. Bevonult a tábornok a legfőbb Hadúrhoz, hogy utolsó jelentést tegyen egy lelkitartalomban gazdag, munkás, kiváló életéről. Modern ember volt, katona. Itt élt közöttünk, úgy mint mi. S mégis észrevettük, hogy különbözött tőlünk, de nemes egyénisége világitó fátylaként áll előttünk és útjamat a magasabb élelsíkok felé.

—ő—a.

A KONGREGÁCIÓ KARÁCSONYI SZERETET-AKCIÓJA

A Felsősök Mária-kongregációja hagyományaihoz híven az idén (1942) is megszervezte és elvégezte karácsonyi gyűjtését a szegények részére.

A gyűjtés eredménye: 84.— P. pénz és 165.— P. értékű anyag. A pénzen is élelmiszert vettünk. Kiosztásra kerülő dolgok általában a következők voltak: Az egyes családok kaptak burgonyát, szalonnát, szaloncukrot, babot, lencsét, azután a helyzetnek megfelelően kabátot, cipőt és egyéb ruhaneműt. Azokban a családokban, ahol különösen sok gyerek volt, a kicsinyeket megörvendeztettük meséskönyvekkel és játékokkal. A 249.— P értékű anyagot 15 család között osztottuk ki.

Az ajándékok kiosztását a helybeli kongregánisták intézték. Felkeresték a szegényeket akik a Megyerikertvárosban, Gyárvárosban és a Tettegy környékén laktak. Elvitték a piusizisták szeretetének gyümölcsét, mert tudjuk, hogy a szociális kérdésnek a megoldása biztosan és jól csak Krisztus szellemében történhetik.

Szoc. szakoszt.

A leventék Honvédkarácsonya

„1942 karácsonya harcoló honvédeinké és hozzátartozóiké” hirdették a hatalmas falragaszok. Az övek, akik messze tőlünk küzdenek hazánk, családunk jövőjéért. A leventemozgalom készítette el ezt az akciót és hatalmas sikerrel megvívta nagy csatáját, a szeretetsatát. Óriási mennyiségű jelképet, bélyeget, nyomtattak s küldtek minden leventecsapatnak, hogy árujan, terjessze azokat s az eladott értékek árát a hadbavonultak hozzátartozóinak segélyezésére fordítsák. A mi leventecsapatunk is kapott 6000 pengő értékű jelképet, bélyeget, ajtólemezt. Leventék, elsős diákok vitték széljel a városba, versenyezve egymással, ki ad el többet. Hisz aki a legtöbbet eladja, nyáron körutazásra mehet. Nap-nap után jöttek a fiúk, s vitték, eladták a Szeretetsata értékeit. Hamar múlt az idő, s mire összeszámoltuk az eredményt, több mint 800 pengő értéket adtunk el. Bizony kényelmesebb lett volna otthon ülni a meleg szobában, mint

házzól-házra járni, árujni. De megértették a fiúk, hogy a mai időkben az ő munkájukra van szüksége a hazának, s eszükbe jutott a 3. leventetörvény: A levente kötelességét híven teljesíti! Teljesítették becsülettel. És ezt köszönjük nektek. Köszönjük mindazoknak a munkáját, akik részt vettek ebben a mozgalomban. Külön dicsőretet érdemel Regös László II. o. tanuló, aki közel 100 pengő értékű árut adott el, de megtették kötelességüket a Szeretetsata irányítói is: Hesz Péter, Orosházy Ferenc és Bátori Béla szakaszsparancsnokok, akik a vakációban nap-nap után rendelkezésükre állottak a leventéknek. Árusításban kitűntek még Dombi Ferenc IV., Dalos János III., o. tanulók.

Ha visszapillantva azt látjuk is, hogy nehéz, fárasztó volt a munka, gondoljunk hőseinkre! Mennyivel nehezebb a sorsuk nekik. S akkor eltörpül a mi kis bajunk. Ismét keményen tudunk dolgozni, küzdeni. Dolgozni és küzdeni egy Szébb Jövőért!

„Ez a világ nem testálódott
Tegnaphoz húzó rongy pulyáknak;
A legkülönb ember aki bátor,
S csak egy különb van: aki bátrabb.”

(Ady Endre.)

Aranyat, ezüstöt, briliánsot, m a g a s áron veszek,

Hentz Kálmán M á v. ó r á s
és é k s z e r é s z
Pécs, Jókai-tér 2.

BÜVÉSZET

VEZETI: SZABÓ A.

Midőn ezt a rovatot megindítjuk, abban a biztos tudatban teszünk, hogy ezzel egy mindenkit érdeklő témához nyultunk. A következő számokban folytatólagosan könnyű, de mégis hatásos mutatóványokat fogunk közölni, melyeket mindenki minden különösebb felszerelés nélkül bemutathat.

A mutatóványok előadásánál a következőképpen járjunk el. A nem tulajdonosan kivilágított szoba egyik végében, ahol az előadást tartjuk, a nézőktől minél távolabb egy asztalt állítunk föl, melyet sötét színű kendővel leterítünk. Jó, ha az asztalnak pereme van és így lapja a nézőktől láthatatlan. Ha ez nincs, az asztalon levő többi bolmi mellé hanyagul összegyűrve — ezáltal elérjük azt, hogy nem kelt feltűnést — egy kendőt teszünk és szükség esetén e mögé teszünk azokat a tárgyakat, amelyeket a nézők elől láthatatlanul akarunk tartani. Ezen az asztalon tartjuk még ... a varázspálcát is. Ez egy célszerű fekete pálcá, melynek két végét fehérre festjük. Arra szolgál, hogy a pálcá felvételének, illetve letételének ürügye alatt az asztalról a főntebb említett kendő előre elkészített kisebb tárgyakat láthatatlanul felvegyük, illetve letegyünk. A többi szükséges kellékről az egyes mutatóványoknál lesz szó. Nagyon fontos dolog, hogy a mutatóványokat kellőképpen begyakoroljuk, nehogy fől-süljünk. Átlag 1—2 órai gyakorlat után az itt közlendő mutatóványokat elő lehet adni. Fontos, hogy a mutatóványok alatt a nézők figyelmét állandóan beszéddel esetleg megfelelő mozdulatokkal lekössük, illetve eltereljük! Ne felejtjük el azt sem, hogy a bűvészet lelke a gyorsaság. Ezzel a főbb szabályokat megismertük. Most pedig térjünk át a mutatóványokra melyekkel egy kis társaságnak egy-egy este kellemes szórakozást nyújthatunk.

Széttépett papír egygyé varázsolása.

Egy cigarettapapirt apró darabokra tép a bűvész, majd kis golyót gyúr belőle. Ezt megérinti varázspálcájával, s ime kibontva újra egészé lett.

Már a mutatóvány előtt egy cigarettapapirt kis golyóvá gyúrunk össze és a jobb kéz középső ujjai közé az ujjak tövébe elrejtjük. Egy tömb cigarettapapirból egyet kitépünk és apró darabokra szakítjuk. Majd golyót sodrunk a darabokból és felmutatjuk. Ezalatt a jobb kezünk lelőg, s így könnyen az ujjaink közé vehetjük az elrejtett golyócskát. Ezután azzal az ürüggyel, hogy még jobban összenyomjuk a széttépett papirt, a két golyót kicseréljük. Az asztalról elvesszük a varázspálcát, közben az összetépett golyócskát észrevétlenül leteszük. A pálcával megérintjük a kezünkben tartott golyót, majd odaadjuk valakinek kibontás végett s a széttépett papír ismét egészé.

Az elvarázsolt gyűrű.

A bűvész kölcsönkér egy jegygyűrűt és egy zsebkendőt. A gyűrűt saját kendőjébe csomagolja és odaadja valakinek megőrzés és ellenőrzés végett, hogy a gyűrű valóban benne van-e. Azután két nézővel megfogatja varázspálcája két végét, ő pedig a kölcsönkért zsebkendővel átköti a közepeét. Majd elkéri a kendőt, melyben a gyűrű volt becsomagolva, kirázza és a gyűrűt eltünt belőle. Ekkor kijelenti, hogy a gyűrűt annak ellenére, hogy a pálcá két végét tartották, erre rávarázsolta. A zsebkendőt a pálcáról levéve, a gyűrű tény-leg rajta van.

Előkészületben elkérjük a mama, vagy a papa jegygyűrűjét. Ezt egy kendőnek egyik csücskébe varrjuk. Ezután már kezdetjük a mutatványt. Kölcsönkérünk egy jegygyűrűt és egy zsebkendőt. A zsebkendőt vállunkra vetjük, hogy kéznél legyen. A gyűrűt az előkészített kendőbe látszólag becsomagoljuk, azonban a bal kezünkben tartjuk. A kendőt nyugodtan odaadhatjuk megtagogatás és megőrzés végett, mert valóban van benne egy gyűrű. Ezután a varázspálcát a bal kezünkbe vesszük és a kezünkben lévő gyűrűt a végére illesztjük, miközben fölkérünk két nézőt a segédkezésre. Most kezünket a pálcá középre csuszatjuk, a két végét pedig megfogatjuk. Majd a vállunkon lévő kendővel körülesavarjuk a pálcá közepét s vele együtt a gyűrűt is. Ezután elkérjük a megőrzés végett kiadott kendőt és azt hirtelen kibonva kirázzuk, de úgy, hogy az a sarka amelyikben a gyűrű van kezünkbe kerüljön. Ekkor kijelentjük, hogy a pálcára varázsoltuk a gyűrűt annak ellenére, hogy annak két végét tartották. Le vesszük a zsebkendőt és a kölcsönkért jegygyűrűt valóban a pálcán van.

A varázskendő.

A bűvész egy közönséges poharat átad megvizsgálás végett. Ennek megtörténte után leteszi az asztalra és leteríti egy kendővel. Majd a kendőt az alatta lévő pohárral együtt felemeli s az asztaltól eltávolodva a kendőt hirtelen felemeli, s a pohár csodálatos módon eltűnt alóla. Ennek az igen érdekes és hatásos mutatványnak a leírását csak a következő számunkban közölhetjük, mivel meglehetősen előkészületet igényel.

(folyt. következik.)

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket
„Takarékosság” könyvre
 vásároljunk 6—71₂ havi hitelre

Véres párbaj a temető mögött

Szerkesztő Úr! Hát nem tudja? A párbajt a temető mögött? Nem? Hallatlan. Az egész világ tudja már. Nyakra-főre kapom a disztáviratokat. Idehallgasson! Senki sem tud annyit róla mint én.

Tegnapelőtti furesa levelet kaptam: olyan hosszúnadrágoskodó diáklírás. Meglepett. Hisz már negyed évtizede, mióta házasesem vagyok nem merek levelezni senkivel a feleségem miatt. A hitelezők is mind tudják ezt és Önagságát tisztelik meg fizetési meghagyásokkal. Na, de vigye kánya! Fő az, hogy elcsiptem a levelet, a feleségem meg az én frakkomat:

— László, ezt lány írta! Diáklány!

— De édesem!

— Semmi de! Így csálja meg hűséges feleségét az ilyen kétszínű férj!...

S hogy miket mondott még, pedig a levél felbontatlanul gyöt-rődött remegő kezemben. Izgatottan téptem fel:

Igen tisztelt és szeretett Bátyáink! Holnap reggel négy (4) óra-
kor fáradjon le a temető mögé! Várjuk! Becsületbe vágó ügy.

Kelt 1942. augusztus havában.

Igaz tisztelői: két olvashatatlan aláírás.

Hát ezt nem mutathatom meg a feleségemnek. „Becsületbe vágó ügy!” Még nem tudtam, kit akarnak agyonütni. Elmegyek akármilyenék is.

A feleségem egész nap veszekedett. Ajjaj! Egész éjjel nem aludtam. A kakasokat lestem. Úgy három óra felé kiosontam s csendben felöltöztem. Szerkesztő Úr! Saját lakásomban, mint egy tolvaj. S hegyibe azt sem tudtam, ép börtöl kerülök-e haza, s itt kell hagynom örökre szép életem párját.

A kutya ugatni kezdett, hiába csitítottam: Cigány, édes Cigánykám, kis kutyám... Megzörrent az ablak. Erre usdi neki! Megnyergeltem az ördögöt! Még hallottam a feleségem hangját: Laci, Laci! De azután esőnd lett s szinte megijedtem a magam kopogásától a kihalt utcában.

Csurom vízesen értem a temető mögé. A ruhám csupa latyak. az arcom verítékét gyógyfürdőnek használhatnám. De hallga csak! Megzörren a bokor. Ökölboszorított kézzel állok. Egyszer csak két alak lép ki a sűrűből: a két unokaöcsém! (Hát ezért volt olyan olvashatatlan a két aláírás.) Először azt hittem, hogy valami családi örökség miatt megfojtanak, de arcukról drukk színe érzett. (S hát én is voltam diák. Így nézhettem számtanórákon a tanáromra.) Hamar a helyzet magaslátára emelkedtem. Szigorún végigmértem őket:

Na mi lesz! Hogy az a sístergő, szikrázó kénkőves...

Nem is voltak úgy bejéjdvé, ahogy gondoltam. Diákéveim

romantikáját festette Pista s engem, mint „ideáljukat” emlegetett. Hanem egy másik „Ideál” is előkerült. Szó, ami szó, egy lányi szeretnek... Puff! A nemjőját neki! Először megakartam pofozni őket, hanem a múlt úgy megpuhította szívemet... Szép emlékek! Boldog diákmenyviszág!

— Aztán mire megy az ügy? — tértem magamhoz — babra?

— Boxpárbaj!

Höbortos ötlet! Persze, az apjuk nincs itthon, s most alaposan kinyargalhatják magukat ezek a lurkók. — De menjünk tovább.

Hát aztán ki az a „csak egy kislány”?

— A Baba.

— Ugy? Hány éves?

— Tízötöt.

— Haja?

— Szőke, mint a Tisza.

— Szeme?

— Tengersizemű... álmodó...

— Hát ebbe a gyönyörű tengerbe sülyedtetek? Szép!

Szerkesztő Úr! Egészen megvadultam én is. Diák lettem, s mint harmadik diák elfogadtam a furcsa párbaj vezetését.

Fürdőkosztüimre vetkőztek, markomba nyomtak egy sipot, s felálltak — a temető mögött.

Egész szépen dolgoztak. Gyönyörű ütések. Magam is belemelegedtem. Egyszer aztán oly erős iramot vettek fel, hogy Texricard is kiugorhatott volna a bőréből. Egyszer aztán durr! durr! Nem tudom mi történt, a Pista is meg a Tibi is csak úgy fújta a vért. De nem álltak ám meg! Hajrá tovább! Gondoltam: itt az idő. Számbakaptam a sipot, s fújtam, fújtam, majd szét durrantam az ambíciótól. — hiába! Közibük vetettem magamat, majd torkomszakadtából kiabálni kezdtem: Segítség! Segítség!

Szerkesztő Úr, maga nem hallotta? Ugy-e, maga-még aludt akkor! Hanem a munkások ott künn meghallották, s négy-öt rohant felénk.

— Gyerekek, jönnek — ordítottam. — Erre összekapkodták a ruhákat s nekivágtunk a sűrűnek. Mikor biztonságban éreztük magunkat, megvizsgáltam őket. Mindegyiknek egy foga hiányzott s a foghús megrongálódott. Hivatalos arcot öltöttem: „Eldöntetlen.” Fiúk szép munka volt gratulálók! kezefogtak, én is leparoláztam velük.

A munkások zaja egyre közeledett. Újra kerekelt oldottunk. ki erre, ki arra...

A munkások elől csak megfutottam valahogy, hanem a feleségem. Szerkesztő Úr! Meg kell örülnöm. Azt hittem örömkönyveket fog hullatni értem, ha elmesélem neki. Póruháztam: folytatta a párbajt, s ugyancsak végigtapogatta a demarkációs vonalat!

Szerkesztő Úr! F fiatal emberek! Holmi „tengersizemű csak egy kislányért” ne vezessetek boxpárbajt. Tanuljatok rajtam, mert én 100 százalékos rokkant vagyok. Ajajaj! Ajajaj!

— Néró —

Néhány szó a finn testvérekről

Fenn a magas északon az ezer-tó országában él egy kicsi de lelkeiben igen nagy és erős nép. A vérzivataros történelem és a kelet-nyugat ütközőpont hősei, észak lovagjai ők. Aldozatos hazaszeretűk, tiszta becsületűk minden népét felülmúlja. Ez a nép a finn nép a mi testvéreink. Nem csak fajilag vagyunk testvérek, hanem még a történelmünk is szinte azonos. Mi is itt álltunk egy évezreden keresztül kelet és nyugat ütközőpontján, mi is hullattuk vérünket földi életünk legnagyobb kincséért: a családjért és hazáért. Mikor több ezer évvel ezelőtt a kiszámíthatatlan sors elválasztotta egymástól népünk őseit, a finnek hosszú bolyongás után a Kr. utáni III.—IV. században jutottak el mai hazájuk helyére. Új hazájukban nem sokáig élhettek békében, s rövid idő múltán megkezdődött több mint egy évezredes küzdelmük, s még máig sem ért véget.

Finnország meghódítására először a svédék törekedtek a XII. század közepén. A svédék meg akarták téríteni a pogány finneket. Ugyanekkor a novgorodi orosz fejedelemség félve a hatalmas svéd szomszédtól ellenpropagandaként szintén küldött ki görög-keleti papokat térítésre Karjalába a svéd katolicizmus ellensúlyozására. Így ellepték az idegenek s Finnország két tűz közé került. A svéd-orosz ellentét csatateré lett s sokszor népük fiaí kényszerültek egymás ellen harcolni.

Mivel közelebb voltak a pro-

testáns svédkekhez, nem csodálható, ha az evangélikus vallást szívesen fogadták s az ország legnagyobb része evangélikus lett. Ma is ez a finn nemzeti vallás. (98% evangélikus) 1809-ben Finnország végleg Oroszország kezébe került. Helyzetük igen súlyos volt, s csak néha-néha enyhült. Az 1900-as években aztán olyan clyomatás következett, hogy mindenki lemondott Finnország életéről. De a finn lelket nem lehetett megtörni. Kihaszálva a világháború és az orosz forradalom lehetőségeit Mannerheim tábornok vezetésével a finn fiatal-ság kivívta nemzeti szabadságát Felszabadulásuk óta most már másodsor akariák függetlenségüket megtörni. De aki ismeri őket, bátran állíthatja, hogy a finn nép mely velünk együtt anyit szenvedett a történelem folyamán, soha nem fog meghátrálni.

Kicsi nép a finn de kicsiségében is felülmúl bennünket, s sokat tanulhatunk tőlük. A testvéri kapcsolatokat ők már régóta ápolják, nálunk csak most döbben rá a nagyobb néptömeg. Országunk mintaoszág. Népi kultúrájuk sokkal nagyobb. Népevelés országnevelés, ifjúsági munka, szövetkezeti élet, sportkultúra terén és még sok mindenben megelőznek bennünket.

A lehetőségek itt állnak előttünk. Az évszázados egyedüllét után rátaláltunk a testvére Fogjuk meg hát egymás kezét, s ne eresszük el az idők végéig.

Faludi Zoltán VIII.

KATOLIKUS CSELEKVÉS

KONGREGÁNISTA ÖNTUDAT.

Kongregánista vagy? Tudod-e, hogy ki vagy?

Az ifjúságnál fontos a jellemképzés. Sokféle módon lehet ennek nekifogni, a legbiztosabb megvalósítása azonban a tiszta eszmény szemlélete és szeretete. Mi lehetne más ez az eszmény egy kongregánista számára, mint Szűz Mária. „Haec viris vires addit” azaz „Ő a férfiaknak férfiasságot ad.” A mi célunk Márián át Jézus.

Az egyház komoly, megbízható, áldozatkész vezetők nevelését várja a kongregációtól. Ennek nélkülözhetetlen kelteke a mélyebb lelkiesség, apostoli szellem, de tévedés az, hogy mindez lehetetlenségre vezet. A példák éppen az ellenkezőjét igazolják!

Vajon fontolásra vett-e már, hogy több mint 60 milliós kongregánista hadseregnek vagy tagja? Ismered-e a fegyelemnek, önmegtagadásnak és állhatatosságra nevelésnek nagy jelentőségét? Ezt csak szerény, kitarító, rendszeres kongregánista-élettel érheted el. Bármí történjék, az igazi kongregánista mindig hittel és szeretettel legyőzhetetlenül harcol Krisztus országáért.

Mária anyai oltalma alatt biztosak lehetünk a jövőnkrol, mert vele van az Üdvözítő, aki azt mindta: „Bízattok, én legyőztem a világot.”

Minden kongregánista legyen tudatában annak, hogy a kongregáció örök értékű, mivel megalkuvás nélkül hirdeti és sürgeti a katolicizmus örök értékeinek hiány nélküli megvalósítását. Ez a legfőbb bizonyíték a mellett, hogy a kongregáció mindig időszerű. Tehát benne vannak a társadalom keresztény megújulásának feltételei, a magyar társadalom is, mert a kongregáció célja hazánkban: **Krisztus uralmát diadalra vinni Mária országában!**

Mert az az igazság, amelyet sok ember el akar hallgatni, de nem sikerül neki és nem is sikerülhet, minthogy ez az igazság: „**Krisztus győz**” — minden időben és örökké érvényes! Ezért, amit a kongregánista himnusz is mondja:

„Szent esküvel ime örökre fogadjuk,

Liliombogóidat el sose hagyjuk.”

Mivel:

„Győzelmes az élet, erős a halál

A fehér seregek szűzi zászlainál.”

Knauer Gyula VIII.

Szemüveget — foto cikket szolid áron
ÉDEN drogériában (Színház mellett)

Diákkaptár

A VIII. osztály nyáron az intézet udvarában napraforgót termelt. A közel fél mázsa termést nemrégiben adták át a Futurának. Az érte kapott 20.42 pengőt az Arany-Ezüst javára ajánlották fel a szorgalmas nyolcadikosok

A Horthy István Diákkaptár Szövetség közli: Pályázatot hirdettünk a Diákkaptár tagjai részére egy fiú- és egy leánytárgyú ifjúsági regény megírására, a következő feltételekkel Terjedelem 80-100 gépirásos oldal (oldalanként 43 sor.) Pályadíjak: I. díj 250 pengő. II. díj 100 pengő. III. díj 50 pengő.

Beküldési határidő 1943. aug. 20. A pályaműveket jellegével és az író nevét tartalmazó borítékkal „Regénypályázat” megjelöléssel a DK. Szövetséghez kell beküldeni. (Budapest, III. Zsigmond Király-utca 47.) A pályadíjakban a kiadás joga is bennfoglaltatik. Kéziratokat nem adunk vissza.

Gyűjtsd a fémhulladékot! Ne sajnálj lehajolni egy rozsdás szögért, mert a szög megmenti a patkót, a patkó a lovat, a ló a lovat, a lovas pedig a hazát. A te munkádra is szüksége van a hazának!

Figyelem!

A pécsi diákkaptárosok márciusban többnapos hulladékanyag-gyűjtést rendeznek. Már most szedd össze otthon az értéktelennek mondott dolgokat.

Kévs a bádog. Gyűjtött bádog-holmiaink közül válasszuk közül a hibátlan frögépszallagorsókat. Ezeket a Schuler Rt. darabonként 8 fillérért beváltja.

Vöröshagyma. Ugye, gyerekek szeretitek a vöröshagymát? Egészséges is ám az! Nagyon jól tesztik, ha minden szabad területét kihasználják!

A hagymák természetes korán tavasszal kezdődik. Sortávolságuk 20-22 cm, töltávolságuk 12-14 cm. Csak a föld szintjébe, nem a mélységbe szabad dugni. Az eresen kiesirázott hagyma ültetésre nem alkalmas, legfeljebb gyenge minőségű zöldhagymának lesz felhasználható. A mogyoróhagyma fiókhagymáit mélyebbre kell ültetni. Dugatóhagyma hiányában a vöröshagymát magról is termesztethjük, amit szintén korán kell az említett sortávolságban a szabad földbe vetni.

Ma nagyon jó üzlet a hagyma Minden háztartásban szükség van rá. A cserkész táborban nyáron alig tudtak a cserkészek hagymával főzni, mert nem volt. Egy alkalommal a bevásárló kerékpáros cserkész — bizonyára „aszfalon” nevelkedet, — nagy diadallal szállítja a kosár hagymát hogy ő bizony tudott szerezni. A szakács majd elhült, mikor látta a, kilógó lapos, szeletes szárú foghagymát. Bizony a falusiak becsapták. Vajjon téged is becsapnának?

A kukorica is nagyon jó üzletet jelent. Itt is használják minden szabad földterületet. A gyenge kukoricát megfőzheted, megéheted és el is adhatod. Hű, mennyi vevője akadna a tizpercekben.

A kukoricavetőmagot kellő időben kell kiválogatni. Legjobb lett volna ősszel a legszebb és legegészségesebb, legkorábban érő legnagyobb csöveket letörni a tőről. De ezzel most már elkéstünk.

Amilyen kukoricát vetünk, olyant szedünk le. Nézzük meg a csövet, be vannak-e szemmel egészen növe. Nem látszik-e ki felül csutka? Mi nem csutkát, hanem szemet akarunk termelni mivel öröklődik a csutkamag áránya, azért csak a teljesen benőtt csöveket szedjük ki. Megvizsgáljuk utána, hogy a sorok szép

egyenletesek-e nincs-e valahol hiányosság? Mikor ennek is megfelelt, figyelemmel kísérjük azt is, hogy a cső henger alakú-e? Mert ha a vége felé nagyon hegyesedik, akkor a magvak nem egyenletes nagyságuak, kevesebbet is teremnek. Azután a cső vastagságát is megnézzük. Kettétörjük és amelyik cső nagyon vastag, már el is vetjük, mert a magvak nem mélyek s így keveset morzsolhatunk le róla.

Ezután következik a csíráztatás. Egy tányérba nedves-meleg homok közé kell tenni a kiválogatott szemeket. Közben öntözni is kell a tűzhely fölé tett magot. Két hét alatt kicsirázik a kukorica szem. Ami ez alatt nem csírázik ki, azt már dobhatom is a tyúkoknak, nem való vetőmagnak.

— „Ha minket is elfű a sors zivatarja,
Nem lesz az Istennek soha több magyarja.“ (Arany János.)

*

— A barátság egyik legszebb aktsza az, midőn barátunkat hibáira figyelmessé tesszük. (Berzsenyi.)

*

— Az igazság mindig a legerősebb érv. (Sophokles.)

*

— Ha valamit nem bírsz véghezvinni, ne gondold, hogy az más embernek is lehetetlen; ellenben ha bármit is lehetségesnek látsz más ember számára, gondold, hogy az számodra is elérhető. (Marcus Aurelius.)

Vétel eladás csere
TURUL bélyegkeres-
kedés Pécs, Kossuth
Lajos-utca 8. szám.
(az udvarban)

Írógépek, töltőtollak
szakszerű javítása
Palai Géza
műszerész üzemében
PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.

H I R E K

A **Volócezon rendezett** levante sítáborban három ifjúvezető vett részt a Piusból. Garay, Csinády Rott. Garay Bandi megnyerte a műlesikló versenyt.

A **vakációban** a 11 órás misében a Beksits kórus énekelt. A 15 tagú énekkar dicséretet érdemelt.

A **farsangi szindarabra** már folynak az előkészületek. A címét még nem áruljuk el, hanem csak annyit, hogy a főszerepet egy igen nagy közkedveltségnek örvendő (főként az alsósoknál) öregdiák játssa. Március 7-én adják elő.

A **VIII. osztály** eladta a napraforgó termését. Az 50 kg napraforgó árát az Arany-Ezüst pénztárába adta. Hálás köszönetet mondunk érte főt. P. Mahácsnak aki az egészet vezette és a fiúknak eredményes munkájukért.

P. Csengődy a vakációban üdülését a rendházban töltötte.

Dr. Than Nándor iskolaorvos egészségügyi tanár úr február elején katonai szolgálatára vonult be.

A **cserkészvezetőképzés** a IV. kerületben a jövőben P. Bodolay vállain nyugszik. Az első örsvezetői helyi összejövetelt febr. 2-án tartotta a piusz-Internátus I. szakasz játszótermében, ahol Krassóy Ferenc, kereskedelmi iskolai tanár tartott előadást Cserkészszemmel a harctéren címvel. Ugyanekkor volt a toborzó a VK ba is, vagyis a Vezetőképző Kerethe. Annyi volt a jelentkező, hogy mintegy 45 százalékát el kellett utasítania.

Pius-Tea ez idén is igen jól sikerült. Január 30-án a több mint 600 vendég a Katolikus Kör ötszemes helyiségében este 11 óráig meleg hangulatban volt együtt. Ft. P. Rectorától megadott kedves és közvetlen hangú üzenedélyre 30 fiatal pár csárdással nyitott. A tavalyihoz képest igen sok volt a fiatal generációból. Az öregek nagy része a szovjetet táncoltatta. A befolyt jövedelem egy részét főméltségségű Kormányzó Asszonyunk szeretet-akciójára adták a másik részéből pedig a cserkész-otthont igyekeznek felruházni, hogy az öregeknek legyen állandóan barátságos Otthonuk a Piusban. Bővebb beszámolót a Mecsek Alján hoz.

R. P. Rector a Főcserkész, vítvész Farkas Ferenc, a IV., pécsi kerület cserkésztanács társelnövé nevezte ki.

Bábszínház-játék van tervbe véve a **sebesült honvédek számarra**. Az internátus cserkészei Blahó György III. és Szöllőssy László III. vezetésével már nagy szabású tervet és programot készítették elő. Sok sikert!

A **félévi bizonyítványosztáskor** fellépő családi viharok — mint a meteorológiai jelentés mondja — egy hónappal később lépnek fel. Az elhárításukra már most tegye meg mindenki az intézkedést.

A **Pécsi Szülők Iskolája** 14 előadásból álló sorozatot rendez február hó 1-től kezdődőleg. Február 22-én Mécs László: „A kamaszok“ című költeményét szavalja Garay E. VII. o. t., majd P. Bodolay Gyula S. J.: „A kamaszok lélektana“ címmel tart előadást. Az előadás 6 órakor kezdődik.

A leventék honvédkarácsonya akciójával kapcsolatosan csomagot küldtek, a haretéren küzdő öreg piusisták számára az egybe tartozandóság jeléül: Rubind Imre, II. B. Linka Zoltán V., Ghiczay Tibor V., Kőrmendy László V., Kerekes László VII., Hajdú László VIII. és a férficserkészraj 68.— pengő értékű dohányt és cigarettát. Mindannyian a karácsonyfa alól adóztatták meg magukat.

A rikkansverseny állása. 1. Rádi László III. B. 174 példány 2. Arki Jenő IV. A. 117. 3. Angyán István I. B. 115. 4. Németh Miklós II. B. 104 példány Arany Ezüstöt adott el a tanév elejétől

Messe orosz földön tombol a hare, küzdenek hős katonáink az orosz rém ellen. Távollévő öregdiákjainknak újságokat, folyóira tokat küldünk, hogy a hazai hírekből erőt és örömet merítsenek.

Figyelem! Aki az alsósok közül Arany-Ezüstöt akar árulni, a lapokat átveheti minden nap órák után a VIII.-ban Szabónál. A következő számoknál pedig minden hónap első szombatján. Minden eladott lap után 4 fillér rikkansdíj jár. Mindenki árulhat.

SPORTROVAT

vezeti: **v. Buzássy**

Az Országos Szövetség január és február hónapban rendezi az ország több városában az idei síjelvényyszerző versenyt.

Pécsett január 31-én, vasárnap rendezték meg.

A Pius-gimnázium is indult a versenyen több felsős tanulóval. A verseny d. e. 10 óraker kezdődött és csak a késő délutáni órákban ért véget. A Pius versenyzői csak a vasjelvényért indultak. Részletes eredmények a lapzártáig még nem érkeztek.

P. Szabó február elején missziós előadást tartott a Piusban.

A kongregáció december 8-án tartotta tagavatását. Hat új tag tette le ezen a napon fogadalmát és megígérte, hogy Szűz Mária lovagjaként harcol Krisztus országáért. Az avatás után történt az V.-es kongregánisták átvétele is az alsósok kongregációjából.

December 5, 6, és 8-án rendezte a kongregáció karácsonyi könyvvásárral egybekötött színdarabelőadását. A színdarab címe „Nagyasszonyunk” volt. A színetekben melodramákat, szavaltokat és zeneszámokat adtak elő A színdarabban szerepeltek: Dux Ernő VII. o. t., Albert Sándor VII. o. t., Garay Endre VII. o. t., Vass Imre VII. o. t., v. Buzássy Sándor VIII. o. t., Fátrai Antal VII. o. t., Bátorfi Béla VII. o. t., gr. Széchenyi Ferenc VII. o. t., Papócsi János VII. o. t., gr. Sennyei Tamás VII. o. t., Németh Béla VI. o. t., Máthé Lóránt VI. o. t. A könyvvásár, amely dec. 6–8-ig volt nyitva, igen szép eredménnyel zárult. A bevétel összege 3.500 P. Méltó dícséret illeti meg ezért a szép eredményért a rendező kongregánistákat.

Osgyáni Jenő

optika és fotó szaküzlet
PÉCS. (Városház épület.)
Telefon: 25-17.

Vásároljon **FÜRJ DÉNES**

divatáru szaküzletben — Ferenciek u. 7.
Kötöttáruk, kesztyűk, sálak, fehérműk harisnyák, bőrdők, retikülök nagy választékban. „Bizalom lap”

Rövidáru szaküzlet

CSILLAG

Király-utca 33. szám.

MAGYAR nyakkendők legszebb választékban!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérműt
Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

SZUKITS

könyvszaküzletben
minden könyvet
m e g k a p

Pécs, Király-utca 31. sz.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg, porcellán és diszmuáru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelmefestő és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

F é r f i r u h a h á z Irgalmasok-utca 12. sz.

Magay (Molter) Antal
vászón és fehérmű
bender-, len-, pamut-, és jutagydrtmányok
raktára

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17.73.

Női és férfi fehérmű varroda és hímzőszalon

v. BUZASSY NÉ

Majorossy I.-u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkesztő:
Szabó Antal

Felelős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzártá február 15.

Legközelebbi szám márciusban.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P. Megieleken egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

A leventék honvédkarácsonya akciójával kapcsolatosan csomagtól küldtek, a haretéren küzdő öreg piusisták számára az egybe tartozandóság jeléül: Rubind Imre, II. B. Linka Zoltán V., Ghiczay Tibor V., Kőrmendy László V., Kerekes László VII., Hajdú László VIII. és a férficserkészraj 68.— pengő értékű dohányt és cigarettát. Mindannyian a karácsonyfa alól adóztatták meg magukat.

A rikkansverseny állása. 1. Rádi László III. B. 174 példány 2. Arki Jenő IV. A. 117. 3. Angyán István I. B. 115. 4. Németh Miklós II. B. 104 példány Arany Ezüstöt adott el a tanév elejétől

Messze orosz földön tombol a hare, küzdenek hős katonáink az orosz rém ellen. Távollevő öregdiákjainknak újságokat, folyóira tokat küldünk, hogy a hazai hírekből erőt és örömet merítsenek.

Figyelem! Aki az alsósok közül Arany-Ezüstöt akar árulni, a lapokat átveheti minden nap órák után a VIII.-ban Szabónál. A következő számoknál pedig minden hónap első szombatján. Minden eladott lap után 4 fillér rikkansdíj jár. Mindenki árulhat.

SPORTROVAT

vezető: v. Buzássy

Az Országos Szövetség január és február hónapban rendezi az ország több városában az ideai síjelvényeszerző versenyt.

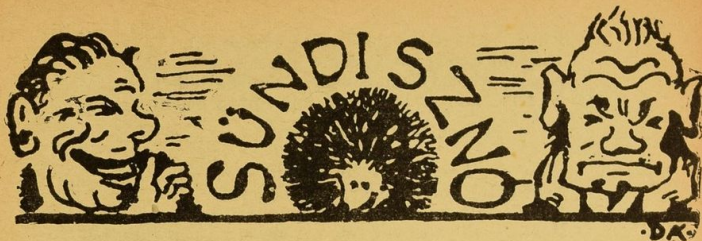
Pécsett január 31-én, vasárnap rendezték meg.

A Pius-gimnázium is indult a versenyen több felsős tanulóval. A verseny d. e. 10 órakor kezdődött és csak a késő délutáni órákban ért véget. A Pius versenyzői csak a vasjelvényért indultak. Részletes eredmények a lapzártáig még nem érkeztek.

P. Szabó február elején missziós előadást tartott a Piusban.

A kongregáció december 8-án tartotta tagavatását. Hat új tag tette le ezen a napon fogadalmát és megígérte, hogy Szűz Mária lovagjaként harcol Krisztus országáért. Az avatás után történt az V.-es kongregánisták átvétele is az alsósok kongregációjából.

December 5, 6, és 8-án rendezte a kongregáció karácsonyi könyvvásárral egybekötött színdarabelőadását. A színdarab címe „Nagyasszonyunk” volt. A színetekben melodramákat, szavaltokat és zeneszámokat adtak elő. A színdarabban szerepeltek: Dux Ernő VII. o. t., Albert Sándor VII. o. t., Garay Endre VII. o. t., Vass Imre VII. o. t., v. Buzássy Sándor VIII. o. t., Fátrai Antal VII. o. t., Bátorfi Béla VII. o. t., gr. Széchenyi Ferenc VII. o. t., Papócsi János VII. o. t., gy. Sennyei Tamás VII. o. t., Németh Béla VI. o. t., Máthé Lóránt VI. o. t. A könyvvásár, amely dec. 6–8-ig volt nyitva, igen szép eredménnyel zárult. A bevétel összege 3.500 P. Méltó dícséret illeti meg ezért a szép eredményért a rendező kongregánistákat.

Mi történt?

Csendes házból kilép, rántva-csapva ajtót
Ép egy ifjú békevesztett, zord alakja;
Otthonának esendjét ma nem bírja szegény,
Mezőt, erdőt keres, hátha vigasztalja.

Kérded, mi történt?

Erdő felé tart most a merengő ifjú,
Százszor-járta útját így még sohase járta:
Virág, mező, patak, mintha mind-mind sírna...
Régi ismerősét... Hej de másképp várta.

Ugyan mi történt?

Régi ösvény mit sírsz? Fű, virág mért konyulsz?
Patak mért nem csacsog? mért sóhajtvá mormol?...
Máskor bájotokból bájít szüresült az ifjú,
Ma szeme kódén át mosolytok nem hatol...

Vajjon mi történt?

Virág, mező patak ma is az mint tegnap:
Képet varázsolnak ember szemtükrében,
Ha ma más a képtek, nem rajtatok múlik,
Torzkép támadhat csak szemetek vak kódében.

Oh, hát mi történt?

Annak mondhatója csak az ifjú volna,
Csak vonagló ajkán vaslakat ne legyen!
Vaslakatnál durvább: gyógyulást kizáró,
Mentőbátatól, ördögsugta szégyen.

Tudod, mi történt?

Kövesd az erdőbe imbolgva támolygót
Figyeld a forrásnál ledülő koravént,
Nagy terhet viselhet, nem vállal de lelkén,
Ki friss, mint őzike... óh jaj! volt az imént.

Istenem mi történt?

Sóhaj tör kebléből, könnyű tódul szeméből, ...
Nem üdítő kortyot merít a mederéből;
Forrás fölé hajol, titkon képét lesi,
Mert, — ah szörnyet sejt —: ma más néz tükréből.

Mert valami történt.

Mint ahogy forrásba lombhán könnye potyog,
Meg-megreszketteti sima felületét,
Úgy romeg az ifjú szeme, ajka, teste, ...
Megvonaglik lelke, ... látva hulla létét.

Jaj! mi történt?

„Ronda liljomtipró, ... Himporfosztó gyilkos!
„Áldozatot lettem! ... Hol a fehér ruha?!”
„Nincs mi visszaadná testem hamvas mézét...
„Bánat? ... másba ölthet, ... Visszaadja? s o h a.”

Ifjú! Hát ez történt.

Első mételey:
Méreg-étel;
Első vétek:
Rágó féreg!

K. J. S. J.

REZSŐÉKNÉL

Az előbbi számban elmeséltem Rezsőke unokatestvérem látogatását nálunk. Mivel szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy bájos alakja megnyerte a hallgatóság, — illetve az olvasók tetszését —, no meg a szerkesztő is humoros cikkeket sürget, — megkísérlem elmondani rokoni látogatásunkat náluk. Hej! ha tudná Rezső, milyen közismert egyént csináltam belőle, nem tenném az ablakba, amit kapnék tőle.

Az egész úgy kezdődött, hogy egyik nap nagy örömmel jött édesapám, hogy megkapta a várva-várt szabadságát, s akár holnap mehetünk keresztanyáékhoz Kápolnára.

Másnap már robogott velünk a vonat Rezsőkéék felé. Este már együtt töltöttük a szodásüvegeket keresztapám szodagyárában.

— Ne nyúlj te ahhoz! Nem értesz te ahhoz! — szólott keresztapa Rezsőhöz.

— En ne ért... — s a következő pillanatban nagy durranás hallatszott. Rezső pedig halálsápadtan, csüromvizesen rohant ki a gyárból.

— Fő-fő robbant — nyugodcselte ijedten.

Fő! bizony az apád kiskésít! — szidja az apja. És, bár szegyenlem leírni, de nem áttalotta tettelegességre vetemedni Rezsőkével szemben.

— Tudod: olyan komisz egy kölyök ez a Rezső! — magyarázta keresztanya anyukámnak.

Mi közben szépen elszeleltünk. — Bemásztunk a fészkerablakba. (itt volt Rezső műhelye), s akárosak nálunk, Rezső indítványra állt elő.

— Figyelj ide! — mondta csapzott hajjal. — Itt van egy szivaros doboz. Lesz olyan muri, hogy olyant még nem láttál!

— Egy szivaros dobozzal? Nehezen! — kételkedem csodálkozva.

— Ne kotyogj bele, mig nem látod! — fördem rám unokacsémem. Látom ám, hogy vigyázva elővesz egy selyempapírt, a dobozt pedig megtölti homokkal.

— Na, idesüss! — áll elem napóleoni pózban. — Most ráírjuk édesanya nevét és kitesszük az útra, mintha valaki eljettete volna.

Az indítványt követve a tetet, mi pedig az ablakból figyeltük a következőményeket. Nem sokáig kellett várnunk, mikor egy öreg bácsika jött arra. Óvatosan körülkémlelt, majd felvette a csomagot.

Gyorsítani kezdte lépteit. Mi titokban uánalopakodtunk. Az utcakanyarban megállt az öreg és nagy várakozással kezdte bontogatni a sokatigérrő dobozt. Hanem mikor meglátta a csejt! Egy lexikonra menő különféle kívánsággal halmozott el bennünket felmenő rokonságunkkal egyetemben. Mi, mint akik jól végezték dolgukat, csillápatáhatatlan röhejjelel tértünk haza.

Ez a vállalkozás új elhatározásra buzdított bennünket. Újabb csomagokat gyártottunk és élveztük az áldozatok „örömeit.”

Egy újabb kísérletnél látom ám, hogy Rezső öcsém hol elszárgul, mint a fogyó hold, hol meg vöröslök, mint a főtt rák.

Pityú szeme majd kiugrik az irigységtől, látván Peti kezében egy mosolygó piros almát. El akarja tőle esalni.

— Add csak ide Peti, megvizsgálom hogy miért áll olyan nevetőre az almád képe.

— Ugyan ne fáradj Pityú — válaszol Peti, — tudom én azt ugyis, Csiklandozzák a kukacok.

Fizikaórán a tanár úr megkérdi Csükköt:

— Melyik a leggyakrabban előforduló cseppfolyós test?

— Éjnye, Csükkök, hát mi lesz a jégből ha elolvad?

— Csükkök sírni kezd:

— Nem tudom tanár úr kérem, pedig mostanig a fejemben volt.

Az öt éves Balambért patikába küldik.

— Menj a patikába és ezt mond: Patikus úr kérek egy pirulát — tanítja az apja.

Balambér egész úton hajtogatja, hogy el ne felejtse, azután belép a patikába.

— Mi tetszik? — kérdi a patikus.

— Pi-pi-pirulát úr kérek egy patikust — hebegi Balambér.

Tanító: *Nó Ferkó, meg tudnád-e mondani, hogy melyik fontosabb a nap, vagy a hold?*

Ferkó: *A hold.*

Tanító: *Miért fiam?*

Ferkó: *Ejjel a hold szükségesebb mint a nap, mert nappal úgy is elég világos van.*

— Jé, a számtantanárom! Reviczky tanár úr! Jaj Istenem! Csak észre ne vegye! Jaj Istenem! Most segíts meg!

De nem azért tanár a tanár, hogy észre ne vegye, amit nem kellene. Reviczky tanár úr is szépen lehajolt a csomagért.

— Tünjünk el! — törtem meg a dermedt esendet.

A tanár úr elolvasta a címet, a legnagyobb nyugalommal jött befelé. Rezsőke imádságokat hadart. A kopogtatásra keresztanyám sietett ajtót nyitni.

— Reviczky tanár vagyok, — mutatkozott be. — Ezt a kis csomagot találtam az utcán. Biztosan a póstás vesztette el. Tessék a csomag! — Azzal a jöttét büszke öntudatával nyújtotta át a dobozt.

— Köszönöm szépen. De nini! Hiszen Rezső fiam számtantanárjához van szerencsém!

— Igen! Számtantanár vagyok az egri gimnáziumban. Most már Nagyságos Asszony is kezd ismerős lenni előttem! Nemrég pótvizsgáztattam a kisfiát.

— Rezsőke! Gyere csak ide! — hallatszott keresztanyám hívó szava. Rezsőke szeretett volna kámforrá válni, de nem sikerült neki.

— Ne tessék haragudni, tanár úr! Olyan kíváncsi vagyok: vajon mi van a csomagban. Mindjárt fel is bontom.

Tovább már nincs lelkierőm írni. Meg nem is tudnám hűen leírni azt a családi sorstragédiát, ami ott történt a tanár úr eltávozása után. Győztem vigasztalni szegény, öngyilkosjelölt unokácsémet.

El is határozta, hogy egyelőre lemond a további csomag-küldésről.

Ezt a fogadalmát meg is tartotta, mint írja, mostanig, amikor a honvédoknak küldött levele csomagot: de most már igazít.

LINKA ZOLTÁN V. o. t.

REJTVÉNYEK

$h \quad h \quad h \quad EL \quad t \quad t$

3 pont.

$\frac{AT}{O} \quad AT$

2 pont.

$b \quad b \quad kapű \quad R$

2 pont.

$\frac{T}{3-14} \quad patakocska$

3 pont.

$magam \quad magam \quad Ox$

3 pont.

$R \quad \begin{array}{cccc} 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array}$

2 pont.

A rejtvények beküldési határideje február 15.

KULTURA KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET. MAYER A. GEZA ES TARSAI, PÉCS

Osgyáni Jenő

optika és fotó
szaküzlet

PÉCS. (Városház épület.)

Telefon: 25-17.

Vásároljon **FÜRJ DÉNES**

divatáru szaküzletében — Ferenciek u. 7.

Kötöttárak, kesztyűk, sálak,
fehéreműk harisnyák, bő-
röndök, retikülök nagy vá-
lasztékban. „Bizalom tag”

Rövidáru szaküzlet

CSILLAG

Király-utca 33. szám.

MAGYAR nyakkendők legszebb választékban!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehéreműt
Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

SZUKITS

könyvszaküzletben
minden könyvet
m e g k a p

Pécs, Király-utca 31. sz.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszműáru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelfestős és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

Férfi ruhaház

Irgalmasok-utca 12. sz.

Magay (Molter) Antal vászon és
kender-, len-, pamut-, és jutagydrtmányok
r a k t á r a

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17.73.

Női és férfi fehé-
remű varroda
és hímzőszalon

v. BUZASSYNE

Majorossy I.-u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkesztő:
Szabó Antal

Felélős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta február 15.

Legközelebbi szám márciusban.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P. Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ág- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon áruk,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárukban vezető szaküzlet!

SÍK (Schön) TIVADAR és TSA kft.
Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékossgá!

Szent Antal Bazác

hagyász és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
kötött és rövidáru JÁTÉK

HAMERLI JÓSEF kft. vasnagyszerkedés
Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játzva és **Játzva**
latinul és **németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Mindig jól vásárol a
Dr. KARL könyvesboltban
Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anyag-
ok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ **Medve**
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképész-mester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószér stb. nagy
választékban és olcsó áron
FRIEDRICH
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50.

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női
divatáru különlegességek

REGŐS-nél
Tel. 30-45. Pécs, Király-utca 1.

Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A magyar ifjúság boltja a
Szent Imre
könyvesbolt
Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY JÁS FELÜST

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkaptár

V. ÉVFOLYAM. 5. SZÁM, 1943. FEBRUÁR 7.

TARTALOM

Vezércikk:

Faisang

Üzenet a harctérről

† Bíró Lacika

Ajánljuk fel városunkat
Jézus Szívének

néhai Beksits táborkol

A kongregáció karácsonyi
szeretet-akciója

A levonték Honvéd-
karácsonya

Szabó Antal VIII.:

Büvészet

Véres párbaj a temető
mögött

Faludi Zoltán VIII.:

Néhány szó a finn
festvérekről

Knauer Gyula VIII.:

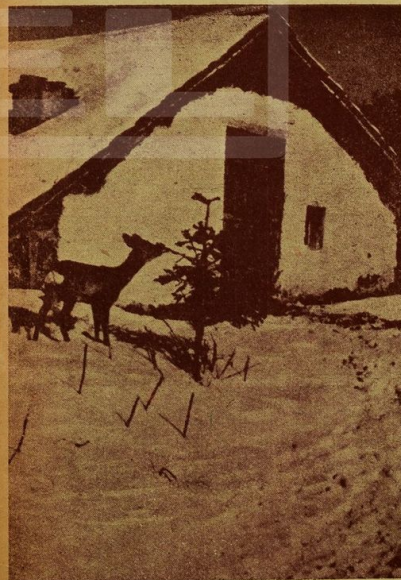
Kongregánista öntudat

Diákkaptár

HÍREK

SPORTROVAT

Melléklet: SÜNDISZNÓ

Ára 20 fillér

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ágy- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon árúk,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárukban vezető szaküzlet!

SÍK (Schön) TIVADAR és TSA kft.
Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár
hegyszer és könyvherkesedés
Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly
Király-utca 37. Telefon 17-84
JÁTÉK Uri és női divat, JÁTÉK
kötött és rövidáru

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés
Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva és **Játszva**
latinul és **németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Mindig jól vásárol a

Dr. KARL könyvesboltban
Pécs, Király és Malom-u. sarok.

**Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.**

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anya-
gok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó íónképeket készít

FODOR ISTVÁN íónképész-mester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy
választékban és olcsó áron
FRIEDRICH
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

**Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél**
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A Nemzeti Önellóítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női
divatáru különlegességek

REGŐS-nél
Tel. 30-45. Pécs, Király-utca 1.

A magyar ifjúság boltja a

Szent Imre
könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

KULTURA KÖNYVNYOMDAI MINTÉZET, MAYER A. GEZA ÉS TARSAI, PÉCS

ARANY ÉLÜST

JHS

Herényi

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 6. SZÁM, 1943. MÁRCIUS 7.

TARTALOM

gr. Széchenyi Ferenc VII.:
Több hitet — Több re-
ményt

Hósi halottunk
Nagy Gábor VIII.:
Látogatás Erdélyben
Knauer Gyula VIII.:
Japán életmód
Pálos László VIII.:
Házi stúdió
Szabó Antal VIII.:
Bűvészet

gr. Széchenyi Ferenc VIII.:
Isten!.. Haza!.. Család!
Igy festünk civilben
Peschaut Román VIII.:
Vér és vas

A pius modellezik
Diákptár
HÍREK
Melléklet: SÜNDISZNO

A TAVASZ HIRNÖKEI

Ára 20 fillér

Saját készítményű férfi, fiú, gyermek
álméleti, vízmentes, teveszór, zsinóros
magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági könyvecs-
kére 6-7 1/2 havi hitel.

PÁLL ÖDÖN

Csonka-Magyarország legnagyobb
mértékszerinti férfiszabó üzeme.

Jó órákban
nagy raktár

Bálint István

Király-utca 11. Színházzal szemben
Telefon 14-60.

Vásároljon a

Szent István Társulat
könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 17. szám.
Telefonszám: 11-79.
Hitel otthon!

Heinemann ruha

teszi az embert.

PÉCS, Széchenyi-tér 7. Telefonszám 19-03. Hitel Otthon.

Angster József és Fia

orgona- és harmoniumgyár

Fiókhüzem:
Rákospalota. Pécs, József-utca 30. sz.

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai
felszerelések legolcsóbban

QUINTUS

cipő- és sportzaküzetében. -Takarékosság!
KIRÁLY-UTCA. Városház épület.

özv. Dragila Antalné

üveges és képkeretező

Pécs, Széchenyi-tér 8.

Nagy választék képkeretben és szent-
képekben. Telefon: 28-51.

RICHTER JÓZSEF

sport, rádió, villamosági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok.

Alapítási év 1890.

Hauer Rezső

c u k r á s z

cukrászda és csokoládégyára

Budapest, VIII. Rákóczi-út 49.

Telefon: 143-504, 144-371.

UHU Mindent ragaszt
viz-, hó-, és savállóan

papírt, bőrt, gumit, szövetet, üveget, repülőgé-
modellt stb.

SIMONYI Drogéria
Pécs, Rákóczi-út 39 c.

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622. sz. Diákaptár

ALAPÍTOTTÁK AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDEKEK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

V. ÉVFOLYAM
1943. MÁRCIUS HÓ

6. SZÁM

Több hitet!

Több reményt!

A világháború utolsó évében elterjedt a hír a messizi frontokon: baj van otthon, veszélyben a család! — keményvágású, viharedzett magyar arcok sötétültek s torzultak el a hírre. — Aztán végigszaladt a pánik az egész vonalon, — a front felbomlott. Kegyetlen kacagással röhögött a markába a sutgó propaganda. — Ez volt 18-ban; — és ma? Ma a magyar katona küzd, még vérzik, de itthon kiesínyes, annyira nem magyar szívek kételkednek.

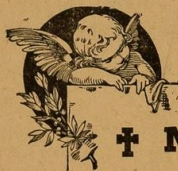
Fiúk! — Magyar testvéreim! ti is ilyenek vagytok? — Hallom a feleletet: a felnőttek csak jobban tudják, mint mi. — Igen ők jobban tudják. Mi akarjuk és fogjuk is mindig tisztelni az öregebbek véleményét. Tudjuk, élettapasztalat áll mögötte. Azonban gondolunk arra is, hogy nagyon sok családostól, szenvedésektől megtört ember él közöttünk, kiknek szívéből kihalt a hit, a remény s ki nem tud felülemelkedni többé saját előítéletein sem. A mi szívünk azonban nem ilyen. Mi akarunk és tudunk, — reálisak maradni, s ifjú szívünk minden lelkesedésével hinni, remélni.

Gondoljunk arra, hogy őseinknek vérről szerzett és vérről megtartott földje ezer éve fennáll. Ezer éven át tudta a magyar katona, — vészben és viharban, — megőrizni magyarságát, keresztény voltát és kultúráját! — Nyugalomunk sosem volt, mert a mindig megtámadott védőbástya szerepe jutott nekünk. De a magyar szív, a magyar hit és remény, a magyar önbizalom mindmáig létjogosultságot adott nekünk e bérecek-övezte szent földön. — A mai magyar, pedig kevésbé lenne vitéz, kevésbé lenne magyar, mint ezer évvel ezelőtt? — A mai magyar anyák, magyar lányok kevesebb hittel tudnának hinni fiaik, férjeik, apaik győzelmében? és mi magyar ifjak kevesebb önbizalommal tudnánk a jövődő elé nézni, mint eleink? — Nem hiszem! Nem tudom elhinni!

Vagy elveszítettük az ősök Istenbe, Szűz Máriába vetett nagy hitét, bizalmát? — Nem! Mi tudunk ma is imádkozni, mi tudunk ma is élő nagy hittel bízni az Úrban s a mi égi Pártfogónkban. — Miért adott volna létet nekünk, mai fiataloknak az Úr Isten, ha nem azért, hogy a jövőendő Magyarország nemzedéke s tartóoszlopai legyünk!

A rossz pedig nem győzhet. Előbb utóbb buknia kell. Órizzétek meg fiatal szívetek mély, megdönthetetlen Istenbe vetett hitét s reményét, s legyetek **Magyarok!**

SZÉCHENYI FERENC GR. VII. O.

HŐSI HALOTTUNK.

† MICHELI MIHÁLY

(Érettségét tett 1931-ik évben)

A halál gép felzakatolt a végtelen orosz hómezőkön, és egy magyarral kevesebb lett a földön. A hadak útján pedig egy új csillag állt be Csaba királyfi halhatatlan lovasai közé, hogy végigjárja az örökkévalóság immár rögtelen utait.

A sok közül ő az egyik. Sirja körül nem álltak gyászolók, merev tetemét nem tették az Isten szolgája által megszentelt földre, s még csak egy maréknyi hazai hant sem takarhatja. Pedig ő igazán megérdemelte volna. Ha valakit hősnak lehet nevezni, ő hős volt társaival együtt. Megtestesítette a legszebb magyar férferényt s életét adta a hazáért.

Alljunk vigyázzba egy percre és tisztelegjünk előtte és talán e pillanatban meghaló magyar hősök előtt.

Reményünket pedig ne hagyjuk elcsüggedni. A töretlen hit lesz az életünk s Isten segíteni fog, hogy az évszázadok óta bőven hulló magyar vér most ne hulljon hiába.

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket
„Takarékosság” könyvre
 vásároljunk 6—7¹/₂ havi hitelre

Látogatás Erdélyben

Rég vágytam, hogy megismerhessem hazánk e festői vidékét. Kedves olvasóimat próbálok némileg végigvezetni Erdély legszebb tájain. Marosvásárhelyről kezdjük az utazást.

A vasút a Maros völgyében vonul végig. Mindkét oldalon hatalmas sziklafalak s legelők nyúlnak el. A táj csendes. Itt-ott látható egy dolgozó ember, egy dőcögő szekér. A vonatok zsúfolásig megteltek. Mindenki keresi a szép, s nyugodt helyet. Maroshévízen kiállítás. Innen autóbusz megy a 930 m. magasán fekvő Borszékfürdőhöz. Az út fenséges. Állandóan egekbenyúló fenyvesek övezik. Borszék Erdély egyik legszebb fürdőhelye. Idősebb betegek s fiatalok egyaránt látogatják. Délután érkeztem meg, azonban csak másnap ismerhettem meg. Tudvalévő, hogy majdnem mindennap zápor frissíti fel a levegőt. Igen kedves hely. Rengeteg sétány ágazik szét a fenyvesek között. A gyógyforrásoknak se szeri, se száma. A szebnél szebb nyaralók észrevétlenül húzódnak meg a fenyőrengetegben. A reggeli órákban kimentem sétálni. Gyönyörű harmatos reggel bontogatta szárnyait. Olyan volt előttem az egész legelő, mint az ezüstsálakkal átszótt szőnyeg. A fenyők méltóságteljesen emelkedtek ki a látszólag gyenge talajból. A messzeségbe egy-két óriási hegyorom komor, de mégis szeretetreméltó ködös csúcsai rajzolódtak.

Innen utamat Gyergyótólgyes felé folytattam. Hűvös reggel volt. A köd csak kb. nyolc órára szakadt fel, s ekkor lett élvezhető az éltető napsugár. Az országhatár három kilométer. Szerencsére ki tudtam menni egészen a Tölgyesi-országig. A szorosban egy nyírfából ácsolt kettős kereszt s az ország címere hirdeti az örök magyar együvértartozást. Szokatlan jelenség, hogy a falu 20—25 km. hosszú. Két sor ház a hozzátartozó kerttel messzire nyúlik el. Felmásztam egy havasi legelőre s onnan néztem szét. Mindenütt csak hegy s megint csak hegy. Szinte új erőt önt az emberbe ez a lenyűgöző hatás.

A Gyilkos-tóig körülményes lett volna járművekkel eljutni. Ajánlottak egy pompás hegyútat. Inkább ezt választottam. Nem volt megerőltető a 20—22-es kárpáti út. Hiszen hozzá voltam szokva a gyalogláshoz. Egy román fiú kísért el jó darabig. Szerencsére, mert találkoztam a hegytetőn egy kb. 500—600 juhot legeltető havasi pásztornal. Így aztán sikerült vele tolmácsom útján beszélni. Megtudtam tőle, hogy minden vágya a fényképező gép elé kerülni. Kérését teljesítettem. Bejutottam még az „esztenára.” Így hívják ők a havasi gazdaságot. Itt megismertem a birkasajt készítősi módját. Négy és fél órai út után érkeztem meg Gyergyóbikásra, akonnan

autóbuszsal még 18 km a fő. Jó darabot kellett még itt is gyalog mennem, mert a járművek számára akkor építették az utat.

A Békási-szoroson kellett keresztülmennem, hogy a Gyilkostóg juthassak. Csendes, nyugodt, valóban pihenésre szánt hely. A tavon csak csónakázni és halászni lehet. Fürdésre nem alkalmas, mert először nagyon hideg, másodszor pedig tele van kiálló szál-fákkal. Nincs még kiépítve. Idővel azonban nagyon széppé fejlődhet. Itt csak egy napot tölthettem. Az idő lejárt s mennem kellett.

Gyergyószentmiklósi az út elég változatos volt. Megláthattam a messzeségbe nyúló rettenetes Hargitát. Ennek a képe vésődött mélyen a lelkembe. Nemsokára a vonat egyhangú pöfékelése verte fel a hegyóriások mélységes csendjét.

NAGY GABOR VIII. o. t.

JAPÁN ÉLETMÓD

Ki ne hallott volna a most folyó háborúban a japánok kitarásáról, mindent legyőző bátorságáról? Mindenki érdeklődéssel tekint Japán felé, mert szinte öntudatlanul is sejti, hogy fontos a szerepe a maga világrészén. De amilyen különleges és életbevágó a helyzete a szomszédaival szemben, éppen olyan különleges és érdekes a japán nép élete a maga hazájában.

Japánnak a területe mindössze 388.000 km² és ezen mintegy 70 millió lélek él. Emellett az országnak csak egyhatoda művelhető, tehát a japán nép nem tud a földjén megélni, azért kénytelen másfelé terjeszkedni. Meg kell még azt is jegyezni, hogy Japán minden évben 1 millió fővel szaporodik.

Japánban a házakat általában 1 méter magas kő-alapon fából építik, mert nagyon gyakori a földrengés és így, ha a ház fából készült, könnyebb újjáépíteni. Egy-egy családnak legfeljebb csak pár négyzetméternyi földje van. Ebből kell nekik megélni. Még szerencse, hogy a föld háromszor hoz termést: először búzát, másodszor rizst, harmadszor zöldséget.

Benn a szobában a falon egy-két kép van és a szekrényen pedig iparművészeti tárgyak. A szoba közepén van még egy asztal. Az asztal alacsony és a földön párnán ülnek mellette.

A férfiak és nők egyaránt kimonó nevű ruhát viselnek, bár sokan vannak olyanok is, akik európai ruhát öltenek magukra. Különös dolog az, hogy fapapucsban járnak, azonban ennek megvan a maga gyakorlati jelentősége. Ugyanis csak harisnyában szabad náluk bemenni a lakásba. Így tehát a papucs levetése sokkal egyszerűbb, mint a cipőé. Aztán nem mennek be cipővel a szobába, mert annak padlózata rizsszalmából készült gyékénylapból áll és ennek a tisztaságára nagyon vigyáznak. A japánok különben is nagyon szeretik a tisztaságot. A legtöbb japán naponta fürdik. Nincs minden házban fürdőszoba, de minden utcában van nyilvános fürdő, ahol igen olcsón megfürdhet mindenki.

A japán nép nagyon szorgalmas. Vasárnap csak az állami hivatalokban és az iskolákban van szünet, kint a

földön és a gyárakban azonban dolgoznak. Vannak ugyan úgynevezett szabad napok is. Azt mondhatnánk, hogy hozzá vannak szokva ahhoz, hogy sokat dolgozzanak, mivel csak így tudnak nagy sűrűség mellett kicsiny országukban megélni.

Jellemző tulajdonságuk, hogy rajonganak a természetért és ezzel együtt nagyon szeretik a sportot is. Egész éven át tele vannak a kirándulóhelyek, ugyanez áll a sportpályákra is. Különösen kedvelik még a zenét és a táncot.

Nagy az érzéke a japánok a szép iránt. Ez nyilvánkozik meg parkjaikban és természetstúdióikban. Ebből külön ki kell emelni virágzeretűket. Egy-egy virágnak a virágzása valószínű esemény. A lányok az iskolákban külön tanulják a virággonddozást. Nem kell azonban azt gondolni, hogy a japán nép természet-szeretletben merül ki, mert feltűnően nagy a gyakorlati érzéke. Csak akkor vesz át valamit más néptől, ha az saját hasznára van. Így vette át és honosította meg az európai kultúrát is hazájában.

Érdemes megemlíteni még egy érdekes dolgot.

Japánban nem szokás nővel vagy leánnyal az utcán karonfogva sétálni, sőt, aki ezt tenné, éppen kinevetnék. Miért? Erre azt mondják a japánok, hogy ők szívesen vezetnek kézenfog-

va kisgyermeket, öreget, vagy betegét, mert azoknak segítségére van szükségük. De semmi értelme sincs annak, hogy leányokat séta közben támogassanak.

És most nézzük meg hazaszeretétét. Ez az, amit leginkább elmegetnek. Hazaszeretétük olyan, hogy bármely percben készek a hazáért meghalni. Ez szorosán összefügg vallásukkal a sintoizmussal. Bár nagyobb részük buddhista, az állam megköveteli, hogy valamennyien tartsák azt a sintó vallásból átvett tételt, hogy mindenkinek tisztelnie kell a császárt és azokat az ősokeket, akik Japán nagyságát előmozdították.

A japán nép legértékesebb tulajdonsága az optimizmus és az akarat-erő. Nem hátrál meg semmiféle nehézség elől. A japán nő mindig mosolyog. Már kisgyermek korukban ránevelik őket erre az akaratere. Japánban nincs síró gyermek. Ha pedig valamelyik gyerek elesik, nem futnak oda, hogy felemeljék, hanem megvárják míg magától felkel, mert önállóan kell lennie. Sem magánlakásokban, sem máshol soha lárna nincsen. A japánok igazán van önuralma; hangulata nem tükröződik vissza az arcán. Ez az akaratere Japán nagyhatalmának alapja, és jövőjének is legbiztosabb záloga.

KNAUER GYULA VIII. o. t.

ADTÁL MÁR VALAMIT A SZENT IMRE OLTARRA?

OPTIKA

Takarékosság tagja.

FOTO

JÁTÉK

HUBER FERENC PÉCS, Széchenyi-tér 2.

Az éjjeli vadászelhárítás

Az éjjeli bombatámadások ellen egyik leghatásosabb eszköz az éjjeli vadász. Az ellenség sokat vár az éjjeli vadászok alkalmazásától, mert külföldi tapasztalatok szerint az éjszakai vadász 15 %-os eredménnyel is küzd az éjszakai bombázók ellen.

Régebben csak a fényszóró segítette az éjjeli vadászt, és a vadászrepülő mereszthette szemét a sötétségbe, s ködös időkben a fényszórók elenyésző kis fénye jutott csak fel az égbe.

Az a távolság, amelyről az éjszakai vadász megpillantja a bombázót 200 m körül ingadozik az éjszaka világosabb és sötétebb volta szerint. Hátránya ennek az alkalmazásnak az volt, hogy az ellenség felkészül a támadásra és egyben célpontul szolgálnak tűzfegyverek kihasználásában. Ellenben, ha az ellenséget a vadászrepülő sötétben közelíti meg, meglepheti, viszont fent áll az a lehetőség, hogy a két gép összeütközik.

Ennek az eljárásnak még egy segédeszköze van. Magára a gépre szerelik a fényszórót és mikor a vadászgépre már megközelítette ellenfelét, a fényszórókat meggyújtja és így lövi az erős fénytől elvakított bombázót. Azonban a fényszórók jó célpontot képeznek az ellenség lövészei számára.

Ezek voltak az éjjeli vadászat azon fajtái, melyek a földi irányító szolgálat nélkül történtek.

Az éjjeli vadász problémája az, hogyan lehet egy repülőgépet mindenkori helyzetét pontosan rögzíteni. Ha ezt a feladatot megoldották, akkor természetes, hogy megfelelő telefont és rádió közléssel a vadászt az ellenség hátába lehet irányítani mindaddig, míg ez meg nem látja ellenfelét és míg löni nem bírja.

Ezt a kérdést a rádiólocátor berendezéssel oldották meg. Ez hullámokat bocsájt ki, amelyek a repülőgépről visszaverődnek. A visszaverődött hullámokat a berendezés ismét fel fogja és ezekből megállapítják a repülőgép helyzetét, irányát, magasságát és távolságát.

A rádiólocátorral körülbelül 50–350 km-ig lehet az ellenséges repülőt rögzíteni. Természetesen ettől kezdve a rádiólocátor követi a gép mozgását. Mivel a rádiólocátor hatásköre meglehetősen kicsiny, ezért ezeket az ország területén lányszerűen kell alkalmazni.

A rádiólocátorral irányított éjjeli vadászhare lefolyása következőképpen történik.

Mikor az ellenséges gép 100 km távolságra megközelíti a célpontot, a vadászgépeknek elrendelik a felszállást. Egy rádió közben állandóan ad le jelzéseket tájékozódás céljából. A rádiólocátorok közben jelzik az ellenséges gép útját, valamint a saját gép helyzetét. Ez alapján a repülőgépet irányító szervek rádió útján megadják a gépnek a repülőgépi irányítószöveget és a magasságot. Így megközelíti a bombázót a vadász, s megkezdődik a harc.

— Az éjjeli vadászelhárítás állandóan fejlődik, új és új találmányokat alkalmaznak s igyekeznek minél korszerűbbé tenni ezt a fegyvernemet.

NEMESSZEGHY E. VIII. o. t.

Mi volna . . .

ha végre már minden piusista köszönné egymásnak?

ha az Önképzőkör legalább már beszámolót írna lapunkban eddigi munkájáról?

ha a diákmiséken minden diák énekelne, nem pedig csak néhány nyolcadikos és hetedik?

ha néhányan mélyebben belemártanák tollukat a tintásüvegbe és egy-egy cikket beküldenek a szerkesztőségbe?

ha a Diákkaptár valami újabb nagyobb munkába fogna bele?

Házi stúdió

Bizonyára eszetekbe jutott már, kedves fiúk, az az ötlet, hogy vajjon hogyan tudnátok megörökíteni saját hangotokat, családi körötök vidám vagy megható jeleneteit. Pedig nem is gondoltátok, hogy alapjában véve a dolog milyen egyszerű. A következő pár sorban a házi stúdió lényegével szeretnélek titeket megismertetni.

Hangfelvételek készítésével sokáig csak az erre berendezett üzemek foglalkoztak. Edison fonográfjával ugyan magánember is készíthetett otthonában felvételt, de ennek hangminősége nem nyújtott műélvezetet, és inkább mint érdekesség jöhetett számításba. A házi hanglemezkészítés, különösen a sokszorosító eljárás, oly nagy anyagi befektetést jelentett,

Szemüveget — foto cikket szolid áron
ÉDEN drogériában (Szinház mellett)

hogy az magánember számára szinte elérhetetlen volt. Néhány éve a nagyobbteljesítményű rádiókészülékek, erősítők felhasználásával lehetővé vált a házi hanglemezkészítés. Így ugyanis a rádiókészülékhez nem kellett már más, mint egy vágószerkezet és olyan lemezanyag, ami elég puha volt ahhoz, hogy bele „vágni” lehessen, viszont elég kemény is a többszöri lejátszáshoz. A nagy érdeklődés azonban hamar alábbhagyott, mert kitént, hogy az elért hangminőség messze maradt a gyári lemezek mögött, még akkor is, ha „jól sikerültek.” Néhány éve annak, hogy a házi hanglemezek készítése ismét az érdeklődés középpontjába került. Ennek főoka az, hogy már jó eredményeket lehet elérni, az amatőr is hozzájuthat azokhoz a jó lemezanyagokhoz, amelyeket például a rádióstúdiók használnak.

Akinek van 4–5 wattos végerősítőjű rádiókészüléke, hozzákapszolhat lemezvágót, és máris megörökítheti a rádiótól át hallott műsorszámokat. Ha pedig saját hangjáról vagy játékáról kíván felvételt készíteni, abban az esetben mikrofont kapcsolhat készülékébe, amely mint erősítő működik. A lemezvágó egy elektronátorból, egy vágó hangdobozból (pick-up) és vezetőszerkezetből áll. Ha figyelembe vesszük, hogy egy jobb gramofon is belekerül 150 pengőbe, nem tekinthetjük nagy befektetésnek a lemezvágó 250–300 P körüli árát.

A lemezvágás fogásait épen úgy el kell sajátítani, mint például a fényképezés ismereteit. Itt is áll az a szabály, hogy gyakorlat teszi a mestert. Amatőr lemezanyagok nagyon jól megfelel a zselatin, a használt fényképfilm, a röntgenfilm. Néhány tucat hanglemez hosszú időre nyújt változatos szórakozást. A rádión keresztül sok olyan hangképet, eseményt örökíthetünk meg, amelyekhez egyébként sohasem juthatunk hozzá. A családi felvételek pedig mindenkor meghatóak vagy épen mulatságosak.

Ebben a pár sorban természetesen a házi stúdió lényegéről nem ismertethetlek meg benneteket, de ha lesznek olyanok, akiket a téma érdekel, a következő számokban még részletesebben írok az amatőr hanglemez készítéséről.

PÁLÓS LÁSZLÓ VIII. o. t.

Vétel eladás csere
TURUL bélyegkeres-
kedés Pécs, Kossuth
Lajos-utca 8. szám.
(az udvarban)

Írógépek, töltőtollak
szakzerű javítása

Palai Géza

műszerész üzemében
PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.

BÜVÉSZET

VEZETI: SZABÓ A.

A varázskendő.

Elheh a mutatónyhoz mindenképp szükségünk van egy szervantra. Ez egy zacskó alakú eszköz, mely arra szolgál, hogy kisebb tárgyakat észrevétlenül beleejtsünk. Csináljunk lécből egy 10×10 cm. nagyságú négyzetet. A négyzet két párhuzamos oldalát hosszabbítsuk meg kb. 10 cm-el az egyik irányban. Mikor ez kész főssük be az egész faszerkezetet feketére. Majd készítsünk fekete szövetből egy zacskót, melynek a szája akkora, hogy a négyzetre szögelhetjük. A zsákooska mélysége kb. 12 cm legyen. Most a zacskót a fakterre szegezzük és már kész is a szervant. A két párhuzamos meghosszabbítással az asztal lapjának alsó felére erősítjük egy-egy csavarral úgy, hogy a zsák szája az asztal széle mellett kiálljon. Mindez természetesen az asztalnak nem azon az oldalán van, amelyiken a nézők, mert nekik erről nem szabad tudniok. A mutatónyok után a csavar okozta lyukakat viázzsal betömhetjük.

Szükségünk van egy más előkészületre is. Két egyforma kendőt összeravarrunk és a kettő közé közepre egy akkora kör alakú kartont erősítünk, mint amekkora a pohár szája. Előadásnál ezzel a kendővel a poharat olyképen terítjük le, hogy a karton éppen a pohár fölé kerüljön. Majd a hüvelyk és mutatóujjunkkal megfogjuk a kartont s egyben a poharat is és felemeljük. Ezután eltávolodunk az asztaltól, de közben egy pillanatra a szervant fölött visszük el és a kendő végei által letakarva a poharat a szervantba ejtjük. Mivel a karton a pohár szájának alakját mutatja, a nézők azt hiszik, még mindig a pohár van a kendő alatt. Ekkor megfogjuk a kendő sarkát s kirázzuk és nagy esodálkozására a pohár eltűnt belőle.

A citrom rejtélye.

Kölcsönkér a bűvész egy húszfillérest. Kezébe veszi és két kezét összedörzsöli azért, hogy a húszfillérest szétmorzsolja. Majd felmutatja a kezét és húszfilléres eltűnt belőle. Ezután kijelenti, hogy azért kellett szétmorzsolnia, hogy az asztalon levő két citrom közül az egyikbe varázsolhassa. Megkérdezi, hogy melyikbe varázsolja és amelyiket kijelöli, azt megdörzsöli varázspálcájával. Majd felvágja, s valaki a nézők közül — pl. akitől kölcsönkérte — sajátkezűleg veheti ki belőle a húszfillérest.

A mutatóny előtt két citromba a csücsztől közepig egy bevágást csinálunk, majd betolunk egy-egy húszfillérest. Ezután a nyílásokat bevarrjuk. A mutatóny megkezdésekor kérünk kölcsön egy húszfillérest. Ezt tenyerünkbe tesszük és megmutatjuk. Majd két kezünket egymásba téve egyideig dörzsöljük s ezalatt a húszfillérest

két ujjunk közé szorítjuk úgy, hogy hátrafelé kiálljon s előlről a tenyér felől láthatatlan legyen. Ezután felmutatjuk tenyerünket és a húszfilléres eltűnt belőle. Kezünkbe vesszük a varázspálát, miközben a húszfillérest észrevétlenül az asztalra ejtjük. Majd a kiválasztott citromot megdörzsöljük és a nyílással ellenkező felén lehátazzuk, majd felvágjuk és a kiálló húszfillérest valakivel kivetítjük.

Az eltűnt pénz.

A bűvész kölcsönkér egy húszfillérest, majd megkérdezi, tehet-e vele azt amit akar. Az igenlő válasz után zsebre teszi és kijelenti, hogy a nézők egészségére inni fog érte egy pohár málnaszörpöt. A nézők természetesen zúgolódní fognak, s ekkor vállalkozik a mutatvány bemutatására. Kiveszi zsebéből a húszfillérest, s letakarja egy kendővel, majd a segédkező néző kezébe adja olyképpen, hogy az a kendőn át a pénzdarábot pereménél fogva kezében tartsa. Ezután a segédkezőnek másik kezébe egy vízzel telt poharat ad és föléje tartatja mintegy 10 centiméterre a letakart pénzt. Majd felszólítja, ejtse a pénzt a pohárba. Ez hallhatóan bele esik, a kendő pedig a pohárba borul. Átveszi a leborított poharat és az asztalra teszi. Majd megkérdezi a nézőktől, hol is van a húszfilléres? Ezek természetesen azt fogják mondani, a pohárban. Erre kijelenti, hogy azt a segédkező néző zsebébe varázsolta, s tényleg ki is veszi onnan. Majd leveszi a pohárról a kendőt s megmutatja, hogy a pénz tényleg eltűnt belőle.

A mutatványhoz csiszoltatunk üvegesnél egy húszfilléres nagyságú üveglapot. Ezt előre a zsebünkbe tesszük. A bevezető szavak után, mikor a mutatványhoz kezdünk a húszfilléres helyett ezt veszünk ki zsebünkéből és takarjuk le a kendővel. A közönsé természetesen azt hiszi, hogy a pénz van a kendő alatt. Miközben a segédkező néző a „pénzt” a pohárba ejti, zsebünkéből észrevétlenül kezünkbe rejtjük a valódi pénzt. Majd a segédkező néző zsebébe nyulunk, s mintha onnan vennénk ki a pénzt, felmutatjuk. A poharat is bátran megmutathatjuk, mert ha belenéznek miközben kissé mozgatjuk, nem lehet benne meglátni az üveglapot. (folyt. köv.)

Isten!... Haza!... Család!

Létforrásod volt Ő, kísérőd élteden;
Majd számodra Erő! és Vigasz! és Remény;
Léted határa lesz, mert végcél: — a z Isten!
Erőd teljében légy férfitámasza
Az ősektől szerzett, vértől ázott földnek,
Amelynek szent neve: óh áldott szép — H a z a!
Sokszor nehezedik az élet súlya rád;
A világ elhagyott, — úgy érzed, — s mindenki
Erőforrás ilykor: féltve őrzött — C s a l á d!

GR. SZÉCHÉNYI FERENC VIII. o. t.

Igy festünk civilben

Február 27-én, szombat délben megkaptam osztályfőnökömtől — kello szavak kíséretében a félévi bizonyítványt. Otthon elkaptak egy „láncra”.

Délután elmentem egy kebel barátomhoz megkérdezní, nála milyenek a „hátsuló” viszonyok. Házuksnál esöngetek. Semmi zaj. Unalmamban háttal neki támaszkodom az ajtónak fél évi gondolataimba merülve. Egyszer csak nyílik az ajtó, és én hanyatvá-gódtam, mint egy darab tuskó. Kellő köszönések után belépek barátom szobájába. Az ajtó különös volt, mert kinyitáskor egy elég megviselt papucs hullt a kcbakomra. Mondhatom kellemes kis fogadtatás volt. Barátom föl-ugrott asztalától és nekem ro-

hant, mintha mi sem történt volna. Későbbi beszélgetés során elmondta, hogy náluk is volt zivatar atyai dörgések és pofonok villámlásától kísérv. Szegény fiú, mekkora megrázkódtatásban lehetett része. Nekem is vannak már efféle tapasztalataim. Mondhatom nem valami szívet felemelő.

Későbbiek során elmondta, hogy ha három szekundája lett volna, akkor már Budapesten lenne. További szándéka az volt, hogy majd mint gazdag ember hazajön. Mivel csak kettőből bukkott és az atyai pofonok is kijózanították, ezért csak köztünk maradt, és csak továbbra is izguló koma lett.

Molnár Imre V. o. t.

ADAKOZZ TE IS A SZENT IMRE OLTÁRARA!

Vér és vas

Peschaut Román VIII. o.

Miska örvezető felderítő csapatával az orosz rónán cserkészt. Sietve látták bajtársai visszajönni. Miska jelentéséből kítűnt, hogy 6—700 főnyi orosz sereg meg akarja lepni az alig 70 főből álló előretölt csapatot.

A csapat parancsnoka elrendelte a hátsó állásokba való visszavonulást. Az oroszok golyói már a fejük felett zizegtek. Miska önként vállalta két bajtársával a visszavonulás fődözését. A parancs úgy szólt, hogy addig zavarják gépfegyverükkel az ellenséget, míg a csapat hátsó megerősített állásaiból föl nem veszik a harcot.

A távolság, melyet a csapatnak meg kellett tenni, elég rövid volt. Miska társajval egy kis cserjedőmögben foglalt állást, ahonnan már látni lehetett a közeledő ellenséget, azonkívül onnan jó kilövés is volt. A gépfegyverben már bent volt a heveder, az oroszok pedig egyre közeledtek. Miska várt míg közelebb érkezek,

célzott, és megnyitotta a tüzet. A tűz hatása erős volt. Az első pillanatban nem tudták honnan jön feléjük a halál. A következő sorozatnál azonban fölfedezték a géppuskafészeket. Tűz alá vették. Miska elérte célját: az oroszoknak meg kellett állni. A géppuska hirtelen elhallgatott. Az oroszok ismét fölkerekedtek. A gépfegyver ismét megszólalt. Sok orosz borult vérbe. Az ellenség taktikázott. Balfelé kerülve, oldalról támadták meg a három embert. A kísérlet azonban meddő maradt.

A baloldali bajtárs egyszercsak megvönaglik. Melléből lassan szivárog a vér. Miska fogta le törtfényű szemét. Miska érzi a halál szelét. Az otthon képe fut el előtte. Most bizonyára aratnak. Szinte hallja a kasza suhogását, s látja mint költik kővébe az Aldást. Ott van öreg apja is, az is arat a többivel. Hej, ha ő most ott volna, az öregnek csak a nagy eperfa árnyékából volna szabad nézni a világ legszebb csukáját. Egy füle mellett belzúgó golyó azonban visszazökkentette a valóságba.

Az ellenség ismét előlről jön. „Bajtárs, még egy sorozatot, addig már elérik a mieink állásaikat.” Zakatolva kelepelt a géppuska. Bajtarsa egyszercsak furcsa hangot adott, a keze ernyedten hullott le a hevederről. Fejlovást kapott. Miska kilötte a sorozatot, de még mindig nem hallotta övéi tüzelését. Egyszercsak hasító fájdalmat érzett oldalában. Lövést kapott. Hátrabégett. Övéi még nem érték el állásaikat. Ha nem tartja az ellenséget még egypár percig, akkor az oroszok följutnak a dombra, s a fődőzék nélküli bajtársaiiban nagy pusztítást tehetnek. Ereje már fogytán volt. Egy hevedert nagynehezen befűzött, s küldte a halált a közeledő ellenségre. Lövése talált. Öröm töltötte el, de ereje egyre fogyott. Egyszercsak hallotta bajtársainak fölmentő lövéseit. Utolsó erejével föállt, s révedező szemmel kiáltotta: „Győzelem!”

Mellét újabb golyó járta át, s holtan hűköt a gépfegyverre. Meleg, piros vére apró erekben folyik a hideg vasra. Vér és vas, melynek ötvözetéből kovácsolják az új világ vázát. Miska úgy borult a vas alkotmányra, mintha egy testté forrt volna vele össze. A kötelelességteljesítés új hőse költözött át az örök hadseregbe.

A miniszterelnök úr a lillajüredi írói találkozóon „tragikus megkööttségnek” nevezte el az írók helyzetét. Felhívjuk tehát a katolikus társadalom figyelmét, hogy katolikus lap-

jai vagy írói olvasásánál és megítélésénél gondoljon néha a miniszterelnök úr által oly klasszikusan meghatározott „tragikus megkööttségre.”

Aranyat, ezüstöt, briliánsot, m a g a s áron veszek,

Hentz Kálmán M á v. ó r á s
és é k s z e r é s z
Pécs, Jókai-tér 2.

A Pius modellezik

Egy éve annak, hogy országosan megindult a modellezés. Célja az, hogy az ifjúsággal megismertesse a repülés alapfogalmait, és előkészítse a repülésre azokat, akik repülőnek vagy más repüléssel kapcsolatos pályára lépnek. Tavaly az iskolaév végén a Piusban is megalkult az Aero Szövetség. Szép létszámmal, és nagy felszereléssel indult meg a munka. A stadiont kineveztük repülőtérnek. Először csak néhány kis „Szünyog” mutatkozott a téren. Má-

sodik gépnek épült a „Tas II.” Ezzel már többen komoly eredményt értek el. Többször a Pius kicsinek bizonyult és a falakon kívülre is elrepültek. Több kirándulásunk volt, Nagyárpádon és a repülőtéren. Nagyárpádon tartottuk az őszi versenyt. Több páter is eljött. A versenyen Kardos nyerte meg a Bébijével. Most nagyban folyik a munka. Szep-tembertől kezdve a konviktorok is modelleznek. Most már csak a szép tavaszi időt várjuk, hogy gépeink szép repüléseket végezzenek.

Cser Lajos IV. A. o. t.

Mit tettél a Szent Imre oltár érdekében?

KERESETI LEHETŐSÉGEK

I. Ciroktermelés. Kaptárunk a várostól kapott földön cirok termel. A cirok közé babot vetünk, amivel elérjük, hogy a szántási költséget abból tudjuk fedezni. Amint az idő megengedi, felszántatjuk és jelentkező fiúkkal bevetjük **rendes napszámért**. Ugyanígy a kapálást is fiúk végzik, természetesen ezt is **fizetéssel**. A cirok nagyon jövedelmező, mert amellett, hogy szakálát nagyon keresik, magját, sőt szárát is el lehet adni. Így elérhetjük, hogy a részvények után azoknak 3—4, sőt 5-szörösét fizethetjük.

II. Bekapcsolódunk a városi D. K. által rendezendő hulladékgyűjtésbe.

III. Amint lehet elkezdjük a gyógynövénygyűjtést.

A további kereseti lehetőségeket a hirdető táblán és az Arany-Ezüstben közöljük.

Figyelje mindenki a D. K. hirdetőtáblát
Munkára föl!

Esztergár Pál VII. a piusi D. K. vezetője.

A föld országunk alapja. Ezeréve ezen a földön élünk, rajta dolgozunk, érte harcolunk. Magyarország földje: a magyar mult, a magyar jelen és a magyar jövő!

Fel kell, hogy vegyük a harcot a szidó és idegen szellem minden megnyilvánulásával szemben: irodalomban, zenében, előadásokban, színhá-

zakban. Hadat kell üzenünk minden olyan irodalomnak, minden olyan zenének, amely népiünk irodalmát, zenéjét támadja, eredeti és értékes formájából kiforgatja, nemzeti és klasszikus jellegétől fosztva, színtelené és nemzetközivé teszi.

(Ifjúvezetőképző jegyzetekből.)

Diákaptár

Kedves fiúk! A mai háborús idők fokozottabb cselekvésre szólítanak mindnyájunkat. A ma jelszava: „A takarékoság erény, a pazarlás hazaárulás!”

Ezt a jelszót tüzi maga elé a diákaptárunk is és ezzel a jelszóval indul meg a hosszas pangás után. Azt hiszem, nem kell senkinek sem megmagyarázni, hogy a diákaptármunka mennyire népszerű érdek, de amellet mindenkiné a saját érdeke is. Mindenki szeretné, ha pénze volna, de nem tudja, honnan szerezzen. Rajta! Most itt az alkalom! A diákaptár alkalmakat nyújt pénzkeresésre, csak ki kell használni. Egy kis ügyesség, élelmesség és mindjárt pénz tít a markunkat. Akinek meg befektetni való pénze van, itt az alkalom, fektesse bel! Nagyon is megéri! Nem tudom hol kaphatna még 3–4 szerez osztalékot valaki. Tehát rajta! Még ma lép be a kaptárosok közé, de ne csak papíron, hanem a valóságban is, azaz dolgozz; mert a sült galamb nem repül senkinek sem a szájába. Programunk a következő:

Szervezet:

I. Vezetők: Az iskola főkaptárosa, az iskolakaptár vezető, ő irányítja az egész kaptármunkát. Mellette a propagandafőnök, a titkár, a főpénztáros és a főelőadó (átveszi a gyűjtött dolgokat), minden osztályban egy osztályigazgató, egy pénztáros (nálá vannak az osztálybeliek törzslapjai) végül egy vagy több előadó segédkeznek.

II. Tagok: Akik a D. K.-ban működni akarnak két csoportra oszlanak.

a.) Részvényesek: A R. T. mindig egy évre alakul 1 P. névértékű részvényekkel. A R. T. a kaptárnak az alapja, minden vállalkozást a R. T. csinál A vezető a R. T. igazgatósági tagjai és legálabb egy részvényiüknek kell lenni. A részvények névre szólnak. Szabadon lehet velük kereskedni, de a tulajdonosváltást be kell jelenteni a titkárnak, aki rávezeti az új tulajdonost.

b.) Tagok: Mindaz, aki kaptármunkával foglalkozik ide tartozik. Minden tagnak van a pénztárosnál egy törzslapja, amin rajta van, hogy mennyit dolgozott, gyűjtött és mennyit keresett. Célunk, hogy év végére legalább 5 P-je legyen mindenkinék.

Munkamenet:

Pontverseny indul meg a tagok között. Minden kereséért bizonyos (kb. 20 f-ként 1.) pont jár, ez az alap. A nehezebb, több utánjárást kívánó munkánál magasabb az alap. A törzslapra rá lehet vezetni a hozott összeget is, de ennek alacsonyabb az alapja. Ha részvényes keres 5–10 százalékkal magasabb az alap, ugyanígy a vezetőkénél is. A pontversenyben legtöbb pontszámot elérők pontszámukkal arányban jutalomban részesülnek. Minden törzslapra bevezetett ösz-

szeg után 1-3 százalékot be kell fizetni a pénztárba propaganda és egyéb kiadások fedezésére. A törzslapra bevezetett összegnek csak 20 százalékát kaphatja meg a tag, a többi a főpénztáros beteszi a bankba, hogy ezáltal gyűjtésen tőkét, de egyuttal forogjon is az összeg. Ha valakinek használható jó ötlete van, az ötlet használhatóságának megfelelően pontszámot kap. Év végén az egész összeg kifizethető.

Törzslap használata. Valaki gyűjtőt pl. 10 kg. ócskavasat, azt be akarja váltani. Először elkéri a pénztárosától a lapját, elmev vel a főelőadóhoz, az átveszi, megméri a hozott anyagot, rávezeti a lapra az értékkel együtt, aláírja. A tulajdonos ezután elviszi a pénztáros-hoz, az rávezeti a pontértéket, a kifizetett és benntartott összeget és ő is aláírja. Végül a tulajdonos is aláírja, hogy a jelzett összeget átvette és visszaviszi lapját pénztárosához, aki bevezeti úgy a visszahoztal, mint az elvitel idejét. A pénztáros és főelőadó is bevezetik saját könyvükbe az adatokat. D. K. által fizetett munkát az ott jelenlevő vezető igazolja, értékét a főpénztáros vezeti rá.

A Szent Imre oltár a piusi diákok oltára! Te is adakozzál költségeire!

*A legigazabb barátnál is nagyobb
a kincs a megértő testvér: becsüljük
meg a finneket!*

*Létesítsünte lelki hidat Finnország
és Magyarország közé!*

*Ne légy felszínes lélek! Merülj a
komoly kérdés mélyére, mert itt is,
akár csak a tengerben, csak a mély-
ben tudsz gyönyögt és kincseket ta-
lálni.*

Könyvszemle

Közös esti ájtatosság. Az Egyház liturgikus imáiból katolikus családok és liturgikus közösségek számára összeállította: Szombati László plébános. Korda kiadása.

Szebb Jövő. Összeállította: Kenyeres Lajos. Levente praedikációk gyűjteménye a lelkipásztori munkák megkönnyítésére. Ára 5 P. Korda R. T. kiadás.

Igét váró fiúk. Irta: Lantos Kiss Antal. A könyv a diákaptárhoz és az iskolákból kikerült fiatalokhoz szól. Tartalmilag a különféle középiskolák lelkipya-

korlatain, a szerző által hallott lelkipapok beszédek, gyűjteménye. Jó számonkérés, és felülvizsgálat a diák korban elhangzott prédikációk felidézésére. Ára 3.60 P. Korda kiadás.

A Bambino kis zarándokai. Irta: Váth János. Kis magyarok érdekes története, akik elhatározzák, hogy elzarándokolnak Rómába, hogy egyszer hadd csengjen magyar beszéd is a kis Bambino jászla előtt. Ára 1.20 P. Korda R. T. kiadás.

Vér és láng között. Irta: Csák László. A véres spanyol polgárháború és a hős spanyol diákok főlemelő és izgalmas története. Ára 2 P. Korda R. T. kiadás.

Életszentség forrása. Irta: P. Bíró Ferenc S. J. A Szentírás szerint való életszentség forrásainak a keresését öleli fel a kis könyv. Ára 50 fillér. Korda R. T. kiadás.

HIREK

Szent Imre oltár fog épülni a Pius-templomban a fiúk adományaiból. A Szent Imre oltár a püsi diákok oltára lesz!

Cserkészzet, Félév előtt főleg őrsi munkára szorított a cserkész élet. A „Turul” és „Mókus” őr szép magyaros illetve modern stílusú őrsi sarkot állított fel. A hetente ismétlődő őrsi sétáról meghozták cserkészjeink az első hóvirágot. Otthonunkat megosztottuk testvériesen a „Fiúmei” iskola farkaskölykeivel és apródjaival.

Vendégei vannak a Piusnak. A Fiúmei utcai elemi iskola délutánként a Piusban tartja tanításait, mert iskolájukat kórházzá alakították át.

Palos Bernardin lett a pécsi tankerület új főigazgatója, dr. Fodor Ferenc helyett. Az új főigazgató úr a ciszterci rend egri Szt. Brenát főgimnáziumának volt igazgatója, s egyben házfőnöke is. Mint érdekességet megemlíjtük, hogy P. Bagaméryval együtt érettségizett.

Felülfizetések az Arany-Ezüstre VIII. osztály 20.42. P. Jung József zls. 4.60 P., Zala J. Béla dr 1 P., Tetmayer László 1 P. Hálás köszönettel nyugtázzuk.

A „**Mecsek Alján**” húsvétra várható.

Sport. A KISOK szertornajelvényt szerző verseny a Ciszterci-gimnázium tornatermében zajlott le. A Piusból többen nyertek ezüst, bronz és vas jelvényt. A KISOK sjejlvényt szerző versenyén a Piusból 18-an nyertek vasjelvényt. A közeljövőben kerül megrendezésre a Pius házi úszóversenye is.

Febr. 1-én és 2-án tartotta a kongregáció missziós szakosztálya missziós ünnepélyét amelyen D. Szabó Ernő S. J. beszélt és mutatta be Xav. Sz. Ferenc életét szemléltető filmét. Az előadással kapcsolatban könyveket árultak. A missziók javára befolyt 80 P.

V. K. Cs. A vezetőképző csapat tagjai nagyszerű egyenruhát kaptak. A hatása nagy volt, különösen a kicsinyeknél. A kiképzések fokozott erővel folynak.

Zenélő ifjúság február 15-én jól sikerült előadást tartott a színházban „humor a zenében” címmel. Az előadásnak nagy sikere volt különösen a disznóhulyag és Miska bácsi kalapáca miatt.

Horváth tanár úr nagyszerű előadást tartott a romantikus zenéről a Zirci-gimnáziumban február 12-én.

A félévi haragos viharfelhői lassan tűnedeznek már. Olyan diák is van, aki a villámhárítót már leszerelte.

ELŐMOZDITOTTAD-E A SZENT IMRE OLTÁR MEGÉPÍTÉSÉT?

Osgyáni Jenő

optika és fotó
szaküzlet

PÉCS. (Városház épület.)

Telefon: 25-17.

Rövidáru szaküzlet

CSILLAG

Király-utca 33. szám.

MAGYAR nyakkendők legszebb választékban!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben

harisnyát,

női és férfi fehérneműt

Széchenyi-tér 7. Takarékszági hitel!

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és díszműru üzlete

Pécs, Király-u. Városház épület.

Telefonszám: 24-12.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

F é r f i r u h a h á z

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

Irgalmasok-utca 12. sz.

Magay (Molter) Antal vászon és
féhérmű
kender-, len-, pamut-, és jutagártnányok
raktára

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17-73.

Női és férfi fehér-
nemű varroda
és himzőszalon

v. BUZASSYNE

Majorossy l-u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkeszti:
Faludi Zoltán

Árnyagi ügyek:
Szabó Antal

Felelős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta április 15.

Legközelebbi szám májusban.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2— P. Megjelenik egy évben nyolcszerc.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

Életszentség forrása. Irta: P. Bíró Ferenc S. J. A Szentírás szerinti való életszentség forrásainak a keresését öleli fel a kis könyv. Ára 50 fillér. Korda R. T. kiadás.

HIREK

Szent Imre oltár fog épülni a Pius-templomban a fiúk adományából. A Szent Imre oltár a püsi diákok oltára lesz!

Cserkészzet, Félév előtt főleg őrsi munkára szorítottak a cserkész élet. A „Turul” és „Mókus” őr szep magyaros illetve modern stíflü őrsi sarkot állított fel. A hetente ismétlődő őrsi sétáról meghozták cserkészeink az első hóvirágot. Otthonunkat megosztottuk testvériesen a „Fiúmei” iskola farkaskölykeivel és apródjaival.

Vendégei vannak a Piusnak. A Fiúmei-utcai elemi iskola délutánként a Piusban tartja tanításait, mert iskolájukat kórházzá alakították át.

Palos Bernardin lett a pécsi tankerület új főigazgatója, dr. Podor Ferenc helyett. Az új főigazgató úr a ciszterci rend egri Szt. Brenát főgimnáziumának volt igazgatója, s egyben házfőnöke is. Mint érdekességet megemlíjtük, hogy P. Bagaméryval együtt érettségizett.

Felülfizetések az Arany-Ezüstre VIII. osztály 20.42. P. Jung József zls. 4.60 P., Zala J. Béla dr 1 P., Tetmayer László 1 P. Hálás köszönettel nyugtázzuk.

A „Mecsek Alján” húsvétra várható.

Sport. A KISOK szertornajelvényt szerző verseny a Ciszterci-gimnázium tornatermében zajlott le. A Piusból többen nyertek ezüst, bronz és vas jelvényt. A KISOK síjelvényt szerző versenyén a Piusból 18-an nyertek vasjelvényt. A közeljövőben kerül megrendezésre a Pius házi úszóversenye is.

Febr. 1-én és 2-án tartotta a kongregáció missziós szakosztálya missziós ünnepeit amelyen D. Szabó Ernő S. J. beszélt és mutatta be Xav. Sz. Ferenc életét szemléltető filmét. Az előadással kapcsolatban könyveket árultak. A missziók javára befolyt 80 P.

V. K. Cs. A vezetőképző csapat tagjai nagyszerű egyenruhát kaptak. A hatása nagy volt, különösen a kicsinyeknél. A kiképzések fokozott erővel folynak.

Zenélő ifjúság február 15-én jól sikerült előadást tartott a színházban „humor a zenében” címmel. Az előadásnak nagy sikere volt különösen a disznóhályag és Miska bácsi kalapácsa miatt.

Horváth tanár úr nagyszerű előadást tartott a romantikus zenéről a Zirci-gimnáziumban február 12-én.

A félévi haragos viharfelhői lassan tűnedeznek már. Olyan diák is van, akj a villámhárítót már leszerelte.

ÓRÁK

Páter Ádám latin órán
Az osztályba belép.
A sok diák köszönti a
Jó osztályfőnökét.

Kezdődik a latin óra
Peregnek a szavak,
S a pad alatt remegnek a
Vézna diáklábak.

Felel Zebu, remeg Jaku
És nézi a puskát,
Tíz perc múlva szekundásan
Lógatja az orrát.

Egymásután felel mostan
A három balkáni,
Egy-kettőre hősként hull el,
Mint sok-sok spártai.

Vége megszólal a csengő,
Elmúlt az óra.
Most már nem lóg ám annyira
Jakunak az orra.

Az lett a vesztük, mind a négyük veszte
Es hiába mondják: de készültem este...
Csak éppen nem erre.

De vége a tízpernek is:
Megyünk az osztályba,
Következik mennyiségű
Páter Lenner tárgya.

Felel Varga a táblánál,
S a példát számítja.
Osztály látja amint remeg
Kezében a kréta.

Elmúlt már az ötven perc
Elmúlt az óra,
S veri mellét, aki felelt:
Jelest viszek haza!

A szombat reggel is eljött
Jövünk iskolába,
Első óra német óra,
Bár túl lennénk rajta!

Páter Kerling személyében
Eljött im a végzet,
Mert feletet maga előtt
Ő egyszerre négyet.

FODOR IMRE III. A. o. t.

ELMÓZDITOTTAD-E A SZENT IMRE OLTÁR MEGÉPÍTÉSÉT?

?

Na ki?

?

(ARCELEK A VIII. OSZTÁLYBÓL.)

Sorainkat a football-belsőik rémével és a sídeszkák jötevéjével nyitjuk meg. A legkittünőbb „picc”-specialista. T. i. a P. T. K. különben magas pozíciójú nélkülözhetetlen tagja, mert kiválóan ért a sport minden eszközéhez és ágához, kivéve a szertornát. (T. i. a relációja „bagó” volt.) De mindezekről eltekintve pompás egyéniség. Az osztály hivatásos közbeszólója. (Na ja... az utolsó padból könnyű...) Kedvenc Ady verse: „Megöl a disznófejű Nagy Úr!” Különböző igazi optimista, mindenből viccet csinál, még abból is, amiből nem kellene. (Tiburcius, machen sie keinen Witz von deutschen Grammatik!) A testnevelési tanár jobbkeze. Állandó páholya van az Urániában (de csak Pius-előadás!) Barátunk ismeretségben van a M. kir. csendőrség és a P. V. K. V. alkalmazottaival! Nincs egyetlenegy kalauz sem, akít ne ismerne. Befejezésül csak annyit, hogy már megtanult bukfeceznit!

Szóljon most a lant osztályunk költőjéről. Már nem foglalkozik ugyan a költészettel, de megjegyzendő, hogy kiváló tehetség. Története egy szimfonikus költemény, melynek hőse Aljas Olivér vagy Kefe mint hivatalos körökben nevezik. Rendes nevén (—Ö/—). Kitiünbő ért a pofagyaltuhoz, az 1500-as futáshoz, de legfőképpen a steppeléshez. Órakerék szünetekben ő szórakoztatja az osztályban „rekedt” társaságot. De ezek mellett igen jól tud „markon” állni! Enekkarunk egyik oszlopos tagja. Igen szerény fiú. Karmesternek készül egy 100 tagú zenekarhoz. Csodálja Künnekét és Jack Hyllont. Örömet a szimfonikus költeményekben és a jazzongorában leli.

Műsorunk következő száma: Bogvyó, bogvyó, szőlőbogvyó... stb. Az utcai és osztályharcok hőse a szó legszorosabb értelmében! Bár mindig ő az áldozat. Legtöbb esetben cipő és harisnya nélkül kénytelen egy-egy órát végig izgulni. De megesezt már, hogy kilógatták az ablakon. (Na jó... de azért nem kell mindent elhinni.) Különböző VK. OS. egyik igen közkedvelt, és (alacsony) oszlopos tagja. Igen jó barátja a Kefének és a Hajásnak. (A hajásoknak is.) Nem nagy zenei tehetség. Inkább díjbirkózónak lehetne mint „állatorvosnak”!

... Valódi zsúrúri és művész típus! A zenekarunk nélkülözhetetlen primhegedűse. Kedvenc étele a hal. (A pellérdi halastóból.) Különböző igen jó hangja van. Már sokszor kérdeztük, hogy mit használ a hangja javításához. Azzal nyugtatott meg bennünket, hogy azt a bizonyos... na ja... sósorszesz!!! (Fiatallúr, nem használ a sósorszesz?) A színészgárdánk egyik kiváló tagja. Hódító egyéniség. A koresolyapályák leggyakoribb látogatója. (Idén alig látogatta...) A „Dedő”-nak és a „VBC”-nek az oszlopos tagja és megteremtője! (A „Dedő” többi tagjai: Csibu, Jean és végül Fhotár.)

Ismeretésünket a legközelebbi számban folytatjuk! Még van egy-két egyéniség!

v. BUZÁSSY SÁNDOR VIII. o. t.

Interjú

Laky György V. o. t.

— Hopp! most megvagy! — Csaptam le Rá diadalmasan — most nem menekülsz!

— Na mi az? — kérdezte kellemes althangon.

— Egy értekezést diktálsz le rögtön a „Sündisznó” olvasónak! — mondta meglehetősen kemény imperatívusban, mire ő kényelmesen elhelyezkedett a fűtőtesten, de onnan csakhamar le is szállt, éppen a test fűtő tulajdonsága miatt. Ezután két mutatóujját végighúzta leendő bajusza helyén, és ellemállhatatlan mosollyal így szólt: „Pessék!”

— Mindenek előtt: mi a véleményed a gimnáziumról? (Szecska az illető.)

— Hm... elég tűrhető. Csak az a baj, hogy olyan sok tantárgy van. Nem győzők eleget tanulni. Már majd szétmegy a fejem a sok...

— Vízitől természetesen. Na de hát nincs is olyan sok tantárgy. Például a latin...

— Igen a latin. Eleinte nehéz volt, de most már kezdek berendezkedni klasszikus műveltségre.

— Miben áll ez?

— Ide figyelj: Agricola terram arat, Agricola...

— Jó, hagyj abba. Nem tudom követni ezt a legmagasabb fokú klasszicizmusra vezető észjárást. Na és a magyar?

— Abban igen előrehaladott vagyok. Hovatovább perfekt beszélek magyarul. Csak az nem fér a fejembe, hogy mi a különbség a mellérendelt mondatok és az utorka között?

— Ezt én sem tudom. De mi a különbség egy víziló közi?

— Egy víziló közi? Hm...

Szabad a vásár.

— Az a különbség, hogy belemegy a vízbe. De most menjünk tovább. Hát a számtan?

Tekintete itt elborul. Homlokára sötét felhő ül. Majd kétségbeesetten legyint.

— Hagyjuk...

— Szóval bajok lesznek. És a természetrajz?

— Az jó. De fölösleges. Mert az életben mi szükség van arra, hogy a házi kutya farka hány sziklevélvel csirázik? Nemde?

— Dede. Amde van még rajz is. Hát azzal hogyan állsz?

— Nagyszerűen. Mindig az én rajzaim érnek legtöbbit.

— Komolyan?

— Egész komolyan. Vagy négy vagy római négy. Az pedig csak több, mint egy egyes. Egyébként nincs sok értelme. Dasz iszt észli oksz.

— Te németül is tudsz?

— Jes.

— Hisz' ez angolul van.

— Jó, angolul is tudok?

— Ugy látszik. És a jövődbeli tárgyakra nem gondoltál? Például franciára és a görögre. Melyiket választod?

— Amelyik klasszikus.

— Hát a görög az klasszikus.

— Akkor azt választom. Add ide!

— Majd később. De most áruul el, miért szereted a klasszikus nyelveket?

— Azért, mert agricola terram arat, Agricola cinem quoque curat, Agricola semper laborant...

Lehet, hogy szavalt tovább is, de én azt már nem hallottam. Fáképnél hagytam.

Vidám oldal

Mama: Ez valósággal kibírhatalan! A baba egész nap sír. Csak tudnám, mit csináljak vele, hogy hallgasson?

Kisfiú: De mama, hát miért nem kértél használati utasítást?

Tanár: Mit tett Nagy Károly közvetlenül a trónralépése után?

Diák: Ráült, tanár úr kérem...

Vengéd: (aki jkemény tojást rendelt) — Pincér! Ez a tojás egészen nyers! Küldje ide a gazdáját!

Pincér: (bizalmasan): — Nagyságos úr kérem, a gazdám még nyersebb.

Vendő: Alig egy hete vettem ezt a kigyóbőröpcőt és máris pattogzik a bőre.

Kereskedő: Hja, tetszik tudni, a kigyók vedleni szoktak...

A góbé elalszik a szekéren, ezalatt ellopják a lovait. Amikor felébred, szemét dörzsöli és így kiált fel:

— Né csak né! Vagy én vagyok Széőke Ábris, akkó pedig ellopták a lovaimat. Ha pedig nem én vagyok, akkó találtam egy szekeret.

Pincér: Hová vigyem a reggelit, uram? a kabinba vagy a fedélzetre?

Utas (akín a tengeri betegség jelei mutatkoznak): Öntse mindjárt a tengerbe. Legalább mind a ketten meg-takarítjuk a fáradságot.

Vendég: Ezt nevezi maga egy adag borjúsültnek? Ezt a szánalmas sem-miséget?

Főúr: Kérem szépen, ez csak azért látszik ilyen kicsinek, mert megna-gyobbítottuk a helyiséget.

Gyüge (összecsukott marékkaal kéré-
s): *Találd ki, mi van a markomban?*

Lúke (kis gondolkodás után): *El-
jánt.*

Gyüge (méltsatlankodva): *Veled nem
játszom, mert csalsz.*

Lúke: *Honnan gondolod?*

Gyüge: *Mert belenéztem a markomba.*

— Beszélhetnék a főnök úrral?

— Az ki van zárva!

— És miért kérem?

— Mert be van zárva.

— Borbély bácsi kérem! Anyuka visszaküldött, hogy tessék újra meg-
csinálni a hajamat, mert túlrövidre
sikerült.

— Mélyen szokott auldni?

— Igen, nagyon mélyen doktor úr.
A pincében.

Tanár: Mikor mondták a rómaiak
„favete lingois?”

Diák: Mikor hallgattak.

Tantó: *A gyümölcs héjában igen
sok a vitamin, ezért ha jól megmosás-
tók a gyümölcsöt, héjától is meg-
chehtétek.*

Táske: *A kókuszdiót is?*

Egy teherautó vezetője rövidre
fogott egy kanyart és áttörve
egy útmenti villa falát, berohant
a szobába. A háziasszony a túlsó
sarokban ült és varrt.

A soffőr a nagy rémülettől
nem tudott okosabbat mondani,
mint ezt a kérdést:

— Nem tetszik tudni, merre
van a legközelebbi út Cinkota
felé?

— Dehogynem — felelt nyu-
godtan a háziasszonyt, az ebéd-
lőből bal kéz felé ki, aztán min-
dig egyenesen.

Osgyáni Jenő

optika és fotó
szaküzlet

PÉCS. (Városház épület.)

Telefon: 25-17.

Törv. védett

hímzett magyaros

nyakkendői

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u 1.

Rövidáru szaküzlet

CSILLAG

Király-utca 33. szám.

MAGYAR nyakkendők legszebb választékban!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben

harisnyát,

női és férfi fehérneműt

Széchenyi-tér 7. Takarékszági hitel!

Izléses nyomtatvány a

KULTÚRÁBAN

készül

Pécs, Perczel-u. 17.

Telefonszám 18-36.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszmuáru üzlete

Pécs, Király-u. Városház épület.

Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelmefestő és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
A aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

F é r f i r u h a h á z

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

Irgalmasok-utca 12. sz.

Magay (Molter) Antal vászon és
fehérnemű
kender-, len-, pamut-, és jutagyrátmányok
raktára
Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17-73.

Női és férfi fehér-
nemű varroda
és hímzőszalon
v. BUZASSYNE
Majorossy I. u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkesztő:
Faludi Zoltán

Anyagi ügyek:
Szabó Antal

Felelős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta április 15.

Legközelebbi szám májusban.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2— P. Megjelenik egy évben nyolcszerc.

Főmunkatárs: **Knauer Gyula,**

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ág- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon árúk,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárúkbán vezető szaküzlet!

SÍK (Schön) TIVADAR és TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár

hegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat, JÁTÉK
kötött és rövidáru

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagykereskedés

Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és **Játszva németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anyaga-
k nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Mindig jól vásárol a

Dr. KARL könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.

Vásároljunk ~ Medve

drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképész-mester
PÉCS, GR. BENOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy
választékban **FRIEDRICH**
és olcsó áron
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

A Nemzeti Önellösítési Alap
támogatásával nyílt üzlet:
Férfi és női
divatáru különlegességek

REGŐS-nél
Tel.30-45. **Pécs, Király-utca 1.**

Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A magyar ifjúság boltja a

Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 6. SZÁM, 1943. MÁRCIUS 7.

TARTALOM

- gr. Széchenyi Ferenc VII.:
Több hitez — Több re-
mény!
- Hósi halottunk
- Nagy Gábor VIII.:
Látogatás Erdélyben
- Knauer Gyula VIII.:
Japán életmód
- Pálos László VIII.:
Házi stúdió
- Szabó Antal VIII.:
Bűvészet
- gr. Széchenyi Ferenc VIII.:
Isten!.. Haza!.. Család!
- Igy festünk civilben
- Peschaut Román VIII.:
Vér és vas
- A pius modellezik
- Diákkapitár
- HÍREK
- Melléklet: SÜNDISZNÓ

A TAVASZ HIRNÖKEI

Ára 20 fillér

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ág- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon árúk,
kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárakban vezető szakület!

SÍK (Schön) TIVADAR és TSA kft.
Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár
hegyszer és hönyvherkedés
Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly
Király-utca 37. Telefon 17-84
JÁTÉK Uri és női divat, JÁTÉK
kötött és rövidáru

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagykereskedés
Autók, kerékpárok, rádiók, turista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva és Játszva
latinul és németül
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Mindig jól vásárol a

Dr. KARL könyvesboltban
Pécs, Király és Malom-u. sarok.

**Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.**

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anya-
gok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképész-mester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy
választékban
és olcsó áron **FRIEDRICH**
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

**Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél**
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női
divatáru különlegességek
REGŐS-nél
Tel. 30-45. **Pécs, Király-utca 1.**

A magyar ifjúság boltja a
Szent Imre
könyvesbolt
Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

KULTURA KÖNYVNYOMDAI MINTÉZET, MAYER A. GEZA ES TARSAI, PECS

ARANYMELÜST

JHS

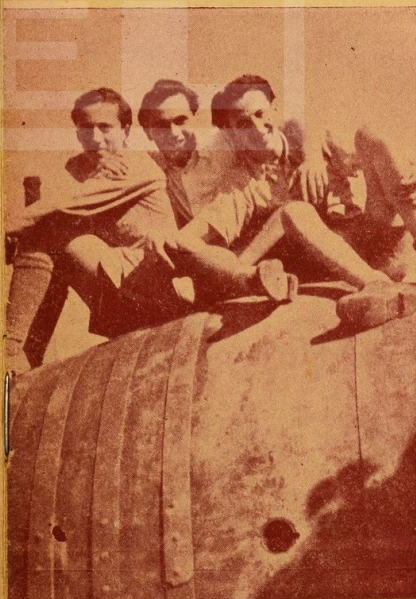
Kézírt

A Pécsi Piusi Diákok Lapja
Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM, 1943. MÁJUS 2.

TARTALOM

- gr. Széchenyi Ferenc VII.:
A tavasz beszélt
Kocsárd Miklós V.:
Széchenyi időszerűsége
Pártos László:
A rimfaragó
Linka Zoltán V.:
Vasnap
Knauer Gyula VIII.:
Mi a szösz?
Szabó Antal VIII.:
Büvészet
A friss hó
Bors László VII.:
Lélek a zenében
Barátságos arcot kérünk
Nemeszeghy E. VIII.:
Diákkaptár
Bátori Béla VII.:
Katolikus cselekvés
SPORTROVAT
KÖNYVSZEMLE
HÍREK — ÜZENETEK
Melléklet: **SÜNDISZNÓ**

Ára 20 fillér

KIS NYOLCASOK A NAGY HORDÓN

Saját készítményü férfi, fiú, gyermek
átmeneti, vízmentes, teveszór, zsinóros
magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági könyvecs-
kére 6—7 1/2 havi hitel.

PÁLL ÖDÖN

Csonka-Magyarország legnagyobb
mértékszerinti férfiszabó üzeme.

Márkás órákban

nagy raktár

Bálint István

Király-utca 11. Színházzal szemben
Telefon 14-60.

Vásároljon a

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 17. szám.

Telefonszám: 11-79.

Hitel otthon!

Heinemann ruha

teszi az embert.

PÉCS, Széchenyi-tér 7. Telefonszám 19-03. Hitel Otthon.

Angster József és Fia

orgona- és harmoniumgyár

Fióküzem:
Rákospalota

Pécs, József-utca 30. sz.

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai
felszerelések legolcsóbban

QUINTUS

cipő- és sportszaküzletében. -Takarékosság!
KIRÁLY-UTCA. Városház épület.

Özv. Dragila Antalné

üveges és képeretező

Pécsett, Széchenyi-tér 8.

Nagy választék képeretben és szent-
képekben. Telefon: 28 51.

RICHTER JÓZSEF

sport, rádió, villamossági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok.

Alapítási év 1890.

Hauer Rezső

cukrász

cukrászdája és csokoládégyára

Budapest, VIII. Rákóczi-út 49.

Telefon: 143-504, 144-371.

UHU Mindent ragaszt

víz-, bő-, és savállóan

papírt, bőrt, gumit, szövetet, üveget, repülőgépmo-
dellst, s.t.b.

SIMONYI Drogéria

Pécs, Rákóczi-út 39 c.

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622. sz. Diákkaptár

ALAPITOTTÁK AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDEKÉK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

V. ÉVFOLYAM

1943. MÁJUS HÓ

7. SZÁM

A tavasz beszélt!...

A városban jártam...

Arcok, szavak, jelenetek — emberek — az élet zsongott
körülöttem. És kacagott — boldogan, önfeledten.

Megálltam. — Mi történik itt?

Miért nevet ma mindenki? Miért bújkál mosoly, vidámság
az emberek szemében? — És akkor csendesen, az ébredő erők
s érzelmek remegésével megszólalt valahol a közelben egy feke-
tete madár, — egy rigó. — Meleg megértés esendült fel ben-
nem. Mosolyogtam én is. Tavasz volt, az első, igazi tavaszi nap.

Az emberek szívében felszakadt a burok. A fájdalmak, a
hidegség, — a tél burka. Szavak, — az első virágszirmok —
szálltak emberi ajkáról és betöltötték a várost. S a szavakkal
csak szeretet, csak szép, csak jó hullt a levegőbe és tavasszá
vált, szeretetet szállított a levegő láthatatlan, emberszívébe
hatoló hullámain.

Virágba borult gyümölcsfák, a jövő nagy titkainak sej-
telmével susogó csendes szellő; kicsi, dobogó szívű, fuvolózó
rigók; ébredő nehéz, mégis édes földszag, amit a szél hozott a
frissen feltört földdekről: — a tavasz beszélt. — S a hegyolda-
lon álló magányos kereszt kitárt karokkal, nagy, egyetemes
szeretetben ölelte magához ezt az egész mosolygó, önfeledt,
érzést-váró életet, — magyarokat.

Hazamentem. Az éjjel vihar kelt. — Valami fájó sejtéssel
nyitottam az ablakot: tépett gyümölcsfák, sárbahullott, szirm-
mok; hideg, vágó levegő. Eltűnt a tegnap s helyébe lépett a
szomorú, a viharverte, megtépázott ma. — De a kereszt még
állt, — ott fölöttem a hegyoldalban, — s én bízni kezdtem. Ma-
radtak még virágok a gyümölcsfákon — s később a nap is kisu-
ított. Új élet indult. Új virágokat termelt az éltető életnedv;
jövőért küzdött a megtépett gyümölcsfa. — A tavasz beszélt!...

Reményt, szeretetet, új életet, küzdelmet, — a jövőben,
a nyárban érest ígért, — de csak a keresztrel együtt. — A kes-
zettel, mely kiterjesztette karjait a megtépázott, lesújtott
természet felé, — magyarok fölé! **Széchenyi Ferenc VII. ot.**

Széchenyi politikájának

időszerűsége

Azt mondhatná valaki, hogy ő tiszteli, becsüli Széchenyit, belátja, hogy nagy ember volt de gondolatai már idejüket múlták. Ebből következik, hogy elég, ha avval csak a történészek foglalkoznak, s az utókor számára megörökítik azokat. Ennek ellenkezőjét szeretném most legalább is részben bebizonyítani. Lássuk tehát Széchenyi politikájának főbb irányelveit.

Először: Magyarország egy nagy parlag. Két féle képpen értelmezhetjük ezt, mégpedig a szó szoros értelmében és átvitt értelemben, a szellemi térre vonatkoztatva. Mindkét téren javult már a helyzet az ő kora óta, ámde tennivalók még most is vannak. Az első esetre nézve megemlíthetek egy érdekes adatot: ha földművelésünk mai színvonalára nem emelkedik, s népünk az eddigi arányban szaporodik (pedig a szaporodási százalékunk sem valami nagy) 1950-ben behozatalra szorul Magyarország. Fontos teendő lenne az alföldi szikes területek javítása és öntözőcsatornák építése. — Szellemi téren ugyan a balkáni államokat általában megelőzzük, igyekszünk azonban azokat a nálunk műveltebb államokat is behozni, amelyek nem szenvedtek sem török, sem más uralom alatt. Gondoljunk itt parasztságunk felemelésére.

Másodszor: Minél több kiművelt emberfőre van szükségünk. Ma különösen jelszavak és szállóigék korát éljük. Ha egy mozgalom tetszetős jelszót talált ki, már biztos a sikere a tömegben, de nem úgy a kiművelt emberek között. Ez az egyik fő ok, amiért politikájának ez a pontja is időszerű. Ámde Széchenyi ezt a kifejezést nem csak műveltségre, hanem lelki nagyságra is értette. Erre pedig mindig kell törekedni.

Harmadszor: Népünknek súlyos hibái vannak. Talán ezeknek megmutatásában volt Széchenyi a legnagyobb, mert őnzetlensége itt mutatkozott meg legjobban. Nem törekedett népszerűsége, hanem bátran a nemzet elé tartotta a tükröt: „Nézd, ez vagy!” Fel akarta rázni a nemzetet önáltatásából. Most pedig nézzük hibáinkat!

Hűségünkbenl származik az öncsalás és önáltatás. Nem akarjuk bevallani magunk előtt igazi mivoltunkat, mert ez sértené hűségünket. A mai napokban elég gyakran előforduló hiba a következő: Közli az újság honvédeink hősie harcait és sok szenvedését. Az olvasó felsóhajt: „Szegény katonák, milyen nehéz lehet nekik!” Elhitteti magát, hogy ezzel hazafias kötelességeinek eleget tett. Így kényelmesebb.

Egy másik főhibánk a szalmaláng természetű lelkesedésünk. — Sebesült-szállító vonat érkezik. Az állomáson rengetegen várják. Igen sokat meghat sebesült honvédeink látása. Meg is van az elhatározás:

gyerünk a Bajtársi Szolgálatba! Azután látja ám, hogy a munka elveszi idejét, pedig máskor ebben az időben moziba ment, ezt tette, azt tette. Elveszti kedvét, kimentí magát.

Van aki ezt sem teszi, mert lústa a közösségért vállalt munkára, vagyis közrest.

Végül pedig az irigység! Valakinek az ismerőse vezető ember, s ő nem. Nosza alakít egy pártot, de ott majd ő lesz a fő! Ha pedig már van párt, az legyen is uralmon! Mi keletkezik ebből? Pártviszály.

E hibák ellen most is kell tehát küzdenünk. Ki-ki lásson hozzá, hogy ezeket is kiírta magából!

Láttuk már, hogy Széchenyi politikája nagyon is időszerű. Tehát ne csak fényes elmefuttatást végezzünk róla jubileumi ünnepek alkalmával, ne is szarítsuk a történelemkönyv lapjai közé, hanem vigyük ki a gyakorlati életbe is! Ha így lesz, akkor majd jön a jobb kor, ha nem, akkormég a nagyszerű halál sem, hanem lassú elsovadás!

Kocsárd Miklós V. o. t.

RÍMFARAGÓ

Válra köpenyét borítva
Szakállt, álarcot kötött,
S lélekzetét elszorítva
Surrant az aléok között.

Fenyvesekből zúgást lopott,
Patakokból habesengést,
Virágsziveket is orzott,
Verni verse ütemét.

Pacsirták vérért szíva ki,
Csattogva daloljon dalt.
Széllő gütyáját csente ki,
Nem támaszta semmi zajt.

Szerzett kincsét összehordva
Mindent lassan összetett,
Dalos vér a szíbe folyva
Új formákká éledett.

Amikor a hajnal felkelt,
Gütyárt szívet visszatett,
S lopott dalát énekelve
Gyorsan hazasiertet.

PÁRTOS LÁSZLÓ.

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket
„Takarékosság” könyvre
vásároljunk 6—71₂ havi hitelre

Vasnap

Nyugodtan bandukoltam a Szi-
geti-úton, mikor egy öreg nénie
fontoskodva hozzám fordult:

— Mi van most kérem, hogy
annyi piusista áldogál ott a
Brassó-utcában?

— Vasnap! — szoltam és el-
kezdtem rohanni. Hiszen éppen
ezeket keresem!

Ahá! Láttam már a gyűjtési elő-
készületeket. A nagy csoport kö-
zepén egy bácsika magyarázta
hevesen a harci tervet. (T. i. szin-
te megrohmoztuk szegény ház-
tulajdonosokat.)

Amott már előállott a fogat is,
a kocsit előtt egy ókori szörnye-
teggel, jobban mondva egy sovány
gebével. Ezt is körülállták, simo-
gatva kiálló csontjait.

Végre csoportokba raknak ben-
nünket, büzdítő szavak közepet-
te. A mi csoportunk így festett:
Gyuví, a szép tavaszi-kabátjában,
Nemes, az izgalomtól kipirulva,
Pista, félre vágott sapkával és
köpönyegben, majd következett
az én „szende” alakom.

A terv: Makár-utca, Alajos-utca,
Petőfi-utca.

Fölváltva cipeltük a kezünkbe
nyomott kosarat. Nagy sóhajjal
beléptünk az első házba: Pista
kezdte főzni a lakókat. Egyszer-
re egy hosszú kardot nyújtott ki.
Először nagyot néztünk, majd
büszkén a kosárba tettük. Kard
az első kereset! Újabb házak kö-
vetkeztek. Egyikben papirost,
másikban vasat, bádogot adtak.
Majd két részre szakadtunk: Ne-
mes, Pista, Gyuví, meg én.

A lerakodóg még vihetjük,

egyszerűen kiöntöttük az Alajos-
utca kellős közepére.

A domb mindig nagyobb lett.
Volt közte: kasza, koresolya, ab-
laküveg, folyóirat, rongy, doboz,
szóval minden, amit az ember el-
tud képzelni. Később tudtuk meg,
hogy mennyire elakasztottuk a
közelkedést. Annyi baj legyen!

Nagy gyerekserég bámult kí-
váncsian, kinevetve igyekeztün-
ket. — Most egy szuterinba, majd
az emeletre szoltunk be.

Egyik háznál Gyuví különös
öszöntől vezetve, élkeserdede
megjegyezte:

— Na még csak egy kutya hi-
ányzik!

Abban a pillanatban a sötét fo-
lyosóról egy nagy dög ugrott ki,
ugatva. — Kezdtém csitítani, de
nem hallgatott. Mire a nagy kia-
bálásra kijöttek.

Akkor veszem észre, hogy Gyuví-
nak se hirt se hamva! Később
láttam az utca végénél még min-
dig szaladt. a

Egy másik emeltes háznál, hét
csengő volt. Összekacsintottunk,
majd egymás után nyomtuk meg
őket. Egyszerre nyílt ki a sok ab-
lak és dugdosták ki fejüket a gya-
nútlan lakók. Lett is ám ered-
mény!

Nemesek is elmeséltek egy pár
komikus helyzetet, ami velük
történt. Jött a kocsis és felrakták
a nagy csomag szerzeményt. Ez:
80 kg, ez: 30 kg, ez meg: 60 kg,
papír: 30. Összesen 2 mázsa. —
Csak azt a szegény lovat sajná-
lom.

— Jól van fiúk, szép munkát

csináltak! —hangzott a kaptáros
úr szava. A gyűjtőhely mint
egy hangyaboly, úgy nézett ki, a
dolgozó fiúktól. Meg is jegyezte
az egyik: Ha nem a katonakért,
meg a hazánkért kellene csinálni.

hát semmiért sem tenném meg. —
Este ismét gyülekeztünk, azzal a
jó tudattal, hogy az elesettek hoz-
zártározóiért megtettük mindazt,
ami tőlünk tellett.

Linka Zoltán V. o. t.

Mi a szösz?

Mindenkit bizonyára érdekel,
hogy nyelvünknek ma is haszná-
latos kifejezései melyek a nyelv
későbbi fejlődése során alakultak
ki, honnan erednek. Erre szeret-
nék röviden rámutatni. Hogy ku-
tatásunk egyszerű, fogható le-
gyen, kezdjük el mindjárt az eti-
mológiánál.

„Mi a szösz?” Na, már itt is az
etimológia.

A régiek a dolog szó helyett
használták. Tehát így is mondhat-
nánk: Micsoda dolog? Ez a kife-
jezés a takács mesterségből ered.
A fonállal kidolgozott kendert,
vagy lent nevezték szösszének.

Úgy látszik nem is dől egészen
dugába a dolgunk.

Mit jelent a dugá? Ugyanazt,
mint a donga. A kifejezés alapja
a következő: A kádármester hor-
dót akar építeni, először kiszab-
ja a dugákat és azután igyekszik
azokat összeállítani. Ez meglehe-
tős ügyességet kíván. Azért, ha
nem sikerül, a dongák összeom-
lanak és az egész munkája du-
gába dől.

Azonban ezzel még nem törnek
pоздорjává a dongák.

Miért is törnének azami? Hisz
ez annyit jelent, hogy valami ég-
szen apróra török össze, vagy va-

lakit úgy elvernek, hogy a csont-
jai eltörnek bele. Eredete megint
a kenderhez vezet. A tilon szok-
ták a kendert összetörni, vagyis
pozдорjává törni. Később megnyü-
vök s akkor a kemény pozdorja
lelull és megmarad a tiszta rost.

De ne gondolja senki: a bolond-
nak a fapézn is jó.

Ez a mondat II. Lajos korabeli
pénzzel van összefüggésben. Ab-
ban a korban a legkisebb értékű
magyar pénz a batka volt. 1548-
ban három batka ért egy krajcárt.
A fatatka összetételben a fa szó
a teljes értéktelenségét fejezi ki.
Ugyanezt jelenti a fapézn is.

Na, ne kerüljön minden az ebek
harmincadjára.

A harmincad a vámoláshoz tar-
tozik. A temérdek vámszedő pedig
megapasztotta a kereskedők va-
gyonát. Az ebek harmincadja úgy
mondhatnánk az ebek vámolása,
más szóval a kiebrudalás. Össze-
kötő kapocs a két eszelekmény
között a sorompó, amely hasonlít
az ebrüdhöz. A kiebrudalás így
megy: Ketten egy méter magas-
ságban rúdát tartanak az ajtóban
és ezen kényszerítik átugrani a
kutyát. Mikor a kutya a rúd fölé
éz, felemelik azt és a rajta lógó
ebet kihajítják a pitvarba. Az

ilyen kihajított kutyának nincs nagy kedve a szobába bemenni.

Úgyebár senki sem állítható rá, hogy ilyen szakszerű magyarázatok után, hogy **garatra öntötünk volna**.

Ez a kifejezés meg a malomba vissz bennünket, ahol a molnár úgy önti a megörlendő gabonát egy lefelé szűkülő fatartályba, a garatba, mint a részeg ember a bort a torkába.

A kártyajátéknak is van egy érdekes szólása. — Ha a játékot a játékos nyereség, vagy veszteség nélkül fejezték be, akkor azt szokták mondani, hogy **kutyakafe**. Dugonics is említi példabeszédeiben, hogy a kutyakéfézés a hiába való munkát jelképezi.

Azonban mi — én azt hiszem — nem kutyát kéféltünk ebben a kis eszmecsereben.

Knauer Gyula VIII. oszt. tan.

BŰVÉSZET

VEZETI: SZABÓ A.

A gyűrű és a gombolyag.

Kölesönkér a bűvész egy jegygyűrűt, becsomagolja egy kendőbe és kiadja megtapogatás végett, majd az asztalra teszi. Ezután behoz két pamutgombolyagot és megkérdezi, melyikbe varázsolja a gyűrűt. A választás után zsebébe teszi a becsomagolt gyűrűt és a megjelölt gombolyagot. Pár varázsigét mormol, majd előveszi a gombolyagot és a nézőknek adja, hogy azt tekerjék le. És a gyűrű tényleg előkerül a pamut belső végére kötve.

Előkészületképpen készítsünk rajzlappból egy kb. 10 cm. hosszú és olyan vastag csövet, hogy a gyűrű átférjen rajta. Erre azután pamutot tekerünk olyképpen, hogy a cső egyik vége a gombolyag közepén legyen, a másik vége pedig kiálljon. Készítsünk ugyanabból a pamutból még egy rendes gombolyagot is.

Előadáskor egy jegygyűrűt kérünk és azt látszólag becsomagoljuk egy kendőbe, valóságban azonban egy előkészített gyűrűt csomagolunk be, s a valódit közben az asztalra hagyjuk valamilyen más tárgy mögött. Ezután a becsomagolt gyűrűt a közönségnek adjuk megtapogatás véget, majd visszavéve az asztalra tesszük, miközben a valódi gyűrűt észrevétlenül föl vesszük. Most kimegyünk a két gombolyagért. Kint a gyűrűt gyorsan a gombolyag kilógó végére kötjük, s a csövön keresztül a közepére toljuk. A csövet kihúzza a pamutszálatat a nyílás fölé igazatjuk és ez teljesen láthatatlan lesz. Ezután bemegyünk jobb kezünkben az előkészített, a balban a másik gombolyaggal, és megkérdezzük, a jobb vagy a baloldali

varázsoljuk a gyűrűt? Ha baloldalt választják, akkor mivel szemben vannak velünk, nyilván a jobb kezünkben lévőért értik, tehát azt, amelyikben a gyűrű van. Ha a jobboldalt választják, megismételjük a kérdést: „Tehát jobbra?” s megfordulva a jobb kezünkben levőt felmutatjuk s letesszük az asztalra. Tehát megint csak azt, amelyikben a gyűrű van. Ha észrevették a cserét, egészen megzavarhatjuk a közönséget azáltal, hogy ismét a közönség felé fordulunk, miközben a két gombolyagot felcseréljük. Azonban nem szokták észrevenni a csalafintaságot. Ezután a kendőbe csomagolt másik gyűrűt ismét megtapogatattjuk, majd a zsebünkbe tesszük. Ugyanabba a zsebünkbe tesszük a „közönség által választott” gombolyagot is. A varázsszavak után a közönségnek adjuk a gombolyagot, melybe csodálatosképpen átvándorolt a zsebünkben a gyűrű, s legombolyítva tényleg megtalálható a pamut belső végére kötve.

A törhetetlen gyufa.

A bűvész kér egy szál gyufát. Ezt becsomagolja kendőjébe és a kendőt félig kezében tartva egy nézőnek nyújtja, hogy törje össze a kendőben levő gyufát. Ennek megtörténte után kirázza a kendőt és abból egy egész gyufa hull ki.

A mutatvány megkezdése előtt már egy gyufát betettünk a kendő szegélyébe. A kölesönkért gyufát miután becsomagoltuk, a kendő egyik végével együtt kezünkben tartjuk, míg a kendő szegélyében levő gyufát össze engedjük törni. Kirázva a kendőt kiesik az egész gyufa, mert hisz nem is lett összetörve.

A kalapok titka.

A bűvész az asztalra tesz egy kemény-kalapot, ebbe egy poharat, az előbbi kalapra egy tányért, erre megint egy kalapot és ebbe ismét egy poharat. Ezután kér tíz egypengőst és azokat egyenként beledobja a felső pohárba. Ennek megtörténte után felkér valakit, vegye ki a pénzeket a pohárból, azonban a pohár üres. Levéve a kalapot és a tányért, a legalsó kalapban lévő pohárban találják meg a pengőket, melyek áthatoltak a poháron a kalapon és a tányéron.

Kölesönkérünk tíz egypengőst s az asztalra tesszük. Közben pedig jobbkezünkkel észrevétlenül föl vesszük és egy kissé megdöntve három újjunk közé szorítjuk azt az egymásra tett tíz egypengőst melyet már valamely tárgy mögé elrejtettünk. Ezzel a kezünkkel az egyik pohárba nyulunk, betesszük az egyik kalapba, mialatt a pengőket annak oldalához szorítjuk, s óvatosan az aljára eresztjük, hogy ne esőrpömpöljenek. Ezután a kalapra tesszük a tányért, erre a másik kalapot s ebbe ismét egy poharat. Most jobbkezünkbe vesszük a kölesönkért pengőket, átszámoljuk a balba, majd látszólag a jobba dobjuk, s ezt hirtelen becukva, valóságban a balban tartjuk. Ezután jobboldalunkkal a közönség felé fordulunk s jobbkezünkkel a kalapba tesszük, hogy a pénzt leszámoljuk. Balkezünkkel pedig bal nadrág-zsebünkbe nyulunk s kissé kihúzzuk az oda előre elkészített lapos üvegpoharat. Ezt a közönség nem látja, mert jobb oldalunkkal ál-

Szemüveget — foto cikket szolid áron
ÉDEN drogériában (Színház mellett)

lunk feléje. Ekkor valahányszor látszólag egy-egy pengőt dobunk a kalapban levő pohárba, mindig a zsebünkben levőbe ejtünk egyet. A közönség persze azt hiszi, a kalapban hallja csörögni. Majd a zseb-
ben levő poharat visszatöltjük, s előre elkészített vattát nyomunk te-
tejére, hogy ne csörömpöljön járás közben. Ekkor felkérve valakit
a pénznek kivételére, miután nem találja a pohárban, le vesszük a ka-
lapot és a tányért és a pénz csodáltszerűen az alsó pohárban van.

A friss hó...

Dénes észrevette, hogy a kis-
lány egy kicsit fél. Kezeit a silé-
cek kötésén keresztül rakva fél-
lélek tekintettel nézte az elsuhanó
mereked havasokat. A vonat
egyenletesen dübörgött.
Dénes szemben ült vele. Ő már
nem félt, hiszen kitűnően tud si-
elni. Elvégre tizenhét éves és ha-
vasok mellett lakott egész életé-
ben. Volt ideje annyira elsajátí-
tani, hogy már ne féljen. Ez a
gondolat kellemesen érintette.

— Ez meredek — szólt a kis-
lány a nélkül, hogy a szemeit Dé-
nesre emelte volna.

— Igen, meredek — szólt Dénes
örömmel, hogy végre beszélhetnek
— ez a legmeredekebb az összes
versenypályák között.

— Veszélyes? — kérdezte a
kislány borzongva.

Dénesnek tetszett a lány. Az
ablakon beszálló hópelyhek a
lány szempilláira szálltak. Dénes
így még szebbnek látta.

— Egyáltalában nem veszélyes,
amióta én tudom, még nem történt
baleset.

Dénes rövid idő alatt szerelmes
lett a kislányba. De nem merete
megszólítani. Nem tudta a nevét.
Azt sem merete megkérdezni. Pe-
dig már tizenhét éves. Szép fiú.

Edesanyja mindenki előtt dicséri.
Minden rendben volna; csak az a
latin ne lenne a világon. Intőt ka-
pott belőle. Eh, de ki törődik most
a latinnal, amikor egy ilyen szép
kislány ül vele szemben. A vo-
nat lasít...

Dénes azonnal felugrik, hogy
segítsen a siléceit leemelni. A
kislány megköszönte.

Lassan mentek fel a sportszálló
felé. Szép friss hó esett. Igazi si-
hó. Dénes vitte mind a két sípárt.
Nem a legjobban érezte magát a
súlyos teher alatt, amelyhez még
a lány összes bőröndje is járult.
De mind ez nem izgatta most őt,
csak egy volt a fontos, hogy a
kislány ott volt mellette. Bátorsá-
got vett és nagyot nyelve meg-
szóllalt:

— Jól szik?

— Nem.

— Nem? — kérdezte megütőd-
ve.

— Nem, még nem volt időm
megtanulni.

Dénes dühösen elhallgatott. Mi-
nek jön az ilyen ide fel, ha nem
tud sízni. Most már nehézkén
érezte a léceket.

Megérkeztek a szálóba. A lány
a fiú nagy csodálatára már egé-
szén otthonosan mozgott. Nem so-

káig időztek ott, mentek tovább
fel a hegyre. Dénes ismét „fuvá-
rozott”. Szépen ment a sízés. Egy
két eséstől eltekintve a kislány
már egészen jól megtanult sí-
zni. Közben persze oly szépen és
édesen csacsogott, hogy a fiú is-
mét a füle hegyéig szerelmes lett
bele.

— Követ? kérdezi a lány.

— Hogyne, csak bátran előre.
Egy meredek lejtőhöz értek. A
lány nem mert neki menni.

— Igen meredek, én félek.

— Nem kell félni. Meg kell
próbálni. — Próbálta bátorítani
Dénes a habozó kislányt. Végre
nekí indult.

Egy darabig gyönyörűen sík-
lottak fokozódó sebességgel, de
egy fordulónál megtörtént a baj.
A kislány úgy elvágódott, hogy
nem tudott felkelni. Dénes kibé-
szte került. A lány kiabált.
— Jöjjön, emeljen fel, mert nem
tudok felkelni.

— Kisérelje meg maga, mert
különbön nem tanul meg! — kiál-
totta vissza messziről Dénes.

— De ha nem tudook!!!

Dénes nem tehetett egyebet,
mint visszamászott és odament a
lányhoz. Az sírt. Dénes igen meg-
sajnálta. Felsegítette. Mind a két
léc eltárított. Vissza kellett menni.
Egészen a szálóig belekarolt a
lányba, mert nem tudott rendesen
járni.

Dénes oda volt a boldogságtól.
Szépen elképzelte, hogy este majd
táncol vele és állnak a holdvilág-
nál.

Megérkeztek a szállóhoz. Mess-
ziről egy katonatiszt jött feléjük.

A kislány elfelejtte mindent,
faképnél hagyta a fiút és odaro-
hanva a nyakába ugrott a tiszt-
nek és össze-vissza csókolta.

Dénes csak bámult. Lassan
ment feléjük.

A kislány ekkor vette csak ész-
re, odaszólt neki:

— Jöjjön csak ide kedves bá-
ratom, bemutatam önnek a völge-
nyemet...

Dénes nem tudta, hogy hol a fe-
je. Motyogott valamit és bocsána-
tot kérve odébb akart állni.

— Ne menjen most el, kedves
barátom — Ő mentette meg az éle-
tetet.

— El kell mennem... vá...
várnak — dadogta zavartan Dé-
nes és sürű hajlongások között
elsomfordált.

Hiába, ő csak tizenhat és fél
éves. Kár volt minden fáradság-
ért. Kár volt cipelni a nehéz sí-
deszkákat. Intőt kapott latinból.
Jobb lesz avval törődni... Eh fél-
re minden szöke és barna fejfel,
sokkal érdekesebb egy acc. e. inf.
és egy irracionális egyenlet...

Franciából ford.

Valakhy.

OPTIKA

Takarékos ság tagja.

FOTO

JÁTÉK

HUBER FERENC PÉCS, Széchenyi-tér 2.

Lélek a zenében 9

Nem célok, hogy ezen néhány sorban értekezést írjak a zenéről, csupán arra akarom a figyelmet felhívni, hogy a zenében is a lelket szeressük. Ha egy verset olvasunk, vagy egy szavalatot hallgatunk, természetesen nemcsak a szavakon akadunk meg, hanem belehatolunk annak értelmébe, belsejébe. Ezt tegyük a zevénél is.

A ma oly közkedvelt jazz-ben és hasonlóképpen a nagyiparilag előállított ú. n. magyar nótákban hiába keressük lelket. Az előbbi tánc ütemére írt és egyéb sláger-zene, de minden szépség, belső tartalom és gondolat nélkül. Ami benne tetszik a tömegnek az a nyavolygosság, csinnadratta-bumm, amely csak az ürességét takarja. Hogy ez miért divik, talán csak a korszellem ad rá kellő magyarázatot. Talán semmivel sem jobbak a jó pénzért összeeszkabált, magyar nótának hívott és cigányzenekarral előadott slágerek. Ez csak elcsúfítja az igazi, szép, mély és szellemes magyar zenének. Ezek az aszfaltalok is csak az izlést rontják. (Értsd a legújabbak nagy részét.)

Ha gondolatot, igazi érzelmeket akruunk találni a zenében, nem kell messze mennünk. Ott vannak a magyar népi zene mellett a híres dal-szerzők: Schubert (Szerenád, Muzsikához, Türelmetlen szerető, Ave Maria, Bölcsődal stb.); Schumann (Álmodozás); Grieg (Szeretlek, Álom); Brahms (Bölcsődal); Beethoven (A sötét sírban) stb. Az irodalom drámáinak a zeneirodalomban az operák felelnek meg. Nem ajánlható azonban, hogy valaki egyszerre (mielőtt még rendesebb zenével foglalkozott volna), végighallgasson egy operát, mert nem érti meg, unalmasnak találva visszariad tőle. De egész másképp hallgatja majd, ha előbb részletével ismerkedik meg, s ezt megszeretve megszereti az egészet is. Érdekes megemlíteni, hogy az irodalom legszebb drámáit feldolgozta az operairodalom: Shakespeare Otelló-ját Verdi, Hamlet-jét Thomas; Goethe Faust-ját Gounod; Schiller Tell Vilmos-át Rossini stb. írta operának. Legnagyobb fokban tartalmaznak gondolatot, érzelmeket, egyszóval lelket a szonáták és szimfóniák. (Legszebbek: Beethoven: IX. (Óróm), V. (Sors) stb., Mozrt Haydn, Brahms stb. szimfóniája.)

Ne engedjük át magunkat a melankólikus, nyőszörgős zenének, hanem az igazi lélekkel telt zenét szeressük, s ezáltal tartalmasabbá tehetjük életünket.

BORS LÁSZLÓ VII.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsot, m a g a s áron veszek,

Hentz Kálmán **M á v. ó r á s**
és **é k s z e r é s z**
Pécs, Jókai-tér 2.

Barátságos arcot kérünk

1943. Febr. 19-én.

— Á... á... vasszerencsém, vasszerencsém az uraknak! Minek köszönhetjük e váratlan szerencsét és látogatást?

A hangok után egy kéz, majd pedig egy ember is megjelent.

— Köszönje az Arany-Ezüst hírdetésének — válaszoltunk mi szigorral — küldömben a fényképezést az osztály Önnel akarja végrehajtani.

Miközben ezeket mondtuk, megropogtattuk egymás kézcsontjait. Ezután átfértünk az ügy anyagi oldalára. Hát kérem, mondhatom igen olcsón jutottunk hozzá. A mester is ilyenem véleményét fejezte ki.

Febr. 22-én.

Megjött a várca-várt nap. Elmentünk a mesterhez, hogy megörököítsük pattanásos és bibircses pofázmányunkat.

— Á... á... á... vasszerencsém, vasszerencsém! Ajánlom a cégemet! Kató... Kató... megjött a zalkányi kis gróf. Á... á... vasszerencsém, Jaj ön is megjött!... Kató... az arisztokrata herceg is itt van. Üljenek le. Tessék talán egy szivart, vagy pipát parancsol??? Igen! Tessék!

Most üljünk le a lencse elé.

— Parancsoljon helyet foglalni. Így... En olyan képet csinálók, hogy úgyge Kató. Így... Vigyázzon... Sem nem komoly, sem nem mosoly. Így... sugározzon a pofka. Így, most vigyázzon. Teljes fényt!! Műfényt és nyersfényt, ultraibolyát és röntgent is. Kató!... Vigyázzon gróf úr most!... Köszönöm, vasszerencsém! Ajánlom a cégemet Nagyszerű arisztokrata profilja van. Nemes homlok... hegyes orr... kemény áll.

Márc. 18-án.

Múlt az idő. Készült a kép. Márva nyersnyomat is elkészült. Kinek lapos a füle, kinek tapsi a füle, kinek nagy a feje, kinek kicsi, kinek sok a bibircs, kinek egyáltalán nincs.

Ápr. 3-án.

Ismét múlt az idő. Valaki feltűnik a folyosó végén. Válla széles, feje kissé kopasz.

— Á... á... vasszerencsém az uraknak! Elkészültünk! meghoztuk őket. Csak tessék megnézni; ilyen nincs több Pécsen. Ilyen műfényes és brokádos nincs sehol. Ez, tetszik tudni uraim úgy készült, hogy vettük a posztót, a papírt, a kelmét, a vásznat, a fairsóval egy húzás ide, egy húzás oda, és a kép és a vászon mint a kámfor.

Így ő. Mire mi elkaptuk a képeket. Hát uram fia! Nincs bibircs, sima arc, kancsal szem... Már megint ott hagytuk de ő kezdi a búcsút venni. Kezet szorít az egyik segéd fényképezésünkkel.

— Uraim, ez az összes uraknak szól.

Szavát a csengő hangja szakítja meg. Órára megyünk. Tanár urunk, ki tánoúti szemlélője volt a jelenetnek, bejelenti, hogy jóleső érzés fogta el, mert

jelenlehetett abban a történelmi pillanatban, amikor a nyolcasok a tablón (a mester szerint: a deklin) elképzelik magukat.

Most már csak órák kérdése és megjelenünk a Király-utca rejtett berkeiben, hogy (a mester szerint megmutassuk magunkat) és meglássák rajtunk, hogy megértünk.
Wi—Hi. VIII.

✧ Diákkaptár ✧

A háborúk folyamán mindig mutatkoztak hiányok az anyagellátás terén. Ezeket a hiányokat pótolnunk kell. Ezek a pótlások csak bizonyos százalékig sikerültek és tökéletesen csak a legkritikább esetben pótolták a szükséges anyagot.

A mostani háború egy legjobb vegyészeti ötlete a magyar Mézáros Lajos találmánya, aki az elhasznált mosólépből színszappant készített. Két fajta eljárását használják a gyakorlatban. Az egyik méztej, a másik kénsav segítségével nyeri vissza a szappant. A méztejtel való visszanyerés előnye az olcsóság, a kénsavé pedig az egyszerűség. Most csak az utóbbi eljárást írom le. A szappanvisszanyerési eljárás a következő:

Veszünk a festékkereskedésben 25—30%-os ipari kénsavat. Anyagilag jobban jövünk ki, ha koncentrált kénsavat veszünk és azt ötszörös mennyiségű vízbe csöpögtetjük. Ez óvatos eljárást igényel, mert a kénsav mar. A keverést lehetőleg porcellán edényben kell végezni, mert a kénsav hatására önmagától felmelegszik a keverék és az üvegedény a hirtelen hőváltozás következtében eltörik. Amikor lehült a folyadék, lehetőleg üvegtölcséren keresztül üvegdugós üvegebe öntjük.

Egy nagy dézsára, vagy hordóra van ezután még szükségünk, hogy a teknőből esetenként kifolytatott vizet abban tárolhassuk. A dézsába gyűjtött szappanos-zsúrke lébe fakanállal vagy léccel való keverés közben addig öntünk óvatosan kénsavat, amíg a folyadékban a kék lakmusz papiros pirosra nem változik. Néhány pernyi várakozás után látjuk, hogy a zsírsav-hab a lé felületén összegyűlik.

Az összegyűlt zsírsavat szűrőkanállal leszedjük, vagy lefőlőzzük a hígított kénsavval kezelt mosólét. A leszedett zsírsavat egy edényben összegyűjtjük. Ezt már azonnal ki is főzhetjük. A házi kifőzés úgy történik, hogy a zsírsavhabot szappanfőző forró lúgra öntjük és azt állandóan keverjük. Néhány perc múlva a felületen kiváló szappant lekanalazzuk és megfelelő formába öntjük.

Ezzel a módszerrel alig félóra alatt elvégezhetjük a szappanvisszanyerési műveletet. Minden kis háztartás is szappanhoz juthat, ha követi ezt az eljárást. Nagy előny még az is, hogy lúgkő helyett, lúgkő-pótlót is használhatunk.

Nemesszeghy Elemér VIII. o. t.

Katolikus cselekvés A film kongregánista szemmel

Kétségek kívül az összes lehetséges eszközök közül a film gyakorolja legnagyobb hatást a tömegekre. Hatása nagyobb a rádiónál és a sajtónál is. Aki ezt világosan átérti, hamarosan észreveszi, hogy micsoda felelősség nyugszik azokon, akik ezt intézik.

A film mind a kettő, jó és rossz irányban egyforma eredményességgel tud hatni a kevésbé vagy egyáltalán önállótlan embernél. Az ifjúságnál ez a hatás fokozott mértékben érvényesül, mert ha rossz irányú a film, nagyon könnyen megronthatja a fantáziát.

Mit tegyen tehát egy kongregánista a film terén?

Először is kísérje figyelemmel a Katolikus Akció filmkritikáját, és soha olyan filmet meg ne nézzen, amelynek a felfogása és világnézete nem katolikus.

Másodszor ennek érdekében apostolokdjék mások és különösen társai körében.

Harmadszor ismerje meg az Egyház véleményét az egyes kérdésekben és ahhoz tartsa magát. Ilyen felvilágosítást találhat XI. Pius Vigilanti cura kezdetű körlevelében is.

Egy-két érdekes megjegyzés:

Jobban mi sem mutatja a film hatását, minthogy a japán kormány csak olyan filmet engedélyez, amelyek a közönséget valamilyen formában arra figyelmeztetik, hogy súlyos háborús időköt élünk. Az olaszok pedig csak olyan filmet bocsátanak a cenzúra után nyilvánosságra, amelyben öngyilkosság, válás és hasonló dolgok nem szerepelnek. Németországban nem is kerülhet a film a cenzúra alá, mielőtt Hitler és Göbbels nem látta.

A filmek a „16 éven felüli” szövegezés sok esetben csalétek, mert előfordult már, hogy mikor a filmet tovább akarták játszani, kihirdették: „16 éven felülieknek.”

Látjuk, hogy csak a jó film nemzetépítő erejű, míg a rossz film nemzeteket dönt romlásba. Különösen áll ez az ifjúságra, amit XI. Pius pápai körlevele is nyíltan hirdet:

„Különösen gyermekek és ifjak vannak kitéve a film lenyűgöző hatásának s éppen ezért a film abban a korban fejt ki befolyásoló erejét és alakító hatását a legnagyobb mértékben, amikor először ébrednek tudatára az igazság és erkölcsi jószág lelkekben lappangó elveinek, amikor először kezdi tapasztalni a kötelességek súlyát és a felelősségérzetet és először járják át lelküket a tökéletesebb élet nemes elhatározásai.”

Bátori Béla VII. o. t.

Sport

HAZI USZÓVERSENY.

IV. korosztály:

100 gyors:

1. Szász Imre VI. 1'29
2. Somogyi József VII. 1'58
3. Willman Frigyes VII. 1'58

200 mell:

1. Garay Miklós VIII. 3'46

100 hát:

1. Buzánszky László VII. 1'17.6
2. Vass István VII. 2'09

3x100 vegyes:

1. (Szász, Péter, Csinády) 5'05.2
2. (Albert, Buzánszky, Lengyel) 6'23

3x50 gyorsvegyes:

1. VII. o. (Somogyi, Willman, Lengyel) 2'12
2. VIII. o. (Fehérvári, Feszli, Garay) 2'17

III. korosztály:

200 gyors:

1. Csinády István VI. 3'34.4

56 hát:

1. Csinády István VI. 0'42.8

50 gyors:

1. Szász Imre VI. 0'33.1

100 mell:

1. Péter István V. 1'55.1

II. korosztály:

25 gyors

1. Gál Sándor III. 0'17.6
2. Biró Sándor I. A) 0'18.2
3. Fridmann Gyula IVa. 0'18.4

3x25 gyors:

1. (Tóth, Biró, Gál) 0'57.9
2. (Hirt, Sütő, Fridmann) 1'00.1

HAZI VIVÓVERSENY.

1. Dux Ernő VII. 8. gy.

vezeti:

vitéz Buzássy Sándor VIII. o. t.

2. Torondy István VII. 7. gy.
3. Széchenyi István gr. 7. gy.
4. Rozinszky Béla VII. 7. gy.
5. Hajdu László VIII. 5. gy.

Kerületi KISOK tornaverseny:

Egyéni verseny:

1. Poprocsi (Ker.) 100.9
2. Schmidt Z. (csurgói) 100.9
3. Csinády István (Pius) 98.3

I. oszt. csapat:

1. Csurgói ref. gymn.

II. oszt. csapat:

1. Ciszter gymn.
2. Pius gymn.

III. oszt. csapat:

1. Széchenyi real.
2. Csurgói ref. gymn.

LABDARUGÁS:

- Pius—Széchenyi 3:2 (0:1)
 Pius alsó—Széchenyi alsó 5:0.
 Ciszter—Pius 4:2 (3:1)

A Pius védelme gyenge volt. Hajdu hiányzott a védelemből. Kevés a tréning!

**Irógépek, töltőtollak
szakszerű javítása**

Palai Géza

műszeres: üzemében

PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.

— Ez igen, ez egy igazi énekes!
Érezni, hogy a dal a szívéből jön.

— Csak az a kár, hogy az orrán keresztül.

Könyvszemle

HETEN VOLTUNK. Irta: Dr Szűcs Imre. Hová lesznek a 14-15 éves korig érzett papi hivatások? Erre felel e könyv. Hét diák története, kiket kiskorukban hív az Úr, de akik nagyrésze visszautasítja e meghívást. Mi lesz e szerencsétlenek sorsa? Erre mutat rá ez az írás. Ára: 3.20 P.

MINDEN KÉZBE BIBLIÁT. Irta: Wimmer M. E könyvecske évek folyamán elhangzott biblikus előadások egyrészenek összesűritett lezáródását adja. Célja a Szentírás szépségeire rámutatni és ahhoz hozzájárulni, hogy a Szentírás ősi magyar szokás szerint minden család asztalára kerüljön és az életben szükséges világszűrés és erő forrása legyen. Ára: 1.50 P.

ÖT PERC LELKEDDEL. Honoré—Liptai Sokan úgy képzélik, hogy az ifjúság lelki problémái nem terjednek túl a tisztaság kérdésének határára. Ennek a véleménynek találó cáfolata ez az ifjúságnak szánt, sok irányban újat jelölő elméleti könyvecske. Ára: 1.50 P.

JÉZUS SZIVE APOSTOLA. P. Bíró Ferenc S. J. Aki érdeklődik szociális kérdések, gazdasági bajok orvoslásának módja iránt, föltétlenül olvassa

el ennek a szentéletű, szószeros értelembe modern apostolnak az életrajzát. E nagyszerű könyv most jelent meg II. bővített kiadásban. Előszavát † Bangha Béla S. J. írta. Ára: 4.50 P.

AZ ÉLETÚT ELŐTT. Irta: P. Pius Uhl A. Ez a könyv az ifjaknak korszerű és gyakorlati elméletkedési anyagot ad. Megtalálja benne az ifjú lelkének igényeit, képességeit, problémáit és a lelkipásztor bölcs tanácsait. Aki komolyan átolvassa megindulhat az életút magaslatai felé.

A RONGYSZEDŐK PLEBANOSA. Irta: Schons—Borbély. Ez az életrajz Lamy atyának, a szentéletű papnak elsősorban működését emeli ki. A mű célja, hogy Lamy atyát megismerjék. A papoknak példakép, a híveknek közbajnárja legyen. A cserkész és egyesületi tag pedig megtalálja benne a valódi apostoli szellemet.

KASZAP ISTVÁN ÚTJÁN. Irta: Blaskó Mária. Miért hívja fel Isten a mai nehéz időkből éppen egy ifjú életére a figyelmet? Erre a kérdésre felel e könyv. A végén gyermekek számára kiemelhető melléklet van. A szerző a könyv jövedelméből a székesfehérvári papnevelőben Kaszap István tisztelőtérre papot akar neveltetni. Ára: 2 P.

GONDOLATOK

Magyar életünk kezdtük tétován,
Nem láttunk hét kövér esztendő,
De minden esztendőnk sovány.

ADY: Szép magyar sors.

Jegyezd meg: Nem minden arany, ami fénylik. Ne tévesz-szen meg az eszmék pillanatnyi harsogása. Nézd meg mi van a mélyükben s ha magyar vagy meg fogsz döbenni.

Nem vagyunk teljesen egyedül! Nekünk is vannak testvé-reink, ha távol is, de azonos céllal. Apoljuk a finn-magyar test-vériség gondolatát.

Hívjezetőlképző jegyzetek.

H I R E K

Német Lörine erdömérnök hallgató, 1940-ben érettségizett nővendégünk vitorlázó repülés közben lezuhant és meghalt.

A cserkészcsapat örsvezetői 5 napos kiképzőtáborban vettek részt. A tábor kitünő volt. A tagok rengeteget tapasztaltak. A rossz nyelvek szerint a táboinak az a haszna is meg volt, hogy nem kellett lábat mosni. Egyesek állítólag nem merték cipőiket a szobában levetni hozzátartozóik életét féltve.

Híjvezetőképző csapat (V. K. Cs.) A vezetők szorgalmasan készülnek a táborra. Ott kell ám csak megmutatni ki a legény a gáton.

P. Rektor Dombóváron és P. Lenner Kaposváron lelkigyakorlatot tartott.

— Egy szobaúr, aki egy helyen a kiadó szobát nézi:

A szoba elég szép, csak hát egy kicsit alacsony.

— Mit fáj az magának, hiszen úgysem alszik álva?

A VIII. osztály ballagása május 13-án lesz. Az érettségi június 7-én kezdődik.

Valódi kölöpecs került a stadion feljárójához. Ünnepelesen bejelentjük, hogy ezennel megszüntek „a tilosba” járások.

Aero kör. A két utóbbi hónapban több versenyt tartott szép eredménnyel. Újabb a kísérletekhez a légszatórnát is beszerelték. Azt mondják olyan „szület csap”, hogy a Nemerével vetelezkizik.

A Meceek Alján az idén kissé elkésett. Hogy miért, nem tudjuk. Na de a háborúra mindent rá lehet kenni.

Dongó címmel az I. szakasz lapot indított. Sok szerkesztőt hozza! Főszerkesztő: Borbély Gyula II. o. t.

M. Vértés és M. Könyves a pesti cserkész tiszti táborban voltak a húsvéti szünetben.

— A patikába beállít egy jó ember.

— Kérek valami szert ijedség ellen.

— Hát mitől ijedt meg?

— Attól, hogy itt a tavasz, azután se ruhám se pénzem.

Szerkesztői üzenetek!

F. I. Érsekesanád. Örömmel olvastuk levelét s kívánságát teljesítjük is, de helyszülke miatt csak a következő számban. Verse nagyon szép és megható. További cikkeit is várjuk.

H. K. VIII. A következő számban jön.

A. J. IV. A.) Nem időszerű. Majd a vakációs lapban.

Sz. T. Bójt van. Nem időszerű. Jól sikerült.

M. F. VI. Sajnos elkésett.

Figyelem! A következő szám június elején jelenik meg. Május 15-ig a cikkeket írjátok meg és adjátok be, lehetőleg gépelve. Ne írjátok a két oldalra és vigyázzatok a helyesírássra!

A rikkanesverseny állása a következő számban jön.

Osgyáni Jenő

optika és fotó
szaküzlet

PÉCS. (Városház épület.)

Telefon: 25-17.

Törv. védett

hímzett magyaros

nyakkendő t

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u. 1.

Rövidáru szaküzlet

CSILLAG

Király-utca 33. szám.

MAGYAR nyakkendők legszebb választékban!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben

harisnyát,

női és férfi fehérneműt

Széchenyi-tér 7. Takarékszági hitel!

Szővetet, selymet, kelengyét, paplant, függönyt

BENEDEK

KÁROLY cégnél

Pécs, Ferenciek-u. 8. Tel. 38-20.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszmuáru üzlete

Pécs, Király-u. Városház épület.

Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelmefestő és vegytisztító

Pécs, Mária-utca 39. sz.

A szent Flóriánhoz

Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

F é r f i r u h a h á z

Irgalmasok-utca 12. sz.

Magay (Molter) Antal vászon és
kender-, len-, pamut-, és jutagártmányok
r a k t á r a

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17.73.

Női és férfi fehérnemű varroda és hímzőszalon

v. BUZASSYNE

Majorossy-l-u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkeszti:
Faludi Zoltán

Anyagi ügyek:
Szabó Antal

Felelős: **Bodolay Gyula S. J.**

Lapzárta május 15.

Legközelebbi szám júniusban.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P. Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: **Knauer Gyula.**

H I R E K

Német Lörinc erdömérnök hallgató, 1940-ben érettségizett növendégünk vitorlázó repülés közben lezuhant és meghalt.

A cserkészcsapat örsvezetői 5 napos kiképzőtáborban vettek részt. A tábor kitűnő volt. A tagok rengeteget tapasztaltak. A rossz helyvek szerint a táboinak az a haszna is meg volt, hogy nem kellett lábat mosni. Egyesek állítólag nem merték cipőiket a szobában levetni hozzátartozóik életét féltvén.

Ifjúségképző csapat (V. K. Cs.) A vezetők szorgalmasan készülnek a táborra. Ott kell ám csak megmutatni ki a legény a gáton.

P. Rektor Dombóváron és **P. Lenner** Kaposváron lelkigyakorlatot tartott.

— Egy szobaúr, aki egy helyen a kiadó szobát nézi:

A szoba elég szép, csak hát egy kicsit alacsony.

— Mit fiáj az magának, hiszen úgysem alszik állva?

A VIII. osztály ballagása május 13-án lesz. Az érettségi jún. 7-én kezdődik.

Valódi kölépeső került a stadion feljárójához. Ünnepelesen bejelentjük, hogy ezennel megszűntek „a tilosba” járáások.

Aero kör. A két utóbbi hónapban több versenyt tartott szép eredménnyel. Újabbán a kísérletekhez a légszatórnát is beszerelték. Azt mondják olyan „szület csap”, hogy a Nemerével vettek szik.

A Mecek Alján az idén kissé elkésett. Hogy miért, nem tudjuk. Na de a háborúra mindent rá lehet kenni.

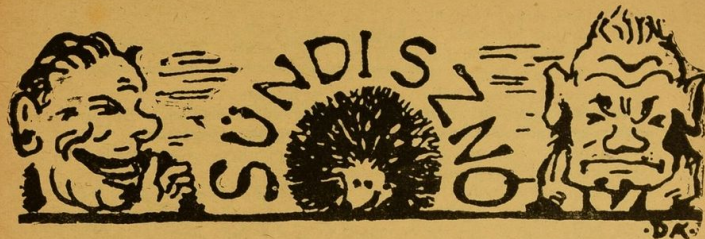
Dongó címmel az I. szakasz lapot indított. Sok szerkesztő hozzá! Főszerkesztő: Borbély Gyula II. o. t.

M. Vértés és **M. Könyves** a pesti cserkész tiszti táborban voltak a húsvéti szünethen.

— A patikába beállít egy jó ember.
— Kérek valami szert ijedtség ellen.

— Hát mitől ijedt meg?

— Attól, hogy itt a tavasz, aztán se ruhám se pénzem.

Balekvizsgák (Ajánlva a nyolcas urak figyelmébe.)

A soproni erdészeti, bányászati és kohászati egyetem ősi tréfás szokásai közé tartozik a balekok vizsgáztatása. Először is kik a balek? A balek zöldfültű, érettségizett, elsőéves mérnökjelölt.

A címben említett vizsga a balekok fogadásán és megszálltatásán kívül, az „Ifjúsági Kör”-be való hagyományos, tréfás felvétellel áll.

Szeptember közepén vagyunk. A komor soproni utcákon egyre több és több diákot lehet látni.

Szint, vidámságot, életet varázsolnak a városba, s a komor házak vidáman verik vissza a diákok hangos elevevését. Megérkezik a balekság. A másodéves firmák már a fogadatlásnál kezdik a tréfákat, Jobbra, balra hallani a nevetve elmondott történeteket.

Sok a dolga ilyenkor szegény baleknek. Azt se tudja hova kapjon. Most ezt, majd azt kell vennie, később ide is oda is el kellene mennie... Dehát már ez így van.

Este holt fáradtan le akar dőlni, de kiséül, hogy a fekete leves még hátra van. Az Ifj. Kör egyik előszobájában várakozik a baleksereg.

A szomszéd teremben kettős ajtók mögött már javában folyik a vizsga. — Eppen most jön ki az egyik vizsgázó gyanús gyorsasággal, s panaszkodik, hogy nem tudta, kik voltak a harcéták. Hát a harcéták egyetemista, erdész, bányász, és kohász szabadcsapatosok voltak a Felvidéken 1938-ban — világozták fel a kétségbe esett balekot, Na de legközelebb majd jobban vigyáz...

Nade lépjünk feljebb mi is.

Kopogás... jön a következő. Még nem is köszönt s a másodéves bányászok, a szénégetők máris viharos fújolásban törnek ki. Elfelejtette, hogy ide csak ballábbal szabad belépni, Hallatlan! Már ki is repül, mielőtt szóhoz jutott volna.

Jön a következő. Ez már tudja mi a szabály! Ballábbal lép be és köszön. S ime csönd van... Félhomály. Az aszalon 9 gyertya ég. Az asztalfőn ül az elnök. Előtte a selmeci szent kő, erdész kardok és

Szerkesztői üzenetek!

F. I. Ersekesanád. Örömmel olvastuk levelét s kívánságát teljesítjük is, de helyszülke miatt csak a következő számban. Verse nagyon szép és megható. További cikkeit is várjuk.

H. K. VIII. A következő számban jön.

A. J. IV. A.) Nem időszerű. Majd a vakációs lapban.

Sz. T. Bójt van. Nem időszerű. Jól sikerült.

M. F. VI. Sajnos elkésett.

Figyelem! A következő szám június elején jelenik meg. Május 15-ig a cikkeket írjátok meg és adjátok be, lehetőleg gépelve. Ne írjátok mind a két oldalra és vigyázzatok a helyesíráásra!

A rikkanesverseny állása a következő számban jön.

egyéb főiskolás jelvények.

— Jöjjön közelebb, — hangzik.

A jelölt közelebb jön, s várja a kérdéseket.

— Honnan jött? — kérdi az elnök.

— En Háromszékből — hangzik a felelet.

— No akkor biztosan tud valami jó góbé történetet. De olyat, amit még nem hallottunk! — mondja az egyik vizsgáztató.

A balek belekezd. Az arok lassan kipirulnak, s a szemek csilogni kezdenek. Mindenkinék tetszik.

Templomi csendben fejezi be. De annál hangosabb lesz a terem a következő pillanatokban a tetszésnyilvánítástól. Valaki azt javasolja, hogy vegyék fel, és engedjék át a vizsgán. Még egy pár komoly szót vált vele az elnök és azután kezét fog vele. Felvették.

A következő kapogásra, kórusban hangzik a válasz:

— Bujjon be!!!

Új jelölt lép be. Atesik a formáságokon, s bár semmit sem tévesztett el, látszik, hogy lámpalázzal küzd. Jelen esetben a kérdések főleg az érettségijére vonatkoznak. Mikor, hol, s hány tojásért szerzte? Ha tiltakozna, bebizonyítják, hogy a kedvenc tantárgyából sem tud egy szót sem. Nem osoda tehát, hogyha reszketnek a lábai.

— Mondja maga zenész? — kérdi az egyik firma, akinek az ilyen kicsinységek nem kerülnek el a figyelmét.

— Nem kérem. — hangzik a megszeppent válasz.

— Hát akkor miért citerázik? Biztosan idegbajos!!! Kérem az elnök urat utasítsa a jelöltet a körünkben lévő orvoshoz, mert az a célunk, hogy csak egészséges embereket vegyünk fel.

A balek a terem végében lévő orvosi rendelőbe megy. Egy volt orvostanhallgató megvizsgálja, mint doktor. Kikopogtatja, meghallgatja, s mindenre mond szaknyelven egy pár megjegyzést. Végül a döntő térd-reflex vizsgálat következik; mikor már kékre-zöldre kapálta a szerencsétlen paciens térdét, elszörnyedve megállapítja: brachopoda intriculata! Bár a súlyos idegbajt meglehetősen elhanyagolta, de a mellékelt recepten írt egy ditrigonális, trapezsederes pasztillát, melyet a „Kék Golyó“ patikában beszerezhet, s minden uzsonna előtt bevéve jóvá teheti eddigi hanyagságait. — S a lelkére kötik, hogy fiatal korára legyen tekintettel és ne hanyagolja el a bajt.

A következő jelölt kezébe egy gyanus külsejű hangszert nyomnak azzal, hogy mondja meg mi az. Rövid gondolkodás után kivágja, hogy kereplő. Na ki is tessékeli hamarosan; kinn felvilágosítják, hogy gőzhegedű volt.

S így folynak le régi törtetlen szellemben a hagyományos balek-vizsgák. A mindent átfutó sziporkázó humor mellett sokat gondolnak arra, hogy mint kiművelt fők, és tanult mérnökök egykor az ország szolgálatába állhassanak.

Suppán György balekesősz után:

KOLTAY ANDRÁS V. o. t.

— Maga már megint részeg!!

— Nem kérem, ez még a tegnapi.

— Ráültél a kalapomra. Kelj fel!

— Csak nem akarsz már hazamenni?

A görög drámáról,

avagy egy piusi magyar-óca

Megszólal a tízperc végét jelző csengő s megkezdődik a magyar óra. A feleltetés ma elmarad, ellenben a tanár úr gyönyörű előadást tart az ifjúságot oly szerfelett érdeklő és minden biznnyal igen időszerű témáról, a görög dráma fejlődéséről, szerkezetéről és a görög drámák igazgyönyöréről, az „Antigone“-ról. A tudományos-zomjas ifjúság vegyes érzelmekkel eltelve hallgatja. Evvel magyarázható az a tény is, hogy az osztály nagy érdeklődéssel fogadja azt a szegény eltévedt darazsat, amely első tavaszi felderítőútja alkalmával békévedt a nyitott ablakon. A megráidt dongó-pilóta előrenyomja a gézkat és a kis egyfedelű gép rémes bűgással igyekszik visszatálcálni a „saját terület“ fölé. Azonban ügylátszik elromlott az iránytűje, mert sehogysen találja meg a kivezető utat. Eközben — szegény pilóta szerencsétlenségére, — működni kezd az osztály légelhárítása. Ambár fényes nappal van, és a nap besüt a terem ablakain (vagy épen ezért?) mindjárt két-három tükör fényesóvája száll az eltávedt vándor felé. A hátsó sarokban pedig pattogó vezényszavak hallatszanak, és — miközben az osztály számtantudósai a sinus és cosinustétel segítségével kiszámították az ellenséges gép távolságát, sebességét és a célirányszögét — a légvédelmi ágyúk és négyes durgéppuskák tüzelni kezdenek. A gumi-géppuskák papírlövedékei megriasztják a pilótát, amire ez műrepülőmatványokba kezd. Mikor azonban a gépágyúk is tüzelni kezdenek és a radírgumik körülötte koppannak a mennyezethez, kormányserkezete megsérül és kényszerleszállást hajt végre az egyik lámpaernyőn.

A tanár úr pedig közben elővesz egy kötelező olvasmány kinézű könyvet és abból kezd olvasni. Az osztály a legnagyobb figyelemmel hallgatja Sophokles bölcs filozófiai fejtegetéseit az istenek hatalmáról az emberi életben és a szegény szerencsétlen kis Antigone történetét. Egyesek ugyan azzal intézik el a már említett sajnálatraméltó hölgyet, hogy az ő története nekik már nem újság, de ezeket ne hallgassunk, úgyis igen kevesen (!!) vannak.

A társaság nagyobb része elkezeredeten hegyezi füleit és cenzúráját írásra szegezi. Lássunk hát egy pár jegyzetet egy kedves osztálytársunk jegyzetéből:

„A görög drámákban mindig van valamilyen probléma. Rendszerint az, hogy ki fogja játszani a főszerepet és lesz-e elég statisztá.”

„A drámában a szereplők és a kar felváltva beszélgetnek. Végül is — sok lúd disznót gyöz — a szereplő megunja a sok beszédet, megnézi a zsebóráját, és mikor látja, hogy a villamosa mindjárt indul, kirohan a színpadról.”

„Rendszeresen ez a szereplő meg is bűnhődik — t. i. lekési a villamosát.”

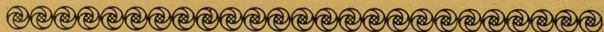
„A görög dráma szerkezetéről már a görögök is érezték, hogy

a dráma végén kell egy résznek lenni — a befejezésnek — amelyből a közönség észreveheti, hogy nemsokára vége, azaz: rohanhat a ruhatárba."

"A görögöknél ritkán nyíltak meg a színház kapui. Ilyenkor azonban 3—4 költő is versenyzett drámájával. A győztes személyére vonatkozólag a közönség döntött — feldöntötte a színpfalakat."

Sajnos nem folytathatjuk a szemlét, mert megszólal a csengő. Kedves társunk becsapja füzetét, elrikkantja magát — példája számos követőre talál — és a vezényszóra nagynehezen felkászálódik helyéről.

FALLER JÁNOS VI.

HUMOR

Lácika rossz bizonyítványt hoz haza.
Az apa nekiesik:
— Ezért elraklak!
— Ne járadj — mondja ártatlanul —
a tanító úr szerint nálam már a verés
sem használ

=

— Az orvos azt mondta, hogy csak
három cigarettát szívhatsz és ez már
a hatodik.
— Igen ám, de én egy másiknál
is voltam és az is hármat engedélye-
zett.

=

A villamoson a székely nagyon nézi
a szembenülő kifosztott hölgyet. Az
végre megújja és rászól:
— Mit bámul, mint borjú az új ka-
púra!

Rövid hallgatás után emígyen vála-
szol a góbé:
— Újnak éppen nem új, de, hogy
újonnan van kifosztva, az szent igaz!

=

A villamoson egy fiatalember feltű-
nően rázza a kezét. A szomszédja
részvétellel kérdi:
— Örökölte súlyos baját?

— Dehogy. Új karórát vettem és
csak akkor jár, ha rázom a kezem.

Vendég: Vigyázzon! Kabátjának úja
a levesembe lóg.
Pincér: Nem baj! Az ócska ruhám van
rajtam.

=

— Tegnap úgy nézett rám az új fő-
pincér, mintha nem is fizettem volna.
— És te?
— Én meg úgy, mintha fizettem
volna.

=

— Adjál kölesön húsz fillért villa-
mosra!
— Nines apróm.
— Akkor három pengőt, taxin me-
gyek haza!

=

— Tudja mi az „alibi”?
— Igen, kérem. Be kell bizonyíta-
nom, hogy nem ott voltam, ahol volt-
tam.

=

A szórakozott tudós zajra ébred.
Meggörki sötétben:
— Van itt valaki?
A betörő elszólja magát.
— Nincs, kérem!
— Akkor ügylészik álmodtam, —
szólt nyugodtan a tudós és tovább
alszik.

Osgyáni Jenő

optika és fotó
szaküzlet

PÉCS. (Városház épület.)

Telefon: 25-17.

Törv. védett

hímzett magyaros

nyakkendő

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u. 1.

Rövidáru szaküzlet

CSILLAG

Király-utca 33. szám.

MAGYAR nyakkendők legszebb választékban!

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékosági hitel!

Szövetet, selymet, kelengyét, paplant,
függönyt

BENEDEK

KÁROLY cégnél

Pécs, Ferenciek-u. 8. Tel. 38-20.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és diszműúru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelmefestő és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

F é r f i r u h a h á z

Irgalmasok-utca 12. sz.

Magay (Molter) Antal vászon és
kender-, len-, pamut-, és jutaggyártmányok
r a k t á r a

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17.73.

Női és férfi fehér-
nemű v a r r o d a
és hímzőszalon

v. BUZASSYNE

Majorossly-u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkeszti:
Faludi Zoltán

Anyagi ügyek:
Szabó Antal

Felelős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta május 15.

Legközelebbi szám júniusban.

Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2 — P. Megjelenik egy évben nyolcszor.

Főmunkatárs: Knauer Gyula.

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ágy- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövét, selyem, vászon árúk,
készs ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglegő nagy
választékban, olcsó, szabott árakon. — Textilárukban vezető szaküzlet!

SÍK (Schön) TIVADAR és TSA kft.
Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár
hagyzer és könyvhereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
kötött és rövidaru **JÁTÉK**

Autók, kerékpárok, rádiók, túrista és sport cikkek

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés

Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és **Játszva németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Mindig jól vásárol a

Dr. KARL könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

**Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.**

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anya-
gok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképész-mester
PÉCS, GR. BENYOVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy
választékban **FRIEDRICH**
és olcsó áron
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

**Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél**
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

**Férfi és női
divatáru különlegességek**
REGŐS-nél
Tel.30-45. Pécs, Király-utca 1.

**A magyar ifiúság boltja a
Szent Imre**
könyvesbolt
Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

KULTURA KÖNYVNYOMDAI MINTÉZET, MAYER A. GEZA ES TÁRSAI, PECS

ARANY **ELÜST**
Mérányi

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 7. SZÁM, 1943. MÁJUS 2.

TARTALOM

gr. Széchenyi Ferenc VII.:
A tavasz beszélt

Kocsárd Miklós V.:
Széchenyi időszerezése

Partos László:
A rimfagó

Linka Zoltán V.:
Vasnap

Xnauer Gyula VIII.:
Mi a szösz?

Szabó Antal VIII.:
Büvészet

A friss hó

Bors László VII.:
Lélek a zenében

Barátságos arcot kérünk

Nemesszeghy E. VIII.:
Diákkapitár

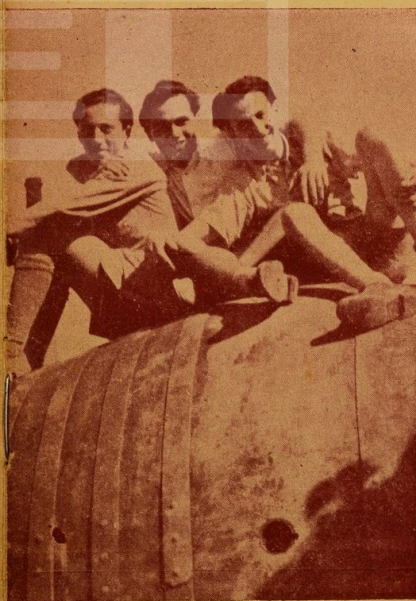
Bátori Béla VII.:
Katolikus cselekvés

SPORTROYAT

KÖNYVSZEMLE

HÍREK — ÜZENETEK

Melléklet: **SÜNDISZNO**

Ára 20 fillér

KIS NYOLCASOK A NAGY HORDÓN

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ágy- és asztalkészletek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon árúk, kész ruhák, női kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy választékban, o.l.c.s.o. szabott árakon. — Textilárukban vezető szaküzlet!

SÍK (Schön) TIVADAR és TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár

hegyszer és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTEK Uri és női divat, kötött és rövidaru JÁTEK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagykereskedés
Autók, kerékpárok, rádiók, túrista és sport cikkek
Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva latinul és Játszva németül
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nál
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér. 4.

Mindig jól vásárol a

Dr. KARL könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Legnagyobb öltőtoll-, papírnemű-, könyv- és iskolaszer raktár.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anyagok nagy raktára.
Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ Medve
drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó lényképeket készít

FODOR ISTVÁN lényképész-mester
PÉCS, GR. BENYÓVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy választékban és olcsó áron **FRIEDRICH** könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9. Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

Cukorkát, fűszerárut SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A Nemzeti Önállósítási Alap támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női

divatáru különlegességek

REGŐS-nél

Tel.30-45. **Pécs, Király-utca 1.**

A magyar ifjúság boltja a

Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

ARANY ÉRŐS

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 8. SZÁM, 1943. JÚNIUS 1.

BALLAG MÁR A VÉN DIÁK ...

TARTALOM

ÁRA 20 fillér

Széchenyi Ferenc gr. VII.: **Előtünk a nyár** — Faludi Zoltán VIII.: **Búcsúbeszéd** — Széll Tamás VII.: **Bucsuzőra** ... — Albert Sándor: **Levél** — Telfel Zoltán VII.: **Emlékezzünk** — **Gondolatok** — Fűzes István öregdiák: **Anyám** — Cholnoky Péter I.: **Isten veletek nyolcasok** — Baka VI.: **Tavaszh végén** — Tripsi: **Tévedtem** — Linka Zoltán V.: **Egy nap az V.-ben** — **SPORTROYAT** — **KÖNYVSZEMLE** — **HIREK** — **ÜZENETEK** — Melléklet: **SÜNDISZNO.**

Saját készítményű férfi, fiú, gyermek átmeneti, vízmentes, teveszór, zsinóros magyar ruhák a legnagyobb választékban!

Takarékossági könyvecs-
kére 6-7 1/2 havi hitel.

PÁLL ÖDÖN

Csonka-Magyarország legnagyobb mértékszerinti férfitiszabó üzeme.

Márkás órákban

nagy raktár

Bálint István

Király-utca 11. Színházzal szemben
Telefon 14-60.

Vásároljon a

Szent István Társulat

könyvkereskedésében

Pécs, Széchenyi-tér 17. szám.
Telefonszám: 11-79.
Hitel otthon!

Heinemann ruha

teszi az embert.

PÉCS, Széchenyi-tér 7. Telefonszám 19-03. Hitel Otthon.

Angster József és Fia

orgona- és harmoniumgyár

Fiókhüzem:
Rátospalota. Pécs, József-utca 30. sz.

Iskolai és sportcipők,
futball és atlétikai
felszerelések legolcsóbban

QUINTUS

cipő- és sportzaküzetében. -Takarékosság!
KIRÁLY-UTCA. Városház épület.

özv. Dragila Antalné

üveges és képkerezező

Pécs, Széchenyi-tér 8.

Nagy választék képkereketben és szent-
képekben. Telefon: 28-51.

RICHTER JÓZSEF

sport, rádió, villamossági és műszaki vállalat
Pécs, Király- és Mór-u. sarok.

Alapítási év 1890.

Hauer Rezső

cukrász

cukrászdája és csokoládégyára

Budapest, VIII. Rákóczi-út 49.

Telefon: 143-504, 144-371.

UHU

Mindent ragaszt

víz-, hő-, és savállóan

papírt, bőrt, gumit, szövetet, üvepet, repülőgép-
modellt stb.

SIMONYI Drogéria
Pécs, Rákóczi-út 39/c.

ARANY-EZÜST

Kiadja a 622 sz. Diákkaptár

ALAPÍTOTTÁK AZ 1940-BEN VÉGZETT NÖVENDEKÉK
SZERKESZTI A VIII. OSZTÁLY

V. ÉVFOLYAM
1943. JUNIUS HÓ

8. SZÁM

Előttünk a nyár

Döngve csapódik be a Pius kapuja. — Eltelt egy év. Mégegyeszer, mint gyorsított film elvonul szemünk előtt az elmúlt 10 hónap minden eseménye. Emlékezünk. Aztán képzeletünk színes szárnyain előre látjuk az előttünk álló nyár minden elképzelhető és elképzelhetetlen örömét, történéseit.

Néhány óra múlva otthon leszünk. Új életbe lépünk, amelyben tőlünk függ, hogy megértjük-e a jelennek nem szávkakkal elmondott kéréseit. — Szemünk előtt hullámszik a magyar „élet”. Szeretéből fakadt, szeretettől sugárzó szemek kísérték létrejövésének első pillanataitól kezdve. Szeretet és imádság. Nehéz, verejtékes munka és féltő aggodás. Most itt van! — Nagy, aranyfényű, enyhén hullámzó tenger. A nehéz dús kalászkok valami hívó alázatossággal hajlanak le, — mert szeretnek, mert adni, új életet adni akarnak.

... És megpendül az első kasza. Belesuhint nagy, erős lendülettel a kenyér-erdőbe, mely esendes susogással hajlik le az „örök parancs” keze nyomán. Keresztek állnak hosszú sorban: — a rájuk pazarolt verejték és szeretet meghozta gyümölcsét. Szemem végigsuhan a sorokon, elgondolkozom.

Keresztek: szeretet; — élet. Aztán látok életbarázdákkal szántott szülő-homlokokat felderülni. — Látok mosolygó, kerek, kicsi gyermekarcokban felragyogó szemeket; látok édesanyakézbe kulcsolt kicsi kis kezeket; — látok új békét, új hitet; sok-sok családban újra imát és szeretetet; bűnbánóan lehanyatló átkozó kezeket; mert van kenyér. Szemem visszatéved a távolból, már tudom: létkérdés az előttem fekvő szeretet gyümölcse.

Elmúlt az aratás. Új munka kezdődik. Kitartó, verejtékes munka és küzdelem a földdel. A küzdelem pedig nem szűnhet meg, míg az új magok a munkával termékkenné tett talajban nem pihennek. Így megy és így kell mennie. Minden aratás után egy fokkal jobb munka, hogy jövőre nagyobb ter-

més leány, több hálaadó szív küldjön forró imát minden „élet” Kezdeté, Éltetője és Befejezője felé.

A nyár megmutatta magát — és három dolgot kér tőlünk: szeressetek, hogy bennetek is érjen a vetés; szeressetek mert ez ma létkérdés; — szeressetek, hogy a jövő magyar nyárban aratni lehessen a bő Isten-áldást.

Széchenyi Ferenc gr. VII. o. t.

Búcsú- beszéd

Ft. P. Rector, mélyen tisztelt tanári kar, kedves fiúk!

Az idő gyorsan múlik. Ami tán 6–7 évvel ezelőtt hihetetlen volt, ma valóság. Öregdiákok lettünk s ballagunk mi is, nem kis örömmel. Nem csak azért örülünk, mert ezzel nyolc éves munkánkat is befejeztük, hanem azért is, mert ezzel a nappal életünk nagy, fordulópontjához jutottunk s eszméink, céljaink megvalósításához most már rövidesen hozzáláthatunk.

Minden év nyolcas diákjai eszméitől telítetten hagyták el a Pius kapuit. Azt hiszem nem kell mondanom, hogy mennyivel inkább nagyobb hittel kell nekünk a Pius-t elhagynunk s további munkánkat megkezdenünk. Nyugodtan mondhatom, hogy nincs közülnk olyan, aki tanulmányai után csak az élet napos oldalát keresné, az Istennel, a hazával, a családdal pedig nem törődik.

Az idők komolyságához képest egyik főcélunk, dolgozni a házáért, céltudatos komoly munkával. Soha se volt tán annyira szükség a mi fiatal lelkesedésünkre, mint most. A magyarság helyzete az elmúlt ezer év alatt sokszor forgott veszélyben. Sokszor voltunk féllábbal a sirban, de Isten csak megsegített bennünket. A helyzetet ma sem mondhatjuk vígasztalónak. A régi ellenségek még mindig állnak, mi pedig annál kevesebben vagyunk. A kicsinyhitűek már kétségbeestek, az álmagyarok, kiknek csak addig volt hazájuk az ország, míg jobb pénzforrást nem találtak, döngetik kapuinkat s milliók vajúdása közt sovány tizenny milliónnal csak úgy

tudunk fennmaradni, ha van bennünk Istenhit, lelki erő. Mert beláthatjuk, hogy az Istenen és saját magunkon kívül senki, de senki nem segít rajtunk. Az emberek nyakig ülnek a propagandában s kétségbeesve gondolnak arra, hogy vajon mi segíthet itt. Hát 1919 nem, az biztos. És a másik oldal. Ha tudnánk még hinni az önzetlenségben és a becsületben! De hol van a világ a becsülettől, az Istentől.

Mit tegyünk hát mi? Félre nézni biztos halál. Egy a lehetőség, hangsúlyra emelni magunkban, ami magyar. Minden téren és minden vonatkozásban. Nem mintha megvetnénk vagy nem tartanánk nagyra ami idegen, hanem csupán védekezésből. Itt lesz a mi fő munkánk. Ezt a szellemet okosan elhinteni s ezen az alapon az országot valóban újjáépíteni. Ha végig nézünk a magyar életben, arra a keserű megállapodásra juthatunk, hogy mindent csinálnak csak éppen ezt nem akarják s ha valaki mégis belekezd, a leghihetlenebb túlzásokba esik. Az emberek mint a birkanyáj tudóznak az eszmék után minden megfontolás nélkül. Kereszténységük csak az „üsd a zsidót” jelszaváig terjed s közben a zsidó idegen szellemek áldoznak, moziban, sajátban egyaránt. Szociális reformokat hangoztatnak, s közben minden, de minden eszközzel igyekeznek gazdagodni. Mindenütt megoldást keresnek, de mindenütt Isten és vallás nélkül.

Mert tartsanak bármit és bárhol másképp, mi megmaradunk annál az erős meggyőződésünknel, hogy Isten-vallás nélkül nincs hazánk, nincs egészséges társadalom. Ha az egyént nem köti le az Isten félelme, a vallás tanításai által nincs meggyőződve a becsületes és nemes élet fontosságáról, ha lelkében nem élnek a felebaráti szeretet parancsai, önzővé, anyagiassá, aljassá válik. Nem lesz akkor előtte semmi szent, csak az arany. Ebben a nézetünkben a történelem nem egyszer igazolt bennünket és igazolni is fog bennünket. Tehát elsősorban a lélek a fontos. Ezt nem akarom bizonyítani tovább csak annyit mondok, hogy a front élő tanúság arra, hogy nem a szája és marka szerint mérjük az embet, hanem a lelke szerint. Természetesen nem akarom ezzel azt mondani, hogy a testet elhanyagolhatjuk. Nem, mert csak ép testben ép a lélek.

A harmadik amit szeretnénk megjegyezni az, hogy tudjuk, hogy az eszmék megvalósításához vasfegyelem szükséges. Azt hiszem ebben a legnagyobb a hiány. Pedig e nélkül semmit sem tehetünk. E nélkül: utolsóbbaknak kell tartanunk magunkat azoknál, akik magyarországon még a száraz kenyert sem érdemlik meg, mert azok legalább tudnak fegyelmet tartani. Ezért kérem még most is a pius öszesz diákjait, a fegyelmet tartásáig meg, mert ha itt nem szoknak bele, hát hol fognak beleszokni? Remélem és tudom, hogy ezt a hibát kiküszöböljük.

Mi legyen hát jelszavunk. Nem más, mint amit már a régiek írtak zászlóikra „Cum Deo pro Patria”. Bátor kiállás. Aldozatos lélek. S ha majd elérünk valamit az életben, azért örökké hálaadás legyünk a Piusnak. Mert tudjuk, hogy ha valamit elértünk, csak azért van, mert

itt a Piusban a legegészségesebb szellemet szívtuk magunkba. Nem nagyozolás ez. Lehet, hogy van aki nem hiszi a diákok közül, de hinni fogja, ha egyszer az életbe kilép. Látni fogja, hogy egyedül ez volt a helyes út.

Most pedig búcsúzávn köszönetet mondunk a piusnak ezért a szellemért.

Köszönetet mondunk Ft. P. Rektornak, aki mindig megértett bennünket. Köszönjük neki a vezetést és — mint hittan tanárunknak — a tántoríthatatlan hitet. Megigérjük néki, hogy soha nem hozunk szégyent a Piusra és a piusi szellem jó katonái leszünk.

P. Mahácsnak, szeretett osztályfőnökünknek köszönjük fáradozásait, amellyel bennünket a számtan magas tudományába bevezetett. Köszönjük néki leginkább azt, hogy megtanított bennünket dolgozni és az életet nyitott szemmel nézni. Most mikor búcsúzunk; arra kérjük, hogy ne feledkezzék el fiaról imáiban.

Ft. Atyáknak és a tanár uraknak mindazt, amit tőlük kaptunk. Tudjuk, hogy velünk sokat kellett vesződniök s ezt tán soha nem hálálhatjuk meg.

Búcsúzunk a diákoktól is. Arra kérem őket, hogy tartsák meg azt, amit itt a fegyelemről mondtam. Ne zúgólódjatok olyan könnyen! Lássátok be, hogy a vezető csak a legjobbat akarja és éljétek be sokszor magatokat a tanár szerepébe. Mégeggyet kérek: Szeressétek ezt a szerető piust. Ragaszkodjatok hozzá, harcoljatok érte, ne engedjétek bántani! Imádkozzatok érettünk, hogy az életben megálljuk a helyünket s esetleg közületek nem egynek útmutatók lehessünk.

— Isten veletek kedves évek emlékei, helyek, emberek! Megyünk harcolni a magyar jövőért!

Elmondta: FALUDI ZOLTÁN.

Búcsúzóra . . .

Búcsúzóra szól a nóta.

Öreg nóta! Szól, mióta

én csak hallok, e bús nóta,

Allj meg pajtás csak egy szóra.

Öreg barát! Isten veled.

Az élet hív, s a sok sebet,

Mit tőle kapsz, ne vedd fel és

Csak menj tovább, tovább!

És majd ha rögös útakon,

Ott kinn a sors nehéz nagyon,

Isten törölje könnyedet,

Isten veled, az ég veled.

Széll Tamás VII. o. t.

Iskolaruhát, cipőt, tanszereket
„Takarékosság” könyvre
 vásároljunk 6—7¹/₂ havi hitelre

Levél

Ajánlom szeretettel az elmenőknek, az életbe távozóknak:

Kedves Barátom!

Elmész . . . új utakra térsz Tudom, el kell menned, s talán nem látalak többé soha, itt, a földön, nem szoríthatom meg kezéd; Elmész. Igen, mindnyáján megyünk valami felé. Nincs megállás, nincs pihenés, csak haladás van és menés. Barátom, nemsokára indul a vonat, meg se ölelhetlek, s még az igazságot se mondhatom meg, Neked. Ezt a pár sort küldöm búcsúzásul, utra-valóul.

Mikor úgy gondolod, hogy elviselhetetlen az élet, mikor arcul ütnek és leköpnék, ne zúgólódj, nyugodjál meg. Emberek vagyunk Barátom, nagyon szegények és árvaik. Ne gondold azt, hogy boldogságod örökké tart. Vigyázz, az élet nem buborék, melyet ide-oda fúj az esti szél. Mikor boldog leszel s azt gondolod, hogy Te vagy a legnagyobb, a legboldogabb földi lény, vigyázz, — mert halkán és váratlanul ölel majd át, egy hideg kéz. — Talán majd ország-gokat, a földet bejáród. Talán a hazád idegen vidéken lesz, de egyet, kérlek soha el ne mulasz: a templomot, az Istent. Bárhova visz, a fekete, nagy vonat, maradj meg magyarnak, nemes lelkűnek és búsan dacolónak. Maradj meg embernek és ne akarj lenni az, ami úgy se lehetsz. Szeressél mindenkit és mindent nagy, végtelen szeretettel. Ha családod lesz, éljél a családnak. Nevelj embert, ennek a nyomorult világnak. Ha bármi is leszel, egyet el ne felejtj, hűn megállni azelőtt, ki minket végtelmül szeret.

Indul a vonat . . . Az imént hagytad el az iskolát, padot, tanárt és családot. Nemsokára este lesz és új utakon fog szaladni a vonat, tovább . . . Ne félj Barátom, ez az élet: örökös rohanás. Mikor behavaz majd szomorúságával az élet és rájössz arra, hogy a rózsza, művirág is volt, emlékezz, egy elmúlt ifjúságra, a gyerek évekre, a kamaszkorra. Emlékezzél az iskola melegére, a pihenő tanárookra, a kertre, az udvarra, az esti harangszóra és mindenre. — Egy utolsó fűtyszó hallatszik távolról. Az emberek mind-mind eltávoznak. Magam vagyok és nagy, néma csend vesz körül. Elmentél Barátom. Az életbe mentél. Talán nem látjuk egymást többé soha. Szemem könnyes. Szívem nagyon fáj. Lehajtom fejem s emlékezem egy csodálatos múltból. Egyszer, még pisszatérsz Barátom. De találkozni már nem biztos, hogy fogunk. Isten veled kedves jó Barátom. Vigyázzunk egymásra. Isten veled!

Ölel nagy szeretettel

ALBERT SANDOR, VII. o. t.

Emlékezzünk...

A tavasz pompája ékesíti most Isten színe világát. Ragyogó napsugár hinti szét aranyló sugarait az ezer színű rét minden egyes virágára és zengő madárának dalol dicsőítő himnuszát a Teremtőnek, aki füvekkel, fákkal ékesítette fel ezt a földet, melyen annyi sok a rótság, a bűn, a könny, sóhaj és fájdalom.

Ebben a gyönyörűségre vált tavaszi virágzásban 1920. június 4-én egy ezeréves országot temettek Párisban.

Fekete ruhában, gyászbaboruló lélekkel emlékezzünk nemzetünk megcsúfolásáról, országunk szétarabolásáról és rabigába való hajtásáról. És a bennünket ért minden sérelmet, a szenvedők könnyzáróját, a vértanúk véréit, az elszakított magyarok jajkiáltását mind-mind egyetlen szóba tudjuk összesűríteni: Trianon.

Ez a szó az, melyre haragtól dobban meg minden magyar ember kebelében a szív, gyűlölettel szorul ököbe a kéz, szégyentől piroslik az arc és a bosszúállás kegyetlenségét kiáltja a remegő ajak.

A párizskörnyéki királyi kastély fehérterme soha nem hitte volna, hogy nevéhez annyi kegyetlen tett és annyi sok szörnyű átok fog tapadni. A sarokban álló kicsinyke asztal sem hitte volna, hogy rajta egy hatalmas nemzet megsemmisítését célzó iratra ütik rá a pecsétet. Hogy ez a megsemmisítés még sem következett be, annak csupán az volt az oka, hogy nagyobb volt az isteni jószág, mint az emberi hitványság és nagyobb volt a magyar nemzet életeréje, mint azt a trianoni „bölcsék” felbecsülték. Pedig felsorakoztattak minden elképzelhető rágalmat, hazugságot, történelmi meghamisítást, földrajzi és gazdasági adottságok letagadását. Elhallgatták az ellenállásra ítélt milliók hűségét, ragaszkodását, sokszor fegyveres ellenállásra menő rendíthetlenségét. Mesékből szőtt, mondákból kelt történelmet állítottak össze maguknak s a „Nagy tót állam” fantasztikus regéjét. Dákórománia ravaszul kiagyalt históriáját mint szigorú történelmi igazságot szegezték szembe a komoly történelemtudósok komoly érveivel. És ezeken a hazugságokon, az ítélőbírák teljes tudatlanságán kegyetlen elfogultságán megszülettek, vagy legalább is kövérré híztak azok az államok, melyeknek létét, nagyságát nem igazolta se a történelmi múlt, sem a népek jövő boldogulásának lehetősége, se magasabb műveltségük, sem vitézségük, csakis a harcoló nagyha-

thalmak oldalán a szerencsésebb helyre való sorakozásuk.

Nem célom, hogy Trianon rettenetességeit olvasóm előtt feltárjam. Érzí az minden magyar, mert szívébe kitörőlhétlen betűvel van belevésve és nem lenne magyar, hanem „sehonnai bitang ember”, aki ezeknek a türhételenségnek a megváltoztatásán nem akarna munkálkodni.

Értsük meg, hogy mi egy letiport, természet adta javaitól megfosztott, kirabolt, leszegényedett nemzetnek a gyermekei vagyunk, annak a letiport nemzetnek a fiai, amely a koporsó fedelét most emelgeti és a sírjából már-már kikél és éppen ezért nem nyújthatja azt az életmódot, kényelmet és ellátást mint egy teljes ütő erejű nemzet.

A lemondásokat melyek még jobban fokozódtak a legújabb háború miatt, viseljük áldozatos magyar lelkülettel, lemondással és béketűrőssel.

Ne akarjunk mindenki jobban és bölcsebben tudni mindent, mint azok, akik hivatva vannak az ország ügyeit elintézni. Ha esetleg nem is követik a helyes irányt, akkor is államfui kötelességünk az ország bizalmából az élre kijelölt vezetőket követni. Egyéni eszmék, felfogások a megosztást, pártharcot idézik elő a nemzetben, melynek a mai háborús időkből nincsen helye. Összetartásban az erő.

Az idő szalad, csak a mi gyászunknak nincs vége. Az öröknek tűnik. S a mi gyászunk mély gyász. Ezen a napon a magyar leszegezi fejét, titokban pergő könnyeit elfordulva törölgeti. De már hajnalodik és a ködbevesző éjszakába a magyar jövőendő üstökös csillaga belepásztáz és a fényugarában Csaba vezér mutat nekünk utat. A bánat könnyei helyett, örömkönnnyek fakadnak szemünkben.

Nem szabad felejtenünk. Szaggassuk fel a hegedni látszó sebeket fájjon nekünk is úgy, mint azoknak kik 23 év előtt éltek s akiknek akkor tör járta át a szívét, amikor Párizsban a mi vesztünkön mulattak.

Fájjon a seb, fájjon tovább a szív, mert ez a fájdalom erősíti a lelket, acélozza akart.

Dolgozzunk, nehogy még egy 1920 történjen velünk. Álljon a belső külső front egyforma szilárdsággal, minden magyar tegye meg a kötelességét, akkor nem fog előfordulni még egy Trianon! Ha tárgyalunk is, félkézzel fegyverünket tartva kössünk megállapodást, mint egyenrangú ellenfelek.

S ha látod, hogy a gonoszok megint prédát lesnek szent koro-

nánk testén, rántsд meg azt a ravaszt és löj tovább, harcolj, küzdj, mint őseid, akik ezt a hont dicső és mindig győzelmes csatákon szerzték számodra.

Magyarok! Gondoljatok Trianonra s ez vezéreljen utatokon, ahonnét a következő csatákban, legyen az bárhol és bárki ellen, külső, vagy belső ellenség, csak győzelmesen szabad visszakerül-
nőtök! Győzni csak munkával lehet s csak így érjük el a nagy magyar hazát.

Tellfel Zoltán VII. o. t.

— En csak azokkal szoktam sétál-
ni akik szeretnek.

— És nem unalmas mindig egyedül
sétálni?

A bírő: *Öt évvel ezelőtt ültem el
magát kabállopásért és megint itt van?*

A vádlott: *De bírő úr kérem, egy
kabát nem tarthat öt évig.*

— Miért kötötettek öcsinek szájkö-
sarat a szájára?

— Krémésért küldjük a cukrászdába.

Orvos: *... és minden pohár konyak
előtt egy almát kell elfogyasztania.*

Beteg: *Harminc almát megenni egy
nap: doktor úr, az lehetetlenség!*

GONDOLATOK

„Tisztaelkűnek lenni és így érne férfiúvá, ez a legnagyobb
életművészet.”

Dr. Tóth Tihamér.

„Nézd a búzakalászt büszkén emelkedik az égnek. Mig üres. Ha
megért, földre konyítja fejét.”

Verseghy.

„Csak törpe nép felejthet ősnagyságot,
Csak elfajult kor hősi elődöket.
A lelkes eljár ősei sirlakához
S gyűjt régi fénynél új szövőtneket.”

OPTIKA

FOTO

Takarékosság tagja.

JÁTÉK

HUBER FERENC PÉCS, Széchenyi-lér 2.

Anyám

(EGY PIUSI ÖREG AZ ALMA MATERHEZ.)

Anyám, Te drága, hā képedet nézem,
S puha, selymes orcád jelenbe idézem,
A könnyem fojtogat, s nem bírom, úgy érzem.

Nem tudom könnyemet magamba rejtteni,
Hogy ne tudja senki, hogy ne lássa senki;
Nem akarok sírni, csak dolgozni, menni!

Anyám oly jó volna öledbe ülni,
Kezedet csókolni, a szemedbe nézni;
Anyám oly jó volna ismét gyermek lenni!

Kicsiny mint valaha, tipegő kis gyermek,
Gógicselő szavú, naiv, kit szeretnek,
S kit, ha megrádemli, méltán meg is fednek.

Ily kicsiny akarok lenni, ha mondom,
Hogy szívemben a jég derévé olvadjon,
S szívem melegtől más is megolvadjon!

FÜZES ISTVÁN öregdiák.

Isten veletek nyolccasok!

A — „Ballag már a vén diák — dallama még mindig fü-
lembe cseng. En is ott álltam a szorongó tömegben, irigykedő
pillantással.

— Ezek már végeztek! Jaj vége már a latin magolásnak,
meg a memoritereknek! Nem lesz több számtan példa! Sokáig
aludhatunk!

Hol vagyok én még attól?!

— De tulajdonképpen hova lépnek át ebből a szerető Alma
Máter-ből? — villant át agyamon. Azt mondják: Életbe. — Mi
az? — En eddig csak a hentes előtt szorongó tömeget, meg a
piacon az élelemért dulakodó népet gondoltam életnek. Hallot-
tam már ugyan ezt a szót, munkájából hazatérő édesapám
ajkáról. De különben ismeretlen volt még előttem. — Ti is
most ebbe léptek! A napi lecke elkészítésénél sokkal nagyobb
felelősség nehezedik rátok! De hisszük, sőt tudjuk, ott is, ahol
ember kell a gátra piuszi, jezsuita módra álljatok meg a pró-
bákat.

És én a Pius legkisebb csemetéje a ti példátokon buzdulva megfogadom, hogy méltó leszek hozzátok, hírnevetekhez. Látalak benneteket szívvel-lélekkel végzett komoly munkában, nagy cserkészkedés és leventezésben, jókedvű játszásban, futballmeccseken.

Most, mikor távoztok és csendes marad utánnatok a zajos Pius, büszke önértéssel megfogjuk a kezeteiket, s egy utolsó — Isten hozzádot — intünk felétek. — Isten veletek távozó nyolcasok!

CHOLNOKY PÉTER I. a.
a piusi család legfiatalabb tagja.

Tavaszi végén

Múlt reggel fél hatkor keltem fel. Kimegyek. Micsoda idő...! Remek, friss szél borzolja a füvet. Akáczagot hoz. Sőt, amíg az idő szépségein ábrándozom, pártfogásba is veszi a füzetet, melyből pedig tanulni akartam. Forogva, lapjait zörgetve köt ki egy rózsza ágai közt, mely pedig, tudvalévő, nincsen tövis nélkül. No, tessék! De szerencsére kisebb sérülések árán kihúzó, s a kisebb sérülések is csak a füzetet érték. Annyira tavaszi ez a reggel, hogy még a tanulás-hoz is valóban kedvem támad. Kinyitom a füzetet, s tanulmányosom a trigometria mélyen rejtett szépségeit. Úgy látszik, a tanulás példája ragadós, mert fejem fölött az ágon is most vesz füttyleckét egy feketerigó. Hamar felveszi a tanulmányi versenyt egy kollégája a szomszéd fán. Már csak én is beleavatokozom egy remek „dzsesszel”! Titirittitüü, hum. — No de mi az?! Véleményüket az ágon hagyva, elrepültek. — Talán nem tetszett?!

BALLA VI. o. t.—

- Kérek egy tükröt!
- Kéztükröt parancsol?
- Nem. Az arcomnak.

~

— Barátom, ismertem egy törpét, az olyan kicsi volt, hogy mikor sajogni kezdett a tyukszeme, azt hitte, a feje fájt.

Ócsi: Rendőr bácsi, miért nem ad csokoládét ez az automata?

Rendőr: Azért fiaeskám, mert ez levélsze krény.

~

Orvos: Milyen tájon érzett először fájdalmat?

Beteg: A Széchenyi tér táján.

Aranyat, ezüstöt, briliánsot, m a g a s áron veszek,

Hentz Kálmán M á v. ó r á s
és é k s z e r é s z

Pécs, Jókai-tér 2.

Tévedtem

A Duna fölül a nehéz gomolyfelhők napok óta nem akartak mozdulni. Nem esett állandóan, de látszott, hogy az ég kéke még sokáig felhő mögött lesz. Nyomasztó volt a város. Piszkos-sötétek lettek az utcák az esőtől, a tetők, a surranó autók ablakai csillogtak. A híd elején az őrszemes rendőr egykedvűen álldogált az esőben.

Felhajtott kabátgallérral bandukoltam, a tócsákat lehetőleg kerülgetve. Már majdnem a híd közepén jártam, mikor csikorogva fékezett mellettem egy kéktaxi. Esőköpenyes, sűrű nadrágos, puha-kalapos férfi ugrott ki belőle, nagy lendülettel csapta be a kocsiját, gyorsan fizetett, és izgatottan, szemét a földre, majd a Dunára, majd ismét a földre szegezve, gyors léptekkel megindult a pesti oldal felé. Már első pillanatban feltűnt az egész lényéből áradó nyugtalanság. Kíváncsivá tett ez a feltűnően viselkedő férfi. Utánaindultam. Gyors léptekkel haladt. A híd második pillérénél hirtelen megfordult. Közömbös arccal mentem el mellette és mikor 4—5 méterre jutott hátam mögé én is megfordultam. Erősen nézte a földet, köhögött, aztán hirtelen megállt és ideges mozdulattal nadrágjának hátsó zsebe felé nyult, de rögtön ki is húzta üresen. Továbbindult és pár méterrel később hirtelen lehajolt, közvetlenül a gyalogjáró korlátja mellé. Akkor már meg voltam győződve, hogy öngyilkosjelölttel van dolgom. Belémvillámlott a gondolat, hogy egy pillanat s következik a végzetes ugrás és a lehajlás mintegy lendületvételnél szolgál. Két lépéssel mellette teremtem és megragadtam egy „Szerencsétlen! mit csinál?!“ felkiáltás keretében. Ekkor felegyenesedett és a világ legátatlanabb arkifejezésével nézett rám. Előbbi izgatottságának nyoma sem volt és kezében valami fénylő fémdarabot tartogatott, nem tudtam kivenni, hogy mi az. Most rajtam volt a csodálkozás sora, de ekkor úgy látszik megértette értelmetlenségemet, mert az arca felderült: „Persze maga azt hitte, hogy öngyilkos akarok lenni. Dehogy. Semmi szándékom, csak fél órával ezelőtt gyalog mentem erre haza és a Döbrentei téren vettem észre, hogy hiányzik a platina cigarettatárcám“ — evvel mutatja a kezében lévő „fémdarabot“.

Sűrű bocsánatkérések között távoztam, de még láttam amint egy arra lézengő taxinak int, és ugyanolyan széles mozdulattal csapja be maga mögött az ajtót, mint érkezésekor. — Az eső újra rákezdett...

(TRIPSI)

250 magyar fiú

tett fogadalmat egy örsvezetői táborban, — köztük sok piusista —, hogy nem csak magában, hanem cserkésztestvéreiben is kialakítja a magyarabb magyart, és a krisztusi embert. 250 magyar cserkész lelke forrott egybe a hangulatos tábornüzeken, 250 magyar fiú állta meg a kemény próbát. 250 magyar szikra alakult örvénylő lángzuhataggyá egy közös célért, egy akarással. Nehéz volt, de megérte, jó munka volt, mert 250 fáklyával több világit a magyar éjszakába, 250 fiúval többen dolgoznak a magyar hajnalért.

Mikor elhagytam a tábort, Foerster szavai jutottak eszembe: „Ma az egész nyugati civilizáció fordulóponton áll. Vagy legyőzi a keresztény kultúra a mi pogányságunkat, vagy a mi barbárságunk űzi el a keresztény kultúrát. Ha nem volna itt az ifjúság mozgalma, mint végső remény, akkor számos tünnet alapján azt kellene mondanunk, hogy Európában feltározhatatlan a pusztulás.“

Egy nap az V.-ben

— Emlékezni raboknak terhe, szabad ember felejt s fűt tova! — tartja Ady Endre, mégis mindenre elkészülve, (temetés, végrendelet) elpróbálom mondani annak a híres ötödiknek diknek egyik szürke tanítási napját.

— Óááá... falat rengető ástás fogad, amint csapzott hajjal beugrom, csengetés előtt egy perccel az osztályba. Banya fejezte ki indiszkrétan állomosságát.

Általában mindenki „csendesén tanul“.

Egyszerre egy dörmögő hang megszólal: Jaj gyerekek, mi is van feladva görögökből? — Nagy csend következik... — Egyszerre több főszemlőre akar jelentkeznek. — Hiszen ma még görög is van? —

Es váratlanul, mint a tiszta légből jött villám, felordít a szöke Bill „Vigyázz“ vezényszava.

Belép az Atya.

— Mi az? Most írod a leckéd Sz. L. (Diákaptáros) — csap le egy szorgalmasan dolgozó fiúskára.

— I-Igen Páter. — De az izgalmas szövitánák véget vet Józsi bácsi felmentő csengője. — Szentmisére!

Az Atya jön ki utolsóinak az osztályból! (???)

Első óra mennyiségtan!

Nem értem sehogy, hogy milyen lassú megfontoltsággal jönnek ma a „misések“. — Einye de föltűnően megkomolyodtak! Vagy nem? Ja! Hiszen számtan!

— Gizike! — hangzik a főtisztelendő Páter szava.

— Hogy is van az (a+b)² képlete? „Örült nagy“ csend.

Es a Pytagoras tétel? A Pyt a Pytagoras tétel, mikor a két befogó négyzete egyenlő a kifogó négyzetével!

— Szegény Gizike is „befog“ egy négyest.

Egymásután érik egymást a fogódik. De hát az már észregező hiba, hogy még azt sem tudják, hogy ha valamely háromszögnek egyik külső szögét megfelelezzük, akkor a külső szögfelező a meghosszabbított szemben fekvő oldalt két olyan részre osztja, stb., stb.

Kétségbeesett arcom néztek rám kérelem, újjukat orrukra nyomva. Ez t. i. azt jelenti, hogy hány óra. Én a legnagyobb nyugodtsággal a jobb kezem mutató ujját, a bal mutató ujjának középső porcára teszem, vagyis „fél“ van — Dehát ez is meg van, Szepe nagyszerű feleletével.

Latin a következő óra.

Hideg méltósággal lép be a Páter. Mindenki remeg az utolsó porcikájáig. Idegesen lapoz, a notesz című könyvében. Végre felhív egy elsárgult alakot.

— Vedd és fordítsd — szól mint rendesen. Józsi hebegve elkezd olvasni: — Nunc benignitate deum omnia secunda — csak bátran fiam — Most az Most az Istennek jóságából minden szekundát... — fordítja, nagy nevetés közt, szorgalmasan Józsi. — Hiába! Tudnak ezek az ötösök magyarul fordítani.

— Tovább R. J! — Egy kis alak emelkedik fel reszketve a középső padból — Insuper acervos caesorum strata erant: Az elesettek holtestei között pokrócok voltak. — Remek! — Csöngetnek!

Mi az? Hát ezek mit hoznak? — Két gyerek különböző fantasztikus testeket cipel. Ha jól látom, az egyik egy csontvázat, a másik valami műbelsőrezt. Ah! Természetrájl!

„Nagy esőben“ kezdődik az óra. Egymásután felelgetnek a fiúk, (persze könyvből). — Hát maga miért nem jelentkezik soha K. M. — kérdi a pa-

ter egy mással foglalkozó uriembertől. — Ah főtisztelendő páter, ilyen könnyűekre nem is érdemes jelentkezni! — felel a kérdezett. — Micsoda okosak ezek az ötösök! — Mellesleg megjegyzem hogy a neki méltó nehézségű kérdésekre is ugyanezt a választ adja K. — Vetítés a gerincesekről! — Hátul a sötétben valami férszertek mászkálnak, vagy mi a csudák!

Lámpagyújtásnál ez a rejtély is megoldódik, t. i. Sniaci meg a barátja ropogtatták egymás „gerincét“. Sajnos a filmel együtt vége az órának. Sajnos, mivel a német óra következik.

— Last uns beten — után, szigorú komolysággal kezdődik a felelés.

— Unser lieber Freund Emil! — hangzik a tanár úr szava. — Komm heraus! — Egy remegő alak lépdél a táblához. — ...as bedaitet ez meg ez? — zúdul rá a kérdéses zápor.

De ő mint Hunyadi a szirtetlőn úgy áll, széttekintve nagy esőben a síkmezőn a déli fény sugaránál. A csöndet csak a tanár úr szava töri meg: Siessen ödes lelken, ne kúzza az időt! — hiába itt minden biztatás. Végre felhangzik a: — Nem elég fiam! — ami azt jelenti, hogy a vallatás esütöfözet véget ért. — Így meg ez szépen egymásután. Egymást érik a: besser, besser, meg a sajnálkozás: nem elég-ek! Annál kevesebb (sajnos) a: „Ganz recht“, meg a „gut!“ Na jöjjön ki maga ott a középső padból és fordítson. — Én szívesen tartózkodtam az udvarban az ökrök között: Ich hielt auch gerne im Bauernhof Ochten!

— Nagyszerű szórakozása lehet, ha szabadidejében ökröket tartogat az udvarban! — hangzik a tanár úr méltó válasza. Ez a gyerek is helyére sorompolyog. — De vége is már az órának, egypár kivonulás megismétlése után.

Görög az utolsó óra!

Belép a Páter és megszólal hidegen: — Na halljuk a B-it. (Masszát).

Nagyszerű felelete után egymást érik a talpraesett feleletek. Hát hiszen a görögösök! — A franciásokról se feledkezhetünk meg, ők is szépen haladnak, amint értesülünk.

Vége a délelőtnék!

Nagy diákserég tódul ki az öreg,

nagy Pius kapun. Az ötödik is elhagyja „kedves“ osztályát. — Szétszéled. Egyik ide, másik oda. Másnap ismét kezdődik egy nap. Mihaszna!

Az, hogy minden nappal kevesebb lesz az a három év!

LINKA ZOLTÁN, V. o. t.

Sport

vezeti:

vitéz Buzássy Sándor VIII. o. t.

PIUS VII.—PIUS VI. 7:0 (2:0)

Játékvezető: P. Pethő. Az első 10 perc a VI. o. támadásaival kezdődik, azonban a VII. o. veszi át a játék irányítását és a 15. percben Palfay közelről megszerzi a vezetést, 1:0. Egyre jobban kibonátkozik a VII. o. nagyobb tudása és a 26. percben a balszárny támadását a a hatodikos védelem csak szögletre tudja menteni, amelyből Mérnök érintés nélkül pompás gólt lő a bal felső sarokba, 2:0.

A második féldőben a VII. o. csapata nagy fölényben játszik és egymás után éri el góljait. A 10. percben Mike lő gól, utána Mérnök mesterhármasa következik, és végül Marosics a tizenhatosról lőtt góljával állítja be a végeredményt. — Jók: Mérnök, Marosics, Hohenlohe, Varga (VII.), illetve Rott és Pálffy (VI.) voltak.

PIUS VII.—ZIRCI VII. 3:2 (1:1)

Játékvezető: Farkas J. — Az első negyedórától elteltintre a püsi csapat volt fölényben, és szép játékkal biztosan győzött. Góllövők: Marosics, Fátrai, Mérnök, illetve Rosenberg és Hegyi.

PIUS IV.—ZIRCI V. 5:2. — PIUS VI.—ZIRCI VI. 3:0.

A MAGYARSÁG CSAK AZ IFJUSÁG ÁLTAL UJHODHAT MEG!!

— Papa, neked milyen szerencséd van! Jövőre egyetlen tankönyvre sem kell pénzt kiadnod.

— Annak örülök. És miért?

— Meg kell ismételnem az osztályt.

Anya: Miért nem játszol Pistukával?

Miki: Az anyámszony katonája. Mindjárt bőg, ha kalapáccsal fejbeütöm.

Szemüveget — foto cikket szolid áron
ÉDEN drogériában (Szinház mellett)

Könyvszemle

MAGYAR VAGYOK!

Szívós Dónát ezen könyvében minden szó hazaszeretettől van átfűtve. Magyar öntudat nevelő részében leírja a magyar értékeket. A második részben magyar sorsproblémákkal foglalkozik, a harmadik rész pedig a szebb magyar jövő előkészítéséről szól. Igen jó könyv. Ára 5.50 P.

EGY PUSZTAI VIRÁG.

E műben Dombi Márk egy jámbor szerzetes életrajzát, lelkiességét mutatja be. Irodalmilag nagyon élvezhető könyv, tartalmilag pedig épületes és példaadó tetteket vonásokot tartalmaz. Ára: 3.80 P.

KONGREGÁCIÓS BESZÉDEK.

Irta: Pákozdy József. Különösen kongregánisták figyelmébe ajánljuk ennek nagy értékeit! Mélyértelmű, gyakorlati és hasznos útmutatás a tökéletesedés felé. Igen nívós könyv.

„Úgy élni, hogy soha semmit se kívánjunk a magunk számára és ne akarjunk mást, csak dolgozni, csak szolgálni, csak áldozatot hozni azért a legnagyobbközösségért, melynek nemzet a neve.“

Teleki Pál.

H I R E K

Ballagás. Egy napsugaras májusi napon ballagtak el legidősebb testvéreink... elballagtak közülünk... Mindnyájan szomorú szívvel búcsúztattuk őket és az egész püsi ifjúság nevében ezúton is a legjobbakat kívánjuk: Isten veletek!

A Kongregáció a szokásokhoz híven már ez évben megválasz-

Olvassátok kongregánisták. Ára: 3.20 P.

GYÖZŐDJUNK MEG AZ IGAZSÁGRÓL.

Irta: John F. Nall — gr. Wenckheim Frigyes. Az amerikai író e kitűnő fordításban hitünk megvédésére a legidősebb és leggyakorlatibb eszközöket adja meg. Hitvédelmi párbeszéd. Hasznos és tartalmas könyv. Ára: 3.80 P.

A fent felsorolt és az előző számokban ismertett könyvek a *Korda* kiadásában jelentek meg és ott is rendelhetők meg. Bp. VIII. Mikszáth-tér 4. szám.

Írógépek, töltőtollak
szakszerű javítása

Palai Géza

műszerész: üzemeiben

PÉCS, Széchenyi-tér 2. sz.

totta jövőendő tisztikarát. Praefectus: Farkas József VII. o. t.; I. aszisztens: Fátrai Antal VII. o. t.; II. aszisztens: Pesti Dénes VI. o. t., jegyző: Bátorai Béla VII. o. t. lett:

Az Önképzőkör, miután a szavalóverseny elsőrangú eredmény-nyel befejeződött, a sürített elfoglaltságok miatt ülést nem tart. Tervezett a kör egy „Reményik“ ülést és Bors Lászlónak előadássorozatát.

Cserkészzet. Április 15-én P. Rector, a tanári kar több tagja és vendégek jelenlétében tették le fogadalmukat a csapat tagjai, számszerint hetvenen. Reméljük, hogy a fogadalomtétel nem csak szóban, hanem tettben is fogantatos lesz. Az ünnepély Széll Tamás köszöntésével kezdődött, melyre P. Rector felelt, majd a fogadalom következett. Befejezésül a magyar színek előtt dübörgő díszmenetet vágóit ki a csapat.

Pünkösdkor szeretettel fogadja a Pius ölébe az Öregeket. A boldog találkozást mindenki alig várja. Isten hozott Benneteket Öregek!

Ifjúképző. A résztvevők már nem tanulnak újat, csak a játék, néta és próbázás folyik. Nagy kedvvel tanulják M. Vargától az ökölvívást és a cselgáncsot is.

Főtisztelendő P. Rector név-

napja alkalmából május 16-án köszöntötte fel az ifjúság a díszteremben. Az ünnepi szónok Hoffmann Ottó VII. o. t. volt.

Az írásbeli érettségi vizsgálatok sikeresen lezajlottak. Szegény nyolcasok jelenleg reggeltől estig a könyv mellett görnyednek, hogy a szóbelik minél jobban sikerüljenek.

Május 20-án a főigazgató úr, Dr. Palos Bernardin nevenapja alkalmából szünetet kapott az ifjúság, s az osztályok a gyönyörű időben nagyszerűen sikerült kirándulásokat csináltak.

Az iskolaév június 2-án véget ér, az ifjúságnak nagy öröme. Az Arany-Ezüst is expressz-munkával készült, mert a tervezett-nél előbb kellett megjelennie.

A folyosóőrök komoly tisztsgét a hetedikesek vették át. Bemutatkoznak igen erélyes volt.

Szerkesztői üzenetek!

Renner. Értékes cikked helyszűke miatt maradt ki.

W. Friggys. Helyszűke miatt kimaradt. Kérünk, továbbra is adj be verseket. — *Bill VI.* Csak így tovább!

Az Arany-Ezüst V. évfolyama köszönetet mond a szorgalmas cikkíróknak, azért, hogy cikkeikkel a lap színvonalát emelték. Jutalmát nem marad el. Érthetetlen azonban előttünk, hogy az alsóok miért nem írtak az Arany-Ezüstben, hisz többször közöltük, hogy mindenki adhat be cikket. Reméljük jövőre szorgalmasabbak lesztek. Köszönjük a rikkancsoknak is munkájukat, amellyel lapunkat minél szélesebb körökben igyekeztek elterjeszteni. Köszönetet mondunk hirdetőinknek is, kik hirdetésükkel lapunkat nagymértékben támogatták. Előfizetőink, különösen az öregek közül voltak nagyszámmal. Ez is mutatja, hogy a piusi diákok mennyire összeforrtak az Alma Materral. Azt hisszük, sikerült mindazt megadnunk, amit vártak tőlünk. Reméljük, hogy jövőre már valamennyi öregdiák lapunk által még szorosabb kapcsolatban lesz a Piusal.

Piusisták! miért nem olvassátok valamennyien az Arany-Ezüstöt, hisz ez a ti lapotok! Reméljük jövőre minden diák előfizető lesz, vagy legalább is példányosként veszi meg lapunkat. Az ára valószínűleg nem változik. Az V. évfolyam vezetősége búcsúzik tőletek, Isten veletek! Doldozatok szorgalmasan egy zsebb, boldogabb Magyarországot. — *A szeptemberi számba a cikkeket Garainak, Albertnek, Fátvainak vagy Széllnek adjátok!*

Osgyáni Jenő

optika és fotó
szaküzlet

PÉCS. (Városház épület.)
Telefon: 25-17.

Törv. védett
hímzett magyaros
nyakkendőt

KISS GYULÁNÉTÓL

Pécs, Irgalmas-u. 1.

Pannonia Sörfőző R. T. Pécssett.

Sőrei a legkedveltebbek
Műjéggyár, szikvizgyár. Szénessalv telített forrásvíz.
Rendelések 20-83 telefonon

Vásároljon

„MÁRIA”

harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékszági hitel!

Izléses nyomtatvány a

KULTÚRÁBAN

készül
Pécs, Perczel-u. 17.
Telefonszám 18-36.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS

üveg-, porcellán és díszműüru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES

kelmefestő és vegytisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhák, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”

F é r f i r u h a h á z

Cégt. ORNÓDI ISTVÁN

Irgalmasok-utca 12. sz.

Magay (Molter) Antal vászon és
kender-, len-, pamut-, és jutagydármányok
raktára

Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17-73.

Női és férfi fehér-
nemű varroda
és hímzőszalon

v. BUZASSYÉ

Majorossy L.-u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkesztő:
Faludi Zoltán

Anyagi ügyek:
Szabó Antal

Felölös: **Bodoly Gyula S. J.**

Lapzárta augusztus 10.
Legközelebbi szám szeptemberben.
Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2.— P. Megjelenik egy évben nyolcszor.
Főmunkatárs: **Knauer Gyula.**

Cserkészzet. Április 15-én P. Rector, a tanári kar több tagja és vendégek jelenlétében tették le fogadalmukat a csapat tagjai, számszerint hetvenen. Reméljük, hogy a fogadalomtétel nem csak szóban, hanem tettben is fogantatos lesz. Az ünnepély Széll Tamás köszöntésével kezdődött, melyre P. Rector felelt, majd a fogadalom következett. Befejezésül a magyar színek előtt dühöregő díszmenetet vágott ki a csapat.

Pünkösdkor szeretettel fogadja a Pius ölébe az Öregeket. A boldog találkozást mindenki alig várja. Isten hozott Benneteket Öregek!

Ifjúképző. A résztvevők már nem tanulnak újat, csak a játék, nóta és próbázás folyik. Nagy kedvvel tanulják M. Vargától az ökölvívást és a cselgáncsolást is.

Főtisztelendő P. Rector név-

napja alkalmából május 16-án köszöntötte fel az ifjúság a díszteremben. Az ünnepi szónok Hoffmann Ottó VII. o. t. volt.

Az **frásbéli érettségi** vizsgálatok sikeresen lezajlottak. Szegény nyolcasok jelenleg reggeltől estig a könyv mellett görnyednek, hogy a szóbelik minél jobban sikerüljenek.

Május 20-án a főigazgató úr, Dr. Palos Bernardin nevenapja alkalmából színetet kapott az ifjúság, s az osztályok a gyönyörű időben nagyszerűen sikerült kirándulásokat csináltak.

Az **iskolaév június 2-án véget ér**, az ifjúságnak nagy öröme. Az Arany-Ezüst is express-munkával készült, mert a tervezett-nél előbb kellett megjelennie.

A **folyosóőrök** komoly tisztsgét a hetedikesek vették át. Bemutatkoznak igen erélyes volt.

Szerkesztői üzenetek!

Renner. Értékes cikked helyszűke miatt maradt ki.

W. Friggys. Helyszűke miatt kimaradt. Kérünk, továbbra is adj be verseket. — *Bill VI.* Csak így tovább!

Az *Arany-Ezüst* V. évfolyama köszönetet mond a szorgalmas cikkíróknak, azért, hogy cikkeikkel a lap színvonalát emelték. Jutalmuk nem marad el. Érthetetlen azonban előttünk, hogy az alsósok miért nem írtak az *Arany-Ezüst*-ben, hisz többször közöltük, hogy mindenki adhat be cikket. Reméljük jövőre szorgalmasabbak lesztek. Köszönjük a rikkancsóknak is munkájukat, amellyel lapunkat minél szélesebb körökben igyekeztek elterjeszteni. Köszönetet mondunk hirdetőinknek is, kik hirdetésükkel lapunkat nagymértékben támogatják. Előfizetőink, különösen az öregek közül voltak nagyszámmal. Ez is mutatja, hogy a piusi diákok mennyire összeforrtak az Alma Materral. Azt hisszük, sikerült mindazt megadnunk, amit vártak tőlünk. Reméljük, hogy jövőre már valamennyi öregdiák lapunk által még szorosabb kapcsolatban lesz a Piusossal.

Piusisták! miért nem olvassátok valamennyien az *Arany-Ezüstöt*, hisz ez a ti lapotok! Reméljük jövőre minden diák előfizető lesz, vagy legalább is példányosként veszi meg lapunkat. Az ára valószínűleg nem változik. Az V. évfolyam vezetősége búcsúzik tőletek. Isten veletek! Doldozzatok szorgalmasan egy zsebb, boldogabb Magyarországiért. — *A szeptemberi számba a cikkeket Garainak, Albertnek, Fátrainak vagy Széllnek adjátok!*

Verekedés

Horváth László V. o. t.

Kis vegyeskereskedés volt ez, apró zúgület, komor, félhomályos, búrkolódzó, és barátságatlan. Mindenfelét árultak benne, ahogyan ez már a kültekken szokás. A kereskedő — hosszú, szikár, savanyú-arcu fiatalember — melyen hajlott meg a pult előtt, amikor Kovács belépett.

— Parancsol? — kérdezte gépiesen.

— Kérek valami köhögés elleni cukrot.

A kereskedő szolgálatkészen felnyult a polcra és leemelt egy üvegtartályt, azután egy másikat és rövid gondolkodás után egy harmadikat.

— Melyikből parancsol? — kérdezte bizonytalanul.

— Próbáljuk talán ebből a másikkból.

Kovács a kasszáján állt már, hogy kifizesse a cukorkáit, amikor fűjja és lihegve egy kövér úr lépett a boltba. Kezében össze-vissza zsinagezett kis csomag volt.

Itt van — ordította a kövér úr minden átmenet és köszönés nélkül, miközben a púltra vágta a csomagot a kereskedő elé! — Itt van, süsse meg!

A tulajdonos ijedten nézett a haragos látogatóra és aggódó arccal bontogatta a csomagot. Nem ment könnyen, sok baj volt vele. De végre mégis sikerült. A csomagban egy döglött egér volt.

— Döglött egér! — mormolta a kereskedő elborongva. Majd érdeklődve hozzátette:

— Hogyan döglött meg?

— Azt magának kellene jobban tudni. — üvöltötte a kövér úr. — Tegnap vásároltam itt egy mosdószappant. Este letettem a fürdőszobában a mosdóasztalra, hogy reggel majd megmosakszom vele. S ma reggel, amint felébredek mit látok? A szappan össze van rágesálva és mellette két döglött egér. Az egyiket mindjárt magammal hoztam.

— De hát mi van ebben olyan borzasztó? — szólt közbe Kovács — örüljön neki. Legalább két egérrel kevesebb szaladgál a házában.

— Két egérrel kevesebb? — rikácsolta. — De hát hogyan jövek én ehhez? Egérpusztítót vettem én, vagy mosdószappant? És aztán

mondja tisztelt úr: mi lett volna, ha én előzőleg megmosakodtam volna ezzel a szappannal? Akkor talán én lennék az egérhulla?..

Elhallgatott, mert az ajtó nyílt és egy harmadik vásárló lépett be a boltba. Robosztus, atlétatermetű ember.

— Ugyan kérem — fordult nyájas és szeretetreméltó hangon az új látogató a kereskedőhöz — nem lenne szíves megmondani, van még hasonló vegyeskereskedés ebben az utcában?

— Nem, nincsen — rázta készségesen a kereskedő a fejét. — az én cégem az egyedüli az egész környéken.

— Akkor talán innen való ez a jó hajnövesztőszer?

— Minden bizonnyal, — mosolygott boldogan a kereskedő — ez az én találmányom.

— Igen? Akkor helyben vagyunk! — ordította az új látogató és gyors mozdulattal, ügyesen a kereskedő fejéhez vágta a kezében tartott tubust.

— Most leszámolunk, gazember!

— Mi az? Mi történt? — hebegte rémülten a tulajdonos és sítelve igyekezett a pult mögé húzódni a barátságatlan vásárló hangja elől. — Nem nő a haj?

— Nőni nő... Hiszen az a baj! Kívánom azonban, hogy a nagyapja sírján ilyen haj nőjjön.

— De hát mi történt?

— Mi történt? Az, hogy egészen zöld lettem. A fejem olyan zöld, mint egy káposztáskert. Nézzé csak!

Hirtelen mozdulattal levette a kalapot a fejéről. A haja egészen zöld volt. Gyalázatosan zöld. Mintha sponóttal kenték volna be a fejét. Alig tudták a jelenlévők visszafojtani a nevetésüket.

Ez nem kis mértékben tüzelte fel ismét a látogató haragját.

— Ezért meglakolsz bitang — fordult ismét a kereskedő felé. Hajnövesztőt adtál nekem, amellyel még jobban elcsúfítottál? Aztán te adtad el nekem azt a doboz patkánymérget is, méreg drágán, amitől háromszorakkorára híztak a bestiák. Nő, de majd adok én neked...

Es adott is. Atnyult a pült felett és megragadta a kereskedőt. Megrázta hatalmasan, mint egy esomó rongyot. Amikor a másik látogató, a kövér úr, látta ezt, vérszemet kapott és csodálatosan fűgén ő is nekirontott a tulajdonosnak. Ketten aztán alaposan elpüfölték a szerencsétlen flótást. Amikor egyszer színetet tartottak az ütlegelésben és egymásra pillantottak, Kovács megelégedte a dolgot és közbelépett.

— Uraim — mondta válogatott udvariassággal — önöknek most ki kell pihenniök a fáradalmakat.

A két látogató bólintott. Elengedték a boldogtalant, leültek a szőfára és cigaretára gyújtottak.

— Elláttam a baját a gazembernek, mert zöldre festette a jamat. Dehát önnek mit vétett?

— Nekem meg olyan szappant adott el, amitől felfordultak az egérek a házmában. Közveszélyes ember ez!

— Tudja mit? mondta rövid gondolkodás után a zöld úr — cseréljünk. Adja nekem a szappant, nálam ugyanis sok az egér a lakásban és én magának adom a hajnövesztőszeret.

— Lehet vele kelmét festeni?

— Pompásan! En egy türülközőkendővel dörzsöltem fejemre a preparátumot és egy remekszép zöld terítőre tettem szert. De oly nagyszerűen megfestette, hogy még lúggal sem lehet kivenni.

— Rendben van, köszönöm! Meg fogom festeni a szürke hálókőpenyemet. Ugyis nagyon sötét már a színe.

Kicsérélték az árukat és megbékélve távoztak Kovácssal együtt.

VAKÁCIÓ

Hajrá fiúk! Hahó!
Itt a vakáció!
Zöld erdőben,
Rét ölében,
Vigan hangzik
Enekünk,
A hegytetőn,
S a szép mezőn
Szabadság az életünk.

Itt a vakáció!
Ez aztán csak a jó!
Ösztályomnak,
S a padomnak,
Egyenlőre: búcsúzó.
Zengjen ének,
Ez az élet,
Itt már a vakáció!

Mit láttam?

El kellett mennem egy üzletbe. Villanyoson mentem, mert esett az eső. (Tudvalévő, hogy a pécsi villanyos csak esernyőnek jó.) Az egyik sarokban öreg paraszt-báicska pipázott. Tisztes távolban tőle frissen mázolt hölgy igazgatta ruháját. Egy hivatalból hazatért családapá gondterhelten olvasta újságát. Szemben velem egy kamasz ült. Elegánsan akart ülni, de minthogy szűk volt a hely, lehetetlen formába csavarta lábait. Ruhája rendes. Fényes cipő, beretva nadrág, gomblukban hervadt székfü. A haja enyhe csinnal volt fésülve és síma volt, hogy a légy ha rászállt volna, eltörté volna mind a 6 bokáját. Szóval komoly parti-képes fiatalember volt. Olvasott valamit és a haja úgy emelkedett, mint a fújtató. Érdekes könyve lehet.

A legelső felszállásnál átadtam helyem és mellé álltam. Észrevétlenül pislantottam az érdekes könyvbe.

„Mégegyszer kattant a revolver és az óriás holtan bukott a padlóra.”

Clatt Rex kilépett a szekrényből. Unottan nézett körül aztán egyetlen sortűzzel szétlőtte a kocsmá oszlopait. Felhasználva a pillanatnyi zavart, kiugrott az ablakon. Znekk, a ló már várta és elrohant gazdájával a szélrózsa minden irányába.

XXXIV. fejezet.

„Charladiet lord éppen a reggeli marasinót szüresölte, mikor tekintete az asztalra esett. Bowie késsel papír volt átdöfve. Rajta írás:

Írás: „Vigyázz magadra lord és a pénz nálad legyen, mert téged is, mint barátodat a pokol fenekére küldlek.

Rex, az ismeretlen álarcos megbízásából.”

— Kár, hogy le kellett szállnom s így az érdekes regénynek vége lett.

Na ki?

HUMOR

Egy paraszt utazik a villamoson és erősen pipázik. A kalauz rászól:

— Nem látja, hogy ki van írva: Tilos a dohányzás!

— Ugyan kérem ne tréfáljon! Az is ki van írva, hogy együnk Fruttit!

Egy ember bemegy a gyógyszer-tárba és egy aszpirint vesz. A gyógyszerész megkérdi:

— Beesomagoljam?
— Nem kérem — dühöng a vevő — majd gurítom hazáig!

A fiatal pályázó kopogtat a főnök ajtaján, mire kijön a kis Laci.

— Apuka itthon van?
— Nincs.
— Hova ment?
— Azt nem tudom, de azt mondta, hogy csak a Józsi bácsinak van itthon, maga meg nem Józsi bácsi!

— Janesi megint rosszkedved? Megint csúszkál a lécső karfáján!
— Igen mama, jótékonyságból.
— Hogy-hogy?
— Nadrágot esinálók a szegény gyerekeknek.

Cserkészelnél.

— Kértelek, hogy ne gyere a könyhára mikor főzök. Most elapoztad a szakácskönyvet és nem tudom, mi az, amit már félig megfőztem.

Relációzik magyarból Karesi.
A tétel: Kisfaludy vígjátékai. A felelés szépen megy, míg a Péter meg nem kérdi, milyen műfajú az egyik felsorolt mű. A felelő kétségbeesetten gondolkodik. Valaki súgja neki: „comedia”. Ő azonban rosszul értette, s diadalmasan kivágja: dithiramb!

Tanár: Kovács, mondj nekem hat afrikai állatot.

Diák: Két oroszlán és négy elefánt.

— A sarkvidéken hat hónapig tart az éjszaka.
— Képzem milyen unalmas lehet az a kakasnak.

Utas: Kalauz úr, miért megy ez a vonat olyan lassan?

Kalauz: Három kosár élő rákot viszünk a vonaton és a bestiák mindig hátrafelé igyekeznek.

KULTURA KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET, MAYER A. GEZA ES TÁRSAI, PÉCS

Osgyáni Jenő

optika és fotó
szaküzlet
PÉCS. (Városház épület.)
Telefon: 25-17.

Törv. védett
hímzett magyaros
nyakkendőt
KISS GYULÁNÉTÓL
Pécs, Irgalmas-u. 1.

Pannonia Sörfőző R. T. Pécssett.

Sőrei a legkedveltebbek
Műjéggyár, szikvizgyár. Szénsavval telített forrásvíz.
Rendelések 20-83 telefonon

Vásároljon
„MÁRIA”
harisnya üzletben
harisnyát,
női és férfi fehérneműt
Széchenyi-tér 7. Takarékszági hitel!

Izléses nyomtatvány a
KULTÚRÁBAN
készül
Pécs, Perczel-u. 17.
Telefonszám 18-36.

Dr. URVÖLGYI (Lovrics) ANDRÁS
üveg-, porcellán és díszműúru üzlete
Pécs, Király-u. Városház épület.
Telefonszám: 24-12.

SOLT DÉNES
kelmefestő és vegyztisztító
Pécs, Mária-utca 39. sz.
A szent Flóriánhoz
Aranyéremmel kétszer kitüntetve.

Férfi- és fiuruhá, kabátok, magyar ruhák

„BAROSS”
Cégt. ORNÓDI ISTVÁN
F é r f i r u h a h á z Irgalmasok-utca 12. sz.

Magay (Molter) Antal vászon és
kender-, len-, pamut-, és jutagárdmennyők
r a k t á r a
Pécs, Jókai-tér 3. Telefonszám: 17.73.

Női és férfi fehér-
nemű varroda
és hímzőszalon
v. BUZASSYÉ
Majorossy L. u. 1. sz.

Vásároljatok a lapunkban hirdetett cégeknél!

Kézirat gyanánt.

Szerkeszti:
Faludi Zoltán

Anyagi ügyek:
Szabó Antal

Felölős: Bodolay Gyula S. J.

Lapzárta augusztus 10. Legközelebbi szám szeptemberben.
Évi előfizetés a Piusban 1.50 P., postán 2.— P. Megjelenik egy évben nyolcszor.
Főmunkatárs: Knauer Gyula.

ISKOLAI formaruha anyagok, intézeti kelengyék, ágy- és asztalkész-
letek, paplan, szőnyeg, függöny, szövet, selyem, vászon árak,
kész ruhák, nő kabátok, fiú öltönyök, iskolai formaruhák meglepő nagy
választékban, olcsó, szabott áron. — Textiláruban vezető szaküzlet!

SÍK (Schön) TIVADAR és TSA kft.

Pécs, Széchenyi-tér 8. — Telefon: 14-22. — Takarékoság!

Szent Antal Bazár

hagyomány és könyvkereskedés

Pécs, Ferenciek-utca 35/2. sz.

Gundrum Károly

Király-utca 37. Telefon 17-84

JÁTÉK Uri és női divat,
kötött és rövidárú JÁTÉK

HAMERLI JÓZSEF kft. vasnagyszerkedés

Király-utca 9. **PÉCS** Rákóczi-út 50.

Dr Magyar László: piarista tanár
2 pompás nyelvkönyve

Játszva és **Játszva**
latinul és **németül**
Ára P 2'50 Ára P 3'60

Kapható:

Korda Ipari és Kereskedelmi Rt.-nél
Budapest, VIII. Mikszáth Kálmán-tér 4.

Mindig jól vásárol a
Dr. KARL könyvesboltban

Pécs, Király és Malom-u. sarok.

Legnagyobb töltőtoll-,
papírnemű-, könyv- és
iskolaszer raktár.

Lévai zseblámpa, villany-
égők, szerelési anya-
gok nagy raktára.

Pécs, Ferenciek-utca 11. Telefon: 14-54.

Vásároljunk ~ Medve

drogériában. Király-utca 6. Tel.: 26-07.

Jó fényképeket készít

FODOR ISTVÁN fényképész-mester
PÉCS, GR. BENYÓVSZKY MÓRIC-UTCA 3. SZÁM.

Könyv, papír, írószer stb. nagy
választékban
és olcsó áron **FRIEDRICH**
könyvkereskedésében Széchenyi-tér 9.
Pécsi Takarékpénztár épület. Tel. 25-50

Cukorkát, fűszerárut
SZTIPICS-nél
vásároljunk. Pécs, Irgalmasok-u. 12.

A Nemzeti Önállósítási Alap
támogatásával nyílt üzlet:

Férfi és női

divatáru különlegességek

REGŐS-nél

Tel.30-45.

Pécs, Király-utca 1.

A magyar ifjúság boltja a

Szent Imre

könyvesbolt

Pécs, Jókai-tér 6. Telefon: 22-26

KULTURA KÖNYVNYOMDAI MONTEZET, MÁYER A. GEZA ÉS TÁRSAI, PÉCS

ARANY ÉLÜST

Kerényi

A Pécsi Piusi Diákok Lapja

Kiadja a 622. sz. Diákkapitár

V. ÉVFOLYAM. 8. SZÁM, 1943. JÚNIUS 1.

BALLAG MÁR A VÉN DIÁK...

TARTALOM

ÁRA 20 fillér

Széchenyi Ferenc gr. VII.: **Előttünk a nyár** — Faludi Zoltán VIII.: **Búcsúbeszéd**
— Széll Tamás VII.: **Bucsuzóra**... — Albert Sándor: **Levél** — Telfel Zoltán VII.:
Emlékezzünk — **Gondolatok** — Fűzes István öregdiák: **Anyám** — Cholnoky
Péter I.: **Isten veletek nyolcasok** — Boka VI.: **Tavaszt végén** — Tripsi: **Tévedtem**
— Linka Zoltán V.: **Egy nap az V.-ben** — **SPORTROVAT** — **KÖNYVSZEMLE**
— **HÍREK** — **ÜZENETEK** — Melléklet: **SÜNDISZNO.**